POVEŞTI PENTRU CULTURA CU ACCELERAŢIE

HUMANITAS fiction

Romanul-cult al lui Coupland e radiografia existenţei a trei tineri de douăzeci şi ceva de ani, care trăiesc în derivă şi au senzaţia că nu li se întâmplă nimic. Inteligenţi, introvertiţi, imprevizibili, Andy, Dag şi Claire îşi abandonează joburile penibile („leafă mică, reputaţie zero, beneficii minore, viitor canci”) şi se refugiază din faţa Americii actuale în deşertul Californiei. Căutând schimbarea drastică ce le va da sens vieţii (dependenţa de media şi cultura de mall au pervertit societatea, părinţii i-au dezamăgit, viitorul le pare lipsit de substanţă), tinerii refuză să se maturizeze urmând căile convenţionale şi vânează noi repere: ca într-un alt *Decameron*, inventează poveşti sinistru de amuzante despre un război nuclear şi un posibil Armagedon. Cei trei proscrişi culturali i cuşesc să se smulgă din apatia prezentului cu ajutorul I antezici hrănite cu alcool, dar constată cu disperare ca ironia, sarcasmul şi cinismul – adesea reacţii imediate la idealismul strivit de realităţile dure – sunt singurele cai de comunicare ce le-au mai rămas. Satira acidă a lui Coupland şi abilitatea de a surprinde esenţa vieţii unei generaţii un cool prin refuzul de a fi cool i im >nee preţ, ştiinţa lui de a face literatură serioasă deghizându-şi povestea într-un uriaş articol de revista însoţit de ilustraţii şi fotografii fac din (*ieutrafia X* unul dintre cele mai puternice şi mai de impact romane ale ultimilor ani.

DOUGLAS COUPLAND
Generaţia X
Poveşti pentru cultura cu acceleraţie
5
Traducere din engleză de CRISTIAN IONESCU
MAMA.
STAI LINIŞTITĂ... DACĂ NU IESE BINE CĂSNICIA, PUTEM ORICÂND SĂ BĂGĂM DIVORŢ.
nu/manitas twie
Coperta de
ANA-MARIA MARIN
Redactor
IUSTINA CROITORU
DOUGLAS COUPLAND
GENERATION X: *TALES FOR AN ACCELERATED CULTURE* © 1991 by Douglas Coupland All rights reserved.
Toate personajele din această carte sunt fictive şi orice asemănare cu persoane reale, în viaţă sau decedate, este pur întâmplătoare.
© HUMANITAS FICTION, 2008, pentru prezenta versiune românească
EDITURA HUMANITAS FICTION Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74 www.humanitas.ro
Comenzi CARTE PRIN POŞTĂ: tel. /fax 021/311 23 30 C.P.C.E. – CP 14, Bucureşti e-mail: cpphumanitas.ro www.librariilehumanitas.ro
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României COUPLAND, DOUGLAS
Generaţia X: poveşti pentru cultura cu acceleraţie / Douglas Coupland; trad.: Cristian Ionescu. – Bucureşti: Humanitas Fiction, 2008 ISBN 978 – 973 – 689 – 225 – 7
I. Ionescu, Cristian (trad.)
821.111 (71) – 31 = 135.1

Avea o coafură ca de vânzătoare la raionul de parfumerie al unui magazin Woolworth din Indiana. Ştiţi genul, fata dulcică, dar prostuţă, care o să scape cât de curând din parcul de rulote printr-un măritiş convenabil. Rochia, în schimb, semăna cu uniforma stewardeselor de la Aeroflot de pe la începutul anilor ’60. Adică era bleumarinul ăla îngrozitor pe care l-au folosit ruşii până au început toţi să râvnească la scule Sony şi până l-au angajat pe Guy Laroche să le creeze designul pentru şapca de membru al Biroului Politic. Şi ce machiaj! Leit stilul lansat de Mary Quant în anii ’70, flancat de nişte cerceluşi din plastic cu floricele aplicate. Modelele florale arătau ca autocolantele antiderapante pentru cadă pe care le găseai în băile gay-ilor de la Hollywood prin 1956 toamna. Cocoţată pe culmea deplorabilului, era cea mai „în tendinţe” de acolo. Clar!

TRACEY, 27 de ani

Sunt copiii mei. Adulţi sau nu, nu pot să-i dau afară din casă. Ar însemna să n-am inimă. Şi-n plus, gătesc grozav.

HELEN, 52 de ani

PARTEA ÎNTÂI

SOARELE

E

DUŞMANUL TĂU

Pe la sfârşitul anilor ’70, când aveam cinşpe ani, mi-am cheltuit ultimul sfanţ din cont pe un zbor continental cu un Boeing 747, tocmai până la Brandon, provincia Manitoba, în adâncul preriilor canadiene, ca să văd cu ochii mei o eclipsă totală de soare. Cred c-am fost o apariţie stranie, la vârsta aia, slab ca ţârul şi alb cretă, când m-am cazat, fără niciun cuvânt, la un motel Travelodge, unde mi-am petrecut noaptea singur, uitându-mă plin de mulţumire U ofertele umflate cu pompa de pe

televiziunea prin cablu şi bând apă în neştire din nişte pahare fără picior care fuseseră spălate şi reambalate în hârtie cerată de atâtea ori, încât arătau ca frecate cu şmirghel. Oricum, noaptea a trecut repede, a venit dimineaţa eclipsei, am evitat autocarele cu grupuri de turişti şi am luat transportul în comun până la marginea oraşului. Acolo, am mers o bucată bună pe un drum lăturalnic desfundat, până în mijlocul unui câmp – era cultivat cu un soi de cereale înalte până la piept şi verzi ca porumbul. Păşind printre rânduri, foile lungi foşneau şi mă tăiau cu pişcături scurte, ca hârtia. Şi în acel câmp, când s-au făcut ora, minutul şi secunda stabilite pentru sosirea întunericului, m-am întins pe pământ, înconjurat de tulpinile înalte şi viguroase şi de zgomotul surd al insectelor, mi-am ţinut respiraţia şi am trăit o stare de care n-am reuşit să mă scutur întru totul niciodată – o stare de beznă, de inevitabil şi fascinaţie –, o stare pe care trebuie s-o fi avut majoritatea tinerilor, din zorii timpurilor încoace, când şi-au dat capul pe spate, s-au uitat la ceruri şi şi-au văzut cerul stingându-se.

Un deceniu şi jumătate mai târziu, mă încearcă senzaţii la fel de ambivalenţe. Stau pe veranda bungaloului meu închiriat din Palm Springs, California, periindu-mi câinii, doi la număr. Adulmec mirosul gurii-leului, ca de scorţişoară, la ceasul înserării, şi izul eficient al clorului din apa piscinei, care vin aduse de vânt din curte. Aştept răsăritul soarelui.

Mă uit spre est, pe deasupra faliei San Andreas, care zace în mijlocul văii ca o bucată de carne friptă prea tare. Nu mai e mult şi soarele o să explodeze peste falie şi apoi în ziua mea, ca un şir de dansatoare de cabaret din Las Vegas care intră furtunos pe scenă. Şi câinii mei sunt atenţi. Ştiu că o să se întâmple un eveniment de mare importanţă. Câinii ăştia, vă spun eu, sunt tare deştepţi, dar uneori mă îngrijorează. De pildă, acum le smulg din bot o

scârboşenie, aşa, ca o bucată de caş gălbuie, cum se face brânza de pe pizza când o încălzeşti la microunde, şi mă înfioară o senzaţie oribilă, pentru că am bănuiala (deşi ochii lor negri şi cuceritori de corcituri încearcă să mă convingă că nu) că au scotocit din

CÂT ÎNCĂ

PUTEŢI

Io nou prin gunoaiele din spatele clinicii de chirurgie estetică. Prin urmare, au boturile accesorizate, îndrăznesc să spun, cu grăsimea rămasă de la liposucţia unui *yuppie*. Chiar nu pricep cum reuşesc să pătrundă prin efracţie în pungile roşii de plastic pentru deşeuri din carne, prevăzute cu protecţie anticoiot, conform legislaţiei din California. Presupun că doctorii sunt fie neastâmpăraţi, fie leneşi. Sau şi una, şi alta.

Lumea asta…

Vă spun eu.

Din micul meu bungalou aud cum se trânteşte o uşă de la dulap. E prietenul meu Dag, care, probabil, s-a dus să-i aducă celeilalte prietene a mele, Claire, o gustare cu amidon sau ceva dulce. Sau, la cum îi ştiu, mai curând ginul tonic de dimineaţă. Fiecare cu tabieturile lui.

Dag e din Toronto, Canada (are dublă cetăţenie). Claire e din Los Angeles, California. Că veni vorba, eu sunt din Portland, Oregon, dar în zilele noastre chestia asta nu prea mai contează („Din moment ce toată lumea are aceleaşi magazine în minimall-uri”, după spusele fratelui meu mai mic, Tyler.) Suntem tustrei membri ai aerosărăcimii, o categorie globală de dimensiuni enorme în care eu, unul, am intrat, după cum am spus deja, la vârsta de cinşpe ani, când am zburat cu avionul până la Manitoba.

Oricum, nici Dag, nici Claire nu avusese o seară bună, aşa că au venit să-mi invadeze spaţiul, să dea pe gât

cocktailuri şi să se mai răcorească. Chiar aveau nevoie. Nu motivele le lipseau.

De exemplu, Dag a ieşit din tură de la Larry's Bar, unde, ca şi mine, lucrează ca barman, pe la două şi ceva noaptea. Când veneam spre căşile noastre, m-a lăsat baltă chiar în mijlocul unei discuţii, s-a năpustit pe partea cealaltă a străzii şi a zgâriat cu un cataroi parbrizul şi capota unui Cutlass Supreme. Nu-i prima dată când vandalizează ceva la primul impuls. Maşina era de culoarea untului şi avea pe bara de protecţie un autocolant care zicea: CHELTUIM MOŞTENIREA COPIILOR NOŞTRI. Presupun că mesajul cu pricina l-a călcat pe nervi pe Dag, care era plictisit şi cu capsa pusă după opt ore de tras la Mciug („Leafă mică, reputaţie zero, beneficii minore, viitor canei").

Tare aş vrea să înţeleg pornirea asta distructivă a lui Dag; altminteri, e un băiat aşa de bun – până într-acolo încât, o dată, nu a făcut baie timp de o săptămână, pentru că-şi ţesuse un păianjen pânza în cadă.

— Nu ştiu, Andy, mi-a spus trântind uşa de plasă de la intrare, cu câinii remorcă după el – semăna cu jumătatea nepracticantă a unui duo de comici care-i ia în balon pe mormoni: cămaşă albă, cravată şuie, pete de transpiraţie la balamale, barbă de două zile şi nădragi gri („nu pantaloni, nădragi"); aproape imediat, şi-a vârât capul ca un ren în rut în sertarul de zarzavaturi din frigider, de unde a smuls nişte frunze ofilite de lăptucă de pe suprafaţa înrourată a unei sticle de votcă ieftină –, dacă-mi vine mai curând să mă răzbun pe un hârb de maşină pentru că-mi iroseşte lumea, sau dacă sunt doar supărat că lumea a devenit prea mare, mult peste capacitatea noastră de a spune poveşti despre ea şi, ca atare, nu ne putem debarasa de chiţibuşuri, mărunţişuri şi citate aruncate pe bara de protecţie.

A tras o duşcă zdravănă, direct din sticlă.

— Şi-ntr-un caz, şi-n celălalt, tot insultat mă simt.

Să fi fost vreo trei dimineaţa. Dag era *bigh* de la doza de vandalism şi stăteam amândoi pe canapele la mine în sufragerie, uitându-ne cum arde focul în şemineu, când a dat buzna Claire, fără să bată la uşă, cu părul scurt şi negru ca pana corbului în vânt. Deşi mică de statură, părea impozantă, dar aerul şic pe care-l căpătase lucrând ca vânzătoare la raionul Chanel al magazinului I. Magnin local strica tot efectul.

McJug: slujbă cu leafă mică, reputaţie zero, demnitate nulă, beneficii minore, viitor canei, în sectorul serviciilor. E considerată adeseori o carieră satisfăcătoare de către oamenii care nu au avut niciodată vreo carieră.

— Ce întâlnire de coşmar! ne-a anunţat cu voce tare, făcându-ne pe mine şi pe Dag să schimbăm priviri pline de înţeles.

A înşfăcat din bucătărie un pahar cu o băutură necunoscută, după care s-a trântit pe canapeaua mică, fără să-i pese de cum o să-i dăuneze la look nenumăratele fire de păr de câine adunate pe rochia neagră de lână.

— Uite, Claire, dacă întâlnirea ta e aşa de greu de descris în cuvinte, poate foloseşti nişte păpuşele şi ne-o reconstitui printr-un mic spectacol.

— Ha-ha, ce amuzant, Dag! Mor de râs! Doamne, înc- un vânzător ambulant de ipoteci şi-ne-o cină *nouvelle cuisine* la care am ciugulit grăunţe şi am băut apă Evian. Şi, fireşte, mai era şi adept al teoriei supravieţuirii. Ne-am petrecut toată seara vorbind despre cum o să se mute el în Montana şi despre chimicalele pe care o să le pună în rezervor – auziţi aici! – ca să nu se descompună benzina. Nu mai pot continua aşa. În curând o să împlinesc treizeci de ani. Mă simt ca un personaj de desene animate în culori!

A inspectat din priviri camera amenajată confortabil (în niciun caz „răpitor”), în care am înveselit spaţiul cu

pături Navajo ieftine, de calitatea a doua. După aia s-a posomorât.

— întâlnirea a mers din prost în mai prost. Pe autostrada 111, în Cathedral City, e magazinul ăla care vinde pui împăiaţi. Am trecut pe lângă el cu maşina şi aproape că am leşinat de cât mi-am dorit şi eu unul – sunt aşa de drăguţi! –, la care Dan (aşa îl cheamă) zice: „Haide, Claire, doar n-ai nevoie de un pui”, la care i-am răspuns: „Nu despre asta-i vorba, Dan. Chestia e că vreau un pui”. Din acest moment a început să-mi ţină o cuvântare plicticoasă până la lacrimi cum că singurul motiv pentru care vreau un pui împăiat e că arată aşa de bine în vitrină şi că, din clipa în care o să am unul, o să încep să mă gândesc cum să fac să scap de el. Ceea ce-i destul de adevărat. După aia am încercat să-i spun că puii împăiaţi sunt sarea şi piperul vieţii şi al relaţiilor noi, dar explicaţia mea s-a împotmolit pe undeva – cred că analogia devenise prea încâlcită – şi a urmat tăcerea aia îngrozitoare, ca de doliu după întreaga omenire, pe care ţi-o servesc pedanţii când au impresia că stau de vorbă cu un cretinoid. Mi-a venit să-l strâng de gât.

— Pui? a întrebat Dag.

— Da, pui.

— Bine.

— Da.

— Cotcodac, cotcodac.

Situaţia a devenit şi idioată, şi posomorâtă şi după câteva ore m-am retras pe veranda unde stau acum, scoţând ceva ce pare a fi grăsime dtyuppie din boturile câinilor şi uitându-mă cum răsăritul colorează în roz valea Coachella, în care se află Palm Springs. Sus pe un deal, în depărtare, se vede casa în formă de şa a lui Bob Hope, actorul, topindu-se printre roci ca un ceas de Dalí. Sunt liniştit, pentru că am prietenii aproape.

— Vreme numai bună pentru polipi, anunţă Dag,

aşezându-se lângă mine şi ştergând praful de pelin de pe veranda şubredă de lemn.

— Nu fi scârbos, zice Claire, care se aşază de cealaltă parte a mea şi-mi pune o pătură pe umeri (sunt doar în chiloţi şi maiou).

— Ba nu-s scârbos deloc. Să faci bine să te uiţi într-o zi la trotuarele de lângă terasele din Rancho Mirage, pe la prânz. Năpârleşte lumea de polipi ca de mătreaţă. Când calci pe ei ai senzaţia că mergi pe un strat de cereale Rice Krispies.

Aerosărăcime: grup de oameni înclinaţi spre drumeţie cronică, în detrimentul stabilităţii pe care ţi-o dă cariera pe termen lung sau o locuinţă permanentă. Obişnuiesc să întreţină prin telefon relaţii sortite eşecului şi extrem de costisitoare cu oameni pe care îi cheamă Serge sau lliana. E posibil să discute la petreceri despre programele de bonusuri pentru zboruri multiple.

— Şşş, îl opresc eu şi privim toţi cinci (nu-i uitaţi pe câini) înspre răsărit.

Tremur. Strâng pătura pe lângă mine. Mi-e mult mai frig decât credeam. Parcă s-a dezlănţuit iadul: întâlnirile, slujbele, petrecerile, vremea, toate au luat-o razna – îmi spun în sinea mea. Oare nu mai credem în locul sus-amintit? Sau poate ni s-a promis tuturor c-o să ajungem în rai în timpul vieţii şi ce-am primit în final nici nu poate să sufere comparaţie?

Poate c-am fost traşi pe sfoară, undeva pe drum. Aşa să fie?

Ştiţi, Dag şi Claire zâmbesc foarte mult şi, ca ei, mulţi alţii pe care-i cunosc. Dar eu m-am întrebat întotdeauna dacă zâmbetele lor nu au ceva ori mecanic, ori malign, pentru că felul în care-şi ţin rânjite colţurile buzelor mi se pare un pic… nu fals, dar în orice caz defensiv. Stând cu ei, am o mică revelaţie. Îmi dau seama că zâmbetele pe care le poartă în viaţa de zi cu zi seamănă

cu cele pe care le arborează oamenii care au fost jupuiţi de bani de aşii jocului de cărţi – cu amabilitate, dar până la piele, şi încă în văzul lumii, pe un trotuar din New York, oameni care, din cauza convenţiilor sociale, nu pot să-şi arate furia şi nu vor să pară nişte păcălici. Gândul ăsta nu durează mai mult de o secundă.

Primul crâmpei de soare se ridică peste muntele Joshua, care a căpătat culoarea lavandei, dar noi suntem un pic prea cool ca să ne priască; pur şi simplu nu putem să lăsăm clipa să se aşeze bine. Dag trebuie musai să întâmpine sclipirea de lumină cu o întrebare pentru noi, o aubadă mohorâtă:

— La ce vă gândiţi când vedeţi soarele? Repede. Înainte să reflectaţi prea mult şi să stricaţi răspunsul. Fiţi sinceri. Fiţi înfricoşător de şocanţi. Claire, tu prima.

Claire prinde din zbor ideea.

— Ei bine, Dag, văd un ţăran din Rusia care conduce un tractor într-un lan de grâu, dar pe care cade prost lumina – îngălbenită ca o fotografie alb-negru dintr-o revistă *Life* veche. Şi se mai întâmplă un fenomen ciudat: în loc de raze, soarele începe să proiecteze un miros de reviste *Life* vechi, iar mirosul omoară recolta. Grâul se răreşte chiar acum, în timp ce vorbim. Ţăranul e prăbuşit peste roata tractorului şi plânge. Grâul îi moare otrăvit de istorie.

— Bine, Claire. Foarte ciudat. Şi tu, Andy?

— Lasă-mă să mă gândesc o clipă.

— OK, zic eu în locul tău. Când mă gândesc la soare, văd o surferiţă australiancă bunuţă, de optsprezece ani, undeva, să zicem pe plaja Bondi, care îşi descoperă primele leziuni de cheratoză pe o gambă. În mintea ei urlă şi deja pune la cale un plan să fure valium de la maică-sa. Acum spune-mi tu, Andy, la ce te gândeşti când vezi soarele?

Refuz să particip la mizeria asta. Refuz să bag

oameni în viziunea mea.

— Mă gândesc la un loc din Antarctica, lacul Vanda, unde n-a mai plouat de peste două milioane de ani.

— Merge. Asta-i tot?

— Da, asta e tot.

Urmează o pauză. Ce nu spun e că acelaşi soare mă face să mă gândesc la mandarine regale, şi la fluturi înceţi la minte, şi la crapi leneşi. Şi la picăturile extatice de sânge de rodii, prelinse din crăpăturile apărute în coaja fructelor care putrezesc în copacul de lângă mine – picături care atârnă ca nişte rubine din matricea lor de culoarea pământului, trimiţându-te cu gândul la intensa fertilitate ovariană dinăuntru.

Carapacea atmosferei cool se dovedeşte a fi insuportabilă şi pentru Claire, care sparge tăcerea şi spune că nu-i sănătos

Subdoză de istorie: a trăi într-o epocă în care nu pare să se întâmple nimic. Simptomele principale includ dependenţa de ziare, de reviste şi de buletine de ştiri TV.

Supradoză de istorie: a trăi într-o epocă în care par să se întâmple prea multe. Simptomele principale includ dependenţa de ziare, de reviste şi de buletine de ştiri TV.

să ne trăim viaţa ca pe o succesiune de mici momente cool izolate.

— Ori vieţile noastre devin poveşti, ori chiar nu există altă cale să trecem prin viaţă.

Sunt de acord. Dag încuviinţează şi el. Ştim că pentru asta ne-am lăsat trecutul în urmă şi am venit în deşert, ca să spunem povestiri şi, de-a lungul acestui drum, să ne transformăm propriile vieţi în ceva care merită povestit.

PĂRINŢII NOŞTRI
AU AVUT PARTE
DE MAI MULT

— Se dezbracă.

— Vorbesc cu ei înşişi.

— Admiră priveliştea.

— Se masturbează.

E a doua zi (de fapt, nici măcar douăsprezece ore mai târziu) şi ne târâm toţi cinci pe Indian Avenue, în drum spre picnicul de după-amiază pe care-l facem în munţi. Suntem cu Saab-ul antic şi sifilitic al lui Dag, o tinichea adorabil de veche şi de roşie, genul pe care-o vezi trecând pe lângă faţadele clădirilor în desenele animate de la Disney şi-ale cărei părţi stau lipite laolaltă cu ajutorul beţigaşelor de îngheţată, al gumei de mestecat şi al benzii adezive. Şi-n această maşină jucăm un joc rapid: să răspundem la porunca lui Claire de a enumera toate lucrurile pe care le fac oamenii când sunt singuri în deşert.

— îşi fac poze polaroid goi.

— Adună prostii şi pietricele de pe jos.

— Trag la ţintă în prostiile şi pietricelele adunate de pe jos.

— Hei! răcneşte Dag. E cam ca-n viaţă, nu-i aşa?

Maşina se rostogoleşte mai departe.

— Uneori, zice Claire când trecem pe lângă magazinul I. Magnin unde lucrează, mă încearcă aşa o senzaţie ciudată când văd, la serviciu, valurile interminabile de păr grizonant hăpăind bijuteriile şi parfumurile. Parcă m-aş uita la o masă enormă, înconjurată de sute de copilaşi lacomi, care sunt aşa de răsfăţaţi, aşa de nerăbdători, că nici nu mai apuci să le

găteşti. Trebuie să se întindă ca să ajungă la animalele vii puse pe masă şi să sugă hrana direct din ele.

Bine, bine. Asta e o judecată aspră şi părtinitoare a ceea ce e de fapt Palm Springs, şi anume un orăşel în care bătrânii încearcă să-şi răscumpere tinereţea şi câteva trepte pe scara socială. Cum se spune, ne cheltuim tinereţea ca să dobândim avere şi averea, ca să dobândim tinereţe. Nu-i un loc chiar aşa nasol şi nu putem nega că e simpatic. La urma urmei, aici stau, nu?

Dar locul ăsta mă îngrijorează.

Nu există anotimpuri în Palm Springs – exact ca la televizor. Nu există nici clasă de mijloc şi, din acest punct de vedere, oraşul e medieval. Dag spune că, de fiecare dată când cineva de pe planeta asta foloseşte o agrafă de birou, pune balsam de rufe când îşi spală lenjeria de pat sau se uită la o reluare a emisiunii *Hi-ho*, un locuitor din valea Coachella face un ban în plus. Probabil că are dreptate.

Claire observă că bogaţii de aici îi plătesc pe săraci ca să le taie ghimpii de la cactuşi.

— Am observat şi că mai bine îşi aruncă florile din casă, decât să le îngrijească. Doamne! Imaginaţi-vă cum sunt copiii lor.

Şi totuşi noi trei ne-am hotărât să locuim aici, pentru că oraşul e, fără îndoială, un sanctuar liniştit, departe de viaţa banală a clasei de mijloc. Şi sigur că nu stăm într-un cartier sclipitor. În niciun caz. Există aici cartiere unde, dacă vezi ceva lucind într-un rond de pir tuns periuţă, poţi să presupui fără să greşeşti prea mult că e un dolar de argint. Unde stăm noi, în micile noastre bungalouri cu piscină în formă de rinichi şi curte comună, o sclipire în iarbă înseamnă o sticlă de jyhisky spartă sau o pungă de colostomie care a reuşit să scape vigilenţei înmănuşate a gunoierului.

Maşina se îndreaptă spre o şosea lungă care dă în

autostradă şi Claire îl drăgăleşte pe unul din câini, al cărui cap s-a iţit printre scaunele din faţă, cerşind politicos, dar insistent, atenţie. Ea îi ţine o prelegere, privindu-l în ochii de obsidian.

— Drăguţul de tine! Tu nu trebuie să-ţi faci griji dacă să-ţi iei snowmobil, sau cocaină, sau a treia casă în Orlando, Florida. Ai dreptate. N-ai de ce. Tu nu vrei decât să fii mângâiat frumuşel pe cap.

În tot acest timp câinele poartă masca veselă şi îndatoritoare a unui valet dintr-o ţară străină care nu pricepe o iotă din ce-i spui, dar totuşi vrea nişte bacşiş.

— Corect. Nici nu vrei să-ţi baţi capul cu atâtea lucruri. Şi ştii de ce?

(Câinele ridică urechile la inflexiunea vocii, lăsând impresia că înţelege. Dag insistă că toţi câinii vorbesc pe ascuns limba engleză şi subscriu la învăţăturile morale şi credinţa Bisericii Unitariene, dar Claire a obiectat la chestia asta, spunând că ştie absolut sigur că, atunci când a fost ea în Franţa, câinii vorbeau franceza.)

— Pentru că la un moment dat toate chestiile astea o să se întoarcă împotriva ta şi o să te plesnească peste ochi. N-ar

ÎMPIEDICĂ
ORICE SCHIMBARE
REALĂ

face decât să-ţi aducă aminte că viaţa a ajuns doar o scuză ca să strângi obiecte. Nimic altceva.

Trăim vieţi mărunte la periferie; suntem marginalizaţi şi am ales să nu participăm la o groază de chestii. Am vrut linişte şi am obţinut-o. Am ajuns aici

împestriţaţi cu bube şi coşuri-Colonurile ne erau aşa de înnodate, că nici nu ne mai imaginam c-o să avem scaun vreodată. Organismele noastre încetaseră să funcţioneze, blocate de mirosul de copiator, de pastă corectoare, de izul de hârtie de xerox şi de stresul fără sfârşit cauzat de nişte slujbe fără rost, făcute cu dinţii strânşi şi lipsite de orice recunoaştere. Am avut dorinţe compulsive care ne-au făcut să confundăm mersul la cumpărături cu creativitatea, să luăm antidepresive şi să credem că închirierea unei casete video într-o sâmbătă seara ne ajunge. Dar acum că locuim aici, în deşert, lucrurile stau mult, mult mai bine.

Bălăceală arheologică: vizită la restaurante amenajate în vagoane dezafectate, pe platforme industriale cu furnale, în zone rurale – locuri unde timpul pare să fi îngheţat de mult –, astfel încât să te simţi uşurat când te întorci în „prezent”.

Brazilificare: lărgirea prăpastiei dintre bogaţi şi săraci şi dispariţia, în paralel, a clasei de mijloc.

Călătorie în timp cu vaccin: a avea fantezii privitoare la întoarcerea în timp, dar numai după o vaccinare adecvată.

NU MAI
RECICLA
TRECUTUL

La întâlnirile Alcoolicilor Anonimi, colegii beţivani se supără rău pe tine dacă refuzi să vomiţi pentru cei care te ascultă. Adică se aşteaptă să-ţi verşi la propriu maţele, să draghezi coşurile putrede, pline cu iarbă de canabis fermentată şi unelte pătate de sânge care zac pe fundul

tuturor lacurilor tale personale. Membrii grupului vor să audă poveşti de groază despre cât de adânc te-ai scufundat în viaţă şi, oricât de jos ai fi ajuns, nu-i niciodată prea jos. Poveştile despre abuzurile domestice, despre delapidări de bani şi incontinenţă în public sunt nu doar bine primite, ci chiar încurajate. Ştiu din sursă sigură chestiile astea, pentru că am participat la astfel de întâlniri (detaliile zguduitoare despre viaţa mea urmează mai încolo) şi am văzut pe viu procesul de minimalizare a unui om. În ce mă priveşte, am fost furios că n-am avut poveşti îndeajuns de sordide şi de depravate pe care să le împărtăşesc cu ceilalţi.

— Nu-ţi fie teamă să scuipiobucăţică de plămân mâncat de boală pentru spectatori, mi-a spus o dată un bărbat care stătea lângă mine la o întâlnire, un bărbat a cărui piele semăna cu o crustă de plăcintă crudă şi care avea cinci copii mari ce refuzau să-i mai răspundă la telefon. Cum o să reuşească vreodată oamenii să se ajute singuri, dacă nu pot să se agaţe de o dovadă a propriului tău coşmar? Oamenii îşi doresc bucăţica aia de plămân, au nevoie de ea, pentru că le face pe ale lor să pară mai puţin înspăimântătoare.

Încă mai caut o descriere a actului povestirii la fel de vie ca aceasta.

Astfel inspirat de întâlnirile Alcoolicilor Anonimi, am pus la cale o strategie a povestirii şi în viaţa mea, ca un serial de „poveşti de adormit copiii” pe care Dag, Claire şi cu mine îl realizăm împreună. E simplu: venim cu nişte poveşti şi ni le spunem unii altora. Singura regulă e că nu avem voie să-l întrerupem pe vorbitor, exact ca la Alcoolicii Anonimi, şi la sfârşit nu avem voie să criticăm. Atmosfera asta lipsită de critici ne convine de minune, fiindcă suntem toţi foarte zgârciţi când e vorba să ne punem emoţiile pe tavă. Numai cu o astfel de clauză ne simţim în siguranţă.

Clai/e şi Dag au intrat în joc ca răţuştele în apă”.

— Cred cu tărie, a zis Dag acum câteva luni, pândirăm la început, că toată lumea de pe pământ are un secret adânc şi murdar, pe care n-o să-l spună niciodată altui suflet, cât o trăi. Nici soţiei sau soţului, nici iubitei sau iubitului şi nici preotului. În veci. Eu am secretul meu. Tu pe-al tău. Da, aşa-i – te văd cum zâmbeşti. Te gândeşti la el chiar acum. Haide, scuipă-l! Despre ce-i vorba? Ai făcut laba cu gândul la soră-ta? Ai ejaculat în grup? Ţi-ai mâncat căcuţa, să vezi ce gust are? Te-ai dus cu o necunoscută şi te-au tentat mai multe? Ţi-ai trădat un prieten? Spune-mi şi gata. S-ar putea să mă ajuţi, fără ca măcar să-ţi dai seama.

Oricum, azi o să spunem poveşti de adormit copiii la picnic. Suntem tot pe Indian Avenue, în punctul în care trebuie să cotim pe autostrada interstatală 10 ca s-o luăm spre vest, în rabla antică şi roşie a lui Dag. Dag e la volan şi ne informează că, în maşinuţa lui roşie, pasagerii se simt mai curând ca într-un ataş de motocicletă decât ca-ntr-o maşină:

y

— Mergem pe motor spre picnicul din iad.

Iadul e West Palm Springs Village – un desen animat color cu Flintstonii, decolorat şi desfrunzit, care înfăţişează o extindere urbană ratată din anii ’50. Oraşul e aşezat pe un deal sufocant de fierbinte, la câteva mile de vale, deasupra colierului lucitor de aluminiu al autostrăzii 10, ale cărui şiraguri se întind de la San Bernardino la vest până la Blythe şi Phoenix spre răsărit.

Într-o vreme în care aproape toate terenurile sunt la mare căutare şi se construieşte pretutindeni, West Palm Springs Village e o adevărată raritate: o ruină contemporană aproape părăsită, cu excepţia câtorva suflete viguroase care locuiesc în rulote Airstream şi în case mobile şi care ne măsoară atent din priviri când intrăm prin punctul de control al oraşului, o staţie de

benzină Texaco abandonată, înconjurată de un gard de sârmă şi de rânduri de palmieri Washingtonia uscaţi şi înnegriţi. Palmierii arată de parcă ar fi fost stropiţi cu insecticid defoliant „agent orange”. Atmosfera generală aminteşte pe departe de decorul unui film despre războiul din Vietnam.

— îţi dă impresia, zice Dag în timp ce trecem pe lângă staţia de benzină cu viteza dricului, că prin 1958, să zicem, Buddy Hackett, Joey Bishop şi o mână de artişti din Las Vegas s-au asociat ca să scoată bani gârlă din locul ăsta, dar unul dintre investitorii barosani s-a cărat din oraş şi totul a căzut în paragină.

Dar, repet, locul nu e în întregime mort. Aici chiar locuiesc câţiva oameni şi aceşti oameni căliţi au o privelişte minunată asupra ranch-ului cu mori de vânt de sub ei, care mărgineşte autostrada. Sunt zeci de mii de elice cu motor înfipte în nişte pari, cu faţa spre muntele San Gorgonio, unul din polii vântului din America. Concepute pentru a plăti

mai puţine taxe la stat după criza petrolului, morile sunt aşa de mari şi de puternice, încât paletele lor ar putea să lelieze un om în două. În mod curios, s-au dovedit a fi nu doar numai bune de evitat taxele, ci şi funcţionale, iar volţii pe care îi generează torcând în linişte alimentează aparatele de aer condiţionat din centrele de detoxifiere şi aspiratoarele pentru celulită din clinicile de chirurgie estetică, apărute în zonă ca ciupercile după ploaie.

Claire poartă azi o pereche de pantaloni trei sferturi cu imprimeuri haioase, bluză fără mâneci, eşarfă şi ochelari de soare. Arată ca o starletă care n-a dat lovitura. E moartă după lookul retro. Chiar ne-a spus o dată că, dacă o să aibă copii, „o să le dau nume revoltător de învechite, de genul Madge, sau Vema, sau Ralph, cum îi cheamă pe oamenii care mănâncă la restaurante-vagon

făcute din prefabricate”.

Dag, pe de altă parte, e îmbrăcat în nişte pantaloni de bumbac tociţi, cămaşă cu mânecă lungă din bumbac fin şi mocasini pe piciorul gol – în esenţă, o versiune minimalistă a stilului lui de mormon nepracticant. Nu şi-a pus ochelari de soare. O să se holbeze direct la discul solar. Huxley redivivus sau Montgomery Clift, pregătindu-se pentru un rol şi încercând să facă un nou cocktail de medicamente.

— Cum se explică fascinaţia asta sinistră pe care o exercită asupra noastră celebrităţile moarte? îmi întreb prietenii.

Eu? Eu sunt eu cel de toate zilele. Se pare că n-o să mă prind niciodată cum se foloseşte „timpul ca nuanţă” în îmbrăcăminte, după modelul lui Claire sau, „timpul ca sursă de inspiraţie”, după cum a botezat Dag procesul. Am destule probleme trăind pur şi simplu în prezent. Mă îmbrac în aşa

Cocktail de tendinţe: în vestimentaţie, îmbinarea de-a valmaa doua sau a mai multor piese din decenii diferite, pentru a crea un aer personal. *Sheila – cercei Mary Quant (anii ’60) + platforme de plută (anii ’70) + geacă de piele neagră (anii ’50 şi ’80)*.

fel încât să fiu indistinct, să mă ascund, să fiu pe cât posibil generic. Eu mă camuflez.

Deci, după ce rătăcim de colo-colo pe străzile fără case, Claire alege pentru picnic colţul dintre bulevardele Cottonwood şi Sapphire, şi nu pentru că ar fi ceva acolo (că nici nu e, în afară de o şosea de asfalt sfărâmicios invadată de ciulini şi de tufişuri de pelin), ci pe motiv că „dacă te străduieşti tare de tot, aproape că simţi ce optimişti au fost investitorii imobiliari când au botezat locul ăsta”.

Deschidem uşa de la portbagaj şi o proptim pe orizontală. Trone-poc, gata, avem masă. Aici o să mâncăm

piept de pui, o să bem ceai cu gheaţă şi o să primim cu entuziasm exagerat beţigaşele şi fâşiile de piele de şarpe pe care o să ni le aducă la picioare câinii. În plus, o să ne spunem poveştile, arşi de soarele sfârâitor, lângă parcelele de teren goale, care în nişte universuri alternative ar putea totuşi să ducă pe umeri casele elegante ale unor vedete precum domnul William Holden sau domnişoara Grace Kelly. În aceste case prietenii mei Dagmar Bellinghausen şi Claire Baxter ar fi mai mult decât bine-veniţi la o partidă de înot, o bârfă şi un pahar de rom cu gheaţă de culoarea apusului hollywoodfan.

Dar ăsta e deja afrunivers, nu cel de aici. „Aici, mâncăm mâncare din sufertaş, pe o parcelă de pământ atât de steril – echivalentul spaţiului alb de la sfârşitul unui capitol – şi atât de gol, încât toate obiectele aşezate pe membrana lui fierbinte şi poroasă devin ţinte ale ironiei. Şi aici, sub soarele mare şi incandescent, stau şi mă uit la Dag şi Claire cum se prefac că trăiesc în universul celălalt, mai primitor.

NU SUNT
UN SEGMENT
DE PIAŢĂ

Dag *zick* că e o lesbiană prizonieră în trupul unui bărbat, încercaţi numai să vă imaginaţi! /Privindu-l cum fumează o ţigară cu filtru în deşert, cu transpiraţia de pe faţă evaporându-i-se pe cât de repede se formează, în timp ce Claire ademeneşte câinii cu bucăţele de pui în spatele uşii de la portbagaj a Saab-ului, e imposibil să nu-ţi amintească de pozele Kodak decolorate făcute cu zeci de

ani în urmă, care se găsesc în cutii de pantofi în podurile de pretutindeni/Ştiţi genul: îngălbenite şi înceţoşate, întotdeauna cu o maşină mare pierdută în fundal şi cu oameni care par, în mod surprinzător, îmbrăcaţi ultimul răcnet. Când vezi astfel defotografii, nu poţi să nu te mihunezi cum declanşarea diafragnieid-la. aparat face ca toate momentele vieţii să pară atât de dulci, de triste şi de inocente, peritrucănfi-acel punct, viitoriil e încăjaoeunoscut şi urmează să ne rănească abia mai târziu şi pentru că, în secunda aceea, atâtucfinea pe care o surprinde ejceptaţă ca sinceră. Uitându-mă la Dag şi Claire cum o Trăsuiesc prin deşert, îmi dau seama şi că descrierea pe care mi-am făcut-o până acum mie şi celor doi prieteni ai mei a fost destul de vagă. Se impune o descriere mai detaliată a lor şi a mea. E timpul să trecem la studii de caz. O să încep cu Dag. Maşina lui Dag a tras lângă bordura din faţa bungaloului meu acum vreun an, cu plăcuţele de înmatriculare de Ontario acoperite de o crustă uscată de noroi de Oklahoma şi insecte din Nebraskatcaiid a deschis portiera, a căzut pe trotuar un morman de talmeş-balmeş, printre care şi o sticluţă de parfum Crystalle de la Chanel, care s-a făcut ţăndări. („Ştii, lesbienele *butch* mor după Crystalle. Are un miros sport, pentru oameni activjL”) N-am aflat niciodată la ce-i folosea parfumul, dar de când a venit el, viaţa pe-aici a devenit mult mai palpitantă.

La scurt timp după ce a sosit, i-am găsit un loc unde să stea – un bungalou liber între al meu şi al lui Claire – şi i-am făcut rost şi de slujbă, la Larry’s Bar, unde lucrez eu. Aici a acaparat imediat scena. O dată, de exemplu, a pariat cu mine pe cincizeci de dolari că o să-i convingă pe muşteriii casei – o adunătură jalnică de Zsa Zsa-le în mizerie, de motociclişti de joasă speţă care fierb „acid” în cazane sus, în munţi, şi de toarte ieftine, cu tatuaje verzulii pe încheieturile degetelor şi cu nişte feţe de speriat, ca de

manechini de plastic abandonaţi de mult în ploaie –, cum spuneam, a pus pariu că o să-i facă pe toţi să cânte cu el, cel târziu până seara, *It's a Heartache*, un cântec de dragoste scoţian, absolut oribil şi straniu de demodat, pe care nimeni nu l-a şters niciodată din tonomat. Ideea era aşa de absurdă, că nici nu merita luată în considerate fireşte, am acceptat pariul. Câteva minute mai târziu am ieşit pe hol să vorbesc interurban de la telefonul de sub tabloul cu vârfuri de săgeată indiene, când, deodată, ce-mi aud urechile din bar? behăiturile şi răgetele stridente ale mulţimii, acompaniate de legănatul cocurilor „stup de albine" şi de mâini de motociclişti livide, pline de edeme, care zburătăceau prin aer fără nicio legătură cu ritmul melodiei. Atunci, nu fără o anume admiraţie, cui-am dat lui Dag cei cincizeci cuveniţi, un motociclist fioros i-a dat o îmbrăţişare („îmi place de mor tipul!"), după care m-am holbat la el cum bagă bancnota în gură, o mestecă un pic şi o înghite.

— Hei, Andy, eşti ceea ce mănânci.

Lumea e precaută cu Dag la prima vedere, în acelaşi mod visceral în care oamenii preriilor se tem de mirosul apei de n-are când o gustă întâia oară pe o plajă. „Ştie să se impună tipu' – aşa îl descrie Claire când vorbeşte la telefon cu una dintre nenumăratele ei surori.

Dag a lucrat înainte în publicitate (mai precis, în marketing) şi a venit în California din Toronto, Canada, oraş care, când l-am vizitat, mi-a dat senzaţia de eficienţă şi ordine a unui volum de *Pagini aurii* trezit brusc la o viaţă tridimensională, presărat cu pomi şi brăzdat de artere de apă rece.

— Nu cred că eram un tip prea simpatic. De Fapt, eram un cretinoid din ăia pe care-i vezi în fiecare dimineaţă prin districtul financiar la volanul unei maşini sport, cu acoperişul lăsat şi cu şapcă de baseball pe cap, siguri pe ei nevoie mare şi mulţumiţi de ce energici şi de

total arată. Eram încântat şi flataţ şi căpătasem ceva putere, aşa meat ajunsesem să cred că majoritatea producătorilor de accesorii de *life-style* din lumea occidentală mă considera segmentul lor de piaţă cel mai dezirabil-Dar la cea mai mică provocare eram gata să mă scuz pentru viaţa mea profesională – cum muncesc eu de la opt la cinci în faţa unui videoterminal care-ţi dizolvă sperma, ducând la îndeplinire sarcini abstracte care subjugă indirect Lumea a Treia. Dar apoi, gata! Cum se făcea ora cinci, o luam razna. Îmi vopseam părul în şuviţe şi beam bere produsă în Kenya. Purtam papioane şi ascultam rock alternativ şi mă amestecam cu mulţimea în cartierele-boeme ale oraşului.

Oricum, povestea despre motivul venirii lui Dag în Palm Springs mi se derulează în minte chiar în acest moment, aşa că voi continua aici cu o reconstituire bazată pe cuvintele lui Dag însuşi, spicuite de-a lungul unui an în nopţile lungi în care am servit la bar împreună. O să încep din punctul în care mi-a povestit că era o dată la serviciu şi suferea de un puseu al „sindromului clădirii bolnave”:

„În dimineaţa aia, ferestrele de la clădirea de birouri în care lucram nu se deschideau. Stăteam în cubicului meu, pe care îl botezasem cu afecţiune «boxa viţelului pus la îngrăşat». Mi-era din ce în ce mai greaţă şi mă durea capul din ce în ce mai rău, pe măsură ce ghiveciul de toxine de birou şi de viruşi purtaţitreg-a, iar şi iar, prin aparatele aer condiţionat.

Fireşte că aceşti curenţi otrăviţi făceau vârtejuri în special în compartimentul meu, cu ajutorul binevoitor al zumzăitului de la aparatul de reducere a zgomotului şi al strălucirii ecranelor de la videoterminal. Nu dădeam în brânci cu munca. Mă uitam absent la clona mea din IBM, înconjurată de o mare de post-it-uri, de postere ale unor formaţii de rock pe care le dezlipisem de pe panourile din jurul diverselor şantiere şi de o mică poză în sepia cu o

Jalenieră de lemn prinsă în menghinâegheţurilor Antarcticii, pe care o găsisem într-un număr vechi al revistei *National Geographic*. Aşezasem fotografia în spatele unei rame aurii pe care o cumpărasem din Chinatown. Puteam să mă uit la poza asta cu orele, dar nu reuşeam niciodată să-mi imaginez pe de-a-ntregul disperarea rece şi solitară pe care trebuie s-o simtă oamenii prinşi cu adevărat în capcană. În schimb, mă gândeam la propriile mele greutăţi în viaţă.

Oricum, nu aveam de gând să prestez mare lucru şi, ca să fiu sincer, mă hotărâsem în dimineaţa cu pricina că mi-e tare greu să mă văd ducându-mă doi ani la rând la acelaşi serviciu. Simpla idee mi se părea ilară. Ce deprimant! Aşa că mă purtam ceva mai relaxat decât de obicei. Mă încerca

Curier pe bicicletă o senzaţie plăcută. Era gijfgria de dinaintea demisiei. Am mai trăit-o de câteva ori până acum.

Karen şi Jamie, «scorpiile de la videoterminale», care lucrau în boxele pentru viţei de lângă mine (ca ansamblu, boxele noastre se numeau «padocul juniorilor» sau «ghetoul juniorilor»), nu se simţeau nici ele bine şi nici nu dădeau în brânci cu producţia. După cât ţin minte, Karen era mai îngrozită de treaba cu clădirea bolnavă decât oricare dintre noi. A pus-o pe sora ei, care era tehnician radiolog în Montreal, să-i dea un şorţ de plumb, pe care şi-l punea ca să-şi protejeze ovarele când lucra la clape. Avea de gând să-şi dea demisia în scurt timp şi să-şi ia o slujbă temporară: «Ai mai multă libertate aşa, plus că e mai uşor să ieşi cu bicicliştii de la curierat».

Ţin minte că lucram la o campanie a unei francize. de liamburgeri, al cărei scop principal, după spusele şefului

meu, fost hippie, actualmente acritură, era «să le facă pe micile bestii aşa de nerăbdătoare să mănânce un hamburger, încât să le vină să vomite de emoţie». Martin – aşa îl chema pe om – era un Bărbat în toată firea, de patruzeci de ani, când ne băga textele astea. Îndoielile pe care le avusesem luni de zile cu privire la munca mea începuseră să atârne din ce în ce mai mult.

Noroc chior, în dimineaţa aia a venit în control un inspector de sănătate publică, în urma unui telefon pe care-l dădusem

Angajată temporară la începutul săptămânii, şi a început să pună întrebări despre calitatea mediului de lucru.

Martin era oripilat că inspecţia fusese chemată de unu dintre angajaţi. Îşi ieşise pur şi simplu din minţi. În Toronte pot să te oblige să faci modificări arhitecturale, şi orice schimbare – conducte de aer proaspăt şi altele asemenea – e cumplit de scumpă. La naiba cu sănătatea angajaţilor – în ochii lui Martin sclipea deja simbolul dolarului, cline-dong, ca la jocurile mecanice. Trebuia să verse cel puţin câteva zeci de mii. M-a chemat la el în birou şi a început să ţipe la mine, de-i sărea codiţa grizonantă în sus şi-n jos:

— Pur şi simplu nu vă înţeleg, măi copii! Niciun loc de muncănu-i îndeajuns de bun pentru voi. Şi faceţi bot şi vă plângeţi că ce slujbe lipsite de creativitate aveţi şi cum n-o să ajungeţi nicăieri, iar când în cele din urmă vă promovăm, plecaţi şi vă duceţi la cules struguri in Queensland sau cine ştie ce prostii.

Acum, Martin, ca toţi foştii hipioţi acriţi, a devenit *yuppie* şi eu habar n-am cum ar trebui să relaţionezi cu oameni de-ăştia. Şi până să săriţi în sus şi să ţipaţi că

yuppie-ii nu există, haideţi să privim realitatea: există. Punct. Dilii ca Martin, cărora le sare ţandăra şi fac ca trenul în gară dacă, la restaurant, nu primesc masă lângă fereastră, în zona de nefumători şi cu şervete de pânză. Androizi care nu pricep niciodată vreo glumă şi care au ceva fricos şi rău în miezul existenţei lor, ca un chihuahua care-şi dezveleşte colţii mititei şi aşteaptă să ia una în faţă sau ca un pahar de lapte vărsat din greşeală pe filamentele violet ale unui grătar: un straniu

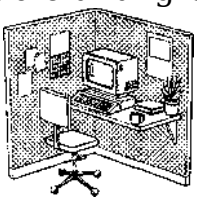

Boxa viţelului pus la îngrăşat: punct de lucru mic şi înghesuit amplasat într-o hală de birouri. E construit din panouri modulare îmbrăcate în material textil şi populat cu angajaţi începători. Numele provine din domeniul zootehniei, de la boxele strâmte în care stau vitele până la sacrificare.

Ibuz asupra naturii. *Yuppie-ii* nu riscă; ei calculează. Nu au fură deloc. Aţi fost vreodată la o petrecere de-ale lor? Parc-ai fi într-o cameră goală – oameni goi ca nişte holograme umblă de colo-colo, aruncând priviri pe furiş în oglinzi şi dându-se >e şest cu spray Binaca la galei, pentru eventualitatea că o să trebuiască să se pupe cu alte fantome. Pur şi simplu nu există nimic acolo.

— Salut, Martin, am început când am intrat la el în birou.

Biroul e aranjat superluxos, în stilul lui James Bond, şi are vedere spre zona ultracentrală. El stă pe scaun, îmbrăcat într-un pulover roşu-închis făcut în Coreea, cu model generat pe calculator, un pulover cu o textură bogată. Lui Martin îi plac «texturile».

— Pune-te în locul meu. Chiar crezi că ne face

plăcere să lucrăm în groapa asta de deşeuri toxice?

De acum puseseră stăpânire pe mine nişte mâncărici insuportabili.

— … şi apoi să trebuiască să ne uităm la tine cum stai la şuetă toată ziua cu amicii tăi *yuppie* despre liposucţia de la burtă, în timp ce secretaţi lăptişor de marcă îndulcit artificial, aici, unde-i raiul pe pământ?

Deodată mi-am dat seama că mă luase valul rău de tot. boarte bine, dacă tot e să-mi dau demisia, pot să spun şi ce am pe suflet.

— Poftim? face Martin, care s-a trezit fără vânt în pânze.

— Şi că veni vorba, chiar crezi că ne face vreo plăcere să te auzim povestind de casa ta nou-nouţă, de un milion de

Răbufnire a ketchupului emoţional: îmbuteliere sub presiune a părerilor şi a emoţiilor personale în aşa fel încât să răbufnească exploziv, toate deodată, şocându-i şi zăpăcindu-i pe angajatori şi pe prieteni – dintre care cei mai mulţi credeau că totul e în regulă.

Pleată până la moarte: membru vârstnic al generaţiei *babyboom* care şi-a trădat convingerile şi tânjeşte acum la vremurile *hippie* de dinainte de a se vinde.

dolari, când noi abia ne permitem să mâncăm sandvişuri de la Kraft Dinner înghesuiţi în cutii de chibrituri şi, colac peste pupăză, ne îndreptăm spre treizeci de ani? Casă pe care ai câştigat-oja loteria geneticii, aş putea să adaug, strict în virţutea-fapiulurcă te-ai născut la momentul potrivit? Ai rezista ceâmult zece minute dac-ai avea vârsta mea în ziua de azi, Martin. Şi eu trebuie să îndur zevzeci ca tine, care ruginesc deasupra mea până la sfârşitul zilelor şi înşfacă ei mereu primii ceatmal b-ună bucată de tort, după care pun un gard de sârmă ghimpată în jurut a ce a rămas. Pur şi simplu îmi provoci greaţă.

Din păcate, atunci a sunat telefonul, aşa că i-am ratat replica, firavă, mai mult ca sigur… Era nu ştiu ce personaj sus-pus cu care Martin ducea o campanie de pupat în fund şi căruia nu i se putea refuza să i se facă legătura imediat. Am ieşit şi m-am îndreptat alene spre bufetul pentru personal. Acolo, un agent de vânzări de la compania de copiatoare turna un pahar de plastic plin ochi de cafea opărită în ghiveciul ficusului – care nici măcar nu-şi revenise după ce fusese hrănit cu cocktailuri şi mucuri de ţigară la petrecerea de Crăciun. Afară ploua cu găleata, apa ţârâia pe geamuri, dar înăuntru aerul era uscat ca-n Sahara, de-atâta recirculare

Invidia „tineretului”: invidie la adresa bogăţiei şi a siguranţei materiale pe termen lung acumulate de membrii mai în vârstă ai generaţiei *baby boom* în virtutea faptului că au avut bafta să se nască mai devreme.

Cultivarea spiritului de clică: nevoia unei generaţii de a vedea generaţia următoare ca fiind atât de plină de lipsuri, încât să i se umfle propriul orgoliu colectiv: „Puştii din ziua de azi nu fac nimic. Sunt aşa de apatici. Noi ieşeam în stradă şi protestam. Ei nu ştiu decât să meargă la cumpărături şi să se plângă încontinuu”.

Terorismul consensului: proces care decide atitudinile şi comportamentul la birou…

Yngajaţii se plângeau la unison de durata drumului până a serviciu, făceau glume despre SIDA, etichetau victimele modei de prin birou, pufneau din nas, discutau despre horoscoape, planificau care când merge la vila închiriată în Santo Domingo şi îi luau în balon pe cei bogaţi şi celebri. Mă simţeam cinic, şi încăperea se potrivea cu starea mea. Mi-am umplut un pahar de cafea de la espressorul de lângă chiuvetă, în acest timp, Margaret, care lucra în celălalt capăt al biroului, aştepta să i se infuzezexeaiulde plante şi, printre altele, m-a informat despre ramificaţiile răbufnirii mele din urmă cu câteva

minute.

— Dag, ce i-ai spus lui Martin? mă întreabă. Face spume la gură în birou şi te înjură în toate jelurile. Ce, nu-Tspune* că ne-a comparat inspectorul cu dezastrul de la Bhopal?

DĂ-ŢI
DEMISIA

Am schimbat subiectul. Mi-e simpatică Margaret. Se străduieşte din răsputeri. E mai mare ca mine şi în felul ei – păr înţepenit cu fixativ, pernuţe la umeri, două divorţuri trecute cu brio – arată bine. Un adevărat buldozer. Îţi aminteşte de cămăruţele alea minuscule pe care le găseşti numai prin Chicago sau New York în apartamente centrale superseumpe – mici, dar zugrăvite în culori vii, ţipătoare, precum verde smarald sau sângeriu, ca să mascheze faptul că sunt atât de mici. Odată mi-a spus şi care-i anotimpul meu: vara.

— Doamne, Margaret, chiar că-ţi vine să te întrebi de ce ne mai deranjăm să ne dăm jos din pat dimineaţa. Acum pe bune, de ce să muncim? Doar ca să cumpărăm şi mai multe lucruri? Nu-i de ajuns. Uită-te la noi toţi. Ce ipoteză comună, ne-a pus în mişcare din punctulă în punctul *b*? Ce ne face să meritǎm îngheţata şi pantofii de alergat şi costumele italieneşti de lână pe care le avem? Mă uit în jur şi văd că toţi luptăm din greu să cumpărăm lucruri, dar nu pot să nu mă gândesc că nici nu le meritǎm, că…

Dar Margaret mi-a servit imediat un duş rece.

Punând jos cana, mi-a zis că, înainte de-a mă scufunda în starea aia a mea de tânăr-abonat-la-sală, ar trebui să-mi dau seama că singurul motiv pentru care mergem la serviciu dimineaţa e cil ne îngrozeşte ce s-ar întâmpla dacă ne-am opri.

— Specia noastră nu-i programată pentru timp liber. Doar aşa ni se pare.

Apoi a început să vorbească mai mult ca pentru ea. Apăsasem pe buton. Zicea că majoritatea oamenilor au numai două sau trei momente cu adevărat interesante în viaţă, restul e umplutură, şi că la sfârşitul vieţii, dacă au noroc, s-ar putea ca momentele alea să se lege între ele ca să formeze o poveste pe care cineva ar găsi-o cât de cât interesantă.

Îţi dai seama ce impulsuri morbide şi autodistructive puneau stăpânire pe mine în dimineaţa aia şi că Margaret n-avea nicio problemă să-şi mătură gunoiul sub preşul meu. Stăteam amândoi şi ne uitam cum infuzează ceaiul (o chestie care nu mi s-a părut niciodată antrenantă, aş adăuga eu) şi la un moment dat ne-am trezit că-i ascultăm pe proletarii din birou cum discută dacă prezentatorul cutare al unei emâsiuni-concurs şi-a făcut sau nu operaţie estetică de curând.

— Auzi, Margaret, am spus, pun pariu că nu poţi să-mi dai niciun exemplu al unei persoane, din întreaga istorie, care să fi devenit faimoasă fără să treacă o mulţime de bani dintr-un buzunar în altul.

M-a întrebat ce vreau să spun, aşa că am detaliat. I-am zis că oamenii nu ajung, de fapt, nu pot să ajungă celebri în lumea asta dacă mulţi alţi oameni nu ar face o mulţime de bani. A fost surprinsă de cinismul meu, dar mi-a răspuns la provocare cu aceeaşi monedă.

— E cam dur ce spui, Dag. Ce zici de Abraham Lincoln?

Emigrare din clădiri bolnave: tendinţa angajaţilor

mai tineri să părăsească sau să evite slujbele în medii de birou nesănătoase sau în locuri de muncă afectate de sindromul clădirii bolnave.

Tragere la boxe: părăsirea unui serviciu în favoarea altuia unde primeşti mai puţini bani, dar care te repune în circuitul învăţării.

— Nu se pune. Atunci totul se învârtea în jurul sclavie şi al latifundiilor. Se făceau bani cu duiumul.

Şi ea cică:

— Leonardo da Vinci.

La care eu n-am putut decât să-i răspund că era şi el un om de afaceri ca Shakespeare sau ca oricare dintre băieţii ăia şi că toate lucrările le-a făcut strict pe bază de comision, ba mai rău, cercetările lui au fost folosite în sprijinul armatei.

— Ei bine, Dag, ăsta e cel mai cretin argument pe care l-am auzit vreodată, începe, din ce în ce mai exasperată Bineînţeles că unii oameni ajung faimoşi fără să scoată bani din treaba asta.

— Atunci zi-mi unul.

Am văzut cum i se zbăteau gândurile pe faţă, cum trăsăturile i s-au topit apoi i-au revenit la loc şi m-am simţit un pic cam prea plin de mine, ştiind că ceilalţi oameni din bufet începuseră să ne asculte discuţia. Redevenisem băiatul cu şapcă de baseball care conduce o decapotabilă, îmbătat de propria-i inteligentă, convins că eforturile omeneşti sunt determinate de neştiinţă şi lăcomie. Asta eram eu.

— Bine, ai câştigat, zice Margaret, concedându-mi victoria à la Pyrrhus.

Dar, când să ies din încăpere cu paharul de cafea în mână (acum ca tânărul-perfect-dar-cam-îngâmfat), aud o voce de undeva din spate spunând: «Anne Frank».

Mda.

Am făcut stânga-mprejur şi pe cine văd, cu o faţă tăcut-sfidătoare, dar teribil de obtuză şi de grăsuţă, pe Charlene, care stătea lângă megacutia de pastile de acetaminophen a biroului. Charlene, cu permanentul ei decolorat de parc de rulote, cu reţetele ei de supă chioară culese din revista *Family Cir ele*, Charlene cea neglijată de prieten, genul de persoană despre care, atunci când îi tragi numele la sorţi ca să-i cumperi cadou pentru petrecerea de Crăciun de la birou, te trezeşti întrebând: «Cine?».

— Anne Frank? am zbierat. Ba sigur că erau bani implicaţi şi acolo, normal…

Dar bineînţeles că în cazul ăsta nu era vorba de bani. I) celanşasem ca un fraier un război moral pe care ea l-a câştigat cu abilitate. M-am simţit îngrozitor de prost şi îngrozi tor de crud.

Colegii, fireşte, i-au luat partea lui Charlene. Nimeni nu; ine cu jegurile. Arboraseră toţi zâmbetele de genul «ţi-ai citutat-o cu lumânarea». A urmat apoi o pauză, în care publicul din bufet a aşteptat să-mi sap groapa şi mai adânc. Mai ales că Charlene arăta foarte virtuoasă. Dar eu am rămas în picioare fără să scot niciun cuvânt. Tot ce au căpătat în loc a fost să vadă cum karma mea albă şi pufoasă se converteşte într-o clipită în ghiulele negre de tun care cad cu viteză pe I undui unui lac elveţian rece şi adânc. Îmi venea să mă prefac în plantă, într-o entitate comatoasă, negânditoare şi fără respiraţie, acolo, pe loc. Dar, sigur, plantele din birouri primesc apă clocotită din partea băieţilor care repară copiatoarele, nu? Deci, ce puteam să fac? Am şters cu buretele sechelele psihice ale slujbei ăleia, înainte să devină mai rău. Am ieşit din bucătărie, am ieşit pe uşa biroului şi nu m-am mai obosit să mă întorc niciodată. Nu m-am obosit nici să-mi strâng bunurile personale din boxă.

Acum, privind în urmă, mă gândesc că, dacă ar fi

existat un strop de înţelepciune în compania aia (ceea ce nu cred), ar fi trebuit s-o pună pe Charlene să-mi strângă lucrurile de pe birou. Numai pentru că, în mintea mea, îmi place s-o văd în boxă, cu coşul de hârtie în mânuţele ei cu degete dolofane ca nişte cârnăciori, sortând mormanele de documente. Acolo ar fi dat peste fotografia cu baleniera strivită şi prinsă, poate pentru totdeauna, în gheţurile ca de sticlă ale Antarcticii.

Ozmoză: incapacitatea unei slujbe de a se ridica la nivelul imaginii pe care o are despre sine o anumită persoană.

Ceaţa puterii: tendinţa ierarhiilor dintr-un birou de a fi prolixe şi de a evita exprimarea precisă.

O văd holbându-se la ea, uşor nedumerită, întrebându-se ce fel de tânăr sunt şi, probabil, spunându-şi că nu sunt aşa de antipatic.

Dar, în mod inevitabil, s-ar întreba din ce motiv aş vrea să înrămez o astfel de poză şi apoi, îmi imaginez, s-ar întreba dacă are vreo valoare financiară. Apoi o văd punând pe seama stelei ei norocoase faptul că nu dă curs unor astfel de impulsuri neortodoxe şi aruncă poza, deja uitată, la gunoi. Dar în momentul acela de nedumerire, în clipa de dinainte de a se hotărî să arunce fotografia la coş, da… cred că atunci aproape aş fi putut s-o iubesc pe Charlene.

Şi acel gând la iubire e cel care m-a susţinut multă vreme după aceea, când, în urma demisiei, m-am transformat într-un om subteran şi nu m-am mai întors niciodată să lucrez într-un birou.

Acum: când te transformi într-o persoană subterană, părăseşti sistemul. Trebuie să renunţi, cum am făcut eu, la apartamentul de deasupra pământului şi la toate obiectele fără rost, negre şi mate, şi la dreptunghiurile idioate de artă minimalistă de deasupra canapelei de culoarea făinii de ovăz şi la mobila semimodulară din Suedia. Oamenii

subterani închiriază apartamente la subsol; aerul de deasupra miroase prea tare a clasă de mijloc.

Nu m-am mai tuns. Am început să beau prea multe cafele scurte, tari ca heroina, în cafenele minuscule unde băieţi şi fete de şaisprezece ani, cu cercei în nas, inventau în fiecare zi noi dressinguri de salate alegând condimentele cu numele cele mai exotice («Ooo! Nucşoară! Hai să încercăm o linguriţă din asta!»). Mi-am făcut prieteni noi, care pălăvrăgeau la nesfârşit despre romancieri sud-americani ce nu se bucurau îndeajuns de atenţie, am mâncat linte, am purtat poncho-uri din lână de lamă cu motive amerindiene, am fumat ţigări muncitoreşti fără filtru (*Nazionali* din Italia, ţin minte). Pe scurt, am fost de-a dreptul zelos.

Subcultura de subsol era strict codificată: îmbrăcămintea consta în principal din tricouri prespălate şi decolorate cu pozele lui Schopenhauer sau Ethel şi Julius Rosenberg, obligatoriu accesorizate cu zdrăngănele şi insigne cu reprezentări Rasta. Fetele erau toate nişte roşcate bărbătoase şi feroce, iar băieţii erau galbeni ca ceara şi ursuzi. Aveai impresia că nimeni nu făcea sex, păstrându-şi ardoarea pentru discuţiile despre asistenţa socială şi pentru găsirea ideii-minune privitoare la destinaţia de călătorie cea mai obscură şi mai corectă din punct de vedere politic (valea Nama din Namibia – dar numai şi numai pentru a vedea margaretele). Filmele erau alb-negru şi de cele mai multe ori braziliene.

Şi, după ce am dus o vreme stilul de viaţă subteran, am început să adopt mai multe din atitudinile lui tipice. M-am apucat să practic plonjoanele profesionale de plăcere, luându-mi servicii atât de mult sub posibilităţile mele, încât să-i facă pe oameni să se uite la mine şi să spună: «Da, sigur că poate mai mult de-atât». M-am băgat şi în slujbe sectare, al căror apogeu s-a produs într-o vară, când am plantat pomi în Columbia Britanică. Acolo am încercat

un amestec deloc neplăcut de iarbă şi păduchi laţi şi curse de maşini în care

A contraexagera: a supracompensa temerile legate de viitor, aruncându-te cu capul înainte într-o ocupaţie sau într-un stil de viaţă fără o legătură evidentă cu pasiunile din viaţa anterioară, cum ar fi: vânzări de produse Amway, aerobică, Partidul Republican, o carieră în drept, culte, McJuguri…

Culorile pământului: subgrup de tineri interesaţi de „vegetarianism”, de haine vopsite manual, de droguri recreative şi de combinele de bună calitate. Zeloşi, le lipseşte frecvent umorul.

Etnomagnetism: tendinţă a tinerilor de a locui în cartiere cu specific etnic, unde lumea îşi poartă la vedere efuziunile emoţionale: „Mamă, n-ai cum se înţelegi de acolo de unde eşti. Aici, unde stau eu, oamenii se îmbrăţişează”.

am alergat cu Chevelle-uri şi Biscayne-uri vechi, hodorogite şi vopsite cu spray.

Prin toate astea încercam de fapt să mă scutur de depravarea pe care mi-o împrumutase marketingul, care îmi tolerase cu sânge rece nevoia de control şi, într-un fel sau altul, mă învăţase să nu-mi placă de-adevăratelea de mine. În esenţă, marketingul înseamnă să asiguri circulaţia rahatuljuij-n-rturi, dar trebuie s-o faci îndeajuns de repede, încât clienţii să creadă că primesc în continuare mâncareade creaţie, pe bune, ci hoţie, şi absolut nimeni nu se simte bine când fură.

Dar, una peste alta, evadarea mea în alt stil de viaţă nu mergea. Nu făceam decât să-i folosesc pe adevăraţii oameni ai subteranului în scopuri proprii – ceea ce nu se deosebeşte cu nimic de modul în care designerii îi exploatează pe artişti ca să creeze noi secvenţe de design. Eram un impostor şi, în cele din urmă, situaţia mea a devenit aşa de proastă, încât am suferit căderea nervoasă

de la douăzeci şi ceva de ani. Asta e momentul în care lucrurile au luat o turnură farmaceutică. Mai jos de atât nu aveam cum să ajung. Şi tot atunci au început să se stingă toate vocile care mă alinau”.

Căderea nervoasă de la douăzeci şi ceva de ani: perioadă de colaps mental care apare după vârsta de douăzeci de ani, calfzată frecvent de incapacitatea de a funcţiona în afara şcolii sau a mediilor organizate, în conjuncţie cu revelaţia că suntem în mod fundamental singuri pe lume. Adeseori, marchează iniţierea persoanei care o suferă în ritualul consumului de medicamente.

MORT LA 30.
ÎNGROPAT LA 70

Aţi observat vreodată ce greu e să vorbeşti după ce ai luat prânzul afară, într-o zi cu arşiţă? în depărtare se topesc palmieri tremurători; mă uit cu mintea golită la crăpăturile din unghiile de la mâini şi mă întreb dacă mâncarea mea conţine suficient calciu. Povestea lui Dag mi se derulează în continuare în memorie:

„Se făcuse deja iarnă. M-am mutat la fratele meu Matthew, compozitorul de jingle-uri. Asta se petrecea în Buffalo, New York, la o oră de mers spre sud de la Toronto, loc despre care am citit odată că a fost etichetat drept primul «oraş fantomă» din America de Nord, după ce multe dintre companiile mari s-au mutat pur şi simplu în altă parte într-o bună zi de prin anii ’70. Ţin minte că, preţ de câteva zile, m-am uitat pe fereastra apartamentului lui Matthew cum îngheaţă lacul Erie şi mă gândeam ce răsuflată, dar binevenită, era priveliştea asta. Matthew era

mai mult plecat prin oraş cu treburi şi îmi făcusem obiceiul să stau pe jos în mijlocul sufrageriei, înconjurat de teancuri de reviste porno şi sticle de gin Blue Sapphire şi combina dată la maximum, spunându-mi: «Hei! Uite, dau o petrecere!» Eram la regim pentru depresie atunci – şi mă-nfruptam dintr-o masă copioasă de antidepresive şi sedative. Aveam nevoie de ele ca să lupt împotriva gândurilor negre. Credeam cu tărie că toţi oamenii care-mi fuseseră la un moment dat colegi de şcoală se îndreptau spre lucruri măreţe, spre deosebire de mine. Că ei se distrau mai bine; că găseau mai multe sensuri în viaţă. Nu puteam să răspund la telefon şi nu mă simţeam în stare să dobândesc fericirea animalică a oamenilor pe care îi vedeam la televizor, deci m-am văzut nevoit să nu mă mai uit la televizor; oglinzile mă speriau de moarte; am citit toate romanele Agathei Christie; odată am crezut că-mi pierdusem umbră. Funcţionam pe pilot automat.

Am devenit nonsexual şi îmi simţeam trupul întors pe dos, acoperit cu gheaţă, şi carbon, şi funingine, şi placaje, ca minimall-urile, morile şi rafinăriile abandonate din Tonawanda şi Niagara Falls. Semnalele sexuale au devenit omniprezente şi au rămas respingătoare. Schimburile întâmplătoare de priviri cu vânzătorii de la băcănie au căpătat încărcătură şi sensuri malefice. Toate privirile încrucişate cu necunoscuţi ascundeau întrebarea nerostită: «Tu eşti necunoscutul care o să mă salveze?» înfometat de afecţiune, îngrozit de abandon, am început să mă întreb dacă nu cumva sexul e doar o scuză ca să te uiţi adânc în ochii altei fiinţe umane.

Umanitatea a început să mi se pară respingătoare, reducând-o la hormoni, părţi ale corpului, mormane, secreţii şi damfuri irezistibile de metan. Cel puţin, în această stare de spirit mi-am dat seama că nu mai există nicio posibilitate să fiu segmentul de piaţă ideal. Dacă în Toronto încercasem să-mi trăiesc viaţa într-o manieră

dualistă-considerându-mă liber ca pasărea cerului şi creativ şi jucând în acelaşi timp rolul trântorului corporatist fricos, atunci cu siguranţă că plăteam preţul.

Însă ce m-a doborât a fost felul în care pot să se uite tinerii în ochii tăi, plini de curiozitate, dar fără nicio urmă de foame trupească. Mă gândesc la puştanii şi puberii pe care îi vedeam aşa de fericiţi, parcă pentru a-mi stârni invidia, în scurtele mele incursiuni marcate de agorafobie prin mall-urile din Buffalo care mai rămăseseră deschise. Privirea aceea francă şi nevinovată mie mi se ştersese din ochi pentru totdeauna, aşa simţeam atunci, şi am fost convins că îmi voi petrece următorii patruzeci de ani mimând mişcările vieţii şi ascultând cum zdrăngănesc prin mine maracasele zornăitoare şi zeflemitoare, umplute cu praf de mumie tânără.

Bine, Bine, toţi trecem printr-un moment de criză, altminteri, probabil că, n-am fi întregi. Nenumăraţi cunoscuţi ai mei au suferit criza vârstei de mijloc mai devreme. Dar apoi vine în mod inevitabil momentul în care tinereţea ne părăseşte, când anii de colegiu se duc şi părinţii la fel. Eu, unul, n-aş mai putea să-mi găsesc refugiul niciodată în dimineţile de sâmbătă petrecute în camere de joacă, având mâncărimi de la izolaţia cu fibră de sticlă, ascultând vocea lui Mei Blanc la televizor, respirând fără să-mi dau seama vapori de xenon de la blocurile de zgură, ronţăind pastile de vitamina C şi chinuind păpuşile Barbie ale surorii mele.

Dar criza mea nu reprezenta doar eşecul tinereţii, ci şi al clasei sociale, şi al sexului, şi al viitorului, şi încă urmează să descopăr a mai ce. Am început să privesc lumea ca pe o realitate în care cetăţenii se holbează, să zicem, la Venus din Milo şi au fantezii sexuale cu persoane cu amputaţii sau aplică în mod făţarnic o frunză de smochin pe statuia lui David, dar nu înainte de a-i rupe sula ca s-o păstreze drept suvenir. Toate întâmplările au

devenit semne prevestitoare; mi-am pierdut capacitatea de a lua lucrurile ad litteram.

Deci ideea e că aveam nevoie să şterg trecutul cu buretele şi s-o iau de la capăt singur. Aveam nevoie să fug încă şi mai departe. Viaţa mea devenise o înlănţuire de incidente înfricoşătoare care pur şi simplu nu se legau între ele ca să producă o carte interesantă şi, Doamne, îmbătrâneşti aşa de repede! Timpul zbura (şi zboară în continuare) cu repeziciune. Aşa că m-am desprins şi am plecat spre un loc în care vremea e caldă şi uscată şi ţigările sunt ieftine. Ca tine şi Claire. Şi-acum iată-mă aici".

Succesofobie: teama că, dacă cineva are succes, va plăti cu neglijarea nevoilor personale şi cu neîmplinirea dorinţelor din copilărie.

CHESTIA ASTA N-ARE CUM SĂ DUREZE

Acum ştiţi câte ceva despre Dag (sub rezerva denaturărilor posibile a ceea ce ne-a povestit despre viaţa lui). Dar între timp, întorcându-ne la ziua noastră palpitantă în deşert, Claire tocmai îşi termină de mâncat puiul, îşi şterge ochelarii de soare şi şi-i pune pe nas cu un gest autoritar, semn că se pregăteşte să ne spună o poveste.

Câteva lucruri despre Claire aici: are un scris mâzgălit, ca de taximetrist. Ştie să facă din câteva mişcări cocori japonezi din hârtie şi îi plac hamburgerii din soia. A sosit în Palm Springs pe o vreme călduroasă şi vântoasă, în weekendul de Ziua Mamei, despre care prezisese Nostradamus (conform unor interpretări) că va aduce

sfârşitul lumii. Pe atunci eu serveam la barul de la piscina complexului La Spa de Luxembourg, un loc mult mai şic decât modestul Larry’s Barv asezonat cu nouă bazine cu jacuzzi terapeutic şi cu furculiţe şi cuţite imitând argintăria ştanţate, pentru uzul în exterior. Erau destul de grele şi îi dădeau pe spate pe clienţi. Oricum, ţin minte că mă uitam la fraţii şi la surorile ei bune, la fraţii şi surorile la după mamă sau după tată, la surorile şi la fraţii vitregi ai lui Claire – erau incalculabil de mulţi – cum sporovoiau în gura mare, non-stop, prăjindu-sf la soare la marginea piscinei. Sunau cam ca papagalii dintr-o colivie când dă târcoale în jurul zăbrelelor un motan înfometat şi neiertător. Nu mâncau decât peşte la prânz, şi doar peşte mic. Ca să-l citez pe unul dintre ei, „peştii mari au stat în apă niţel cam mult şi numai Dumnezeu ştie ceor fi mâncat”. Şi mai vorbeau despre fumuri! Au ţinut pe masă acelaşi număr din *Frankfurter Allgemeine Zeitung* trei zile la rând, neatins. Vă spun eu.

La masa de alături, domnul Baxter, tatăl lui Claire, stătea cu prietenii lui de afaceri sclipitori şi încărcaţi de bijuuri, ignorând hoarda de progenituri, în timp ce doamna Scott-Baxter, a patra lui soţie (trofeu), blondă, şi tânără, şi plictisită, se uita chiondorâş la odrasle, ca o mamă nurcă dintr-o fermă de nurci, cu aerul că abia aşteaptă să mitralieze un bombardier complexul, ca să-i ofere o scuză să simuleze un atac de panică şi să-şi mănânce puii.

Tot clanul Baxter fusese importat în masă din L.A. în weekendul ăla de extrem de superstiţiosul domn Baxter, care fusese convertit la credinţele New Âge de soţia numărul 3, ca să evite o catastrofă care avea să se producă mai mult ca sigur în oraş. L.A. –iştii zdruncinaţi ca el făceau previziuni lugubre că locuinţele neobişnuit de mari din vale şi din canioane vor fi înghiţite, fără milă, în crăpăturile pământului cu plescăituri-glotale sonore şi-n tot acest timp totul va fi acoperit de o ploaicfele broaşte.

Ca un adevărat californian, a şi glumit pe chestia asta: „Hei, cel puţin vizual dă bine”.

Claire însă stătea la masă, profund neamuzată de discuţiile aprinse purtate cu vervă italienească de familia ei. Îşi ţinea în dorul lelii farfuria de carton plină cu mâncare săracă în calorii şi bogată în fibre (muguri de ananas şi pui fără pieliţă), ca să nu i-o zboare de pe masă vântul puternic, neobişnuit de tăios pentru vremea aia, care bătea dinspre muntele San Jacinto. Ţin minte şi acum frânturi morbide din pălăvrăgeala susurâtă în jurul mesei de clanul de tineri Baxteri dichisiţi şi sclipitori:

— în previziunea lui Nostradamus era Hister, nu Hitler, a urlat peste masă unul dintre fraţi, Allan, genul de copil de bani gata, elev la o şcoală particulară, şi a prezis şi asasinarea lui JFK.

— Eu nu ţin minte asasinarea lui JFK.

— Diseară, la petrecerea de sfârşitul lumii de la Zola, o să port o pălărie. În stilul lui Jackie. Are valoare istorică.

— Ea purta o pălărie de la Halston, de fapt.

— Faza asta parc-ar fi scoasă din Warhol.

— Celebrităţile moarte sunt *de facto* amuzante.

— Mai ţineţi minte Halloweenul de acum câţiva ani, din timpul isteriei cu Tylenolul contaminat, când toată lumea a apărut la petreceri deghizată în flacoane de Tylenol…

— … şi ce-au mai suferit toţi după aia, când şi-au dat seama că le mai venise şi altora aceeaşi idee.

— Ştiţi, ce idee cretină să venim aici! Pe sub oraşul ăsta trec trei falii seismice. E ca şi cum ne-am vopsi nişte ţinte pe tricouri.

— Chiar, a zis Nostradamus vreodată ceva de lunetiştii solitari?

— Oare caii se mulg?

— Ce are chestia asta de-a face cu ce discutăm aici?

Vorbăria lor era nesfârşită, compulsivă şi

îngăduitoare.

Pe alocuri parcă vorbeau nişte rămăşiţe de engleză, după ce limba va fi fost pocită câteva sute de ani de supravieţuitorii

unui război nuclear. Dar, pe de altă parte, cuvintele lor surprindeau atât de bine spiritul vremii, încât mi-au rămas în minte:

— Am văzut un producător muzical în parcare. El şi cu nevastă-sa se duceau tocmai în Utah, auzi? ziceau că aici e zonă cu risc ridicat de calamităţi şi că numai Utah e sigur. Aveau un Corniche auriu supertare, cu portbagajul plin de cutii de hrană deshidratată şi congelată, din alea de care foloseşte armata, şi de sticle de apă îmbuteliată în Alberta. Soţioara părea speriată de-a binelea.

— Aţi văzut în cabinetul asistentei grămăjoara de grăsime de la liposucţie? Semăna cu mâncarea sintetică din vitrinele restaurantelor de sushi. Parcă era un piure din kiwi şi zmeură.

— Doamne, să oprească cineva maşina de vânt, că doar nu suntem la o şedinţă foto de modă!

— Nu te mai purta ca un manechin masculin.

— O să fredonez un hit disco european.

(În momentul ăla, farfuriile de carton pline cu carne de vită şi *chutney* şi legume fragede au zburat de pe mesele albe strălucitoare şi au planat până în piscină.)

— Nu băga în seamă vântul, Davie. Nu te face părtaş la mizeriile naturii. O să se oprească.

— Auziţi? E posibil să distrugem soarele? Adică, putem să stricăm aproape orice vrem aici, pe pământ, dar putem

Complexul plasei de siguranţă: credinţa că există întotdeauna o plasă de siguranţă financiară şi emoţională

care să atenueze buşiturile vieţii. De obicei, părinţii.

Prezumţie de divorţ: o formă de manifestare a complexului plasei de siguranţă; constă din credinţa că, dacă nu merge căsnicia nu-i nicio problemă, pentru că partenerii pot pur şi simplu să bage divorţ.

să i-o tragem şi soarelui dacă ne căşunează? Nu ştiu ce să zic. Oare se poate?

— Pe mine mă îngrijorează mai mult viruşii de calculator.

Claire s-a ridicat şi a venit la barul unde lucram ca să-şi ia cocktailurile cu alcool („Pune, te rog, mai mult alcool decât turnesol”). Când m-am uitat la ea, a ridicat din umeri, cu un gest care spunea: „Familia mea, brrr!” Apoi s-a întors la masă, expunându-şi spatele în rama costumului de baie negru, întreg – avea spatele alb ca brânza şi brăzdat de un spalier de cicatrici rozalii.

Acestea, am aflat mai târziu, erau sechelele unei boli îndelungate din copilărie, care a imobilizat-o ani de zile prin spitale din nenumărate locuri, începând cu Brentwood şi terminând cu Lausanne. În aceste spitale doctorii îi făceau puncţii că să-i extragă un lichid viral scârbos din şira spinării şi tot aici şi-a petrecut ea anii de formare, stând de vorbă cu suflete invalide în curs de vindecare a căror simplă existenţă sfida orice regulă, cu marginalizaţi şi stricaţi („Până în ziua de azi, prefer să vorbesc cu oameni incompleţi; sunt mai compleţi”).

Dar la mijlocul drumului Claire s-a oprit şi s-a întors la bar, unde şi-a ridicat ochelarii de soare şi mi srjjcoufesat:

— Ştii, cred că atunci când Dumnezeu alcătuieşte o familie pune degetul pe diverse pagini din cartea de telefon şi alege un grup de oameni la întâmplare, după care le zice: „Alo! Voi o să vă petreceţi următorii şaptezeci de ani împreună, chiar dacă nu aveţi nimic în comun şi nu vă place unul de altul. În plus, dacă se întâmplă să simţiţi

că nu ţineţi

An contrasabatic: serviciu la care te angajezi exclusiv cu intenţia de a sta o perioadă limitată de timp (adeseori, un an). Intenţia este îndeobşte de a strânge suficiente fonduri pentru a te implica în altă activitate, mai semnificativă la nivel personal, cum ar fi să pictezi acuarele în Creta sau să creezi design de tricotaje asistat de computer în Hong Kong. Angajatorii sunt arareori informaţi cu privire la planul respectiv.

la vreunul din adunarea asta de străini, fie şi numai pentru o clipă, va trebui să vă simţiţi de-a dreptul îngrozitor”. Asta-i părerea mea. Tu ce zici?

Istoria nu a consemnat răspunsul meu.

Le-a dus băuturile neamurilor, care i-au răspuns cu un cor de „Mersi, mamaie”, după care s-a întors. Şi atunci, ca şi acum, era tunsă bob, destul de scurt. M-a întrebat apoi ce naiba fac în Palm Springs, dar a continuat tot ea, spunând că oricine sub treizeci de ani care locuieşteîntrun oraş-staţiune i se pare, într-un fel sau altul, pus pe căpătuială necinstită: „proxenetism, trafic, şparleală, dezintoxicare, evadare, înşelătorie-saitce-o mai fi”. l-am zis într-o doară că încercam să şterg toate urmele istoriei din trecutul meu, iar ea m-a crezut fără să clipească. Apoi mi-a povestit de slujba ei din L.A., sorbind alene din pahar şi examinându-şi absentă faţa în oglinzile care îmbrăcau raftul din spatele meu, în căutare de coşuri impertinente.

— Mă ocup de achiziţiile de confecţii – haine de zi, mi-a mărturisit, dar a recunoscut imediat că n-avea planuri pe termen lung în domeniul modei. Nu cred că mă face să devin un om mai bun, şi industria confecţiilor colcăia pur şi simplu de ticăloşenie. Aş vrea să mă duc într-un loc stâncos, în Malta, de pildă, şi să-mi golesc mintea, să citesc şi să stau cu oameni care şi-au dorit acelaşi lucru.

Ăsta a fost punctul în care am plantat sămânţa care a

rodit aşa de neaşteptat şi de frumos în viaţa mea.

— De ce nu te muţi aici? am întrebat-o. Renunţă la tot.

Se instalase o atmosferă prietenească între noi, care m-a făcut să continui nepăsător:

— încheie-o cu trecutul. Regândeşte-ţi viaţa pe toate planurile. Alungă-ţiin-idsurije nedorite. Gândeşte-te numai ce bine ţi-ar prinde, plus că e un bungalou liber lângă al meu. Te-ai putea muta de mâine şi, crede-mă, ştiu o groază de bancuri.

— Poate c-o s-o fac, a zis ea, poate c-o s-o fac.

A zâmbit şi s-a răsucit ca să se uite la ai ei, care, ca întotdeauna, ciuguleau ceva şi îi dădeau înainte cu jineta, contrazicându-se cu privire la lungimea exactă a membrului lui John Dillinger, discutând despre valenţele diavoleşti ale numărului de telefon al lui Joanne, sora vitregă a lui Claire – care conţinea trei de şase la rând –, şi în continuare despre Nostradamus, francezul mort de mult, şi previziunile lui.

— Uită-te la ei! Imaginează-ţi că trebuie să mergi la Disneyland cu tot cârdul de fraţi şi surate la douăzeci şi şapte de ani! Nu-mi vine să cred că m-am lăsat târâtă în chestia asta. Dacă nu-l doboară vântul înainte, locul ăsta o să explodeze singur de-atâtajplatitudine. Tu ai fraţi şi surori?

I-am explicat că ani câte trei din fiecare.

— Deci ştii cum e când toată lumea începe să sape în viitor, fărâmiţându-l în fragmente sumbre poatnine, când încep să vorbească aşa – toate tiârfere astea legate de sex şi tâmpeniile despre sfârşitul lumii –, mă întreb dacă nu cumva îşi fac de fapt confidenţe.

— Despre ce *Y*”.

— Despre spaima careje-a intrat în oase. Când oamenii încep să vorbească serios despre cum strâng grămadă cutii de paste în garaj şi li se umplu ochii de

lacrimi cu gândul la sfârşitul lumii, atunci ai în faţă cea mai evidentă confidenţă pe care o s-o capeţi vreodată, despre cât de mult suferă că viaţa nu le merge aşa cum credeau c-o să meargă.

Eram în nouălea cer! Cum să nu fiu, după ce-am găsit un om căruia îi place să vorbească aşa? Prin urmare am continuat în stilul ăsta cam vreo oră, întrerupţi doar de momentele când trebuia să mai servesc câte un rom şi de sosirea lui Allan, care a venit să ia o farfurie cu migdale afumate şi s-o bată pe Claire pe spate.

— Alo, domnu', se dă băbuţa la tine?

— Allan şi restul familiei mă cred o ciudată pentru că nu m-am măritat încă, mi-a zis Claire, apoi s-a întors şi a turnat tot cocktailul roz pe tricoul lui frate-său. Şi nu mi te mai adresa cu apelativul ăsta înfiorător.

Însă Allan n-a avut timp să riposteze. La masa domnului Baxter s-a produs brusc agitaţie, când unul dintre hoiturile care stăteau pescaun s-a prăvălit pe jos şi un stol de bărbaţi de vârsta a doua, bronzaţi, cu burdihane şi nenumărate bijuterii s-a adunat în jurul corpului căzut. Era domnul Baxter, cu o mână încleştată pe piept şi cu ochii holbaţi, că ai lui Cacao, clovnul de catifea.

— Iar începe! au făcut Allan şi Claire la unison.

— Te duci tu de data asta? Allan, e rândul tău.

Allan, ud ciuciulete de la duşul servit de Claire, s-a îndreptat mormăind printre dinţi înspre mulţime, unde unii oameni susţineau deja că au chemat o ambulanţă.

— Scuză-mă, Claire, dar se pare că tatăl tău tocmai a suferit un atac de cord sau ceva de genul. Nu eşti cam prea, ah, nu ştiu cum să spun… nepăsătoare în situaţia asta?

— Andy, nu-ţi face griji. Face aşa de trei ori pe an – şi numai când are public numeros.

Mica scenă de la marginea piscinei era destul de aglomerată, dar, în mijlocul haosului, puteai să-i deosebeşti

pe Baxteri după lipsa de interes faţă de tevaturgjpreată. Când au venit cei doi medici cu targa pe roţi (o privelişte obişnuită în Palm Springs), i-au îndrumat fără nicio tragere de inimă spre centrul Jbajbi] Medicii l-au încărcat pe domnul Baxter pe targă, după ce i-au spus proaspetei doamne Scott-Baxter să nu-i mai îndese cristalele cuartrin pumn (era şi ea New Age-istă), doar că n-au apucat să-l împingă prea departe, că nişte clinchete zgomotoase au îngheţat mulţimea de lângă piscină. Uitându-se după convoi, au văzut că din buzunarul domnului Baxter căzuseră mai multe tacâmuri. Figura lui qaiiay-iică a îngheţat. S-a aşternut o linişte incandescentă şi dureroasă.

— Ah, tată, cum ai putut să ne faci de râs în halul ăsta? a spart tăcerea Allan, luând un tacâm şi cântărindu-l din ochi. Evident, e de tinichea. Nu te-am învăţat noi ce şi cum?

Asta ajăiat funiaântinsă a tensiunii. Lumea a râs şi domnul Baxter fost transportat la spitaltunde a fost tratat pentru ceea ce s-a dovedit a fi, în cele din urmă, un atac de cord veritabil şi periculos. Între timp, Claire, am observat cu coada ochiului, a stat pe bordura unuia dintre bazinele cu apă minerală cu nămol ocru, bălăbănindu-şi picioarele în zeama tulbure de culoarea rrâierii şi uitându-se la soare, care de acum aproape că apusese în spatele munţilor. Vorbea cu soarele în şoaptă, spunându-i că îi pare foarte rău dacă l-am rănit sau i-am cauzat vreo durere. Am ştiut în acel moment că vom fi prieteni pe viaţă.

A CUMPĂRA
NU ÎNSEAMNĂ
A CREA

Câinii sunt deja moleşiţi de căldură şi zac la umbra Saab-ului. Aleargă după iepuri imaginari în vis, pentru că dau din labele din spate. Dag şi cu mine, prăvăliţi amândoi în comă de carbohidraţi, nu suntem cu mult mai breji, însă avem o dispoziţie de ascultare numai bună când Claire îşi începe povestea pentru ziua respectivă.

— Am o poveste din Texiahoma, zice Claire, spre bucuria noastră, pentru că Texiahoma e o lume fantastică creată de noi, în care plasăm o bună parte dintre poveştile pe care le spunem.

E un Oriunde mohorât, în care cetăţenii sunt concediaţi încontinuu de la magazinul 7-Eleven local. Copiii se droghează şi exersează ultimele figuri de dans pe malul lacului şi tot aici îşi imaginează că sunt adulţi şi se joacă de-a fraudarea firmelor de asigurări în vreme ce îşi inspectează pielea în căutare de eczeme provocate de apa din lac. Texiahomanii fură din magazine modeste parfumuri ieftine care imită mărci celebre şi se împuşcă unii pe alţii la cina de Ziua Recunoştinţei în fiecare an. Şi cam singurul lucru bun care se întâmplă în acest ţinut sunt banalele culturi de grâu, de care textlahomanii sunt, pe bună dreptate, mândri. Prin lege, toţi cetăţenii au obligaţia să-şi lipească pe maşină abţibilduri cu textul: „N-aveţi fermieri, n-aveţi mâncare”. Viaţa se desfăşoară plicticos aici, dar există şi unele plăceri la îndemână: toţi adulţii păstrează în dulapuri mari cantităţi de lenjerie intimă sexi, ieftină, de culoarea focului. Au chiloţei şi prezervative vesele aduse cu racheta din Coreea – şi spun „aduse cu racheta” pentru că Texiahoma e un asteroid care orbitează

în jurul Pământului şi unde e în permanenţă 1974, anul de după criza petrolului, anul din care salariul real din SUA nu a mai crescut niciodată. Atmosfera conţine oxigen, pleavă de grâu şi transmisiuni radio în A.M. Locul e sm-atic-Hacă vrei să-ţi petreci o zi acolo, dar după aia nu mai ştii cum să-ţi iei tălpăşiţa mai repede.

Bun, acum că ştiţi ambianţa, hai să ne cufundăm în povestea lui Claire.

— E o poveste despre un astronaut pe care-l cheamă Buck. Într-o după-amiază, Buck Astronautul a avut o problemă la naveta spaţială şi a trebuit să aterizeze în Texiahoma – în curtea familiei Monroe din suburbii. Buba e că maşinăria nu era programată să abordeze gravitaţia de pe Texiahoma. Oamenii de pe Pământ uitaseră să-i spună până şi că Texiahoma există!

„Aşa se întâmplă mereu, a spus doamna Monroe, în timp ce îl conducea pe Buck prin curte, pe lângă leagănul din spatele casei. Cei de la Cape Canaveral uită cu totul că trăim aici”.

Fiind aproape miezul zilei, doamna Monroe i-a oferit lui Buck un prânz cald hrănitor, constând din cremă de cocoloaşe dintr-o supă de ciuperci şi rondele de porumb

OPRIŢI

ISTORIA

la cutie. S-a bucurat să aibă companie. Cele trei fete ale ei erau la muncă şi soţul la treierat.

După prânz, l-a invitat pe Buck în camera de zi, ca să se uite împreună la emisiunile-concurs de la televizor.

„În mod normal aş fi în garaj, făcând inventarul produselor de aloe – sunt reprezentantă de vânzări, ştii –, dar afacerile nu prea se mişcă în ultima vreme.

Buck a dat din cap că înţelege.

„Te-ai gândit vreodată să te faci reprezentant de vânzări pentru aloe după ce te pensionezi din industria spaţială?”

„Nu, doamnă, nu m-am gândit”.

„Mai gândeşte-te. Nu trebuie decât să strângi un lanţ de reprezentanţi sub tine şi, până să-ţi dai seama, nu mai trebuie să munceşti deloc – doar te relaxezi şi iei caimacul la profit”.

„Ce chestie!”, s-a arătat Buck uimit şi apoi a complimentat-o pe doamna Monroe cu privire la colecţia de cutii de chibrituri adunate de prin diverse locuri, care stătea într-un uriaş pahar de coniac pe masa din camera de zi.

Dar deodată lucrurile au luat-o razna. Chiar sub ochii doamnei Monroe, Buck a început să se înverzească la faţă. Capul a început să ia o formă pătrată şi să i se brăzdeze de vene, exact ca al lui Frankenstein. Buck s-a repezit la o mică oglindă pentru papagali, singura disponibilă de altfel, şi şi-a dat imediat seama ce s-a întâmplat: suferea de intoxicaţie spaţială. O să arate ca un monstru şi, nu peste mult timp, o să se cufunde într-un somn aproape permanent.

Doamna Monroe, pe de altă parte, s-a gândit imediat că poate crema de cocoloaşe din supă de ciuperci fusese stricată şi că, din cauza deficienţelor ei culinare, îi făcuse praf figura adorabilă de astronaut a lui Buck şi, probabil, cariera viitoare. S-a oferit să îl ducă la clinica locală, dar Buck a declinat oferta.

„Poate că-i mai bine aşa, a zis doamna Monroe, ţinând cont că n-au decât vaccinuri pentru peritonită şi un cleşte hidraulic pentru descarcerare”.

„Arată-mi un loc unde pot să mă întind să dorm, atât. M-am pricopsit cu o intoxicaţie spaţială şi în câteva minute o să mi se rupă filmul. Şi se pare că nu vei avea încotro şi o să mă îngrijeşti o vreme. Promite-mi că o să ai grijă de mine”.

„Desigur”, a răspuns doamna Monroe, dornică să scape de suspiciunea toxiinfecţiei alimentare, şi l-a condus

iute într-o cameră răcoroasă de la demisol cu pereţii finisaţi pe jumătate şi acoperiţi cu lambriuri din imitaţie de PAL.

Mai erau acolo nişte rafturi de cărţi pe care tronau trofeele de la curling ale domnului Monroe şi jucăriile celor trei fete: jucării de pluş cu personajele din *Snoopy*, păpuşi Jem, cuptoare de jucărie din gama Easy Bake şi romane poliţiste cu puştoaica Nancy Drew. Patul în care urma să doarmă Buck era mititel, ca de copil, şi acoperit cu nişte cearşafuri rozalii şi boţite, din material sintetic, care miroseau de parcă stătuseră ani de zile într-un magazin de caritate. Pe tăblia de la capul patului se vedeau rămăşiţe de abţibilduri scrijelite cu Holly Hobby, Veronica Lodge şi Betty Cooper, care parcă fuseseră dezlipite cu inima îndoită. Se vedea cu ochiul liber că încăperea nu fusese folosită niciodată şi căzuse în uitare, dar lui Buck nici că i-a păsat. Nu voia decât să se scufunde într-un somn adânc-adânc. Ceea ce a şi făcut.

Acum, după cum vă puteţi imagina, fetele Monroe au fost din cale-afară de încântate să aibă un astronaut/ monstru staţionat pentru hibernare în camera lor deoaspeţi. Una cate una, cele trei surori, Arleen, Darleeri şi Serena, au coborât să se uite la musafirul care dormea în vechiul lor pat, în mijlocul neorânduielii de relicve din copilăria lor. Doamna Monroe n-a vrut să le lase să tragă cu ochiul prea mult, fiind

Legiferarea nostalgiei: a forţa nişte oameni să-şi amintească lucruri pe care, de fapt, nu le-am trăit: „Cum să fac parte din generaţia anilor ’60, când nici măcar nu-mi amintesc ceva de atunci?”

Negarea lui „acum”: a te convinge că singura perioadă de timp în care merită să trăieşti e trecutul şi că singura perioadă de timp care s-ar putea să fie iar interesantă e viitorul.

Încă parţial convinsă de contribuţia ei la boala lui

Buck şi le-a uşuit repejor. În fond, tot ce voia era ca Buck să se însănătoşească.

Până una-alta, viaţa lor s-a întors oarecum la normal. Darleen şi Serena s-au dus la muncă, la raionul de parfumerie al magazinului cu-de-toate din cartier, afacerea cu produse de aloe a doamnei Monroe a prins şi ea un pic de avânt, punând-o pe drumuri, şi domnul Monroe ieşise la treierat. Acasă a rămas doar Arleen, fiica cea mare, care fusese concediată de curând de la magazinul 7-Eleven. Ea urma să aibă grijă de Buck.

„Să ai grijă să mănânce mult!”, a strigat doamna Monroe din sedanul ei Bonneville albastru ruginit şi a demarat cu scârţâitori de pe alee. Arleen i-a făcut cu mâna, după care s-a repezit în casă, ţuşti la baie, unde şi-a periat părul blond, tuns à la la Farah Fawcett, şi-a aplicat nişte cosmeticale care s-o pună în valoare, apoi a dat buzna în bucătărie ca să încropească un prânz special pentru Buck, care, din cauza intoxicaţiei spaţiale, se trezea doar o dată pe zi, la amiază, şi atunci doar pentru o jumătate de oră. A făcut cârnăciori în care a înfipt scobitori şi pe care i-a accesorizat cu bucăţele de brânză cheddar. A aşezat frumos bunătăţile pe un platou de o formă care aducea oarecum cu cea a logoului de la mall-ul din oraş, „C” de la Crestwood Mall, înclinat rău de tot înspre dreapta. „Cu faţa spre viitor”, aşa a descris mall-ul ziarul local la inaugurare, cu câteva sute de ani înainte, când era tot 1974, din moment ce, aşa cum am spus, în Texiahoma a fost întotdeauna anul 1974. Din cele mai vechi timpuri cunoscute. Mall-urile, de exemplu, o inovaţie de dată recentă pe Pământ, le ofereau de mii şi mii de ani textlahomanilor pantofi de sport, bibelouri de alamă şi felicitări-surpriză.

Arleen a gonit până la demisol cu platoul de mâncare, a tras un scaun lângă pat şi s-a prefăcut că citeşte o carte. Când s-a trezit Buck, la o secundă după ora

prânzului, primul lucru pe care l-a întrezărit a fost ea, citind, şi i s-a părut că arată ideal. Cât despre Arleen, inima i-a suferit o uşoară aritmie romantică, în ciuda aspectului de Frankenstein al lui Buck.

„Mi-e foame”, i-a zis Buck lui Arleen.

La care ea a răspuns:

„N-ai vrea, te rog, să serveşti nişte kebap cu brânză şi cârnăciori? Chiar eu i-am făcut. Au avut cel mai mare succes la praznicul unchiului Clem anul trecut”.

„Ce praznic?”

„A, da. I s-a răsturnat combina când a ieşit la strânsul recoltei şi a rămas blocat înăuntru timp de două ore, aşteptând să vină utilajele de descarcerare. Şi-a scris testamentul cu sânge pe tavanul cabinei”.

Din acel moment, între cei doi s-a înfiripat o relaţie la nivel de conversaţii şi, nu peste mult timp, a înflorit dragostea, dar dragostea lor se lovea de un obstacol, pentru că Buck adormea întotdeauna la loc aproape imediat după ce se trezea, din cauza intoxicaţiei spaţiale. Asta o îndurera pe Arleen.

În cele din urmă, la un prânz, imediat ce s-a trezit, Buck i-a spus lui Arleen:

„Arleen, te iubesc foarte mult. Tu mă iubeşti?”

Şi, bineînţeles, Arleen i-a răspuns că da, la care Buck i-a zis:

„Ai vrea să-ţi asumi un mare risc şi să mă ajuţi? Am putea rămâne împreună pentru totdeauna şi aş putea să te ajut să pleci din Texiahoma”.

Pe Arleen au încântat-o ambele perspective şi a acceptat, după care Buck i-a povestit ce trebuia să facă. Se pare că undele de radiaţii emise de o femeie îndrăgostită au exact frecvenţa potrivită ca să pornească motoarele rachetei şi să o susţină să se ridice. Şi, dacă Arleen ar vrea să vină cu el în navă, ar putea să plece împreună, iar Buck ar putea să-şi ia remediul pentru intoxicaţia spaţială de la

baza de pe Lună.

„Mă ajuţi, Arleen?”

„Sigur că da, Buck”.

„Există doar un neajuns”.

„Da?”

Arleen a îngheţat.

„Vezi, după ce decolăm, pe navă nu va fi aer decât pentru o persoană şi mă tem că va trebui să mori. Îmi pare rău. Dar, desigur, imediat ce ajungem pe Lună, aş avea acces la aparatele potrivite ca să te readuc la viaţă. Chiar nu-i nicio problemă din punctul ăsta de vedere”.

Arleen s-a uitat cu ochi mari la Buck. Pe obraz i s-a prelins o lacrimă, care i-a picurat peste buză şi apoi pe limbă, unde a lăsat un gust sărat, ca de urină.

„Îmi pare rău, Buck, dar nu pot face treaba asta”, a spus, după care a adăugat că ar fi, probabil, cel mai bine pentru toţi dacă nu l-ar mai îngriji.

Cu inima frântă, dar nu şi surprins, Buck s-a adâncit din nou în somn, şi Arleen a urcat la etaj.

Din fericire, Darleen, sora cea mai mică, a fost concediată chiar în ziua aia de la raionul de parfumerie şi a putut să preia îngrijirea lui Buck, în vreme ce Arleen s-a angajat la o rotiserie şi nu a mai rămas prin preajmă ca să-i arunce priviri melancolice.

Dar cum Buck şi-a revenit repede după dezamăgirea cu Arleen, şi Darleen avea prea mult timp liber la dispoziţie, n-a fost decât o chestiune de minute, practic, până când dragostea a înmugurit din nou. Câteva zile mai târziu, Buck o ruga deja pe Darleen acelaşi lucru ca pe Arleeen:

„Vrei să mă ajuţi, te rog? Te iubesc aşa de mult”.

Dar când pledoaria lui Buck a ajuns la partea când trebuia să moară, ca şi sora ei, Darleen a îngheţat.

„Îmi pare rău, Buck, dar nu pot face treaba asta”, a spus, după care a adăugat că ar fi, probabil, cel mai bine

pentru toţi dacă nu l-ar mai îngriji.

Din nou cu inima frântă, dar, din nou, nu surprins, Buck s-a adâncit la loc în somn, şi Darleen a urcat la etaj.

Inutil să mai spun că istoria s-a repetat a treia oară. Darleen s-a angajat la un restaurant de la margine de drum şi Serena, mijlocia, a fost concediată de la raionul de parfumuri de la

Woolsworth’s şi, prin urmare, a primit sarcina să aibă grijă de Buck – care încetase să mai reprezinte noutatea de la demisol şi devenise, în schimb, un fel de măr al discordiei, ceva cum ar fi, să zicem, câinele de la care se iau la harţă copiii cum că e mereu rândul celuilalt să-l scoată pe afară. Şi când Serena a apărut într-o zi cu prânzul, Buck n-a mai fost în stare să spună decât atât:

„Doamne, alta concediată? Tu şi cu surorile tale nu puteţi să ţinef-un serviciu?”

Asta chiar a scos-o din pepeni pe Serena.

„Nu-s decât nişte slujbe mărunte. Eu învăţ să pictez şi cât de curând o să devin aşa de bună, încât domnul Leo Castelli de la galeria de artă Leo Castelli din New York o să trimită o misiune de salvare să mă ia de pe asteroidul ăsta uitat de Dumnezeu. Ţine, a zis ea, vârându-i sub nas o farfurie cu salată de ţelină şi morcovi, mănâncă tulpinile astea de ţelină şi taci din gură. După cum arăţi, ai nevoie de fibre”.

Ei bine, dacă lui Buck i se păruse că până atunci fusese îndrăgostit, acum şi-a dat seama că episoadele anterioare n-au fost decât nişte simple miraje şi că Serena era într-adevăr Adevărata lui Dragoste. Şi-a petrecut jumătăţile de oră de trezie din următoarele săptămâni savurând momentele în care i-a povestit Serenei despre cum se vede cerul din spaţiu şi în care ea i-a vorbit despre cum ar fi să picteze planetele, dacă ar avea şansa să le vadă cum arată.

„Pot să îţi arăt cerul şi pot să te ajut şi să pleci din

Texiahoma – dacă vrei să vii cu mine, Serena, iubita mea”.

El i-a descris planul de evadare şi, când i-a explicat că Serena va trebui să moară, ea a zis pur şi simplu:

„Înţeleg”.

A doua zi la prânz, când s-a trezit Buck, Serena l-a ridicat din pat, l-a cărat afară din camera de la demisol, pe scări, unde picioarele lui au dărâmat mai multe tablouri de familie vechi de ani de zile.

„Nu te opri, a spus Buck. Mergi mai departe, nu mai avem timp”.

Afară era o după-amiază cenuşie şi rece. Serena a traversat pajiştea îngălbenită de toamnă până la naveta spaţială cu Buck în spate. Odată ajunşi înăuntru, s-au aşezat, au închis trapele şi Buck şi-a folosit ultimele rămăşiţe de energie ca să pornească motoarele şi să o sărute pe Serena. După cum promisese Buck, undele de iubire din inima ei au accelerat motorul şi nava a decolat, sus în cer, ieşind din câmpul gravitaţional al Texiahomei. Şi, înainte să leşine şi apoi să moară din cauza lipsei de oxigen, Serena a apucat să vadă cum faţa lui Buck năpârleşte de pielea verzuie de Frankenstein, aşa ca o şopârlă, şi fâşiile de piele cad pe panoul de comandă, scoţându-l la iveală pe astronautul tânăr, vivacesi îmbujorat de dedesubt, iar afară a văzut marmura sclipitoare, bleu pal, a Pământului pe fondul cerului negru pe care stelele îl stropiseră precum nişte picături de lapte.

Între timp, dedesubt, pe Texiahoma, Arleen şi Darleen s-au întors amândouă de la slujbele lor, de unde fuseseră amândouă concediate, taman la timp ca să vadă flacăra rachetei şi pe sora lor dispărând în stratosferă într-o linie albă care se stingea în depărtare. S-au aşezat pe leagănele din fundul curţii, neputând să se întoarcă în casă, gândindu-se şi uitându-se ţintă la punctul în care urma motorului cu reacţie devenise nimic, ascultând scârţâitul lanţurilor şi vântul preriei.

„Îţi dai seama, a spus Arleen, că toată povestea lui Buck, cum că poate să ne readucă la viaţă, a fost o mare gargară, nu?”

„Da, ştiam, a spus Darleen, dar asta nu schimbă faptul că sunt geloasă”.

„Nu, nu schimbă nimic, aşa-i?”

Şi cele două surori au stat împreună în noapte, cu siluetele desenate pe fundalul Pământului luminescent, luându-se la întrecere care se dă mai sus cu leagănul.

RE
CON
STRUC
ŢIE

Claire şi cu mine nu ne-am îndrăgostit niciodată, deşi amândoi am încercat din răsputeri. Momentul ăsta e, probabil, la fel de bun ca oricare altul ca să vă povestesc ceva despre mine. Cu ce să încep? Ei bine… mă cheamă *Ax-irew* Palmer, am aproape treizeci de ani, studiez limbile străine (specialitatea mea e japoneza), provin dintr-o familie numeroasă (detalii suplimentare, mai târziu) şi m-am născut cu un corp ectomprfic, numai piele şi os. Totuşi, inspirat fiind de un pasaj din jurnalul artistului pop Andy Warhol – pasaj în care îşi exprimă regretul că a aflat abia pe la cincizeci şi ceva de ani că, dacă ar fi făcut mişcare, ar fi avut un corp (imaginaţi-vă să nu aveţi un corp!), m-am ambalat tare de tot şi m-am pus pe treabă. Am început un regim de exerciţii necruţător care mi-a transformat toracele de canar într-un piept de porumbel. Prin urmare, acum-aifrrcorprdea o problemă mai puţin. Dar, aşa cumlâm

menţohâl îndrăgostit niciodată şi asta chiar e o problemă. Ajung, în cele din urmă, să mă împrietenesc cu toată lumea şi, vă spun cu mâna pe inimă, detest chestia asta. Vreau să mă îndrăgostesc. Sau cel puţin aşa cred. Nu sunt sigur. Pare aşa de… aiurea. Bine, bine, cel puţin recunosc că nu vreau sub niciun chip să trec prin viaţă de unul singur şi, ca să ilustrez acest fapt, o să vă spun o poveste secretă, o poveste pe care nu le-aş spune-o nici lui Dag şi Claire astăzi şi aici, la picnicul nostru din deşert. Vine cam aşa:

A fost odată ca niciodată un tânăr pe care-l chema Edward şi care locuia singur într-un mod plin de demnitate. Avea atât de multă demnitate, încât, când îşi pregătea cina solitară seara la şase şi jumătate, avea întotdeauna grijă să o orneze cu două-treijxiz-LVsele de pătrunjel. Aşa i se părea că arată pătrunjelul – vesel. Vesel şi demn. După cina solitară, se îngrijea să spele vasele imediat şi să le şteargă. Numai oamenilor singuratici nu le pasă cum arată mâncarea şi că rămân vasele murdare, şi Edward făcea o chestiune de onoare din faptul că, deşi nu avea nevoie de oameni în viaţa lui, nu avea de gând să fie singuratic. Poate că n-avea el o viaţă din cale afară de distractivă, cum spuneam, dar măcar erau mai puţini oameni care să-l enervă &

Apoi, într-o zi, Edward nu a mai şters vasele şi a băut o bere în schimb. Aşa, doar de distracţie. Ca să se relaxeze. La scurt timp, pătrunjelul a dispărut de pe mâncare şi şi-a mai făcut apariţia o bere, pentru care a găsit nişte scuze mărunte – nu mai ştiu ce anume a invocat.

După o vreme, cina a devenit *zdrong*-ul singuratic al mâncării congelate pe tava cuptorului cu microunde, salutat de clinchetul scotch-ului cu gheaţă turnat într-un pahar înalt. Bietului Edward i se făcea din ce în ce mai lehamite să gătească şi să mănânce singur şi, în scurt

timp, cina lui a devenit orice semipreparat bun de băgat la microunde câteva minute, pe care-l găsea la cel mai apropiat magazin Circle K – un burrito cu vită şi fasole, să zicem, stropit din belşug cu lichior de vişine polonez, căruia îi prinsese gustul în timpul unei veri lungi, solemne şi somnoroase pe care şi-o petrecuse stând la tejgheaua posomorâtă şi pustie a unei librării comuniste Enver Hodja.

Dar chiar şi atunci, Edward a considerat că gătitul şi mâncatul sunt un deranj prea mare, iar cina a ajuns un pahar de lapte amestecat cu ce găsea în coşul cu reduceri de la de jeuviţiţe. Era în stare să-ţi spuriacă *Veronica* e o bucată de *r 2* – fi „CT I – *r*. I I – T

natrama transparenta folosita lajuxvegrea chipului lui Iisus sauea un jun guide anjjoaalalui şi crescut de oameni. Cuvinte, cuvinte, cuvintei” 1 Edward-şâlmagina că foloseşte cuvintele ca să-şi creeze propria lume secretă – o cameră magică şi elegantă în care numai el putea locui, o cameră făcută după proporţiile cubului dublu, aşa cum au fost definite de arhitectul britanic Adam. În această încăpere nu se putea intra decât pe nişte uşi vopsite în culori închise, capitonate cu piele şi păr de cal, care înăbuşeau ciocăniturile oricui ar fi încercat să intre şi, disturbe concentrarea lui Edward.

În această cameră a petrecut zece ani. Porţiuni mari din

Bambificare: conversie mentală a unor fiinţe vii, în carne şi oase, în personaje de desene animate având atitudini şi principii morale burghezo-iudeo-creştine.

Ciumă pentru o glumă (hiperkarma): convingere adânc înrădăcinată conform căreia pedeapsa este, cumva, întotdeauna mai serioasă decât delictul; vezi găurile din ozon în raport cu aruncarea ilegală de deşeuri.

Ludwig, spanielul loial şi demn de încredere care îl urma pe Edward peste tot. Ludwig îi asculta cu

devotament toate micile observaţii picante asupra vieţii, pe care se trezea nu o dată că le face în timp ce stătea la birou, în cea mai mare parte a zilei. Tot la acelaşi birou obişnuia Edward să citească şi să tragă din pipa din tigvă, privind în depărtare pe fereastră, la un peisaj care era întotdeauna cel al unei după-amiezi ploioase de toamnă din Scoţia.

Fireşte, în camera magică nu aveau acces vizitatori şi numai o anume doamnă York avea voie să-i ducă înăuntru raţiile – o bunică cu coc şi pulover împletit, întruchiparea tuturor mamaielor, care îi livra lui Edward porţia zilnică de lichior de vişine (ce altceva?) sau, pe măsură ce se tara timpul, o sticlă de un litru de Jack Daniel's şi un pahar de lapte.

Da, camera lui Edward era sofisticată, uneori atât de sofisticată, încât nici nu putea să existe altfel decât în alb-negru, amintind de o comedie de maniere din trecut. Este că-i elegant?

Deci, ce s-a întâmplat?

Într-o zi, Edward s-a suit pe scara cu rotile ca să ia o carte mai veche pe care voia să o recitească, în încercarea de a-şi scoate din cap grija că doamna York întârziase cu băutura de zi cu zi. Dar când a coborât de pe scară şi a pus piciorul jos, a călcat direct într-o moviliţă de murdărie făcută de Ludwig şi s-a enervat foarte, foarte tare. S-a îndreptat spre şezlongul satinat în spatele căruia moţăia Ludwig şi a ţipat la el:

— Ludwig, să-ţi fie ruşine…

Dar n-a mai apucat să continue, pentru că Ludwig s-a transformat ca prin farmec şi, credeţi-mă, total pe neaşteptate, din puişorul năzdrăvan şi afectuos, cu un moţ de codiţă neastâmpărată şi zglobie, într-un rottweiler lucios ca o sepie şi cu gingii negre, care a sărit la beregata lui Edward. A ratat jugulara la un fir de păr, datorită reculului de ultim moment, atârneneat de groază, al lui

Edward. Noul Ludwig-ram-Cerberus s-a repezit apoi la picioare cu nişte colţi plini de spume şi cu urletul acela din măruntaie, disperat şi răscolitor de dureros, pe care-l scot câinii când îi loveşte un camion pe autostradă.

Edward a sărit ca un epileptic pe scară şi a ţipat după doamna York, pe care soarta a făcut s-o vadă chiar în clipa aceea pe geam. Doamna purta o perucă blondă şi un halat de baie din prosop şi tocmai sărea în maşinuţa sport a unui jucător profesionist de tenis, abandonându-l pe Edward pentru totdeauna. Arăta de milioane – luminată teatral sub un cer nou şi necruţător, care era pârjolit şi lipsit de ozon, cu siguranţă fără nicio legătură cu cerul de toamnă din Scoţia. Da.

Bietul Edward.

Era prins în cursă în cameră. Nu putea să se deplaseze decât de-a lungul rafturilor, cocoţat în vârful scării pe rotile. Viaţa în camera lui altă dată fermecată devenise crâncenă de-a dreptul. N-avea cum să ajungă la termostat şi aerul a devenit înăbuşitor, fetid şi calcuttan. Şi desigur, odată doamna York plecată, duse au fost şi cocktailurile care ar fi reuşit să facă situaţia suportabilă.

Între timp, s-au trezit la viaţă miriapodele-şi urechelniţele adormite de mult în spatele volumelor neglijate de pe rafturile de sus – deranjate de Edward, care înşfăca feroce cărţi ca să le arunce în Ludwig, în încercarea de a-i domoli moiristrului şarjele continue asupra degetelor lui de la picioare, tremurânde şi învineţite de efort. Insectele cu pricina i se târau pe mâini. Cărţile azvârlite în Ludwig aterizau cu nepăsare în spatele bestiei, având ca rezultat o burniţă tremurândă şi colorată de insecte presărate pe covoare, pe care Ludwig le lipăia cu limba lui lungă şi roz.

Edward era într-o situaţie îngrozitoare.

Nu avea decât o opţiune, fireşte, şi aceea era să iasă din cameră. Astfel, stârnind urletele furioase ale lui

Ludwig, care l-a atacat din celălalt colţ al încăperii, încercând să-l oprească, Edward a deschis uşile masive de stejar cu sufletul la gură, cu limba galvanizată de gustul metalic al adrenalinei şi, înnebunit, dar trist, a părăsit camera, cândva fermecată, pentru prima oară după ceea ce i s-a părut lui o veşnicie.

Veşnicia durase de fapt cam zece ani, iar priveliştea care l-a întâmpinat afară l-a lăsat mut de uimire. În toată perioada în care se autqseche-trago, făcând observaţii picante în cămăruţa lui, restul umanităţii fusese ocupată să construiască altceva – un oraş enorm, ridicat nu din cuvinte, ci din relaţii. Un New York nesfârşit şi sclipitor, conturat din rujuri, ghiulele de tun, torturi de nuntă şi suporturi de carton pentru cămăşi; un oraş construit din oţel, butaforie şi cărţi de joc; o lume urâtă/frumoasă acoperită cu grafit, şi ţurţuri, şi tufe de *bougainvillea*. Bulevardele nu urmau nicio schemă, erau alandala şi fără sens.

Peste tot erau mine antipersonal improvizate din curse de şoareci, trifide şi găuri negre. Şi totuşi, în ciuda nebuniei hipnotizante a oraşului, Edward a observat că numeroşii săi locuitori mergeau de colo-colo în largul lor, fără să le pese că după oricare colţ putea să pândească un clovn care să arunce în ei cu bezele, un terorist de 1 *Brigada Roşa* gata să te ologească sau un sărut de la frumoasa' vraetă de film Sophia Loren. Şi era imposibil să te orientezi pe acolo. Iar, când l-a întrebat pe un localnic de unde putea să cumpere o hartă, acesta s-a holbat la Edward ca la un nebun, după care a fugit urlând cât îfţinea

Ástfecă se simte ca un ţărănoi pierduj; Şi-a dat seama că trebuitstânveţe mersul treburilor, recuperând handicapul celor zece ani de absenţă, şi o astfel de perspectivă i se părea descurajantă. Dar apoi, întocmai ca ţăranii care se jură să reuşească într-un oraş nou pentru că ştiu că pot s-o ia de la capăt, aşa s-a jurat şi Edward.

Şi a făcut legământ că, de îndată ce o să-şi croiască un drum în lumea aia (fără să se opărească în nenumăratele ei

Senzaţionalism: fascinaţie pentru situaţii extreme.

fântâni de miresme incandescente şi fără să fie mutilat de găinuşele furioase şi gălăgioase din desene animate care erau uşuite pe străzile oraşului), o să construiască cel mai înalt turn din lume. Acest turn argintiu ar servi drept far pentru toţi călătorii care, ca şi el însuşi, o să ajungă în oraş mai spre sfârşitul vieţii. Şi în vârful turnului, pe acoperiş, ar fi o terasă. Pe această terasă, Edward ştia clar ce avea să facă: ar servi cocktailuri cu suc de roşii şi felioare de lămâie, ar cânta jazz la un pian acoperit cu o placă de zinc şi cu fotografii ale unor staruri pop uitate şi ar instala undeva mai departe, înspre toalete, un chioşc roz în care să vândă, printre alte lucruri, hărţi.

INTRAŢI

ÎN

HIPERSPAŢIU *mmmmm*

MM

— iţ; e:

«Pgg

— Andy!

Dag mă împunge cu un os de pui plin de grăsime, aducându-mă cu picioarele pe pământ, în realitatea picnicului.

— Nu mai fi aşa de tăcut. E rândul tău să spui o poveste şi te rog să-mi faci o plăcere, drăguţă: bagă şi tu o porţie de vedeţi – Tiaide, fă-ne să râdem, dragule, adaugă Claire. Eşti aşa de morocănos azi.

Starea mea s-ar defini prin toropeală: stau pe macadamul sfărâmicios, bolnav de vărsat de vânt şi lepros de la colţul dintre bulevardele Cottonwood şi Sapphire, gândindu-mi poveştile pentru mine însumi şi fărâmiţând

frunzuliţe usturătoare de pelin între degete.

— Păi, fratele meu, Tyler, s-a suit o dată în acelaşi lift cu David Bowie.

— Şi câte etaje a mers cu el?

— Nu ştiu. Tot ce ţin minte e că habar n-a avut ce să-i spună. Prin urmare, nu i-a spus nimic.

— Am descoperit, zice Claire, că atunci când nu ai despre ce să vorbeşti cu o vedetă, merge întotdeauna să le spui: „O, domnule Vedetă! Am absolut toate albumele dumneavoastră!” – chiar dacă nu sunt cântăreţi.

— Ia uite, zice Dag întorcând capul, sunt oameni care chiar vin cu maşina până aici.

Un Buick negru sedan plin de tineri turişti japonezi – o raritate în valea noastră vizitată mai mult de canadieni şi de vest-germani – pluteşte în jos pe deal. E primul vehicul pe care îl vedem de când am început picnicul.

— Probabil că au ratat rampa înspre Verbenia Street, spune Dag. Fac pariu pe ce vreţtcă încearcă să găsească dinozaurii turnaţi în ciment de lângă parcarea pentru camioane de la Cabazon.

— Andy, tu vorbeşti japoneza. Du-te să-i întrebi ce vor, se bagă Claire.

— Asta mi se pare un pic prezumţie. Lasă-i mai întâi să se oprească şi să întrebe ei pe unde s-o ia.

Ceea ce, bineînţeles, s-a întâmplat imediat. Mă ridic şi mă duc să îi întreb ce vor – la geamul pe care-l lăsaseră în jos printr-o apăsare de buton. În maşină erau două perechi, cam de vârsta mea, îmbrăcate imaculat (s-ar putea spune chiar *steril*, de parcă intrau într-o zonă contaminată) în haine lejere de vară şi afişând zâmbetul acela rezervat, de genul „nu mă omorî, te rog”, pe care au început să-l adopte turiştii japonezi în America acum câţiva ani. Expresiile lor m-au pus cât ai clipi în defensivă. M-a înfuriat prezumţia: lor cu privire la violenţa mea. Dumnezeu ştie ce-or fi crezut despre „cvintetul nostru

pestriţ şi despre maşina noastră cu număr de Oklahoma înconjurată de resturi de mâncare şi farfurii răzleţe. O reclamă la blue jeans originali transpusă în viaţa reală, poate.

Le vorbesc în engleză (de ce să le stric fantezia cu deşertul american?) şi în suita agitată de semne făcute cu mâna şi de *luaţi-o pe acolo*, *apoi pe dincolo* care a urmat, descopăr că japonezii chiar vor să se ducă să vadă dinozaurii. La scurt timp după ce pun cap la cap indicaţiile dispar într-un puf de praf şi de pietre de pe marginea drumului, din care apare, la geamul din spate al maşinii, un aparat foto. Aparatul e ţinut cu o mână şi un deget apasă pe el, *clic*, şi ne face o poză, moment în care Dag strigă:

— Uite! Un aparat! Suge-ţi obrajii, repede. Bagă faţa aia a ta de cap de mort!

Şi, după ce maşina iese din câmpul nostru vizual, Dag sare la mine:

— Şi mă rog, dacă-mi dai voie să te întreb, de ce ai făcut pe popa-prostu5?

— Andrew! Tu vorbeşti japoneza aşa de bine, adaugă Claire. Le-ai fi făcut o plăcere imensă.

— Nu era cazul, îi răspund, amintindu-mi ce frustrat mă simţeam când locuiam în Japonia şi oamenii încercau să mi se adreseze în engleză. Dar asta mi-a amintit de o poveste pentru azi.

— Binevoieşte, rogu-te.

Şi astfel, în timp ce prietenii mei lucioşi de la untul de nucă de cocos se întind pe spate ca să absoarbă căldura soarelui, spun povestea.

— Acum câţiva ani lucram în Japonia la o revistă pentru puştoaicele MTV-iste – printr-un program de schimb de joburi al universităţii, care a durat o jumate de an – când, într-o bună zi, mi s-a întâmplat un lucru ciudat.

— Stai, mă întrerupe Dag. E o poveste adevărată?

— Da.

— Bine.

Minimotogie: sistem filosofic prin care o persoană se resemnează cu diminuarea aşteptărilor ei faţă de bogăţia materială: „Am renunţat să-mi doresc să mă umplu de bani sau să ajung mare mahăr. Vreau doar să-mi găsesc fericirea şi, poate, să deschid o cafenea micuţă la o margine de drum în Idaho”.

Substituire a statutului: utilizarea unui obiect cu distincţie intelectuală sau foarte la modă ca substitut pentru un obiect scump: „Brian, ţi-ai lăsat romanul lui Camusân BMW-ul fratelui tău!”

— Era într-o vineri dimineaţă şi eu, ca un fotodocumentarist străin plin de simţul datoriei, vorbeam la telefon cu Londra. Aveam un termen-limită să fac rost de nişte poze de la managerii trupei Dépêche Mode, care erau la Londra pentru nu ştiu ce petrecere house. La celălalt capăt al firului, o euro-gaiţă îngrozitoare. Mi se lipise urechea de receptor şi mi-o astupasem cu mâna liberă pe cealaltă, încercând să blochez zumzetul din birou – care era un fel de cazinou nebun, populat de colegi desprinşi din *Ziggy Stardust*, unde toată lumea era superexcitată de la cafelele de zece dolari cumpărate de la magazinul de peste drum.

Ţin minte şi la ce mă gândeam atunci – şi nu era serviciul. Mă gândeam că toate oraşele au mirosujdor specific, numai al lor. Ideea îmi venise de la mirosul străzilor din Tokyo, de supă de tăiţei *udon* şi, discret, de canalizare, ciocolată şi gaze de eşapament. Şi m-am gândit la mirosul din Milano – scorţişoară şi motorină şi trandafiri; şi la cel din Vancouver – friptură de porc chinezească şi apă de mare şi cedru. Mi-era dor de casă şi încercam să-mi amintesc cum miroase Portlandul a copaci, a rugină şi licheni, când frenezia din birou a început să se liniştească simţitor.

În sală a intrat un bătrân micuţ, îmbrăcat într-un costum negru de la Balmain. Avea pielea zbârcită ca un măr spofalcit, numai că era închisă, de culoarea turbei, şi lucioasa1 semănuşă de baseball veche sau ca mumia descoperită în mlaştinile din Danemarca. Purta o şapcă de baseball şi sporovăia cu şefii mei.

Domnişoara Ueno, coordonatoarea super-mega-cool a paginilor de modă, care stătea la biroul de lângă mine (coafură ca a lui Olive Oyl din desenele cu Popeye, cămaşă de gondolier veneţian, şalvari şi cizmuliţe Viva Las Vegas) a devenit brusc agitată, ca un copil care se trezeşte cu un unchi cât un urs, beat şi bine dispus, la uşa de la intrare într-o noapte de iarnă viforoasă. Am întrebat-o cine e tipul şi mi-a spus că e domnul Takamichi, marele *kacho*, măreţul Poobah al companiei, un americanofil recunoscut pentru că se dă rotund cu scorurile lui de la golf în bordelurile din Paris şi pentru că tropăie prin cazinourile din Tasmania cu câte o blondă din L.A. la fiecare braţ.

Domnişoara Ueno arăta stresată de-a binelea. Am întrebat-o ce are şi mi-a spus că nu e stresată, ci furioasă. Furioasă pentru că, indiferent cât de mult muncea, era oarecum ţintuită la micul ei birou pe vecie. La ei, echivalentul boxelor pentru viţei puşi la îngrăşat e un ciorchine de birouri înghesuite.

„Dar nu numai pentru că sunt femeie, mi-a zis, ci şi pentru că sunt japoneză. De fapt, mai ales pentru că sunt japoneză. Nu duc lipsă de ambiţie. În orice altă ţară aş putea să avansez, dar aici nu fac decât să stau pe loc. Îmi ucid propria ambiţie”.

A adăugat că apariţia domnului Takamichi nu făcea decât să-i accentueze situaţia. Lipsa de speranţă.

În momentul acela, domnul Takamichi s-a îndreptat spre biroul meu. Am simţit într-o clipă ce urma să se întâmple, în Japonia capeţi o fobie la a ieşi în evidenţă în vreun fel din mijlocul mulţimii. E aproape cel mai

îngrozitor lucru pe care ţi-l poate face cineva acolo.

„Tu trebuie să fii Andrew, mi-a spus, strângându-mi ambele mâini ca un dealer de la Ford. Haide la etaj. O să bem ceva. O să vorbim”.

Am simţit-o lângă mine pe domnişoara Ueno arzând ca un foc de artificii plin de resentimente, aşa că am prezentat-o, dar reacţia domnului Takamichi a fost inofensivă. Un mormăit. Bieţii japonezi. Biata domnişoară Ueno. Avea dreptate – sunt prinşi în cursă, oriunde s-ar afla, îngheţaţi în timp pe scara asta socială, oribilă şi plictisitoare.

În drum spre lift, am simţit cum toată lumea din birou mă străpunge cu săgeţi de invidie. Era aşa o scenă jenantă… Mi-i imaginam pe toţi gândind despre mine ceva de genul „Cine se crede ăsta?” M-am simţit necinstit, ca şi cum contam doar pe faptul că sunt străin. Am simţit că sunt excomunicat din *shin jin mi* – aşa le spun ziarele japoneze puştanilor de douăzeci şi ceva de ani care lucrează prin birouri, „noile fiinţe umane”. E greu de explicat. Avem şi noi aici aceeaşi categorie. E la fel de numeroasă, dar nu are un nume – o generaţie „Xa, să zicem – şi se ascunde în mod intenţionat. Aici ai mai mult spaţiu în care să te ascunzi, în care să ţi se piardă urma, spaţiu pe care să-l foloseşti drept camuflaj. În Japonia nu ai voie să dispari.

Dar să nu divagăm.

Am urcat cu liftul la un etaj pentru care aveai nevoie de o cheie specială ca să intri. Domnul Takamichi a jucat pe drum un rol de nenea duru5, cam ca o versiune de desene animate a americanului tipic, înţelegi, care vorbeşte despre fotbal şi chestii, dar imediat ce am ajuns la ultimul etaj s-a transformat pe nevăzute în japonez. S-a închis pur şi simplu, de parcă apăsasem pe un întrerupător. Am început să-mi fac griji că o să trebuiască să suport trei ştie de conversaţie despre vreme.

Am mers pe un hol acoperit cu un covor gros, într-o liniște mormântală, trecând pe lângă picturi impresioniste şi aranjamente florale aşezate în vaze în stil victorian. Când s-a terminat culoarul ăsta, am intrat în partea japoneză. Am avut senzaţia că intru în hiperspaţiu, moment în care domnul Takamichi mi-a arătat un halat de bumbac bleumarin, în care să mă schimb, ceea ce am şi făcut.

În camera japoneză principală erau un altar *toko no ma* cu crizanteme, un pergament şi un evantai de aur. În mijlocul încăperii era o măsuţă joasă, neagră, înconjurată de perne de culoarea teracotei. Pe masă erau doi crapi de onix şi un serviciu de ceai.

Singurul artifact de acolo care-ţi deranja privirea era un mic seif aşezat într-un colţ – nici măcar un seif de calitate, ţineţi cont, ci un model ieftin, de care te-ai fi putut aştepta să găseşti în camera din spate a unui magazin de încălţăminte din Lincoln, Nebraska, imediat după al Doilea Război Mondial. Arăta de două parale şi contrasta grosolan cu restul încăperii.

I

Domnul Takamichi m-a invitat să mă aşez la masă, unde am şi băut nişte ceai verde japonez sărat.

Bineînţeles, mă întrebam ce urmărea de fapt aducându-mă în camera lui. Mi-a vorbit cu amabilitate… că dacă-mi place slujba… ce părere am despre Japonia… poveşti despre copiii lui, chestii drăguţe şi plictisitoare. Şi mi-a povestit tot felul de întâmplări din anii ’50, când a fost corespondent la New York pentru trustul de presă Asahi… cum i-a întâlnit el pe Diana Vreeland, şi Truman Capote, şi Judy Holiday. După vreo jumătate de oră am trecut la sake cald, care ne-a fost adus la o bătaie din palme a domnului Takamichi de o servitoare pitică, îmbrăcată într-un kimono maro şters, cam de culoarea hârtiei de ambalaj.

După ce a plecat servitoarea, a urmat o pauză. Atunci m-a întrebat care cred că e cel mai valoros lucru pe care îl am.

Da, cel mai valoros lucru. Încearcă numai şi explică-i conceptul minimalismului studenţesc unui magnat al presei octogenar şi japonez. Nu-i deloc simplu. Ce lucru ai putea avea tu care să fie de oarecare valoare? Un Volkswagen broscuţă rablagit? O combină stereo? Mai bine muream decât să recunosc că cel mai de preţ lucru al meu e colecţia destul de mare de discuri duble cu versiuni remixate de muzică industrială germană, depozitată, ca să fie jena şi mai mare, sub o cutie de ornamente de pom de Crăciun într-o pivniţă din Portland, Oregon. Aşa că i-am spus, cu destulă sinceritate (şi, după cum mi-am dat seama mai târziu, cu un efect reconfortant) că nu deţin niciun lucru de valoare.

El a schimbat subiectul şi mi-a vorbit despre necesitatea ca averea să fie transportabilă, să poată fi convertită în picturi, în pietre şi metale preţioase şi aşa mai departe (trecuse prin ambele războaie şi prin marea criză economică şi ştia ce spune), dar se pare că am apăsat pe butonul potrivit, c-am spus ce trebuia, că am trecut vreun test, pentru că avea un ton mulţumit. Apoi, să fi fost vreo zece minute mai târziu, a bătut iar din palme şi servitoarea pitică în kimono maro şi nefoşnitor a reapărut. El i-a lătrat un ordin, la care ea s-a dus până în colţ şi a tras seiful mic şi ieftin pe rotile pe podeaua acoperită cu tatami, până în faţa domnului Takamichi, care stătea pe perne cu picioarele încrucişate.

Cu un aer-ezitant, dar relaxat, a format combinaţia de cifre de pe rotiţă, clic, a tras o bară şi s-a deschis uşiţa, dând la iveală nu ştiu ce, pentru că n-am văzut.

A băgat mâna în seif şi a scos ceva ce, de la distanţă, mi s-a părut a fi o fotografie, o poză alb-negru din anii ’50, ca instantaneele care se iau la locul crimei. S-a uitat la

poza misterioasă şi a tras un oftat, apoi a întors-o cu faţa şi mi-a înmânat-o cu un pufăit scurt care însemna „ăsta e lucrul cel mai de preţ pe care-l am”. Trebuie să recunosc, am fost şocat de ce am văzut.

Era o fotografie cu Marilyn Monroe care se suia într-un taxi Checker, ridicându-şi rochia, fără lenjerie pe dedesubt, şi îi trimitea o bezea fotografului, de presupus a fi domnul Takamichi pe vremea când era corespondent de presă. Era o imagine sexuală frontală, fără perdea (ia nu vă mai gândiţi la porcării – era neagră ca asul de pică, dacă vreţi să ştiţi) şi foarte provocatoare. Uitându-mă la ea, i-am spus domnului Takamichi – care aştepta reacţia mea cu o figură lipsită de expresie – „Da, bine” sau o tâmpenie asemănătoare, dar în sinea mea îngheţasem de uimire că poza aia, în esenţă doar un instantaneu îndoielnic de tip paparazzi şi, ca atare, nepublicabilă, era bunul lui cel mai de preţ.

Şi atunci am avut o reacţie necontrolată. Mi-a năvălit sângele în urechi, inima a început să-mi bubuie, m-a trecut un val de transpiraţie şi mi s-au înfipt în creier cuvintele lui Rilke, poetul – ideea lui că toţi ne naştem cu o scrisoare înăuntrul nostru şi că, numai dacă nu renunţăm la crezurile noastre, s-ar putea să avem voie să o citim înainte de a muri. Sângele clocotitor din urechi mi-a spus că domnul Takamichi confundase, nu se ştie cum, fotografia din seif cu scrisoarea din sinea lui şi că eu, unul, eram în pericol să fac o greşeală asemănătoare.

I-am zâmbit amabil, cel puţin aşa sper, dar eram deja cu mâna după pantaloni, inventând scuze orbeşte, înşfăcând scuze. Am alergat până la lift, încheindu-mă la cămaşă şi făcând plecăciuni. L-am lăsat mască pe domnul Takamichi, care se târâia după mine cu icnituri de moşneag. Poate că şi-a imaginat c-o să fiu încântat de poza lui, sau că o să-i fac vreun compliment, sau o să fiu excitat de-a dreptul, dar nu cred că se aşteptase să fiu nepoliticos.

Bietul om.

Dar ce-i făcut e bun făcut. N-are de ce să-mi fie ruşine de impulsul meu. Gâfâind ca pe patul de moarte, de parcă tocmai vandalizasem o casă, am fugit în goană din clădire, fără să-mttaicum ai făcut şi tu, Dag –, şi în seara aia am împachetat. A doua zi, în avion, m-am gândit în continuare la Rilke:

Doar individul în parte, care e solitar şi care e expus profundelor legi ca un lucru, dacă porneşte spre dimineaţa care începe sau dacă se uită afară spre seara care e plină de evenimente, şi dacă simte ce se întâmplă acolo, atunci este eliberat de orice, ca un mort, deşi stă în miezul vieţii

Două zile mai târziu eram în Oregon, înapoi în lumea nouă, respirând un aer mai puţin aglomerat, dar chiar şi atunci am ştiut că lumea conţine prea multă istorie pentru mine. Că am nevoie de mai puţin în viaţă. De mai puţin trecut.

Aşa că am venit aici, să respir praf şi să mă plimb cu câinii – să mă uit la o stâncă sau la un cactus şi ştiu că sunt prima persoană care vede stânca sau cactusul respectiv. Şi să încerc să citesc scrisoarea din mine.

1 Rainer Maria Rilke, *Scrisori către un tânăr poet*! *Briefe an cinenjungen Dichtery* traducere de Ulvine şi Ioan Alexandru, România Press-Verlag, Bucureşti, 2007, p. 60. (N. tr.)

31 DECEMBRIE 1999

Ca să se ştie, exact astm mi s-a întâmplat şi mie, nici Dag şi Claire nu s-au îndrăgostit niciodată. Bănuiesc că ar fi prea simplu. În schimb, au devenit prieteni la cataramă

şi trebuie să spun că, cel puţin, faptul că suntem toţi prieteni ne face viaţa cu mult mai uşoară. A fost un weekend, acum vreo opt luni, când ne-am trezit peste noi cu un cârd de Baxteri de la Los Angeles, îmbrăcaţi în culori fosforescente şi garnisiţi cu clape, şi buzunăraşe, şi fermoare, ca-ntr-un clipuleţ de muzică rock pentru puştani, ca să ne descoasă pe mine şi pe Dag despre relaţia noastră cu Claire. Ţin minte că fratele ei Allan, băiatul gen frăţie studenţească, mi-a spus în bucătărie, în timp ce Claire şi ceilalţi stăteau lângă focul pe care îl făcusem, că exact în timp ce stăteam de vorbă, altă progenitură Baxter era în bungaloul lui Claire căutând prin cearşafuri fire de păr străine. Ce familie oribilă, băgăreaţă şi conformistă, în ciuda faptului că se credeau toţi superconectaţi. Nu-i de mirare că biata Claire n-a mai ştiut cum să scape de ei.

— Haide, băbuţo, şi-a impus Allan punctul de vedere, băieţii nu pot fi prieteni cu fetele, şi cu asta, basta.

Pomenesc de toate astea doar pentru că, în timp ce eu îmi spuneam povestea japoneză, Claire îl masa pe gât pe Dag, şi gestul ei era absolut platonic. Şi la sfârşitul poveştii mele, Claire a bătut din palme, i-a spus lui E) ag că e rândul lui să spună o poveste, după care a venit, s-a aşezat în faţa mea şi m-a rugat să o masez pe gât. La fel de platonic. Simplu ca bună ziua.

— Am o poveste despre sfârşitul lumii, zice Dag, dând peste cap ultima înghiţitură de ceai cu gheaţă.

Cuburile de gheaţă se topiseră de mult. El îşi scoate cămaşa, dându-şi la iveală pieptul ca un ţambal, îşi aprinde o ţigară cu filtru şi îşi drege vocea într-un fel care-i trădează nervozitatea.

Sfârşitul lumii apare ca motiv recurenţ în povestirile lui Dag, nişte relatări escatologice în care simţi pe pielea ta cum e să cadă Bombă pesfăttine. detaliate cu afecţiune şi spuse cu o voce tenebroasă. Şi acum, fără altă introducere, începe:

— Imaginează-ţi că stai la coadă într-un supermarket, să zicem, Vons-ul de la colţul dintre Sunset şi Tahquitz – dar, teoretic, poate fi orice supermarket, de oriunde –, şi ai draci pe tine pentru că în maşină, în drum spre magazin, te-ai certat cu cel mai bun prieten al tău. V-aţi luat de la un semn de circulaţie pe care scria „căprioare pe următoarele două mile”, la care tu ai zis:

„Hai, pe bune, ăştia chiar se aşteaptă să credem că mai există căprioare?”

Asta l-a făcut pe prietenul cu pricina, care stătea pe locul mortului, scotocind printre casete, să-şi chircească degetele de la picioare prin tenişi şi tu-ţi dai seama că ai zis ceva ce a atins o coardă sensibilă şi ţi se pare haios, aşa că împingi lucrarâfe şi mâi departe:

„Că veni vorba, zici, nici păsări nu mai vezi aşa de multe ca pe vremuri. Chiar, ştii ce-am auzit de curând? Că în Caraibe n-a mai rămas nicio scoică, pentru că le-au luat turiştii pe toate. Chiar aşa, ţie nu ţi s-a întâmplat niciodată să-ţi spui, când te întorci cu avionul din Europa şi eşti la opt mii de metri deasupra Groenlandei, că e o chestie, cum să zic, absolut pe dos, să cumperi aparate foto, şi whisky, şi ţigări în timp ce zbori prin cer?”

Atunci prietenul tău explodează, îţi spune că nu meriţi să-şi bată giaracutme şi apoi te întreabă:

„De ce naiba eşti aşa de negativist tot timpul? Chiar trebuie să vezi ceva deprimant în toate cele?”

La care tu ripostezi:

„Negativist? *Moi*? Cred c-ar fi mai bine zis «realist». Adică vrei să-mi spui că putem să mergem de-aici până-n L.A. şi să vedem poate chiar zece mii de mile pătrate de mall-uri, şi tu n-ai avea nici mică, mică de tot, bănuială că ceva, pe undeva, a mers foarte, foarte aiurea?”

Evident, cearta nu duce nicăieri. Aşa se întâmplă mereu cu astfel de discuţii în contradictoriu, în care se prea poate să fii acuzat că eşti demodat de negativist.

Rezultatul palpabil e că stai singur la coadă la casa numărul trei de la supermarketul Vons, cu ceva dulce şi cărbuni pentru grătarul de diseară, cu stomacul pungă şiperforat de acizi de oftică, în timp ce prietenul tău cel mai „buh stă afară, în maşină, evitându-te înadins şi ascultând cu un aer morocănos jazz la radioul din Cathedral City care emite în A.M. muzică de patinoar în toată valea.

Dar o parte din tine e, de asemenea, fascinată de ce are în cărucior bărbatul obez după orice standarde care aşteaptă la rând în faţa ta.

«js;

COBV gedjaţ

Mamă, ăsta are câte ceva din toate acolo! Cola dietetică la sticle de plastic magnum, cremă de zahăr ars de făcut la microunde, plus caserolele în care să o pui (zece minute de confort, zece milioane de ani în groapa de gunoi municipală din Riverside County) şi nenumărate galoane de sos pentru spaghete… şi se miră de ce toată familia e groaznic de constipată. Ia stai, chestia aia de sub bărbienu-i cumva o guşă de la tiroidă? „Doamne, ce s-a mai ieftinit laptele în ultima vreme”, îţi spui, când îţi sare în ochi eticheta de pe una dintre sticlele din cărucior. Pe la nări îţi vine mirosul dulce de vişine al suportului pentru gumele de mestecat şi cel al revistelor neckiţe ieftin şi ademenitor.

Dar, deodafă7 Căcurentul.

Becurile se aprind, revin la normal, pâlpâie, apoi mor. Urmează nişte muzichie de fundal, după care un zumzet din ce în ce mai puternic de întrebări şi comentarii, asemănător celui dintr-un cinematograf, când sare filmul dejge rolă. Deja oamenii se îndreaptă spre culoarul şapte ca să ia lumânări.

La ieşire, o clientă mai în vârstă încearcă ţâfnoasă să-

şi împingă căruciorul prin uşile electrice care refuză să se deschidă. Cineva din personalul magazinului încearcă să îi explice că s-a oprit curentul. Pe cealaltă uşă, proptită deschisă cu ajutorul unui cărucior, îl vezi intrând pe prietenul tău.

„A murit radioul”, te anunţă el, „şi ia uite” – prin vitrinele din faţă se văd nenumărate dâre de aburi dinspre baza Marinei nr. 29 Palms din capătul văii – „se întâmplă ceva grav de tot”.

Atunci încep sirenele, cel mai groaznic zgomot din lume, sunetul de care ţi-a fost frică toată viaţa – bocitor, intens.

Supravieţuită: tendinţă de a te vizualiza bucurându-te că eşti ultimul om rămas pe Pământ. „M-aş sui într-un elicopter şi aş arunca de acolo cuptoare cu microunde pe fast-food-urile Taco Bell”.

Umbră platonică: prietenie nonsexuală cu o persoană de sex opus.

tremurat şi ireal, contopind până la confuzie timpul şi spaţiul aşa cum amalgamează un fost fumător timpul şi spaţiul noaptea, când visează îngrozit că s-a surprins fumând. Doar că în situaţia noastră, fostul fumător se trezeşte şi descoperă că are o ţigară aprinsă în mână: groaza n-are limite.

La un megafon se aude managerul, care îi roagă pe clienţi să evacueze magazinul în linişte, dar nimeni nu-i acordă atenţie. Cărucioarele sunt abandonate pe culoare şi marea de corpuri zboară afară, pe trotuar, înşfăcând şi scăpând pe jos pachete de carne şi sticlele de Evian săltate de pe rafturi. Parcarea e acum la fel de civilizată ca platforma aia pe care te ciocneşti cu maşinuţele la bâlci.

y y y

Dar grasul rămâne, rămâne pe loc şi casieriţa, care are trei fire de păr blond, nasul cocoşat de mocofancă şi pielea albă, translucidă. Ei, prietenul tău cel mai bun şi cu

tine rămâneţi paralizaţi, amuţiţi, şi minţile voastre devin harta aerospaţială mondială a mitologiei, luminată cu beculeţe – ce clişeu! Şi pe ea sunt marcate traseele mingilor de foc, care zboară silenţios şi inexorabil peste insula Baffin, peste insulele Aleutine, peninsula Labrador, peste Azore, peste Lacul Superior, insulele Queen Charlotte, peste Puget Sound, Mâine… e o chestiune de secunde, nu-i aşa?

„Întotdeauna mi-am promis mie însumi”, zice grasul, pe un ton aşa de normal că ne-a făcut pe noi, ceilalţi trei, să tresărim, întrerupându-ne firul gândurilor, „că atunci când o să vină acest moment, o să mă port cu demnitate în timpul care mi-o mai rămâne, aşa că, domnişoară, daţi-mi voie, vă rog, să achit cumpărăturile”.

Casieriţa, neavând practic de ales, acceptă banii.

Atunci vine Străfulgerarea.

Epicentru mental: locul în care te închipui pe tine însuţi în momentul lansării unef bombe atomice; de cele mai multe ori, un mall.

„La pământ!”, strigi tu, dar ei îşi continuă tranzacţia, ca nişte căprioare paralizate de lumina farurilor. „Nu mai e timp!”

Dar ei nu-ţi iau în seamă avertismentul.

Şi atunci, exact înainte ca vitrina din faţă să se transforme într-o coală creponată, lichefiată prin implozie – ca suprafaţa ăpeâamtr-o piscină în timpul unei sărituri de la înălţime, văzută de dedesubt…

Exact înainte să fii împroşcat de proiectile de gumă de mestecat şi reviste…

Exact înainte ca grăsanul să fie luat pe sus, atârnat într-o animaţie suspendată şi să ia foc, în timp ce acoperişullichenat se ridică şi curge în sus… –

Exact înainte de toate astea, prietenul tău cel mai bun îşi întinde gâtul, vine împleticindu-te spre tine şi te sărută pe gură, după care îţi spune:

„Gata. Întotdeauna mi-am dorit să fac asta”.

Şi gata. În goana tăcută a vântului arzător, ca ieşind din gura a un miliard de cuptoare pe care ţi le imaginai încă de când aveai şase ani, s-a sfârşit cu toate: un pic înspăimântător, un pic sexi, un pic umbrit de regrete. Ca-n viaţă, nu credeţi?

PARTEA A DOUA
ŞI
NOUA ZEELANDĂ
E ATACATĂ CU ARME NUCLEARE

Acum cinci zile – în ziua de după picnic – Dag a dispărut. Altminteri, săptămâna a fost una obişnuită, eu şi Claire ne-am târât în continuare Mciugurile – eu lustruind tejgheaua barului şi dereticând prin bungalouri (am reducere la chirie în schimbul unor treburi de întreţinere minore) şi Claire băgându-le pe gât genţi de piele de cinci mii de dolari babelor cu pieile căzute. Sigur că ne întrebăm unde s-a dus Dag, dar nu ne facem prea multe griji. S-o fi dat la fund pe undeva; poate că a trecut graniţa pe la Mexicali şi s-a dus în puştii ca să scrie cuplete eroice prin

e în L.A., învăţând despre sistemele de design asistat de calculator sau făcând un film alb-negru pe peliculă de 8 milimetri. Are mici izbucniri creatoare care îi permit să îndure plictisul muncii adevărate. Şi asta îi prinde bine. Dar mi-ar fi plăcut să mă anunţe din timp, ca să nu mai fiu nevoit să mă dau peste cap să-l acopăr la serviciu. Ştie că domnul MacArthur, proprietarul barului şi şeful nostru, i-ar trece cu vederea şi o crimă. O să trântească rapid o glumiţă şi lipsa lui de la serviciu o să fie dată uitării. Cum a

făcut ultima dată.

— Domnule, promit să nu se mai repete. Apropo, de câte lesbiene e nevoie ca să schimbe un bec?

Domnul MacArthur are un recul.

— Dagmar, şşş! Pentru Dumnezeu, nu supăra clientela!

În anumite seri ale săptămânii, barul are şi el porţia lui de fani ai aruncatului cu scaune. Dar încăierările în bar, deşi pline de culoare, nu fac decât să-i crească şefului asigurarea Allstate premium. Acum, nu c-aş fi văzut vreodată o încăierare aici. Domnul M. e un pic paranoic.

— Trei. Una să pună becul şi două să facă un documentar despre asta.

Râsete forţate. Nu cred c-a prins poanta.

— Dagmar, eşti foarte amuzant, dar te rog să nu le superi pe doamne.

— Dar, domnule MacArthur, zice Dag, repetându-şi eternul slogan, şi eu însămi sunt lesbiană. Se întâmplă doar să fiu prizonieră în trupul unui bărbat.

Asta, desigur, era prea mult pentru domnul M., un produs al unei ere diferite, copil al Marii Crize Econojpijqe şi posesor al unei colecţii impresionante de cutii de chibrituri din Waikiki, Boca Raton şi aeroportul Gatwick; domnul MacArthur care, împreună cu nevastă-sa, decupează cupoane, face cumpărături de la engros şi nu pricepe sub nicio formă conceptul prosoapelor de bumbac umede şi călduţe pe care le primeşti în avion înainte de mese. Dag a încercat la un moment dat să i-l explice:

— E un nou şiretlic urzit de oamenii din marketing, ştiţi, ceva de genul „lasă-i pe amărăşteni să-şi şteargă de pe degete cerneala tipografică din romanele poliţiste şi de dragoste înainte de a scormoni în haleală. *Tres* elegant. Ca să-i lase cu gura căscată pe fraieri.

Dar Dag, în ciuda tuturor eforturilor, ar fi putut foarte bine să vorbească la un perete. Generaţia părinţilor

noştri nu pare nici capabilă, nici interesată să înţeleagă cum îi exploatează experţii în marketing. Ei privesc cumpărăturile ca şi cum ce-au cerut aia au primit.

Asta e. Viaţa merge înainte.

Dag, unde eşti?

Dag a fost descoperit! Dintre toate locurile din lume, e taman la Scotty Junction din Nevada, la est de deşertul Mojave. Mi-a dat telefon de acolo.

— Andy, ţi-ar plăcea aici. Scotty Junction e locul în care se adunau părinţii bombei atomice, înnebuniţi de durere după pierderea odraslei lor. Se făceau mai întâi mangă, după care se suiau în Ford-uri şi se ciocneau şi cădeau arzând în râpele adânci. După aia, animăluţele din deşert au venit şi i-au mâncat. Savuros! Ca-n Biblie! îmi place de mor justiţia deşertului.

— Idiotule, am lucrat în schimburi duble pentru că ai plecat neanunţat.

— A trebuit să plec, Andy. Îmi pare rău ca te-am lăsat cu fundu-n baltă.

jja cauţi [în Nevada?

— N-ai înţelege.

— Pune-mă la încercare.

— Nu ştiu…

— Atunci să scoţi o poveste din treaba asta. De unde suni?

— Sunt într-un restaurant, la un telefon public. Folosesc cartela domnului M. N-o să se supere.

— Chiar abuzezi de bunăvoinţa bietului om, Dag. Nu poţi să te bazezi pe farmecul tău la infinit.

— Am sunat cumva la linia gratuită de făcut morală? Şi vrei să-mi auzi povestea, sau nu?

Bineînţeles că vreau.

— OK, am tăcut. Bagă.

Aud în fundal zdrăngănituri tipice pentru o benzinărie, acompaniate de un vânt scrâşnind a nisip, al

cărui şuierat pătrunde şi înăuntru. Pustietatea nefrumoasă a Nevadei deja mă face să mă simt singur; îmi ridic tricoul în jurul gâtului, ca să nu mai tremur.

Restaurantul de margine de drum în care se află Dag miroase, neîndoielnic, a covoare stătute. Nişte oameni urâţi cu unsprezece degete se joacă la jocurile mecanice încastrate în tejghea şi mănâncă produse unsuroase din carne, presărate din belşug cu nişte condimente în culori zglobii. E o ceaţă rece şi umedă şi miroase a detergent de podelejeftin, a corcituri, a ţigări, a piure de cartofi şi a ratare. Şi patronii se holbează la Dag, privindu-l cum se contorsiqnează-i moare romantic la telefon, cu poveştile lui pline de tragism şi, probabil, se întreabă, în timp ce-i scrutează cămaşa albă murdară, cravata strâmbă şi ţigara tremurândă, dacă n: o să deatumva buzna peste ei o poteră de mormoni solizi, îmbrăcaţi în costume curate, care să-l lege pe Dag cu un lasou lung şi alb şi să-l târască înapoi în Utah.

— Uite povestea, Andy. O să încerc s-o spun repede, începe aşa: A fost odată ca niciodată un tânăr care trăia în Palm Springs şi-şi vedea de-ale lui. O să-l botezăm Otis. Otis se mutase în Palm Springs pentru că studiase hărţile climaterice şi ştia că aici ploua ridicol de puţin, (ta atare, dacă oraşul Los Angeles, de pe partea cealaltă a muntelui- era lovit în moalele capului de o bombă nucleară, curenţii de vânt o să împiedice aproape în totalitate precipitaţiile radioactive să-i ajungă în plămâni. Palm Springs era Noua Zeelanda lui personală, un sanctuar. Ca şi alţi oameni, surprinzător de mulţi, Otis se gândea adesea la Noua Zeelandă şi Bomba cea mare.

Într-o zi, Otis a primit o carte poştală de la un vechi prieten care stătea acum în New Mexico, la două zile de mers cu maşina. Ce i-a stârnit lui Otis interesul la cartea poştală a fost poza – o poză de prin anii ’60 a unui test nuclear efectuat în deşert pe timp de zi, luată din avion.

Cartea poştală l-a pus pe gânduri.

Îl deranja ceva la fotografie, dar nu reuşea să-şi dea seama ce.

Cultul de-unul-singurătăţii: nevoia de autonomie cu orice preţ, de obicei în detrimentul relaţiilor pe termen lung. E adesea provocată de aşteptări disproporţionat de mari de la cei din jur.

Apoi a avut loc declicuri scara era greşită. Norul în formă de ciupercă era prea mic. Otis crezuse întotdeauna că norii exploziilor nucleare acoperă întreg cerul, dar explozia asta, ce chestie, arăta ca o rachetă mică-furnică de semnalizare, pierdută în mijlocul văilor şi al lanţurilor muntoase în care a fost detonată.

Otis a intrat în panică.

„Poate”, şi-a spus în sinea lui, „mi-am petrecut toată viaţa făcându-mi griji pentru nişte artificii pentru copii, cărora minţile noastre şi televiziunea le-au dat proporţii monstruoase. S-ar putea să mă fi înşelat atâta timp? Poate reuşesc să scap de frica Bombei…”

Otis se ambalase. Şi-a dat seama că n-are de ales şi că trebuie să sară în maşină; *pronto*, şi să investigheze mai departe, să cerceteze poligoane reale de teste şi să aproximeze cât poate de realist dimensiunea unei explozii. Aşa că a făcut un traseu pe ceea ce a numit „şoseaua nucleară” – prin sudul Nevadei, prin sud-vestul statului Utah şi apoi un ocol prin New Mexico, la poligoanele din Alamogordo şi Las Cruces.

În prima noapte Otis a făcut Las Vegas-ul. Ar fi putut să jure cu mâna pe inimă că a văzut-o pe Jill St. John urlând după peruca ei de culoarea scorţişoarei, care-i căzuse într-o fântână. Şi s-ar putea să-l fi văzut pe Sammy Davis Jr. oferindu-i un bol de alune drept consolare. Şi, când a ezitat dacă să parieze sau nu la o masă de blackjack, tipul de lângă el i-a şuierat printre dinţi:

„Hei, gagiule (i-a zis «gagiu» – era în al nouălea cer),

nu pe umerii câştigătorilor s-a ridicat oraşul ăsta”.

Otis i-a întins bărbatului un jeton de un dolar.

x *J*

Schadentreude1 la adresa celebrităţilor: încântare macabră provocată de discuţiile despre decesele celebrităţilor.

1 Plăcere derivată din nenorocirea altora (germ.). (N. tr.)

A doua zi dimineaţă, pe autostradă, a văzut camioane cu roţi de 18 inchi, îndreptându-se spre Mustang, Ely şi Susanville, dotate cu mitraliere, uniforme şi carne de vită şi, până să-şi dea seama, a ajuns în sud-vestul Utah-ului, vizitând locurile unde s-a turnat un film cu John Wayne – filmul acela după care mai mult de jumătate dintre oamenii implicaţi într-un fel sau altul în realizarea lui au murit de cancer. E limpede, Otis se bucura de o călătorie pasionantă – pasionantă, dar solitară.

O să sar peste restul călătoriei lui, fiindcă ai prins ideea. Cel mai important, peste câteva zile, Otis a descoperit peisajele selenare bombardate pe care le căuta şi şi-a dat seama, după o inspecţie minuţioasă, că intuiţia pe care a avut-o la începutul săptămânii era corectă, că da, *norii în formă de ciupercă-bombedpx atomice chiar sunt mai mici decât ni-i imaginăm noi în minţile noastre*. Şi asta i-a adus pacea în suflet, reducând la tăcere şoaptele nucleare care-i răsunau încontinuu în subconştient încă de la grădiniţă. La urma urmei, n-aveai de ce să-ţi faci griji.

— Deci să înţeleg că povestea ta are un final fericit?

— Nu prea, Andy. Vezi, liniştea lui Otis n-a avut viaţă lungă, pentru că la scurt timp după aia a avut o revelaţie înspăimântătoare, care i-a fost provocată – de ce crezi? – de mall-uri. Uite cum s-a întâmplat: se întorcea cu maşina acasă, în California, pe autostrada interstatală 10 şi trecând

NE

COMPORTĂM
CA
INSECTEI

pe lângă un mall de la periferia Phoenix-ului. Se gândea, aşa, într-o doară, la formele brute, arogante şi masive ce caracterizează arhitectura de mall şi cum se încadrează ele în peisaj ca nuca-n perete sau ca turnurile de răcire ale centralelor nucleare. Apoi a trecut pe lângă un nou cartier rezidenţial pentru *yuppies* – una din ciudăţeniile alea parcelate cu sute de case noi, toate la fel de pătrăţoase, de enorme şi de lipsite de noimă, toate roz-coral, aşezate la o distanţă de un deget între ele şi la câţiva metri de autostradă. Şi Otis s-a trezit spunându-şi că „stai aşa, de fapt, astea nu-s case, ci mall-uri deghizate".

Otis a dus mai departe paralela cu mall-urile. Astfel, bucătăriile au devenit raionul de produse alimentare, sufrageriile au devenit centrul de distracţie şi băile, parcul acvatic. În cele din urmă a ajuns să se întrebe: „Doamne, ce se petrece în minţile oamenilor care locuiesc în chestiile astea? Şi-or imagina că au ieşit la cumpărături?"

Şi-a dat seama că îi venise o idee incitantă şi înfricoşătoare; a trebuit să tragă pe dreapta ca să o aprofundeze, în timp ce maşinile treceau pe lângă el şuierând.

În acele momente şi-a pierdut pacea sufletească pe care abia o dobândise. „Dacă oamenii îşi pot converti mental casele în mall-uri", s-a gândit, „atunci aceiaşi oameni sunt la fel de capabili să pună semnul egalităţii între bombele atomice şi bombele convenţionale".

A combinat concluzia asta cu observaţiile lui recente asupra norilor în formă de ciupercă: „Şi imediat ce oamenii ar vedea noua dimensiune a exploziei, mai mică, mai prietenoasă, să zicem, procesul de conversie ar fi ireversibil.

Noul mall al împăratului: ideea extrem de răspândită

că mall-urile există doar pe dinăuntru şi nu au exterioare. Suspendarea percepţiei vizuale propagată de această idee le permite cumpărătorilor să se prefacă liniştiţi că blocurile mari de ciment înfipte în mediul lor de fapt nu există.

Vigilenţa le-ar adormi. Până s-apuci să-ţi dai seama, ai putea să cumperi bombe atomice de la magazinul din colţ sau chiar la ofertă – gratis cu un rezervor de benzină!” Lumea lui Otis a-nceput iar să fie bântuită de: spaime.

— Era drogat? întreabă Claire.

— N-avea decât cafea la bord. Vreo nouă ceşti, după cum vorbea. Trăieşte intens piticu’.

— Cred că se gândeşte prea mult la cum o să sară totul în aer şi că i-ar prinde bine să se îndrăgostească. Dacă nu se îndrăgosteşte curând, o s-o ia contetjpecâmpii.

— Se poate. Vine acasă mâine după-amiază. Zice că ne-a cumpărat cadouri.

— Ciupeşte-mă.

MONŞTRII
EXISTĂ

Dag tocmai a tras maşina în faţă. Arată ca o chestie scoasă de câini din tomberoanele din Cathedral City. Obrajii, roz de obicei, au o nuanţă gri-cenuşie şi părul lui castaniu e ciufulit şi dement ca al unui lunetist de ocazie care scoate capul dintr-o rulotă cu burgeri şi urlă: „N-o să mă predau niciodată!” înregistrăm toate astea din momentul în care intră în cameră – e agitat rău de tot şi nedormit. Mă îngrijorează starea lui şi, după cum şi-a mutat Claire ţigara între degete, pot să spun că şi ea simte

la fel. Totuşi, Dag are un aer de om fericit, iar asta-i tot ce şi-ar dori oricine. Dar de ce arată fericirea lui aşa de aşa de… suspect? Cred că ştiu de ce. Am mai văzut nuanţa asta dejjericire şi înainte. Se trage din aceeaşi uşurare necontrolată şi din chicotitul disperat ca şi expresia pe care am remarcat-o pe feţele prietenilor mei care se întorceau după o jumătate de an petrecut în Europa – feţe pe care se citea uşurarea că pot să se răsfeţe din nou cu maşini mari, prosoape albe pufoase şi fructe din California, dar şi inevitabila depresie semiclinică din familia „ce-o să fac cu viaţa mea”, care propteşte şi încheie aproape întotdeauna un pelerinaj pri Europa. A-ha. Stai aşa, că Dag a avut deja marea criză de la douăzeci şi ceva de ani şi slavă Domnului că lucrurile astea se întâmplă doar o dată. Cred c-a fost singur prea multe zile, atâta tot. Dacă nu vorbeşti cu nimeni, o iei razna. Serios. Mai ales în Nevada.

— Salutare, panaramelor! Cadouri pentru toată lumea! strigă Dag.

Intră clătinându-se pe uşă, târând peste pragul lui Claire o pungă de hârtie cu prada de război. Claire şi cu mine stăm pe canapele şi jucăm scrabble. Dag face o pauză scurtă, cât să-şi bage nasul în corespondenţa ei de pe măsuţa din hol, lăsându-ne astfel o fracţiune de secundă, cât să schimbăm pe sub sprâncene o privire plină de înţelesuri şi suficient timp cât ea să-mi şoptească:

— Fă ceva!

— Salutare, soro, îl întâmpină Claire.

Claire troncăne pe podeaua de lemn cu sandalele cu platformă de plută şi face pe nebuna în combinezonul ca de toreador de culoarea levănţicii, cu pantalonii evazaţi.

— M-am îmbrăcat ca o gospodină din Reno în cinstea ta. Am încercat chiar să-mi fac şi un coc stup, dar am rămas fără fixativ, aşa că s-a transformat oarecum într-un cocus-pocus. Vrei ceva de băut?

— Nişte votcă şi suc de portocale azr suna bine.

Salve, Andy.

— Salut, Dag, îi răspund, ridicându-mă şi trecând pe lângă el, în drum spre uşa de la intrare. Trebuie să fac pipi. Toaleta lui Claire scoate nişte sunete ciudate. Mă întorc imediat. Ai condus mult azi?

— Douăşpe ore.

— Ce tare!

Lefterohondrie: ipohondrie derivată din lipsa unei asigurări medicale.

Tabu personal: mică regulă de viaţă, la limita superstiţiei, care îi permite unei persoane să facă faţă vieţii cotidiene în absenţa dictoanelor culturale sau religioase.

Străbat curtea înspre micul meu bungalou, curat, dar dezorganizat, ajung în baie şi m-apuc să scotocesc în dulapul de jos, căutând un flacon de-pastilg rămas din faza mea de „hai să ne jucăm de-a depresiile” de-acum un an sau doi. Exfragdin flacon cinci tahete-portocalii de Xanax de 0,50 mg, aştept vreme de-un pipi, după care mă întorc la Claire, unde le pisez în pisălogul pentru condimente şi apoi torn pudra rezultată în votca lui Dag.

— Măi, Dag, arăţi ca o groapă de gunoi acum, dar cui îi pasă? Hai noroc!

Dăm noroc (eu cu apă minerală) şi, după ce îl privesc dând peste cap tot paharul, îmi dau seama, cu un fulger de vinovăţie care m-a străpuns în ceafă, că îi administrasem gre SFH – oza: mloc-sa-i dau cât să se relaxeze un pic (aşa cum avusesem de gând), îi mai lăsasem dreptul la cincisprezece minute până să pice ca un buştean. Cel mai bine, nicinu-i spun lui Claire.

— Dagmar, cadoul meu, te rog, zice Claire pe un ton afectat şi artificial zglobiu, ca să compenseze îngrijorarea faţa de stanrcătu7 Dag, care arătă ca un om în pragul executării silite.

— Toate lalâmptrhâorcopii norocoşi ce sunteţi, îi

răspunde Dag, bălăbănindu-se de parcă stă să cadă, toate la timpul lor. Vreau să mă relaxez câteva clipe.

Sorbim din pahare şi începem să studiem cuibuşorul lui Claire.

— Claire, e aşa de plăcut la tine. Lună, ca întotdeauna.

— Mersi mult, Dag.

Claire are acum impresia că Dag o ia în balon, dar de fapt el şi cu mine i-am admirat mereu gusturile. Bungaloul ei e la o distanţă de ani-lumină în materie de gust, faţă de ale noastre. L-a mobilat cu nenumărate piese obţinute pe căi de la familie, pe care a pus mâna între nenumăratele divorţuri ale mamei şi ale tatălui ei – pronunţate în Brentwood.

Claire nu precupeţeşte niciun efort ca să obţină efectele dorite. („Apartamentul meu trebuie să fie absolut perfect.”) De pildă, a tras la o parte covorul ca să scoată la iveală podeaua de scânduri, pe care a raşchetat-o şi a lăcuit-o, după care a presărat „neglijent” nişte preşuri mexicane şi persane, în faţa pereţilor acoperiţi cu tapisemse odihnesc potire vechi suflate cu argint şi vaze (de la piaţa de vechituri din Orange County). Pe scaunele de grădină din lemn de salcie stau nişte perne din material provensal cu imprimeu gravat.

Claire şi-a creat un spaţiu minunat, care însă conţine un artifact cu adevărat supărător – coarne de elan, cu zecile. Zac încâlcite într-un păienjeniş fragil şi calcifiat în camera lipită de bucătărie, care, tehnic vorbindar fi trebuit să fie camera de luat masa, nu un osuar care să-i bage în sperieţi pe muncitorii veniţi să repare prizele.

Obsesia de a aduna coarne a apucat-o acum câteva luni, când a „eliberat” dintr-un garaj de prin vecini un cuier făcut din coarne de elan care fusese expus spre vânzare. Câteva zile mai târziu, ne-a informat pe Dag şi pe mine că a ţinut un mic ritual prin care sufletul animalului

hăituit şi torturat să poată urca la ceruri. N-a vrut să ne spună în ce a constat ceremonialul cu pricina.

În curând, procesul de eliberare a devenit o mică obsesie. Claire duce acum operaţiuni de samare a coarnelor, publicând anunţuri în *Desert Sun*: „Artist local doreşte să cumpere coarne pentru un proiect. Vă rugăm să sunaţi la 323”.

Mobilă suedeză cu viaţă scurtă

Nouă din zece răspunsuri vin de la o femeie pe nume Verna, cu părul cârlionţat, care mestecă gumă cu nicotină şi-i zice mereu lui Claire: „Dragă, după mine, nu prea arăţi a sculptoriţă în os, dar eu am scăpat de nemernic, aşa că scapă-mă tu de drăcoveniile astea. Şi-aşa n-am putut să le sufăr niciodată”.

— Alo, mie ce mi-ai adus? îl întreb pe Dag întinzând mâna înspre pungile lui de hârtie.

— Ian-imle de pe târguieli, te rog! se repede el şi adaugă imediat: Răbdare, copii.

Bagă mâna în pungă şi îmi dă ceva aşa de repede, că nici n-apuc să văd ce e.

— *Un cădeau pour toi*.

E o centură veche, încolăcită, bătută cu ţinte, pe care scrie, tot cu ţinte „Marele canion”.

— Dag! E superbă! Curat anii ’40.

— Ştiam eu c-o să-ţi placă. Şi acum pentru *mademoiselle* – Dag pivotează şi îi întinde ceva lui Claire: un borcan de maioneză Mărăcie Whip, cu eticheta dezlipită, plin cu nişte chestii verzi. Probabil cel mai fermecat obiect din colecţia mea.

— *Miile tendresses*, Dag, zice Claire, uitându-se la bobiţele care par a fi nişte cristale de cafea instant de culoarea

Indigestie arhitecturală: nevoia aproape obsesivă de a trăi într-un mediu arhitectural *cool*. Obiectele-fetiş asociate frecvent acestei nevoi cuprind fotografii alb-negru înrămate (Diane Arbus se numără printre artiştii preferaţi), mobilă simplă din lemn de pin, electronice sofisticate de culoare negru-mat precum televizoare, combine stereo şi telefoane, iluminare ambientală cu consum redus de kilowaţi, o lampă, un scaun sau o masă care aminteşte de anii ’50 şi aranjamente florale cu nume complicate.

Minimalism japonez: forma cea mai frecventă de design interior cultivată de tinerii dezrădăcinaţi care sar dintr-un serviciu în altul.

măslinei, dar ce sunt astea? Există nisip verde? îmi arată borcanul, apoi îl scutură un pic. M-ai lăsat mască. E cumva jad?

— Deloc.

Un freamăt de groază mi se rostogoleşte pe şira spinării ca pe un ţambal.

— Dag, nu-mi spune că l-ai luat din New Mexico.

— M-ai nimerit, Andy! Atunci ştii ce e?

— Am o presimţire.

— Măi, ce motan eşti…

— Vrei să nu mai faci atât pe masculul şi să-mi spui odată ce e chestia asta? îi cere imperios Claire. Mă dor obrajii de-atâta zâmbit.

O întreb dacă pot să mă uit o clipă la cadoul ei, ea îmi dă borcanul, însă Dag încearcă să mi-l smulgă dintre degete.

— Nu e radioactiv de-adevăratalea, aşa-i?

— Radioactiv! ţipă Claire.

Dag se sperie şi scapă borcanul. Într-o clipită, tot conţinutul recipientului se împrăştie pe jos şi nenumărate mărgele verzi destică explodează ca un roi de albine furioase, ricoşând peste tot, rostogolindu-se în toate

părţile, alunecând în toate crăpăturile, în husa canapelei, practic peste tot.

— Dag, ce e porcăria asta? Fă curat, acum! Scoate-le din casa mea.

— E trinitită, îngaimă el, mai mult dezumflat decât supărat. Am adus-o de la Alamogordo, unde au făcut primul test nuclear. Căldura a fost aşa de puternică, încât a topit nisipul, transformându-l într-o substanţă nouă. Am cumpărat o sticlă de la un magazin de îmbrăcăminte pentru rezerviste.

— O, Doamne, e plutoniu! Ai adus plutoniu la mine în casă. Nesimţitule! Casa mea a ajuns acum o groapă de gunoi.

Îşi trage sufletul.

— Nu mai pot să stau aici! Trebuie să mă mut! Căsuţa mea perfectă s-a dus. Acum stau într-o groapă de deşeuri toxice.

Claire începe să se agite aj-găină în sandalele ei cu talpă de plută, se face ca para focului de isterie, însă nu aruncă săgeţi de vinovăţie în Dag, care părăseşte realitatea cu paji repezi.

Ca un idiot, încerc eu să fac pe vocea raţiunii şi spun:

— Haide, Claire, explozia a avut loc acum cincizeci d-le ani. Substanţa asta e inofensivă…

— Atu-bşă JQ.i. – Q inofenşivezimatale direct g-i? desteţule! Nici tu nu crezi cetfmtneşti o victimă mie-n sută, fraierule cu minte cât bobul de mazăre – nimeni i\u crede ce zice guvernul. Chestia asta înseafhnă moarte şi-n următorii patru miliarde şi jumătate de ani.

Dag murmură câteva cuvinte de pe canapea, unde aproape c-a adormit.

— Claire, exagerezi. Mărgelele şi-au trăit deja jumătate din ciclul de viaţă. Sunt curate.

— Nici să nu-ndrăzneşti să-mi vorbeşti, frate al lui, Frankenstein! Monstru malefic! Să faci bine să-mi

decontaminezi casa! Până atunci, eu o să stau la Andy. Noapte bună!

Şi se năpusteşte zgomotos pe uşă, ca un vagon de treen deraiat, lăsându-l pe Dag aproape în comă pe canapea, condamnat la un somn bântuit de coşmaruri verzi şi febrile. Claire s-ar putea să aibă sau să n-aibă coşmaruri, clar dacă se iriai întoarce în acest bungalou, n-o să mai reuşească să doarmă bine niciodată.

Tobias vine mâine în vizită la Claire. Şi în curând urmează Crăciunul cu familia în Portland. De ce mi-e practic imposibil să-mi descâlcesc viaţa?

NU

TE AUTODEVORA

O zi plină de întâmplări. Dag doarme în continuare pe canapeaua lui Claire, fără să ştie că se cocoţase direct în fruntea listei ei negre. Claire e la mine în baie, unde se face frumoasă şi filosofează cu voce tare din mijlocul unui norişor aburind cu miros de Givenchy, înconjurată de cosmeticale şi accesorii pe care mă pusese să i le aduc din bungaloul ei şi care, îngrămădite pe policioară, arătau ca vărsate din săculeţul de Halloween al unui copil.

— Toată lumea are parte în viaţă d-un „străin cu magnet”, Andy, de cineva care, fără să vrei, exercită asupra ta un fel de fascinaţie ciudată. Poate să fie puştiul în blugi tăiaţi care-ţi tunde gazonul sau femeia mirosind a parfum White Shoulders care-ţi pune ştampila pe carte la bibliotecă – în orice caz, un străin pe care, dac-ar fi să intri în casă şi ai găsi pe robot un mesaj de la el în care-ţi spune: „Lasă totul baltă. Te iubesc. Haide cu mine în

Florida. Acum”, ei bine, l-ai urma. Străinul tău e casieriţa blondă de la Jensen’s, nu? Mi-ai povestit atâta despre ea. Al lui Dag e, probabil, Elvissa (Elvissa e cea mai bună prietenă a lui Claire) şi, al meu, din păcate – în acest moment iese din baie, cu capul într-o parte, ca să-şi prindă un cercel –, e Tobias. Viaţa-i aşa de nedreaptă, Andy. Pe bune, chiar e.

Tobias e obsesia newyorkeză şi nefericită a lui Claire şi vine pe la noi în dimineaţa asta, direct de la aeroportul din L.A. E de-o seamă cu noi, are faţă şi fiţe de şcoală particulară, ca Allan, fratele lui Claire, şi a crescut într-un ghetou oarecare de pe Coasta de Est. Să fie New Rochelle? Shaker Heights? Darien? Westmount? Lake Forest? Mai contează? Are un job, ceva în legătură cu banii şi băncile, ştiţi genul, al cărui nume îl uiţi instantaneu dacă te apuci să-l întrebi cu ce se ocupă la vreo petrecere. Vorbeşte afectat, într-un limbaj corporatist sofisticat şi tare plicticos. Nu vede nimic aiurea sau jignitor în a frecventa fmncize de restaurante tematice cu nume artificiale şi apostrof în coadă, precum McTuckey’s sau O’Dooligan’s. Ştie toate modelele şi culorile posibile de pantofi cu ciucuraşi. („N-aş putea să port niciodată pantofi că ai tăi, Andy. Au cusături ca de mocasini. Sunt mult prea sport pentru mine.”)

Evident, e obsedat să controleze totul şi se crede o persoană bine informată. Îi place să facă glume despre asfaltarea Alaskăi şi bombardarea Iranului. Ca să folosesc o vorbă dintr-un cântec popular, a jurat credinţă Băncii Americii. Parcă îi lipseşte ceva. În plus, e al naibii.

Pe de altă parte, Tobias al nostru arată bine, de pus în ramă, fapt care ne stârneşte invidia mie şi lui Dag. Ar putea fywrtvv j.

I

PRODUCŢIAîn

MASĂ

cui Mină
ALEGEREA!

să stea într-o intersecţie din centru şi la miezul nopţii şi tot ar cauza un ambuteiaj. E de-a dreptul deprimant pentru noi, oamenii care arătăm normal.

— N-o să trebuiască să muncească o zi în viaţa lui, dacă nu vrea, zice Dag. Viaţa nu-i dreaptă.

Tobias are acel ceva care-i face pe oameni să spună că viaţa nu-i dreaptă.

Claire l-a cunoscut acum câteva luni acasă la Brandon, în West Hollywood, de unde urmau să meargă toţi trei la un concert al trupei Wall of Voodoo, numai că Tobias şi Claire nu au mai ajuns la concert, ci la cafeneaua Java, unde el a vorbit şi ea l-a sorbit din ochi toată seara. Mai târziu, Tobias l-a gonit pe Brandon din propriul lui apartament.

— Nu am auzit un cuvânt din ce mi-a spus. În ce mă priveşte, putea foarte bine şi să citească meniul de la sfârşit la început şi invers. Are un profil ucigător, pe cuvânt.

Au petrecut noaptea împreună şi a doua zi dimineaţă el a intrat valsând în dormitor cu o sută de trandafiri cu tije lungi în braţe şi a trezit-o pe Claire aruncând trandafir după trandafir pe pat, cu boltă. După ce a făcut ochi de-a binelea, a revărsat Niagare de crenguţe şi petale roşii ca focul peste trupul ei şi, când Claire ne-a povestit, până şi noi a trebuit să recunoaştem că a fost un gest minunat.

— Cred că e cel mai romantic moment din viaţa mea, ne-a zis Claire. Se poate oare întâmpla să mori sufocată în trandafiri? Să mori de plăcere? Oricum, după o vreme iată-ne în maşină, în drum spre un târg al fermierilor de la Fairfax, ca să luăm un *brunch* şi să dezlegăm cuvintele încrucişate din *L.A. Times* împreună cu porumbeii şi turiştii, lenevind pe o terasă. Apoi, ajunşi pe bulevardul La Cienga, îmi sare în ochi un panou enorm de placaj pe care

scrie cu spray „O sută de trandafiri la numai 9, 95 dolari” şi simt cum mi se scufundă inima, ca un cadavru înfofolit în plăci de oţel şi aruncat în fluviul Hudson. Tobias s-a făcut pur şi simplu una cu scaunul. Dar partea cea mai proastă abia acum urmează. Semaforul era pe roşu şi tipul de la gheretă vine la maşina noastră şi spune ceva de genul: „Domnu’ Tobias! Clientul meu cel mai fidel! Ce domnişoară norocoasă sunteţi, de primiţi tot timpul flori de la drăguţu5 de domnu’ Tobias!” După cum vă imaginaţi, *brunch*-ul s-a desfăşurat într-o atmosferă funebră.

Da, bine. Sunt părtinitor la faza asta. Dar mă distrează să-l vorbesc de rău pe Tobias. Plus că-mi vine şi uşor. În ochii mei, el îi întruchipează pe toţi cei din generaţia mea care au folosit tot ce-a fost mai bun în ei doar ca să facă bani, care îşi folosesc voturile pentru un câştig pe termen scurt, care s-au împotmolit plini de mulţumire în servicii de oportunişti – marketing, tranzacţii cu terenuri-a-iqa-l-la uşa ambulanţei şi brokering financiar. Se vedeau ca pe nişte vulturi care-şi construiesc cuiburi trainice din crengi de stejar şi stuf, când, de fapt, seamănă cu vulturii de aici, din California, care şi-au făcut cuiburi din smocuri de piese auto abandonate care arată ca verdeaţa ieşită dintr-un sandviş – ţevi de eşapamenttugmite şi coatâpiăte şi curele de transmisie bolnave de hernie –, forme contorsionate de deşeuri rutiere de pe meridianele de iarbă pârjolită ale autostrăzii Santa Monica: scaune de plastic, capace de cutilfrigorifice din spumă poliuretanică şi schiuri rupte – obiecte ieftine, vulgare şi foxice care ori se descompun în câteva minuţe, ori rămân practic neschimbate până când galaxia noastră o să se transforme în supernovă.

Staţi, nu-l urăsc pe Tobias. Iar când îi aud maşina oprindu-se afară, îmi dau seama că văd în el ceva ce s-ar putea

Pâine şi circuite: tendinţa erei electronice de a

percepe politica partidelor ca pe ceva răsuflat, irelevant, fără miez sau măcar util pentru problemele societăţii moderne şi, în multe cazuri, ca pe ceva periculos.

Blocajul alegătorilor: încercarea, oricât de inutilă, de a-ţi face cunoscută nemulţumirea faţă de sistemul politic actual pur şi simplu prin neprezentare la vot.

să fi devenit eu însumi, ceva ce putem deveni toţi dacă ne slăbim vigilenţa. Ceva insipid şi plin de sine care profită de masca pe care o poartă, plin de atâta furie şi dispreţ pentru, umanitate, ros de o lăcomie atât de adâncă, încât singura hrană rămasă pentrito asemenea creatură e propria sa carne. E ca un pasager dintr-un avion plin de oameni bolnavi care se prăbuşeşte în creierul munţilor, iar supravieţuitorii, neavând încredere în sănătatea organelor celorlalţi, iau o gustare din propriile antebraţe.

— Pişi mic! mugeşte Tobias cu tandreţe prefăcută, deschizând uşa din faţă, după ce găsise bungaloul lui Claire pustiu, în afară de un morman inert de Dag.

Eu tresar şi mă cufund imediat, plin de interes, în lectura unui ghid TV. Îngaim un salut. El vede revista şi zice:

— Oportunişti necrofagi, nu? Credeam că tu eşti genul intelectual.

— Mă mir că tocmai tu vorbeşti de asta, Tobias…

— Poftim? răcneşte el, ca cineva cu un Walkman Sony la urechi, dat la maximum, care e întrebat de vreo adresă pe stradă.

Tobias nu acordă prea mare atenţie obiectelor care nu intră în sfera lui de interes direct.

— Nimic, Tobias. Claire e acolo, adaug, arătându-i spre baie, exact în clipa în care Claire apare de după colţ chicotind şi punându-şi o bentiţă de fetiţă în păr.

— Tobias! exclamă ea, alergând spre el pentru un pupic, dar el e complet derutat să o găsească aşătde intim instalată în mediul meu şi îi refuză pupicul.

— Scuză-mă, începe el, dar am impresia că v-am întrerupt din ceva.

EROTIZAŢI

INTELIGENTA

Claire şi cu mine ne dăm ochii peste cap doar la ideea că Tobias vede viaţa ca pe o comedie nu prea amuzantă din epoca Restauraţiei franceze îndreptată exclusiv asupra lui. Claire se ridică pe vârfuri şi, îl sărută oricum/)

— Aseară, Dag a vărsat plutoniu peste tot la mine acasă. El şi Andy o să facă curat azi şi, până termină, m-am cazat aici, pe canapea. Adică, până termină Dag decontaminarea. Acum zace inert pe canapeaua mea. Săptămâna trecută a fost în New Mexico.

— Nici nu mă mir. Voia să fabrice o bombă cu el?

— Nu e plutoniu, precizez eu, ci trinitit, care e inofensiv. Tobias nu mă bagă în seamă.

— Şi ce căuta la tine, mă rog?

— Tobias, drept cine mă iei? Viţica ta? E prietenul meu, ca şi Andy. Aici locuiesc eu, mai ţii minte?

Tipul o apucă de mijloc. Parcă, parcă îl apucă mâncăricii.

— Cred c-o să fiu nevoit să te priponesc, domnişoară. O trage înspre el, forţând-o să-şi lipească zona pelviană de a lui, iar eu sunt mult prea jenat ca să mai scot vreun cuvânt. Chiar există oameni care vorbesc aşa?

— Hei, amice, mi se pare că i se suie la cap. Ce zici, n-ar trebui s-o inseminez?

În acest punct pe figura lui Claire se citeşte că e pe deplin conştientă de retorica şi dialectica feministă, dar că, depăşită de situaţie, e incapabilă să producă un citat adecvat. În realitate, chicoteşte, dându-şi imediat seama că acel chicot va fi

Armanism: derivat de la Giorgio Armani, indică obsesia pentru imitarea etosului fără cusur şi mai ales

controlat al modei de lux italiene. Ca şi minimalismul japonez, armanismul reflectă o profundă nevoie interioară de control.

Veselia sărăciei: conştientizarea faptului că erai un om mai bun când aveai mai puţini bani.

folosit împotriva ei la un moment dat, mai lucid şi mai puţin hormonal.

Tobias o trage pe Claire afară.

— Eu votez să ne retragem la Dag o vreme. Pişi, spune-i amicului tău să nu ne deranjeze câteva ore, în caz că se hotărăşte să se verticalizeze. Ciao.

Uşa se trânteşte din nou şi, aşa cum se întâmplă cu majoritatea cuplurilor grăbite să se acupleze, amândoi uită să-şi ia politicos la revedere.

ÎNGHITE-ŢI
PĂRINŢII

Tragem cu aspiratorul plutoniul de pe podeaua sufrageriei lui Claire. „Plutoniu" e numele de cod pe care l-am atribuit ca şmecherii bobiţelor mutante, poate chiar radioactive, de trinitită.

— Ale naibii, mărgeluţele astea! izbucneşte Dag, când muştiucul furtunului i se propteşte într-un nod din podea.

Tâmtoane bune. După douăsprezece ore de somn, un duş şi un gregfjgţ… noştri, MacArthur-ii – pe care săptămâna trecută îi ajutaserăm să-l orneze cu luminiţe albastre de Crăciun –, plus reţeta secretă pentru mahmurealăja lui Dagmar Bellinghausen (patru j-astiteşi o cănuţă de supă călduţă de la Campbell's Chicken & Stars),

se poate spune că-şi venise în fire.

— Mărgelele astea seamănă cu albinele ucigaşe, la cum invadează fiecare colţişor.

Eu mi-am petrecut dimineaţa la telefon, dându-mă de ceasul morţii şi făcând aranjamente pentru vizita pe care urmează s-o fac în Portland ca să-mi văd familia. Atât Dag, cât şi Claire spun că apropiatul eveniment îmi dă un aer mo, rhkl.

— Fruntea sus! N-ai absolut niciun motiv să-ţi faci griji. *Nada*. Uită-te la mine. Tocmai am făcut nelocuibilă casa unui om pentru următorii patru miliarde şi jumătate de ani. Imaginează-ţi cât de vinovat mă simt eu.

De fapt, Dag exagerează problema cu plutoniul. Ideea e că n-a avut încotro şi a trebuit să facă un compromis mental, în urma căruia acum se preface că, vezi, Doamne, mi-i pasă că Tobias şi Claire se împerechează la el în dormitor şi îi pătează aşternuturile (Tobias se dă rotund că nu foloseşte prezervativ), că îşi bagă nasul şi îi strică ordinea casetelor şi dau iama prin frigider după sucuri naturale. De fapt, lui nu-i iese din cap subiectul Tobias.

— Nu-mi inspiră încredere tipu'. Ce-o urmări, de fapt?

— Ce să urmărească?

— Andrew, cască ochii. La cum arată, s-ar putea combina cu orice pipiţă dichisită din California. E clar că ăsta-i genul lui. Dar nu, el o alege pe Claire, care, oricât de mult am iubi-o şi oricât de şic ar fi, este, slavă Domnului, mai curând o pradă nepotrivită după standardele lui Tobias. La o adică, Andy, Claire citeşte cărţi – înţelegi ce vreau să spun.

— Cred că da.

— Nu mi se pare un om bun, Andrew! în plus, a bătut atâta drum cu maşina prin munţi ca s-o vadă. Şi te rog, te rog să nu-mi spui că o face, cumva, din dragoste.

— Dag, poate că are o parte pe care nu i-o cunoaştem. Poate c-ar trebui să avem încredere în el şi gata. Dă-i o listă de lecturi ca să-l ajuţi să progreseze şi…

Privire de gheaţă.

— Nu prea cred, Andrew. JPrea e din alt film. N-avem ce-i face, trebuie să ne dăm silinţa să micşorăm pagubele. Apucă de colo… ajută-mă să ridic masa.

Rearanjăm mobila, descoperind nolzone colonizate de plutoniu. Ritmul detoxificării continuă: perii, cârpe şi făraşe. Mătură, şterge, mătură.

Îl întreb pe Dag dacă se duce de Crăciun în vizită la părinţii lui oarecum înstrăinaţi.

— Scuteşte-mă, Andy. Băiatu' face Crăciunul printre cactuşi. Uite, schimbă el vorba, prinde vălătucul ăla de praf!

Mă supun.

— Nu cred că maică-mea pricepe cu adevărat conceptul de ecologie sau de reciclare, încep să-i povestesc. De Ziua Recunoştinţei, acum doi ani, după cină, s-a apucat să vâre toate resturile de pe masă în ditamai sacul nebiodegrabil. I-am atras atenţia că nu e bun şi i-am sugerat să folosească unul biodegradabil din cele care zăceau aruncate pe un raft. Îmi zice: „Ai dreptate! Am uitat că le aveam!", înşfacă o pungă bună, ia tot gunoiul, cu tot cu punga dăunătoare, şi-l îndeasă în el. Arăta aşa de sinceră şi de mândră, că nu m-a lăsat inima să-i spun că încurcase borcanele rău de tot. Parcă o şi văd: Louise Palmer, Salvatoarea Planetei.

Mă prăbuşesc pe canapeaua moale şi răcoroasă, în timp ce Dag continuă curăţenia.

— Ar trebui să vezi cum arată casa alor mei, Dag. E ca un muzeu care conservă lumea de acum cincisprezece ani. Nimic nu se schimbă acolo; le e groază de viitor. Ţie nu ţi-a venit niciodată să dai foc casei părinţilor tăi, doar ca să-i scoţi din rutină? Ca să se producă o schimbare cât

de mică în viaţa lor? Cel puţin părinţii lui Claire mai divorţează din când în când, ceea ce creează niscaiva animaţie. Casa mea seamănă cu oraşele alea europene îmbatiranâteţbonn, Anvers, sau Viena, sau Zürich, unde nu sunt tineri şi te simţi ca într-o sală de aşteptare foarte costisitoare.

— Andy, sunt ultima persoană în măsură să-ţi spună treaba asta, dar, alo! – părinţii tăi îmbătrânesc, atâta tot. Asta păţesc bătrânii. Se scrântesc, devin plicticoşi, îşi pierd agerimea.

— Vorbim despre părinţii mei, Dag, şi îi cunosc mai bine.

Dar Dag are întru totul dreptate, iar felul în care pune punctul pe i mă face să mă simt jenant de obtuz. Îi parez lovitura şi mă pun cu gura pe el:

— Deşteaptă observaţie, mai ales din partea cuiva a cărui idee de viaţă începe şi se termină în anul în care s-au căsătorit propriii lui părinţi, ca şi cum ăla ar fi fost ultimul an în care lucrurile puteau fi bune şi frumoase, de la cineva care se îmbracă precum un agent de vânzări de la un showroom al General Motors din anul de graţie 1955. Şi-ncă ceva, Dag, ai observat vreodată că bungaloul tău arată de parcă ar fi al unor tineri căsătoriţi din Allentown, Pennsylvania, de pe vremea lui Eisenhower, şi nu unui *poseur* existenţialist de *fin de siècle*?

— Ai terminat?

— Nu. Ai mobilă modernă daneză, foloseşti telefon negru cu disc şi te închini la *Encyclopedia Britannica*. Ţi-e frică de viitor exact ca părinţilor mei.

Tăcere.

— Poate că ai dreptate, Andy, şi poate că eşti supărat că pleci acasă de Crăciun…

— Nu mai face pe uncheşul grijuliu cu mine. E jenant.

— Foarte bine, dar nu te mai lua de mof, OK? Am propriii mei demoni şi aş prefera să nu mi-i trivializezi cu

ideile tale din *Psihologia pentru toţi*: *101 întrebări şi răspunsuri*. Prea anălî! affi în cele din urmă o să mi se-nfunde.

— Voiam să-ţi sugerez să iei exemplu de la frate-meu Matthew, cel care compune jingle-uri. De fiecare dată când îi dă un telefon sau îi trimite un fax agentului lui, se dondănesc care din ei să „înghită" faxul cu pricina, adică cine să şi-l deducă din cheltuielile de afaceri. Îţi sugerez să faci la fel cu ai tăi. Înghite-i, acceptă că fără ei n-ai fi ajuns aici şi vezi-ţi de viaţă mai departe. Trece-i în catastif la cheltuieli

Inerente. Cel puţin părinţii tăi vorbesc despre lucruri importante. Eu, unul, încerc să discut cu ai mei despre chestii care contează pentru mine, cum ar fi problema nucleară, şi parc-aş vorbi păsăreşte. Au bunul-simţ şi mă ascultă o vreme, şi, după ce-mi pierd suflul, mă întreabă de ce locuiesc într-un loc uitat de Dumnezeu ca deşertul Mojave şi dacă am o iubită. Fă-le părinţilor cele mai mici confidenţe şi o să le foloseascipe-post de rahgă Casă între cu forţa în tine şi să-ţi rearanjeze viaţa lipsită de perspective. Uneori mi-ar plăcea să le dau cu bâta în cap. Aş vrea să le spun că invidiez modul în care au fost crescuţi, atât de neatinşi de sentimentul că nu ai un viitor. Şi aş vrea să-i strâng de gât pentru că ne-au predat cu atâta seninătate lumea, ca pe un morman de chiloţi nespălaţi.

Despicarea firului muzical în patru: actul de a clasifica muzica şi pe muzicieni în categorii patologic de înguste: „The Vienna Franks sunt un bun exemplu de renaştere a folk-ului acid alb urban cu influenţe din ska".

10 l-ism: tendinţa de a demonta, adeseori în detalii minuscule, toate aspectele vieţii, cu ajutorul psihologiei de

consum înţelese pe jumătate.

EXPERIENŢELE CUMPĂRATE NU SE PUN

— Ia uită-te la chestia aia! zice Dag câteva ore mai târziu, trăgând maşina pe marginea drumului şi arătându-mi cu mâna Institutul pentru nevăzători. Nu observi nimic ciudat?

La început nu văd nimic ieşit din comun, dar apoi mă prind: clădirea în stil modernist-deşertic este înconjurată de o grădină dichisită de cactuşi-butoi enormi, frumoşi, dar cu ţepi mortali ca o lamă; brusc, mi se înfig în creier imaginile unor copilaşi rotofei din desenele animate *The Far Side* care fac „poc” precum crenvurştii la impactul cu ţepii. E foarte cald. Ne întoarcem din Palm Desert, unde am fost să închiriem un aparat de lustruit podele. Pe drum, am trecut huruind pe lângă Clinica Betty Ford (încet) şi apoi pe lângă Centrul Medical Eisenhower, unde a murit Liberace.

— Aşteaptă-mă un pic. Vreau să culeg câţiva spini pentru colecţia mea de amulete.

Dag înşfacă un cleşte şi o pungă de plastic cu închidere etanşă din cutia rablagită în care îşi ţine mănuşile şi al cărei capac stă închis graţie unei corzi elastice, apoi o zbugheşte într-un slalom nebun prin traficul infernal de pe Ramón Road. Douătore mai târziu, soarele a ajuns în vârful cerului şi aparatul de lustruit zace extenuat pe podeaua lui Claire.

Dag, Tobias şi eu zăcem ca nişte şopârle în zona demilitarizată de lângă piscina în formă de rinichi din mijlocul bungalourilor noastre. Claire şi prietena ei Elvissa

stau de vorbă ca fetele la mine în bucătărie, bând câte un cappuccino mic şi scriind cu cretă pe peretele meu negru. Noi, tipii de la piscină, ne-am făcut că încheiem un armistiţiu şi, toată stima, Tobias s-a dovedit a fi destul de haâos. Kle-a povestit despre excursia lui recentă în Europa. Despre hârtia igienică din blocul comunist: este „creaţă şi lucioasă, ca un pliant K-Mart din *L.A. Times*". Despre „pelerinaj", adică vizita la mormântul lui Jim Morrison din cimitirul parizian Père Lachaise: „A fost superuşor de găsit. Oamenii au vopsit cu spray *Spre Jimmy*, *pe aici* pe toate pietrele funerare ale poeţilor francezi. Foarte tare!"

În cel hal a ajuns Franţa…

Elvissa e bună prietenă cu Claire. S-au cunoscut acum câteva luni, la raionul de zorzoane şi gablonţuri al lui Claire de la I. Magnin. Din păcate, numele ei real nu e Elvissa, ci Catherine. „Elvissa" a fost creaţia mea şi, spre bucuria ei, s-a lipit de ea ca marca de scrisoare chiar de prima oară când l-am iotosit, acum câteva luni, când Claire a invitat-o la prânz. I se trage de la capul cât un pepene, disproporţionat din punct de vedere anatomic, ca al femeilor ălora care prezintă premiile la concursurile TV. Acest cap e acoperit de părul negru-pana corbului, ca de păpuşă elvisoidală de la Mattel, care îi încadrează craniul ca o pereche de ghilimele. Şi, deşi nu s-ar putea spune că e frumoasă, ca toate femeile cu ochii mari, îţi atrage atenţia. De asemenea, în ciuda faptului că locuieşte în deşert, e albă ca varul şi subtimxa o-m-care ale după iepuri. Ca atare, pare oarecum predispusă la cancer.

Deşi traiectoriile lor de până acum sunt întrucâtva paralele, Claire şi Elvissa au un numitor comun: amândouă sunt căpoase, au o curiozitate sănătoasă, dar, cel mai important, amândouă şi-au lăsat trecutul în spate şi s-au pus să-şi construiască o viaţă nouă, în numele aventurii. În călătoria lor paralelă pentru descoperirea adevărului

despre sine, s-au pus de bunăvoie la marginile societăţii şi, pentru asta, cred eu, îţi trebuie sânge-n vine. Femeilor le e mai greu decât bărbaţilor.

A purta o conversaţie cu Elvissa e ca şi cum ai vorbi la telefon cu un copil gălăgios din sudul extrem – Tallahassee, Florida, ca să fiu mai exact –, care copil vorbeşte de la un telefon din Sydney, Australia sau Vladivostok, URSS. Între replicile ei se aşterne mereu o pauză, ca la transmisiile prin satelit, care ţine cam o zecime de secundă, dar te face să crezi că ai tu vreo disfuncţie suspectă a creierului sau că ţi se ascund anumite informaţii şi secrete.

Cât despre cum îşi câştigă traiul Elvissa, niciunul dintre noi nu e prea sigur şi nici nu cred că vrem să ştim. Ea e dovada vie a teoriei lui Claire, conform căreia orice persoană sub treizeci de ani care trăieşteîntrun oraş-staţiune e pusă pe căpătuială. Cred, dar n-aş putea să bag mâna-n foc, că e ceva legat de jocurile de tip piramidal, dar s-ar putea să fie la fel de bine şi ceva de natură sexuală. Odată, am văzut-o conversându-se amabil cu un tip cu faţă de mafiot lângă piscina de la Ritz Carlton, în vârful dealurilor de culoarea biscuiţilor din graham de dincolo de Rancho Mirage, îmbrăcata într-un costum de baie întreg, din colecţia prinţesei

Stéphanie de Monaco („te rog, ăsta se numeşte *maillot*”), în timp ce număra o cărămidă de bani. Ulterior a negat că s-ar fi aflat acolo. Când e prinsă la înghesuială, recunoaşte că vinde şampoane cu vitamine, pe care nu le-am văzut niciodată, produse cu aloe vera şi casolete de plastic, despre care e în stare să improvizeze mărturii antigândaci emoţionante pe loc: „Cutia asta pentru legume mi-a salvat viaţa!”

Elvissa şi Claire ies de la mine. Claire pare preocupată şi deprimată în acelaşi timp, cu privirea aţintită la un obiect care levitează cam la înălţimea unui stat de om. Elvissa, pe de altă parte, e în toane bune şi, în încercarea ei de a părea şic şi retro, poartă un costum de baie în stilul anilor ’30 care îi vine prost. În mintea ei, după-amiaza asta e „momentul potrivit să fie Tânără şi să facă lucruri Tinereşti cu oameni Tineri de vârsta mea”. Pe noi ne consideră nişte Tinerei. Dar costumul de baie pe care l-a ales nu face decât să accentueze cât de pe dinafară e în raport cu timpul/spaţiul prezent şi burghez. Unii oameni chiar nu trebuie să încerce fazele şic; îmi place de Elvissa, dar chiar că-i „p-afaristă”.

— Parcă-i o nevestică din Vegas venind de la chimioterapie, ne şopteşte Tobias mie şi lui Dag, încercând aiurea să ne câştige încrederea prin răutăţi insipide.

— Şi noi te iubim, Tobias, II Hă7 eplicâi) ag, după care le zâmbeşte fetelor şi spune: Bună, puştoaicelor! Aţi bârfit cu folos?

Claire mormăie ceva fără tragere de inimă şi Elvissa răspunde cu un surâs. Dag se ridică să o sărute pe Elvissa, în vreme ce Claire se prăbuşeşte pe un şezlong galben, decolorat de soare. Efectul de ansamblu din jurul piscinei e definitoriu pentru anul 1949, cu excepţia slipului verde-fosforescent al lui Tobias.

— Bună, Andy, îmi şopteşte Elvissa, aplecându-se să-mi dea un pupic pe obraz.

Îngaimă un salut spre Tobias, după care îşi ia în primire propriul şezlong şi începe imediat să-şi acopere fiecare por al pielii cu cremă protectoare PABA 29. Dag îi soarbe din priviri cu veneraţie fiecare mişcare, ca un căţel prietenos care are ghinionul să aibă un stăpân care nu stă deloc pe-acasă. De cealaltă parte a lui Dag, Claire arată ca o păpuşă de cârpă dezmembrată, atât e de posomorâtă. O fi primit veşti proaste, sau ce?

— Ce zi frumoasă! zice Elvissa, fără să se adreseze cuiva în special.

— Normal, din moment ce cobaiul de mine învârte încontinuu roata ca să elibereze particulele de plăcere.

— Deja mă faci să mă simt aiurea, Dag, îi răspunde ea. Te rog să încetezi.

Trece o oră necuvântătoare. Tobias, care nu mai e în centrul atenţiei cu euro-bla-bla-urile lui, începe să se ia de lume. Se ridică în capul oaselor, îşi ajustează linia slipului, îşi inspectează bijuteriile familiei şi îşi linge părul.

— Hei, Dagwood, îi zice el lui Dagmar, se pare că ai tras de fiare de când te-am văzut ultima oară în public, oprind circulaţia cu trapezul tău.

Dag şi cu mine, care stăm amândoi pe burtă, ne uităm unul la altul, ne strâmbăm, apoi îi spunem lui Tobias în stereo să-şi vadă de viaţa lui. Asta îl obligă să-şi mute atenţia asupra lui Claire, a cărei faţă e îngropată în şezlongul reglabil şi pare golită de expresie. Aţi observat vreodată ce greu e să scoţi din ţâţâni pe cineva deprimat?

EXECUTĂ TRACţlUINI PENTRU $

După asta pune ochii pe Elvissa, care acum îşi face unghiile cu ojă roz Honolulu Choo-Choo. Tobias are o privire care trădează superioritate faţă de persoana la care se uită. Mi-l şi imaginez, arborând aceeaşi privire când, îmbrăcat într-un costum Savile Row albastru, se bălăceşte cu prostimea într-o cârciumănewyorkeză la ora prânzului – unde fiecare ospătăriţă e o pradă de război şi stă mărturie pentru dreptul lui de *seigneur* al moşiei.

— La ce te uiţi, tinere *yuppie*?

— Nu sunt *yuppie*, te asigur.

— Pe naiba nu eşti.

— Sunt prea tânăr ca să fiu. Nu am destui bani. Poate că arăt aşa, dar numai la suprafaţă. Până să apuc eu bunătăţile de genul terenuri ieftine şi slujbe super, începuseră, cum să spun, să se cam termine!

De senzaţie! Tobias nu e destul de bogat? Asta mă trezeşte din gândurile mele ca o ciupitură – cam ca atunci când ruperea unui şiret în timp ce te legi la pantofi poate, cumva, să te transfere instantaneuîntrun alt nivel de conştiinţă. Îmi dau seama că Tobias, în ciuda măştii lui, este *shin jin rui* – generaţia X – exact ca noi.

Mai ştie, de asemenea, că a redevenit centrul atenţiei.

— Sincer să fiu, e tare obositor să încerci să arăţi ca un *yuppie*. Cred că s-ar putea să renunţ la stratagema asta cu totul – nu ai niciun beneficiu. Poate chiar o să devin boem, ca ăştia trei. Să mă mut într-o cutie de carton pe acoperişui RCA Building; să nu mai mănânc proteine; să lucrez ca momeală vie la Lumea Aligatorilor. La o adică, s-ar putea până şi să mă mut aici, în deşert.

(Nici să nu se gândească.)

— Scuteşte-mă, te rog, contraatacă Elvissa. Vă ştiu eu pe ăştia. Toţi sunteţi o apă şi-un pământ şi sunt sătulă de toţi. Stai să-ţi văd ochii.

— Poftim?

— Vreau să-ţi văd ochii!

Tobias se apleacă, iar Elvissa îl apucă de falcă şi extrage informaţii din ochii lui de un albastru ca al farfuriilor-suvenir olandeze. Ea zăboveşte foarte mult timp.

— Da, bine. Poate că nu eşti chiar aşa de rău. S-ar putea chiar să-ţi spun o poveste specială peste câteva minute. Să-mi aduci aminte. Dar depinde. Vreau să-mi spui ceva mai întâi: după ce mori şi eşti îngropat şi pluteşti cine ştie pe unde, care o să fie cea mai frumoasă amintire a ta de pe Pământ?

— Ce vrei să spui? Nu înţeleg.

— Ce moment anume ţi se pare definitoriu pentru ce înseamnă să trăieşti pe planeta asta? Ce iei la pachet de-aici?

Se aşterne tăcerea. Tobias nu pricepe ce vrea să

spună şi, la drept vorbind, nici eu. Ea continuă:

— Falsele experienţe *yuppie*, pe care ai cheltuit bani, cum ar fi raftingul pe torente sau excursiile prin Thailanda pe spinarea elefanţilor, nu se pun. Vreau să aud un mic moment din viaţa ta care să dovedească pe bune că trăieşti cu adevărat.

Tobias nu se înghesuie să dea vreo informaţie de bunăvoie. Cred că are nevoie de un exemplu mai întâi.

— Am eu unul, zice Claire.

Toate privirile se întorc spre ea.

— Zăpada, ne spune. Zăpada.

Pretendenţi la statutul de *yuppie*: un subgrup al generaţiei X care crede că mitul stilului de viaţă *yuppie* este satisfăcător şi viabil. Membrii lui tind să fie îndatoraţi până-n gât, să aibă de-a face cu diverse forme ale abuzului de substanţe toxice şi arată o mare disponibilitate de a vorbi despre Armageddon după trei pahare.

AMINTEŞTE-ŢI PĂMÂNTUL ÎN DETALIU

lililliilEÎ

11 IIBP

:

III

— Zăpada, zice Claire şi exact în clipa aceea o grindină de porumbei eruype de pe pământul de mătase cafenie din curtea înv-eanată, a familiei MacArthur. MacArthur-ii au încercat să-şi sădească gazonul cel nou toată săptămâna, dar porumbeilor le plac foarte mult vlăstarii fragezi de iarbă şi, cum sunt aşa de drăguţi, nu poţi să te superi de-adevăratelea pe ei. Doamna MacArthur (Irene) îi uşuieşte cu o jumate de gură din când în când, dar porumbeii zboară pe acoperişul casei, unde se cred la adăpost, şi, odată ajunşi sus, o pun de o mică petrecere columbofilă.

— O să-mi amintesc toată viaţa prima dată când am văzut zăpadă. Aveam doisprezece ani şi tocmai se

consumase primul şi cel mai bubuitor divorţ. Eram în New York, în vizită la mama, şi stăteam în spatele unui refugiu în mijlocul Park Avenue. Nu mai ieşisem din L.A. până atunci. Eram fascinată de marele oraş. Mă uitam în sus la Pan Am Building şi reflectam asupra problemei esenţiale a Manhattan-ului.

— Care e…? întreb eu.

— Care e că excesul de greutate se distribuie strâmb: turnuri şi lifturi, oţel, piatră şi ciment, atât de multă masă aflată atât de sus, încât gravitaţia însăşi şi-ar putea schimba, în cele din urmă, sensul, printr-o inversiune teribilă, ca-ntr-un program de schimb cu cerul. (îmi place când Claire o ia pe câmpii.) Numai gândindu-mă la asta, mă treceau fiori, dar, chiar în momentul ăla, frate-meu Allan m-a tras de mânecă să-mi arate că semaforul se făcuse verde. Şi, când am întors capul ca să traversez, am dat cu faţa – bang! – în primul fulg de zăpadă din viaţa mea. Mi s-a topit în ochi. La început, nici nu mi-am dat seama ce era, dar apoi am văzut milioane, milioane de fulgi – toţi albi şi cu miros de ozon, plutind spre noi de parcă năpârleau îngerii. Până şi Allan s-a oprit în loc. Maşinile ne claxonau, dar timpul stătea nemişcat. Şi da, dac-ar fi să iau cu mine o amintire de pe pământ, aş lua momentul acela. Cred şi-n ziua de azi că ochiul meu drept e fermecat.

— Perfect, spune Elvissa, apoi se întoarce către Tobias.

Acum ai priceput poanta*?*

— Lasă-mă să mă gândesc un pic.

— Am eu una, răspunde Dag cu oarecare entuziasm, datorat în parte, bănuiesc eu, faptului că voia să câştige bile albe în ochii Elvissei. S-a întâmplat în 1974, în Kingston, Ontario.

Îşi aprinde o ţigară, timp în care îl aşteptăm să continue.

— Eram la o benzinărie cu taică-meu şi am primit sarcina să fac plinul la maşina noastră Galaxy 500, ultimul răcnet. Şi, mă înţelegeţi, umplerea rezervorului însemna o responsabilitate uriaşă pentru mine. Am fost genul ăla de copil nătăfleţ care răcea non-stop şi care avea două mâini stângi când venea vorba de pus benzină, descurcat năvoade încâlcite şi alte chestii de-astea. Reuşeam eu cumva s-o dau în bară, să sparg sau să pun pe butuci ceva.

Oricum, tata intrase în magazin să cumpere o hartă şi eu rămăsesem afară, simţindu-mă aşa de bărbat şi mândru că nu făcusem niciun pocinog încă – să dau foc la benzinărie sau altele asemenea. Rezervorul aproape că se umpluse. Tata a ieşit taman când mai aveam câteva picături de pus, moment în care duza de la furtun a luat-o razna şi a început să stropească în toate părţile. Nu ştiu de ce – pur şi simplu a înnebunit –, dar m-a stropit pe pantaloni, pe adidaşi, a stropit plăcuţele de înmatriculare, cimentul, făcând nişte pete ca rivanolul. Tata a văzut toată scena şi am crezut că o să-mi tragă un perdaf nasol. M-am simţit aşa de mic… în schimb, el mi-a zâmbit şi mi-a spus:

— Alo, pustiu'! Nu-i aşa că benzina miroase nemaipomenit? închide ochii şi trage adânc în piept. Îmi inspiră curăţenie. Are un miros, într-un fel, ca de viitor.

M-am conformat. Am închis ochii, aşa cum mi-a zis, şi am inspirat adânc. În acel moment am văzut lumina portocalie-aprins a soarelui strecurându-mi-se printre gene, am inhalat mirosul de benzină şi am simţit că mi se taie genunchii. Dar ăsta a fost cel mai frumos moment din viaţa mea, aşa că, dacă mă întrebaţi pe mine (şi mi-am pus o mulţime de speranţe în asta), raiul trebuie să semene al naibii de mult cu acele câteva clipe. Asta e amintirea mea de pe pământ.

— Era cu plumb sau fără? întreabă Tobias.

— Cu plumb.

— Perfect.

— Andy, tu?

Elvissa se uită spre mine.

— Eu ştiu care-i amintirea mea. Un miros, mirosul de şuncă. Era într-o duminică dimineaţa, acasă, şi luam toţi micul-dejun împreună, o ocazie fără precedent, pentru că şi eu, şi ceilalţi şase fraţi şi surori moşteniserăm năravul mamei de a nu suporta nici să vadă mâncare dimineaţa. Preferam să ne trezim mai târziu.

Deci, nu era niciun motiv special pentru masa cu pricina. Ne-am întâlnit toţi în bucătărie din întâmplare şi toată lumea era pusă pe glume şi amabilă şi citea cu voce tare ororile din ziar. O zi plină de soare. N-avea nimeni istericale şi nici răutăţi gratuite.

Îmi amintesc în detaliu cum stăteam lângă plită şi prăjeam o felie de şuncă. Ştiam chiar şi atunci că aceea era singura astfel de dimineaţă de care o să aibă parte vreodată familia

SCHIMBĂ

CULOAREA

Elvissa îşi începe istorisirea:

— E o poveste pe care am intitulat-o *Băiatul cu ochi de colibri*. Dacă vreţi, vă rog, să vă aşezaţi comod şi vă relaxaţi, o s-o povestesc. Începe în Tallahassee, Florida, unde am crescut eu. Lângă noi stătea un băiat, Curtis, care era cel mai bun prieten al fratelui meu. Mama îl poreclise Trântorul, din cauza felului în care se târa prin viaţă. Avea falca de jos proeminentă, lălăia cuvintele, vorbea din an în Paşte, molfăia sandvişurile şi arunca mingea de baseball mai departe decât oricine altcineva, asta dacă se mobiliza

s-o facă. Era minunat de tăcut şi de priceput la toate. Eu, desigur, l-am adorat ca o nebună din clipa în care camionul de mobilă a tras în faţa noii noastre case şi l-am văzut întins pe iarbă, în faţa casei din vecini, fumând o ţigară – gest care aproape c-a făcut-o pe maică-mea să leşine. Nu cred că avea mai mult de cincisprezece ani. Imediat, am început să-l copiez în toate privinţele. La nivelul superficial, i-am imitat pieptănătura (pe care cred că, indirect, o simt ca fiind a lui până-n ziua de azi), tricourile lăbărţate, tăcerile şi mersul de panteră. La fel a făcut şi frate-meu. Şâttrstrei am trăit împreună cea mai frumoasă perioadă din vieţile noastre, hoinărind prin cartierul nostru care, nu ştiu cum, n-a fost niciodată terminat.

Obişnuiam să ne jucăm de-a războiul printre casele trase la indigo, luate în stăpânire, încet-încet, de palmieri şi mangrove şi de tot felul de animăluţe care se cuibăreau şi ele în zonă: tatu sperioşi adăpostiţi în căzi roz pe un covor de frunze, vrăbii care intrau şi ieşeau pe uşi (care dădeau spre nimic altceva decât cerul alb şi încins din zona golfului), ferestre umbrite de licheni fumurii. Mamei, firește, îi era groază de aligatori, dar Curtis a zis că se ia la trântă cu orice aligator m-ar ataca, aşa că, firește, abia aşteptam să apară vreunul.

În jocurile noastre de-a războiul eu eram întotdeauna sora Meyers şi trebuia să-i bandajez rănile lui Curtis, răni care, cu trecerea timpului, se concentrau suspect de mult în zona vintrelor şi necesitau „tratamente” din ce în ce mai complicate. Un dormitor în ruină aflat în adâncul Parcelei Uitate era spitalul nostru de campanie. îl trimiteam pe Matt acasă, să aducă raţii, prăjiturele din orez expandat şi sticksuri energizante pentru astronauţi. În acel răstimp, eu trebuia să administrez în regiunea vintrelor tratamente ritualice inventate de Curtis, cu nume influenţate de gustul lui pentru presa de scandal: „masaj à la barul Hershey din Tripoli” şi „frecuş cu noroi ca-n cârciumile promiscue din

Hanoi”. Cam singura chestie pe care o citea el era revista *Soldier of Fortune*. Numele alea mie nu-mi spuneau nimic, dar peste ani de zile, amintindu-mi-le, îmi venea să chicotesc necontrolat.

În camera aia de vis şi îmbibată de igrasie mi-am pierdut virginitatea cu el, dar am pus amândoi atâta suflet, încât cred până-n ziua de azi că am fost mai norocoasă decât majoritatea femeilor pe care le-am cunoscut şi ale căror poveşti despre deflorare le-am auzit. Eram atât de îngrozitor de ataşată de Curtis, cum numai o mireasă adolescentă poate fi. Aşa că atunci când familia lui s-a mutat, nu am mâncat nimic două săptămâni. Aveam cinşpe ani. Şi, desigur, nu s-a obosit vreodată să-mi trimită vreo vedere – nici nu mă aşteptam, că nu era stilul lui. Multă, multă vreme m-am simţit pierdută fără el. Dar viaţa a mers mai departe.

Abia după paişpe ani pot spune despre Curtis că a atins stadiul de amintire nedureroasă. Nu mă gândesc la el decât rar de tot – când mirosul transpiraţiei unui străin din lift îmi aminteşte de el sau când văd un tip cu o structură musculară asemănătoare, de cele mai multe ori un bărbat din cei care stau lângă ieşirile de pe autostrăzi cu cartoane în mână pe care scrie cu carioca „Muncesc pentru casă şi masă”.

Dar apoi, aici, în Palm Springs, acum câteva luni, mi s-a întâmplat ceva ciudat…

Eram la Spa de Luxembourg, aşteptând să fac o prezentare la nişte produse cu aloe pentru un client al hotelului şi mai aveam ceva timp de pierdut. Stăteam întinsă pe marginea piscinei şi mă bucuram de soare, lucru pe care oamenii care trăiesc într-o climă blândă îl fac doar arareori. În faţa mea pe un şezlong era un bărbat, dar, cum eu intrasem pe terasă din sens opus, nu m-am uitat prea bine la el – am remarcat doar că avea păr negru tuns mişto şi un corp trăsnet, în plus, am observat că dădea când şi

când din cap, în sus şi-n jos, apoi lateral, nu ca un bolnav de spasmofilie, ci mai curând ca şi cum ar fi văzut ceva sexi cu coada ochiului, ca mai apoi să-şi dea seama, iar şi iar, că se înşelase.

Oricum, o gagică bogată, curat genul „Sylvia" (Elvissa le spune femeilor bogate bine coafate şi bine îmbrăcate „Sylvii"), într-o rochie de la Lagerfeld, iese din clădirea centrului făcând tone-tone-tonc cu pantofiorii ei extravaganţi şi se îndreaptă fix spre tipul din faţa mea. Îi miaună ceva ce n-am reuşit să prind şi apoi îi pune la încheietură o brăţărică de aur. Tipul şi-a ridicat braţul spre ea (limbajul trupului, deh!) cu un entuziasm de parcă aştepta să-i facă un vaccin. Ea îi dă un pupic pe mână, îi spune să fie gata la ora nouă şi pleacă ţopăind.

Aşa că devin curioasă.

Cu un aer foarte cool, mă duc agale până la bar – la ăla la care ai lucrat tu, Andy – şi comand cel mai rafinat cocktail de culoare roz, apoi defilez relaxată înapoi la locul meu, măsurându-l pe tip pe furiş. Am zis c-o să cad lată pe jos când am văzut cine era. Era Curtis, bineînţeles.

Era mai înalt decât mi-l aminteam, scăpase de grăsimea aia de copil, câtă o fi avut, şi corpul lui căpătase un aspect pugilistic, numai fibră, ca al puştilor ălora care cumpără truse de seringi sterile de pe Hollywood Boulevard şi care, de la câteva străzi distanţă, seamănă întrucâtva a turiştii nemţi – până îi vezi de aproape. Oricum, avea corpul brăzdat de o mulţime de cicatrici albe, ca nişte funii. Şi, Doamne, băiatul fusese pe la salonul de tatuaje de câteva ori bune. De pe coapsa stângă urla un crucifix şi peste umărul stâng trecea duduind o locomotivă, sub care era o inimă străpunsă de o linie punctată, ca o crăpătură în porţelan. Umărul celălalt era înfrumuseţat cu o ghirlandă de zaruri şi gardenii. Omul trecuse prin puşcărie, mai mult ca sigur.

I-am zis: „Bună, Curtis", la care el a ridicat privirea

şi-a răspuns:

„Ei, să fiu al naibii! E Catherine Lee Meyers!”

Nu mi-a dat prin cap cum să continui. Mi-am pus jos paharul şi m-am aşezat pe un scaun lângă el, cu picioarele lipite, într-o poziţie oarecum ca de fetus. Nu ştiam încotro să mă uit şi simţeam că mă ia cu călduri. El s-a ridicat şi m-a pupat pe obraz.

„Mi-a fost dor de tine, scumpa mea. Am crezut că n-o să mai apuc să dau ochii cu tine”.

Următoarele câteva minute au fost ca o explozie de fericire, în care orice contur se estompa. Dar n-a trecut mult şi a trebuit să plec, pentru că mă suna clientul. Curtis mi-a povestit ce face prin oraş, dar n-am reuşit să reţin detalii – ceva legat de actorie în L.A. (da, vezi să nu). Chiar şi-n timp ce am stat de vorbă a continuat să-şi sucească gâtul în toate direcţiile, uitându-se după nu ştiu ce. L-am întrebat la ce se uită şi tot ce mi-a zis a fost:

„La păsările colibri. Poate o să-ţi povestesc mai multe diseară”.

Mi-a dat adresa (o adresă de apartament, nu de hotel) şi a rămas că ne vedem la cină la opt şi jumătate. Evident, n-am putut să-i spun: „Dar cu Sylvia cum rămâne?”, ştiind că avea întâlnire cu respectiva la nouă. N-am vrut să par băgăcioasă.

Oricum, s-a făcut opt jumate, plus un pic peste. Era noaptea cu furtuna – mai ţineţi minte? Cu chiu, cu vai am ajuns la adresă, un complex urât de prin anii ’70, de pe lângă Racquet Club Drive, în partea vântoasă a oraşului. Căzuse curentul, aşa că luminile de pe stradă erau bulite. Rigolele începuseră se dea pe-afară. Urcând treptele spre complex, m-am împiedicat, pentru că nu era lumină nici acolo. Apartamentul, numărul 3 şi nu mai ştiu ce, era la etajul 3, aşa că a trebuit să bâjbâi pe casa scării pe un întuneric beznă, ca, după ce am bătut la uşă, să nu mă bage nimeni în seamă. M-am enervat la culme. Plecând,

am strigat: „Eşti o scursură, Curtis Donnely!”, moment în care, auzindu-mi vocea, mia deschis.

Băuse. M-a rugat să scuz deranjul din casă – apartamentul era al unei prietene de-ale lui, fotomodel, pe nume Lenni. Scris cu „i”, mi-a precizat, „că ştii cum sunt fotomodelele astea”.

Nu mai era puştiul din Tallahassee pe care-l ştiam eu.

În casă nu exista mobilă şi, graţie penei de curent, nici lumină, cu excepţia unor lumânările de tort pe care le confiscase din dulapul de la bucătărie al lui Lenni. Curtis le-a aprins una câte una. Era semiîntuneric.

Am reuşit totuşi să văd că cineva lipise pe pereţi o devălmăşie de fotografii de modă alb-negru, rupte (nu cu foarte multă grijă, aş adăuga) de prin reviste. Camera mirosea a eşantioane de parfum amestecate. Modelele erau predominant masculine şi dezabuzate, cu ochi ca de extratereştri şi corpuri sculptate ca-n revista GQ, şi-şi ţuguiau plictisite buzele din toate ungherele camerei. Am făcut eforturi să mă prefac că nu le-am observat. Să lipeşti cu scotch pe pereţi decupături din reviste, după ce ai trecut de douăzeci şi cinci de ani, mi se pare deja caz patologic.

„Se pare că ne e scris să ne întâlnim mereu în camere ca vai de lume, nu, Curtis?” i-am spus, dar nu cred că a prins aluzia la vechiul spital de campanie al dragostei noastre.

Ne-am aşezat pe jos, pe nişte pături, lângă uşa glisantă şi ne-am uitat la furtuna de afară. Am băut un whisky scurt, ca să mă ameţesc un pic, dar după aia m-am abţinut, pentru că voiam să-mi amintesc tot ce urma să fac în noaptea cu pricina.

Oricum, am avut genul ăla de conversaţie lentă şi împotmolită, ca-ntre oamenii care nu s-au văzut de-un secol şi încearcă să ajungă la zi cu noutăţile. Din când în când, cum se întâmplă în cazul amintirilor forţate, se mai

strecurau zâmbete şterse, dar atmosfera era în general reţinută. Cred că ne întrebam amândoi dacă nu cumva făcuserăm o greşeală. El se îmbătase şi mai rău şi-l apucaseră efuziunile sentimentale. Părea că nu mai are mult şi-l podideşte plânsul.

Apoi a urmat un bubuit în uşă. Venise Sylvia.

„La naiba, asta-i Kate”, mi-a şoptit el. „Nu zice nimic! Poate oboseşte şi se cară”.

Kate se desfăşura ca o urgie a naturii de partea cealaltă a uşii, pe holul cufundat în beznă. În niciun caz nu mai semăna cu micuţa şi umila Sylvia de după-amiază. L-ar fi făcut şi pe dracul să roşească la cum l-a boscorodit pe Curtis. I-a cerut imperios s-o lase să intre în casă, l-a acuzat că şi-o pune pe toate părţile cu orice respiră şi are portofel, ca mai apoi să nuanţeze – cu orice are portofel şi punct –, a bătut din picior că-şi vrea „bijuul” înapoi şi l-a ameninţat că le asmute pe gorilele lui bărbatu-său să-i taie şi singura podoabă rămasă. Vecinii, dacă n-au fost oripiliaţi, trebuie să fi fost cel puţin fascinaţi.

Dar Curtis m-a ţinut strâns în braţe şi a tăcut chitic. În cele din urmă, Kate a obosit, s-a pus pe smiorcăit şi apoi a părăsit locul faptei în tăcere. La scurt timp după aceea am auzit un zgomot de motor şi de roţi scrâşnind în parcarea complexului.

M-am simţit stânjenită, dar, spre deosebire de vecini, eu puteam să-mi satisfac curiozitatea. Totuşi, până s-apuc să întreb ceva, Curtis mi-a zis:

„Nu mă întreba nimic. Întreabă-mă despre altceva, despre orice altceva, dar nu despre asta”.

„Foarte bine. Hai să vorbim despre pasărea colibri”.

Asta l-a făcut să râdă şi să se dea peste cap. M-am bucurat că, cel puţin, mai dispăruse din tensiunea dintre noi. Atunci s-a apucat să-şi dea jos pantalonii, spunându-mi:

„Nu-ţi face griji. Oricum nu cred că vrei cu adevărat

s-o facem. Ai încredere în mine, scumpo”.

Când a rămas gol, şi-a crăcănat picioarele şi, cu mâna făcută căuş sub scrot, mi-a arătat ce şi cum. Desigur, nu mai avea decât o singură „podoabă”.

„Asta am păţit în…”, mi-a spus şi eu am uitat ca proasta numele ţării – undeva în America centrală, cred. El îi zicea «aripa servitorilor».

S-a întins la loc pe pătură, cu sticla de whisky lângă el şi mi-a povestit cum a luptat pe bani în războaiele de acolo, despre disciplină şi camaraderie şi despre cecurile secrete primite de la bărbaţi cu accent italian. În sfârşit, se relaxa.

A continuat o vreme cu isprăvile lui, care mi se păreau cam la fel de captivante ca un meci de hochei la televizor, dar m-am străduit să mă arăt cât se poate de interesată. La

un moment dat, a început să pomenească un nume mai des decât pe celelalte: Ario. Ario, presupun, era prietenul lui cel mai bun, ceva mai mult de-atât – cum s-o numi ce devin bărbaţii în vreme de război şi cine ştie ce altceva.

Într-o bună zi, Curtis şi Ario erau pe teren, la un „schimb de focuri”, când lupta s-a încins şi a luat proporţii ameninţătoare. A trebuit să se întindă pe jos, camuflaţi, cu armele automate încărcate şi îndreptate spre inamic. Ario stătea lângă Curtis. Erau atenţi la cea mai mică mişcare, cu degetul încordat pe trăgaci, gata să apese, când, deodată, o pasăre colibri a început să-i bage ciocul în ochi lui Ario. Ario a gonit-o cu mâna, dar pasărea a continuat să-i ţintească ochii. A mai răsărit de undeva încă una, apoi încă una.

„Ce e cu drăciile astea?” a întrebat Curtis, şi Ario i-a explicat că unele păsări colibri sunt atrase de culoarea

albastră şi că se înfig în ea încercând să o culeagă pentru a-şi construi cuiburi şi că acum ele încearcă să-şi facă un cuib din ochii lui.

Atunci Curtis i-a răspuns:

„Hei, şi ochii mei sunt albaştri…”

Însă gesturile largi pe care le-a făcut Ario ca să alunge păsările au atras focul inamic. Au fost atacaţi. Un glonţ i-a străpuns vintrele lui Curtis şi altul l-a nimerit pe Ario în inimă, omorându-l pe loc.

Ce s-a întâmplat după, nu ştiu, dar a doua zi, în ciuda rănii, Curtis s-a alăturat unei misiuni de curăţare a câmpului de luptă şi s-a întors la locul masacrului ca să strângă şi să bage în pungi cadavrele. Când au descoperit corpul lui Ario, toţi au fost şocaţi – atât cât poate fi cineva care adună morţi destul de des –, dar nu din cauza plăgii provocate de glonţ (o privelişte oarecum obişnuită pentru ei), ci din cauza unui sacrilegiu oribil: partea albastră a globilor oculari era ciugulită. Băştinaşii au blestemat şi şi-au făcut cruci, însă Curtis s-a mărginit să-i închidă pleoapele lui Ario şi să i le sărute. El ştia de păsările colibri şi a ţinut ce ştia doar pentru el.

În aceeaşi zi a fost declarat inapt pentru serviciul militar din motive medicale şi seara zăcea cu mintea şi trupul amorţite într-un avion, în drum spre SUA. S-a oprit în San Diego. Şi în acel punct viaţa lui devine un rând alb. Asta e momentul în care au început să se întâmple toate lucrurile pe care nu voia să mi le povestească.

„Deci de-aia te uiţi după colibri tot timpul”, i-am spus.

Dar mai urmează. Cum stăteam noi întinşi pe podea, luminaţi de o triadă mohorâtă de lumânări care dezvăluia şi una bucată bărbat încruntat pe peretele dormitorului, a început să plângă. Doamne, mai bine zis, să bocească. Nu plângea, bocea! N-am ştiut ce să fac; mi-am pus bărbia pe inima lui să ascult – să ascult cum bolboroseşte că nu

înţelege ce s-a întâmplat cu tinereţea lui, cu ideile lui despre oameni sau despre bunătate şi că devenise o ciudăţenie de robot.

„Acum nu pot nici măcar să intru în industria porno din cauza accidentului. Sau dac-o fac, nu pot să scot bani ca lumea”.

După o vreme stăteam pur şi simplu şi respiram împreună. A început să-mi vorbească, dar vorbele i se rostogoleau încet ca o roată de ruletă care mai are un pic şi se opreşte.

„Ştii, scumpo”, mi-a spus, „uneori poţi să fii prost rău de tot şi să înoţi cam prea mult în largul oceanului, fără să ai destulă energie ca să te întorci la ţărm. Când eşti în larg şi faci pluta, te simţi insultat de păsări, pentru că îţi amintesc de pământul la care nu vei mai ajunge niciodată. Dar într-o bună zi, nu ştiu precis când, una dintre păsările alea colibri minuscule o să se repeadă şi o să ţintească în ochişorii mei albaştri şi când o să se întâmple asta…”

Nu mi-a spus ce-o să facă. Nici n-avea de gând. În schimb, a căzut într-o stare de inconştienţă. Cred că se făcuse deja miezul nopţii. La lumina lumânărilor, m-am uitat la bietul lui trup, plin de cicatricile bătăliilor, şi am încercat să mă gândesc la ceva, la orice aş fi putut face pentru el. Mi-a venit o singură idee. Mi-am pus pieptul peste al lui şi l-am sărutat pe frunte, sprijinindu-mă cu mâinile de tatuajele cu trenuri, şi zaruri, şi magnolii, şi inimi sfărâmate, şi am încercat să-mi golesc conţinutul sufletului în al lui. Mi-am imaginat că puterea measufletul meu – este o rază de laser alb care îmi porneşte din inimă până în inima lui, ca pulsaţiile alea luminoase din firele de fibră de sticlă care pot să pompeze un milion de cărţi către Lună într-o secundă. Fasciculul îi tăia pieptul ca pe o placă de oţel. Curtis putea să accepte sau nu puterea asta, care, evident, îi lipsea, dar voiam s-o aibă acolo, la nevoie. Mi-aş fi dat şi viaţa pentru el, şi tot ce am putut să-i dăruiesc în

seara aia a fost ce mai rămăsese din tinereţea mea. Fără regrete.

Noaptea, după ce s-a oprit ploaia şi-n timp ce eu dormeam, Curtis a dispărut. Iar dacă soarta nu ne aduce împreună din nou, ceea ce mă îndoiesc, s-ar zice că atât ne-a fost dat să trăim în viaţa asta. E pe undeva, prin lume şi poate chiar acum, în timp ce vorbim, o mică nestemată cu gât de culoarea rubinului îi ciuguleşte ochii. Şi ştiţi ce-o să se întâmple când acest lucru chiar se va petrece? Spuneţi-i intuiţie sau cum vreţi, dar când se va întâmpla, circuitele din cap i se vor conecta ca nişte vagoane de tren şi, când o să-i mai bată vreo Sylvia la uşă, o să se ducă să-i deschidă. Am eu o bănuială.

Niciunul dintre noi nu e în stare să vorbească, dar ne e clar tuturor ce amintire va lua Elvissa cu ea. Din fericire, sună telefonul la mine în bungalou şi rupe vraja, cum numai un ţârâit de telefon poate s-o facă. Tobias profită ca să se scuze şi o ia spre maşină. Când dau să intru la mine ca să răspund la telefon, îl văd cum se cocoşează ca să-şi examineze ochii în oglinda retrovizoare a Nissan-ului închiriat şi, în clipa aia, îmi dau seama că totul s-a terminat între el şi Claire. Am eu o bănuială. Ridic receptorul.

DE CE
SUNT
SĂRAC?

La telefon e prinţul Tyler de Portland, mezinul familiei, mai mic cu cinci ani decât mine, floarea unei iubiri tomnatice, copilul ilegitim al frezei cu chelie, micul monstru răsfăţat care îi dă mamei o farfurie cu macaroane

încălzite la microunde şi porunceşte: „La mijloc e o porţiune care e încă rece. Mai încălzeşte-le o dată”. (Eu, ceilalţi doi fraţi ai mei sau cele trei surori am lua castane pentru o asemenea insolenţă, dar astfel de ordine maiestuoase venite din partea lui Tyler nu fac decât să-i întărească autoritatea princiară.)

— Salut, Andy! Băgai ultraviolete?

— Salut, Tyler. Ce chestie, chiar asta făceam.

— Ce cool! Ascultă aici. Bill la cub, Turnurile Gemene, Lori, Joanna şi cu mine o să venim să stăm la tine de pe 8 ianuarie, timp de cinci zile, cât lipseşti tu. Pe 8 e ziua lui Elvis şi o să facem King Fest. E vreo problemă?

— Din punctul meu de vedere, nu, dar o să staţi ca sardelele. Sper că nu vă deranjează. Aşteaptă, să verific. (Bill la cub, de fapt Bi113, sunt trei prieteni de-ai lui Tyler pe care-i cheamă Bill şi Turnurile Gemene sunt gemenii Morrissey, care se înalţă la 1, 98 metri.) Cotrobăi peste tot prin bungalou, scotocind după caietul de rezervări (proprietarul îmi pasează mie responsabilitatea subînchirierilor). În tot acest timp, meditez la Tyler şi la gaşca lui – Adolescenţii Globali, cum i-a botezat el, deşi sunt cam toţi trecuţi de douăzeci de ani. Mi se pare amuzant şi de neînţeles, dacă nu chiar nefiresc, felul în care Adolescenţii Globali sau, cel puţin, prietenii lui Tyler, îşi trăiesc vieţile atât de lipiţi unii de alţii: fac cumpărături, călătoresc, se dondănesc, gândesc şi respiră împreună, exact ca familia Baxter. (Cum era de aşteptat, prin mine, Tyler s-a împrietenit cât ai clipi cu Allan, fratele lui Claire.)

Te ia cu răcori când vezi ce gregari sunt Adolescenţii ăştia Globali! Niciunul dintre ei nu e în stare să se ducă într-o vacanţă de o săptămână, în Waikiki, de exemplu, fără să dea un şir de megapetreceri de la revedere, burduşite de cadouri, pe una dintre cele trei teme clasice ale repertoriului studenţilor: turistul-ţoapă, vedeta preferată de pe lumea cealaltă sau petrecerea în togi. Când totuşi

ajung la destinaţie, încep telefoanele nostalgice şi curg în fiecare zi peste Pacific seriale sentimentale şi încâlcite de teleconferinţe internaţionale atent structurate, de parcă fericitul vilegiaturist s-ar fi propulsat într-o misiune de trei ani spre Jupiter, şi nu doar pentru şase zile de Mai Tai-uri cu preţuri umflate pe Kuhio Street.

În plus, amicii lui Tyler sunt şi plictisitor de fraieri – droguri nu, ironie nu, pileală doar cu moderaţie, floricele şi cacao cu lapte şi filme închiriate vinerea seara. Şi garderobe atotcuprinzătoare, de rămâi tablou! Superbe şi foarte scumpe, coordonate cu o sofisticare subtilă şi alcătuite doar din cele mai bune mărci. Impecabile. Şi le permit, pentru că toţi, ca de altfel majoritatea prinţilor şi prinţeselor din stirpea Adolescenţilor Globali, stau cu părinţii, neputându-şi permite cele câteva apartamente ridicol de scumpe care există în oraş, aşa că toţi banii se duc pe spinarea lor.

Tyler e ca personajul din sitcomul ăla de pe vremuri, de la televizor, Danny Partridge, care nu a vrut să lucreze ca băiat bun la toate la băcănie, ci a vrut să fie din capul locului patronul întregului magazin. Prietenii lui au talente nebuloase, nevandabile, dar de-a dreptul amuzante, de exemplu, ştiu să facă o cafea extraordinară sau posedă nişte podoabe capilare de cea mai bună calitate (ah, ar trebui să vedeţi colecţia de şampoane, geluri şi spume pentru păr a lui Tyler!).

Sunt nişte puşti de treabă. Nimeni din anturajul lor nu se poate plânge. Sunt, cum se spune, plini de viaţă. îmbrăţişează şi cred în pseudoglobalismul şi în armonia artificială dintre rase promovate de campaniile publicitare ale fabricanţilor de răcoritoare şi de pulovere inventariate computerizat. Mulţi dintre ei vor să lucreze în corporaţia IBM la sfârşitul vieţii, adică la vârsta de 25 de ani („Scuză-mă, poţi să-mi dai mai multe detalii despre planul tău de pensii?”). Dar, într-un fel sumbru şi de nedefinit, puştii

ăştia îmi evocă şi combinate chimice din grupul Dow sau Union Carbide, fabrici de armament şi casta militară. Şi am bănuiala că, spre deosebire de Tobias, dacă Air Bus-ul în care se află s-ar prăbuşi pe un platou îngheţat din Anzi, ar avea foarte puţine mustrări de conştiinţă, dacă nu chiar deloc, să mănânce trupurile pasagerilor morţi. E doar o teorie.

O privire aruncată pe geam, în timp ce căutam caietul de rezervări, mi-a dezvăluit că marginea piscinei se golise de popor. Aud bătăi în uşă şi imediat se iţeşte capul Elvissei, care zice:

— Voiam numai să-ţi spun pa, Andy.

— Evissa, l-am lăsat pe frate-meu pe fir. Poţi să aştepţi o clipă?

— Nu. Aşa e cel mai bine.

Amânarea revoltei: tendinţă a unei persoane ca, în tinereţe, să evite activităţile tradiţionale ale tinerilor şi experienţele artistice, cu scopul de a căpăta o experienţă profesională serioasă. Are drept rezultat, uneori, jelania după tinereţea pierdută, cam pe la treizeci de ani, urmată de tunsori caraghioase şi garderobe scumpe şi haioase.

Îmi dă un pupic pe încruntătura dintre sprâncene, deasupra nasului, un pupic umed care îmi aminteşte că fetele ca Elvissa, spontane, niţeluş cam curviştine, dar, fără îndoială, pline de energie, nu o să devină niciodată intime cu un tip constipat şi impasibil ca mine.

— Ciao, bambino. E timpul ca mica orfană napolitană să-şi ia tălpăşiţa.

— Te întorci curând? strig după ea, dar a plecat, dispărând după tufele de trandafiri şi apoi, după cât văd, în maşina lui Tobias.

Măi, măi, măi.

Mă întorc la telefon.

— Da, Tyler. Îmi convine pe 8.

— Bine. Discutăm amănuntele de Crăciun? Vii, nu-i

aşa?

— Din păcate, *oui*.

— Cred că anul ăsta o să fie un megabalamuc. Ai face bine să-şi pregăteşti de acum ruta de salvare. Rezervă-ţi cinci bilete diferite pentru zborul de întoarcere. Şi, apropo, ce vrei să primeşti sub pom?

— Nimic, Tyler. Încerc să mă descotorosesc de toate lucrurile din viaţa mea.

— Mă îngrijorezi, Andy. N-ai nicio ambiţie.

Îl aud cum amestecă în iaurt cu lingura. Tyler vrea să lucreze pentru o corporaţie-mamut. Cu cât mai mare, cu atât mai bine.

— Nu-i anormal să nu-ţi doreşti nimic.

— Bine, fie. Dar te rog ca toate bunătăţile de care vrei să scapi să ajungă la mine. Şi să fie Polo.

Minimalism ostentativ: tactică în abordarea stilului de viaţă similară cu „substituirea statutului”. Neposedare de bunuri materiale fluturată ca un semn al superiorităţii morale şi intelectuale.

Minimalism de cafenea: a adopta doctrina minimalismului fără a pune în practică niciunul dintre principiile acesteia.

— De fapt, eu mă gândeam să-ţi fac un cadou minimalist anul ăsta.

— Poftim?

— Cum ar fi o piatră frumoasă sau un schelet de cactus.

Se face linişte la capătul firului.

— Eşti drogat?

— Nu, Tyler. M-am gândit că un obiect de o frumuseţe simplă ar fi o alegere potrivită. Eşti destul de mare acum.

— Eşti amuzant ca un clovn din filmele de groază. O cravată de mătase şi nişte şosete ar fi perfecte.

Sună cineva la uşă, după care intră Dag. De ce nu

aşteaptă nimeni niciodată să răspund?

— Tyler, e cineva la uşă. Trebuie să închid. Ne vedem săptămâna viitoare, da?

— Port 45 la pantofi, 44 în talie şi 42 – 43 la cămaşă.

— *Adios*.

Arhaizare „în tendinţe”: introducerea unor termeni din jargonul publicităţii, al reclamelor de pe ambalaje şi al industriei divertismentului din vremuri apuse în vorbirea de zi cu zi, pentru a obţine un efect ironic şi/sau comic: „Petrecerea lui Kathleen despre vedeta preferată de pe lumea cealaltă a fost ultraextra” sau „Dave chiar se crede un tip hazos, spumos, sonat şi impetuos, nu-i aşa?”

CELEBRITĂŢILE
SUNT MURITOARE

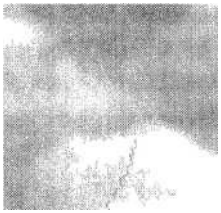

Au trecut cam trei ore de la telefonul lui Tyler. Toată lumea mă face să mă simt aiurea azi. Pur şi simplu nu reuşesc să fac faţă. Slavă Domnului că lucrez diseară. Cât o fi el de naşpa, de plictisitor şi repetitiv, serviciul mă ţine totuşi pe linia de plutire. Tobias a dus-o pe Elvissa acasă, dar nu s-a mai întors. Claire se face, senină, că nu se dăduse-n bărci. Pare să ştie ceva ce eu nu ştiu. Poate o să-şi dezvăluie secretul mai încolo. Ea şi Dag stau botoşi pe canapele, fără să schimbe o vorbă. Descojesc neobosiţi alune şi aruncă resturile grunjoase într-o scrumieră plină de dă pe-afară, pe care scrie „Expoziţia mondială de la Spokane, 1974”. (Asta a fost expoziţia în timpul căreia a plouat cu găleata şi la care au făcut clădiri din doze de răcoritoare din aluminiu.) Dag e supărat că Elvissa nu i-a acordat niciun dram de atenţie azi, iar Claire, din cauza plutoniului, tot nu vrea să se întoarcă la ea acasă. Faza cu

contaminarea a deranjat-o mai mult decât am bănuit noi la început. Acum susţine că o să stea la mine pentru o perioadă nedeterminată.

— Radiaţiile rezistă mai mult decât Frank Sinatra, Andy. O să-ţi stau pe cap multă vreme.

La cum o cunosc, Claire o să facă totuşi incursiuni în locuinţa ei – nu mai mult de cinci minute per incursiune pe zi – ca să-şi recupereze lucrurile. Primul raid a fost la fel de timid ca al unui ţăran din Evul Mediu care intră într-o cetate răvăşită de molimă, fluturând în mână o capră moartă ca să alunge spiritele rele.

— Ce vitează eşti! îi aruncă Dag o săgeată, la care Claire răspunde cu o privire furioasă.

Îi spun că, după părerea mea, exagerează.

— E curat lună la tine, Claire. Te porţi ca o tehno-ţărancă.

— N-aveţi decât să râdeţi cât vreţi, dar nu-n sufrageriile voastre s-a instalat Cernobîlul.

— Asta aşa e.

Scuipă un bebe de alună mutant şi trage aer în piept.

— Tobias a plecat pentru totdeauna. Simt eu. Imaginaţi-vă numai, cea mai arătoasă bucată de bărbat cu care voi avea contact în viaţa mea – orgasmul ambulant – s-a dus…

— în locul tău, n-aş spune asta, îi răspund, deşi, în sinea mea, ştiu că are dreptate. Poate s-a oprit pe drum să mănânce.

— Scuteşte-mă, Andy. Au trecut deja trei ore. În plus, şi-a luat şi geanta. Pur şi simplu nu pot să-mi dau seama de ce ar pleca aşa de subit.

Eu da.

Între timp, cei doi câini se uită fix şi cu foame în priviri la alunele pe care le descojesc Dag şi Claire.

— Ştiţi care e cel mai rapid mod de a scăpa de câinii care cerşesc la masă? îi întreb.

Mi se răspunde cu nişte mormăituri.

— Daţi-le o bucată de morcov sau o măslină în loc de carne, dar cu o mină foarte serioasă. Vă garantez că o să se uite la voi ca la nişte nebuni şi-o să dispară cât ai clipi. S-ar putea să-şi schimbe şi părerea despre voi. În rău.

Claire mă cam ignoră de o vreme.

— Bineînţeles, asta înseamnă că o să trebuiască să mă duc după el la New York.

Se ridică şi o ia spre uşă.

— Băieţi, se pare că anul ăsta o să am parte de un Crăciun cu zăpadă. Doamne, e groaznic să ai obsesii!

Îşi studiază faţa în oglinda atârnată lângă uşă.

— Nici n-am împlinit treizeci de ani şi a început să mi se încreţească buza de sus. Sunt terminată.

După constatarea asta, pleacă.

— Am avut relaţii cu trei femei la viaţa mea, îmi spune şeful şi vecinul meu, domnul MacArthur, şi cu două dintre ele m-am însurat.

Suntem la Larry's Bar, în aceeaşi seară, mai târziu. Două piticanii care se ocupă de imobiliare cântă „wimmaway-wimmaway" la microfonul lăsat deschis al şanteuzei noastre, Lorraine, care ia acum o pauză din seria de şlagăre interpretate alături de „tovarăşul ei de ritm" electronic şi hârâit şi bea vin alb, emanând o strălucire obosită, la capătul barului. E o noapte nasoală, cu bacşişuri subţirele. Dag şi cu mine ştergem pahare, o activitate straniu de odihnitoare, şi îl ascultăm pe domnul M. cum îşi face numărul obişnuit. Din când în când, îi mai servim câte o replică; e ca şi cum te-ai uita la o emisiune a lui Bob Hope, dar cu participarea telespectatorilor. Tipul nu e niciodată amuzant, dar e amuzant de privit.

Punctul culminant al serii l-a reprezentat o Zsa Zsa prăbuşită şi bătrână care a vomitat o cascadă de cocktailuri Sidecars pe covor, lângă playstation. Se întâmplă rar aşa ceva la noi; clientela lui Larry, deşi

aparţine nivelului marginal al societăţii, are un puternic simţ al etichetei. Dar partea cu adevărat interesantă a evenimentului a urmat la scurt timp după, când ne-a strigat Dag:

— Domnu' M! Andy! Veniţi să vedeţi ceva!

În mijlocul reliefului platonic de spaghete cu porumb format pe covor se vedeau nişte capsule gelatinoase semidigerate.

— Măi, măi… Dacă nici asta nu se pune ca superlinie în partida de bingo a vieţii, atunci chiar nu mai ştiu ce e. Andrew, cheamă repede o ambulanţă.

Asta a fost în urmă cu două ore şi, după o discuţie stropită cu testosteron cu medicii, în care ne-am fudulit ce cunoştinţe medicale avem noi („Doamne, zice Dag, poate ar merge nişte soluţie Ringer."), ni se serveşte acum istoricul vieţii amoroase a domnului M. – o idilă fermecătoare, de genul „mă păstrez pentru noaptea nunţii", pătrunsă de castitate, la prima, la a doua şi a treia întâlnire, urmate de căsătorii aproape instantanee şi, în scurt timp, de prea mulţi copii.

— Ce s-a întâmplat cu iubita pe care n-aţi luat-o de nevastă? întreb eu.

— Aia mi-a furat maşina. Un Ford auriu. Dacă n-ar fi făcut treaba asta, probabil că m-aş fi însurat şi cu ea. Nu prea ştiam ce înseamnă să fii selectiv pe atunci. Ţin minte cum făceam laba pe sub birou de zece ori pe zi şi-mi închipuiam ce insultată trebuie să se simtă iubita dacă relaţia nu duce la căsătorie. Eram singuratic, locuiam în provincia Alberta şi nu aveam MTV atunci.

Claire şi cu mine am făcut cunoştinţă cu domnul şi doamna M., alias „Phil & Irene", într-o zi memorabilă de-acum câteva luni. Ne uitam peste gard, asaltaţi de valuri de fum puturos. Vesel şi încins cu un şorţ de la Dinner's On, domnul M. ne-a dat o strigare şi ne-a invitat prompt la ei, să ne trateze cu apă minerală la cutie şi să ne dea

„Ireneburgeri”. Ne-am distrat super. Chiar înainte ca domnul M. să iasă în curte cu un ukulele, Claire mi-a şoptit:

— Andy, bag mâna în foc că oamenii ăştia au un ţarc pentru şinşile lângă casă.

(Crescători de şinşila care mănâncă friptură, ha!)

Până în ziua de azi, Claire şi cu mine aşteptăm ca Irene să ne tragă deoparte şi să ţină şuşotind o pledoarie plină de devotament pentru produsele cosmetice pe care le reprezintă şi pe care le depozitează grămezi în garaj, ca pe nişte mii

Familie de aer: descrie sentimentul fals de comunitate pe care îl resimt unii faţă de alţii colegii de serviciu.

de pisoi pe care nu-i vrea nimeni, dar pe care nu te lasă inima să-i dai.

— Dragă, coatele mele erau efectiv ca scoarţa de pin până să încerc crema asta.

Sunt tare drăguţi cei doi. Fac parte din generaţia care crede că în restaurantele de fripturi trebuie să fie lumină discretă şi frigca-n congelator (la naiba, ei cred în noţiutfea însăşi de restaurante de fripturi!). Pe nasul domnului M. se întinde o reţea fină de vinişoare deschise la culoare (casnicei din Las Palmas plătesc o mică avere ca să le înlăture prin scleroterapie, dar de pe pulpe). Irene fumează! Amândoi *st* îmbracă în haine sport pe care le cumpără din magazine de reduceri, pentru că şi-au descoperit corpurile prea târziu în viaţă. Au fost educaţi să-şi ignore corpurile şi asta mi se pare destul de trist, dar mai bine acum, decât deloc. Se consolează şi ei cum pot.

În ochii minţii noastre, Irene şi Phil trăiesc în nişte perpetui ’50. Încă mai cred într-un viitor ca din ilustrate* La paharul *lor* de coniac supradimensionat, plin de cutii de chibrituri, mă gândesc atunci când fac glume despre pahare mari de coniac umplute cu cutii de chibrituri.

Paharul tronează pe masa din sufragerie, care e un fel de panoplie genetică plină cu fotografii înrămate ale descendenţilor familiei MacArthur, în special nepoţi, cu tunsori disproporţionate în stilul lui Farrah Fawcett, cu ochii mijiţi din cauza lentilelor de contact noi şi arătând oarecum programaţi pentru nişte morţi bizare. Odată Claire a tras cu ochiul la o scrisoare care stătea deschisă pe o măsuţă şi şi-a amintit că a citit că i-au trebuit două ore maşinii de descarcerai e ca să-l

NVENTAŢI CLASA 0E MIJLOC

scoată pe un ştiu ce urmaş al MacArthur-ilor din tractorul făcut armonică.

Le tolerăm lui Phil şi Irene idiosincraziile rasial moderate şi micile greşeli care contribuie la distrugerea planetei (de genul „n-aş putea să conduc niciodată o maşină mai mică decât Cutlass-ul meu Supreme”), pentru că existenţa lor funcţionează ca un tranchilizant într-o lume altminteri uşor scăpată de sub control.

— Uneori, spune Dag, de-abia îmi aduc aminte dacă o celebritate mai trăieşte sau nu, dar după aia îmi dau seama că de fapt nici nu contează. Nu vreau să sune morbid, însă asta simt şi când mă gândesc la Irene şi Phil – în cel mai bun înţeles al cuvântului, bineînţeles.

Da, şi cum spuneam…

Domnul M. Începe să spună un banc ca să ne distreze pe Dag şi pe mine.

— E de comă. Trei evrei bătrâni stau pe o plajă în Florida (ăsta e cu defăimări rasiste). Cum stau ei de vorbă, unul dintre ei îl întreabă pe altul: „De unde ai făcut rost de lovele ca să te retragi la pensie în Florida?”, la care tipul răspunde: „Păi, a fost un incendiu la fabrica unde lucram. Un incident tragic, dar din fericire eu am avut asigurare împotriva incendiilor”.

Bine. După aia, îl întreabă pe celălalt de unde a făcut el rost de bani ca să se retragă în Miami Beach şi al doilea

tip răspunde: „Ciudat, dar exact cum a păţit prietenul meu aici

Atac de jenă: stare de disconfort pricinuită tinerilor de către persoanele în vârstă care nu văd ironia din gesturile lor. „Karen a murit şi a înviat de o mie de ori în timp ce taică-său a făcut un maretam-tam din degustarea unei sticle de vin produse recent, înainte de a-i permite ospătarului să toarne în pahare, la o ieşire cu familia la un restaurant Steak Hut”. de faţă, şi la fabrica mea a izbucnit un incendiu. Slavă Domnului, eram asigurat1

În acest punct, Dag râde cu gura până la urechi, rupându-i domnului M. firul povestirii. Domnul M., care şterge pe dinăuntru o halbă de bere cu o cârpă jerpelită, imprimată cu păsările statului Arizona, se opreşte din mişcări.

— Alo, Dag!

— Da?

— Cum se face că întotdeauna râzi la bancurile mele înainte să ajung la poanta finală?

— Poftim?

— Exact ce-am spus. Începi mereu să chicoteşti încă de la jumătatea bancurilor, de parcă ai râde de mine, nu cu mine.

Continuă să şteargă halba cu mâna stângă.

— Hei, nu râd de dumneavoastră. Gesturile pe care le faceţi sunt haioase, ca să nu mai zic de expresia facială. Aveţi simţul momentului, exact ca un profesionist, şi un umor debordant.

Domnul MacArthur înghite.

— Bine, dar nu mă mai trata ca pe o focă vorbitoare. Respectă etapele pe care le aleg. Sunt şi eu om şi-n plus îţi plătesc leafa, da? (Rosteşte această ultimă remarcă de parcă Dag ar fi priponit pe vecie la Mciug-ul ăsta colorat şi cu un viitor întunecos.)

— Aşa… unde rămăsesem? A, da! Deci tipii se întorc

spre cel care pusese întrebările şi îl chestionează: „La tine cum a fost? De unde ai făcut rost de bani ca să te retragi la pensie în Florida?”, la care ăsta răspunde: „Ca şi la voi, s-a întâmplat un dezastru la serviciu. A venit o inundaţie care a măturat toate clădirile. Am avut noroc cu asigurarea”.

Cei doi rămân bujbei, apoi unul din ei îi zice celui de-al treilea tip: „Am o singură întrebare. Cum faci să pui la cale o inundaţie?”

Murmure dezaprobatoare. Domnul M. pare mulţumit. O ia de-a lungul tejghelei barului, a cărei suprafaţă e ciuruită de cratere selenare rezultate în urma arsurilor leprotice de ţigară, întocmai ca potcoava îngustă de pardoseală care înconjoară toaleta unui alcoolic. Traversează apoi covoarele din acrilic cu modele Fiesta mov şi portocalii, dă cu deodorant de cameră cu miros de scorţişoară şi încuie uşa de la intrare. Dag îmi aruncă o privire plină de înţeles, care vrea să spună: „Pe viitor trebuie să fiu ceva mai atent cu chicotelile”, dar îmi dau seama că el, ca şi mine, e sfâşiat între a gusta cu infatuare relicvele bizare de snoave din era domnului MacArthur şi mâhnirea că trăieşte într-o civilizaţie viitoare înţesată de *yuppies* morocănoşi, neamuzanţi şi lipsiţi de aură, şi depopulată de glumele lui Bob Hope.

— Ar trebui să ne bucurăm de ei cât îi mai avem prin preajmă, Andy, îmi spune. Hai să mergem. Poate o fi Claire în toane mai bune.

Saab-ul nu vrea să pornească. Salve bubuitoare de tuse tuberculoasă alternează cu behăituri derutate de ied de jucărie, dând impresia unui copilaş care acum zbiară ca posedat de diavol, acum icneşte după ce s-a înecat cu nişte bucăţele de hamburger. Un client al motelului de lângă parcarea barului urlă de la un geam să ne cărăm dracului de-acolo.

Bălăceală recreaţională: participarea la activităţi recreative percepute ca fiind de un nivel inferior în raport

cu standardele proprii: „Karen! Donald! Hai să mergem la bowling diseară! Şi nu vă faceţi griji din cauza pantofilor… că putem să închiriem de acolo”.

Bălăceală conversaţională: savurarea conştientă a unei conversaţii date, tocmai pentru lipsa ei de rigoare intelectuală. E una dintre activităţile conexe importante ale *bălăcelii recreaţionale*.

Bălăceală ocupaţională: angajarea într-un loc de muncă mult sub nivelul tău de deprinderi sau de educaţie, ca modalitate de a te sustrage de la responsabilităţile vieţii de adult şi/sau de a evita posibilul eşec într-o carieră adevărată.

dar înverşunarea nu o să ne strice nouă această minunată noapte în deşert, în care, iată, suntem nevoiţi să mergem din nou pe jos acasă. Aerul mângâietor şi răcoros îmi picură pe piele ca nişte particule uscate de porţelan, iar munţii prea pieptiş au nuanţa chihlimbarului, ca o fotografie subacvatică a navei *Andrea Doria*. E atât de puţină poluare, încât perspectiva pare distorsionată; munţii vor să mă pocnească în faţă.

Flăcărui intermitente de magneziu împrejmuiesc palmierii care stau santinele pe autostrada 111. Se aude cum le foşnesc fustele, lăsând să pătrundă înăuntru aer proaspăt pentru nenumăratele păsări şi rozătoare care moţăie şi pentru cârceii de *bougainvillea* îngropaţi în interior.

Ne uităm în vitrinele magazinelor, din care strigă costume de baie fluorescente, cutii de curmale la alegere şi tablouri abstracte îngrozitoare care arată ca un accident rutier peste care plouă cu scântei. Văd pălării, şi pietre preţioase, şi plăcinte – atâtea prădăciuni atrăgătoare, care cerşesc atenţie ca un copil care nu vrea să se ducă la culcare. Vreau să-mi spintec stomacul şi să-mi smulg ochii şi să înţes priveliştile astea în mine. Pământul.

— în seara asta semănăm ori cu gemenii idioţi ai unui

dealer de maşini din Indiana, zice Dag, referindu-se la fâşurile noastre turcoaz-deschis, bune de mers la turneul de golf Bob Hope, şi la pălăriile de soare albe, ori cu doi vagabonzi care au gânduri ucigaşe şi obscene. Alege tu cu care.

— Dag, eu cred că arătăm ca nişte neica-nimeni.

Autostrada 111 (cunoscută şi sub numele de Palm Canyon Drive) e principala arteră a oraşului şi, în seara asta.

Dispozitiv antivictimă (DAV): mic accesoriu de modă purtat la o ţinută altminteri conservatoare, care proclamă că persoana respectivă mai are o scânteie de individualitate aprinsă în ea: *cravate retro din anii '40 şi cercei* (*la bărbaţi*), *insigne feministe şi inele în nas* (*la femei*) *şi de-acum aproape complet dispăruta tunsoare cu o codiţă micuţă la spate* (*ambele sexe*).

e surprinzător de goală. Câteva blonde ambisexuale din Orange County se învârt ca nişte curci bete în Volkswagen-uri sofisticate, în vreme ce nişte puşcaşi marini raşi în cap ieşiţi la agăţat în Chevrolet-uri El Camino buşite fac pe şmecherii tot scrâşnind din roţi, dar nu se opresc niciunde. În oraşul ăsta încă supravieţuieşte cultura maşinilor şi, într-o noapte mai animată, te simţi, după o formulare pertinentă a lui Dag, „ca la Daytona, cu ţâţe mari, hamburgeri şi shake-uri, unde puştoaicele cu cizme până la genunchi şi geci cu urme de azbest consumă Cartofii Morţii în separeuri de restaurant tapetate cu vinilin portocaliu de forma anvelopelor cu talon alb de la maşinile GT".

Dăm un colţ şi mai mergem o bucată de drum.

— Gândeşte-te numai, Andrew: acum patruzeci şi opt de ore, şmecheraşul de Dag, aici de faţă, era în Nevada, continuă el, aşezându-se pe capota unei decapotabile verzi Aston Martin de curse, ameţitor de scumpă, şi aprinzându-şi o ţigară cu filtru. Ce zici de treaba asta?

Am ieşit de-acum din artera principală şi suntem pe o stradă laterală neluminată, unde doar o minte proastă putea să parcheze „jilţul” costisitor al lui Dag. Pe bancheta din spate a Aston-ului se văd nişte cutii de carton pline cu hârtii, ţoale şi alte nimicuri, cam genul de lucruri pe care le-ar scoate la vânzare în curte un contabil. Maşina arată de parcă proprietarul avea de gând s-o uşchească din oraş într-o mare grabă – ceea ce nu-i chiar aşa de improbabil în burgul nostru.

— Mi-am petrecut noaptea într-un mic motel de familie din mijlocul pustiului. Pereţii erau lambrisaţi cu lemn de pin noduros şi împodobiţi cu poze de căprioare şi aplice din anii ’50…

— Dag, dă-te jos de pe maşină. Mă simt cam aiurea aici.

— … şi mirosea a săpunelele alea mici, roz, pe care le găseşti în moteluri. Doamne, îmi place de mor cum miros – ca un ceva pasager.

Mă cutremur de groază. Dag face găuri în acoperişul maşinii cu jarul de la ţigară.

— Dag! Ce faci? Termină odată! Nu începe iar.

— Andrew, vorbeşte mai încet. Te rog! Unde ţi-e calmul?

— Dag, e prea mult pentru mine. Eu, unul, mă car.

Încep să mă îndepărtez de maşină.

Dag, cum am spus deja, e un vandal. Nu reuşesc să pricep comportamentul ăsta al lui, deşi am încercat; zgâriatul Cutlass-ului Supreme de săptămâna trecută nu a fost decât un incident dintr-un şir lung de astfel de întâmplări. Pare să-şi îndrepte atenţia exclusiv asupra maşinilor pe care sunt lipite autocolante care-l enervează şi, fireşte, la o inspecţie scurtă a fundului maşinii descopăr un autocolant cu textul: „Întrebaţi-mă de nepoţii mei”.

— întoarce-te, Palmer! Mă opresc – într-o secundă. Şi-n plus, vreau să-ţi spun un secret.

Rămân pe loc.

— E un secret despre viitorul meu.

Mă pune naiba şi fac stânga-mprejur.

— Ce idioţenie, Dag, să faci găuri aşa, îi zic.

— Calm, băiete! Ce fac eu se numeşte delict. Legea 594, Codul Penal al Californiei. Te alegi cel mult cu o palmă peste mână. Şi-n plus, nu mă vede nimeni, completează el, în timp ce şterge cu degetul un cerculeţ de scrum din jurul unei găuri.

— Vreau să am un hotel al meu în Baja, California, şi cred că sunt mai aproape decât îţi imaginezi tu de ţelul ăsta.

— Ce?

— Asta vreau să fac pe viitor. Să devin proprietarul unui hotel.

— Super. Acum hai să mergem.

— Nu, îmi răspunde aprinzându-şi altă ţigară, nu înainte să-ţi descriu cum o să arate hotelul.

*

— Bine, dar dă-i pe repede-înainte.

— Vreau să-mi deschid ceva în San Felipe. Asta e un sat mic şi pricăjit de pe versantul estic al vârfului Baja, înconjurat de nisip, mine de uraniu părăsite şi de pelicani. Mi-aş deschide un locşor numai pentru prieteni şi excentrici şi aş angaja numai mexicance bătrâne şi băieţi şi fete frumoase de pică, genul *hippie* sau surfer, care au creierele terci de-atâtea droguri. Aş avea şi un bar, în care toată lumea ar trebui să prindă cu piuneze cărţi de vizită şi bancnote pe pereţi şi pe tavan, şi singurele surse de lumină ar fi nişte becuri de 10 waţi ascunse în spatele cactuşilor uscaţi atârnaţi de plafon. Ne-am petrece nopţile ştergându-ne unii altora unguentul de zinc de pe nas, bând nenumărate romuri şi spunând poveşti. Oamenii care spun

poveşti bune ar putea să stea la noi pe gratis. Nimeni n-ar avea voie să folosească toaleta până nu scrie cu carioca o glumă haioasă pe perete. Şi toate camerele ar fi lambrisate cu lemn de pin noduros, şi la plecare, ca suvenir, toţi musafirii ar primi un săpun mic.

Trebuie să recunosc, hotelul lui Dag pare fermecător, dar mă şi mănâncă tălpile să plec de-acolo.

— Foarte tare, Dag. Pe bune, mi se pare fainã ideea, dar hai s-o ştergem acum, da?

— Cam aşa. Mă…

În clipa următoare se uită în jos, la gaura pe care o făcuse cât am stat eu întors cu spatele.

— Arşş!

— Ce s-a întâmplat?

— Futu-i!

Jarul de la ţigară căzuse prin gaură, fix într-una dintre cutiile pline cu hârtii şi alte gunoaie dinăuntru. Dag sare de pe maşină şi ne uităm amândoi transfiguraţi cum tăciunele mic, roşu şi incandescent trece sfârâind prin câteva coli de ziar, dă impresia că dispare, ca mai apoi să se aprindă brusc într-o vâlvătaie, consumând cutia până să zicem pâs şi iluminându-ne feţele împietrite de groază cu un „bonjurcc făţarnic şi portocaliu.

— O, Doamne!

— Ia viteză!

Eu sunt deja departe. O tăiem urgent de la locul faptei, cu inimile în gât şi nu ne uităm înapoi decât după ce ajungem la două cvartale distanţă, şi atunci numai scurt, ca să vedem scenariul cel mai negru, în care Aston-ul e înghiţit de flăcări efervescente de lavă zmeurie, într-un extaz călâu, învăpăiat, ca apoi să se scurgă pe caldarâm.

— Futu-i, Bellinghausen, asta e cea mai cretină faţă pe care ai făcut-o vreodată, apuc să-i zic, după care o luăm din nou la fugă, cu mine în frunte, semn că exerciţiile de aerobică au meritat.

Dag taman dă un colţ în spatele meu, când aud o voce înfundată şi o bufnitură. Mă întorc şi-l văd cum se ciocneşte cu – cine oare? – Căpitanul din Morongo Valley, un tip cu figură de vagabond de marfare care-şi face veacul din când în când pe la barul nostru (porecla i se trage de la faptul că poartă o şapcă de căpitan de vas din serialele TV).

— Salut, Dag. S-a închis barul?

— Salut, Căpitane. Ba bine că nu. Am întâlnire c-o gagică. Tre' s-o şterg, îi zice în timp ce face paşi deja, arătând cu degetul spre el ca un *yuppie* care promite mincinos că precis ieşim la un prânz.

După zece cvartale lungi ca-n Texas, ne oprim epuizaţi, fără suflare şi făcând temenele până-n pământ ca să ne tragem sufletul.

— Nu trebuie să afle nimeni nimic despre această scăpare minoră, Andrew. Ai priceput? Nimeni! Nici măcar Claire.

— Crezi că-s tâmpit? Doamne…

Inspirăm, expirăm, inspirăm.

— Ce zici, Căpitanul o să pună lucrurile cap la cap? îl întreb.

— Ăla? Nuuu! Are creierul varză de un secol!

— Eşti sigur?

— Da.

De aici începem să respirăm şi noi normal.

— Repede, zi numele a zece roşcovani morţi! îmi porunceşte Dag.

— Poftim?

— Ai cinci secunde. Unu, doi, trei…

A-ha, m-am prins.

— George Washington, Danny Kaye…

— Asta n-a murit.

— Ba da.

— Corect. Primeşti puncte bonus.

Restul drumului până acasă nu-i aşa de distractiv.

NU SUNT INVIDIOS

După câte înţeleg, Elvissa s-a trambalat cu potaia după ce a plecat de la noi în după-amiaza când am stat la piscină (numele de cod folosit de hippioţi pentru treaba asta e „a călătorit cu Ogarul Cenuşiu”). A mers patru ore spre nord-vest, până pe coastă, la Santa Barbara, ca să înceapă o nouă carieră, ţineţi-vă bine, ca grădinăreasă la o mănăstire de maici. Vestea asta ne-a dat pur şi simplu pe spate.

— Bine, zice Claire, dând din colţ în colţ, nu e chiar o mănăstire în adevăratul sens al cuvântului. Femeile de acolo poartă sutane din alea largi, cenuşii – ce japonez arată! – şi se tund scurt. Am văzut eu în broşură. Şi oricum ea o să se ocupe doar de grădinărit.

— în broşură? mă oripilez eu.

— Da, i-au trimis un pliant, ca alea folosite pentru reclamele la pizza, împreună cu scrisoarea de acceptare.

(Doamne, Dumnezeule…)

— A găsit slujba în revista parohiei locale; zice că vrea să-şi spele creierul, dar bănuiala mea e că de fapt se gândeşte că, poate, Curtis o să treacă pe acolo în hoinărelile lui şi vrea să fie prin preajmă când se întâmplă asta. Femeia asta se pricepe de minune să ţină secrete când vrea ea.

Stăm la mine în bucătărie, răscrăcăraţi comod pe nişte scaune de bar din lemn de pin ars, care au picioarele roase de câini şi funduri capitonate mov. Astea sunt scaunele pe care am pus mâna pe gratis luna trecută, la o

vânzare destul de înverşunată, organizată în urma unei repuneri în posesie, într-un complex de locuinţe de pe Palo Fiero Road. Ca să creeze atmosferă, Dag a pus un bec roşu kitschos în fasungul de la marginea mesei. Acum face cocktailuri groaznice cu nume groaznice pe care le-a învăţat de la hoarda de puşti care ne-a invadat în vacanţa de primăvară anul trecut („Iubitele siluite”, „Chimioterapii”, „Reginele balului decapitate” – Doamne, cine inventează numele astea?).

Codul vestimentar al serii impune ţinute asortate la poveşti de noapte bună. Claire e în halatul ei de casă din flanel, înfrumuseţat cu o dantelă de găuri făcute cu ţigara, Dag e în pijamaua vişinie din viscoză à la „Lord Tyrone”, cu şnur „regal” auriu şi eu, într-o cămaşă ecosez lăbărţată şi budigăi. Arătăm ca un ghiveci cu varză, ca nişte curci plouate şi ca nişte fraieri.

— Chiar că trebuie să ne armonizăm ţinutele între noi, zice Claire.

— După revoluţie, Claire, după revoluţie, o asigură Dag.

Claire bagă la microunde nişte floricele de porumb altoite ştiinţific.

— N-am niciodată impresia că pun mâncare în chestiile astea, spune ea în timp ce programează cronometrul – bip, bip –, ci mai curând că introduc bare de combustibil în miezul unui reactor nuclear.

Ca să-şi întărească spusele, trânteşte cu putere uşa cuptorului.

— Alo, mai cu grijă, sar eu.

— Scuză-mă, Andy, dar sunt supărată. Nici n-ai idee ce greu îmi e să-mi găsesc prieteni de acelaşi sex cu mine. Eu am fost întotdeauna prietenă cu tipii. Fetele sunt prea flu-flu. Mă văd ca pe o ameninţare. Reuşesc şi eu să-mi găsesc în sfârşit o prietenă în oraş şi ea pleacă în aceeaşi

zi în care mă lasă baltă şi marea obsesie a vieţii mele. Aşa că te rog să ai răbdare cu mine.

— Deci de-aia erai aşa de ciufută la piscină?

— Da. Mi-a zis să ţin secretă plecarea ei. Detestă despărţirile.

Pe Dag se pare că-l preocupă chestia cu mănăstirea de maici.

— N-o să meargă în veci. E prea „Madonna şi curva”. Nu poţi să-mi vinzi povestea.

— Nici nu e de vânzare, Dag. Parc-ai fi Tobias când vorbeşti aşa. Şi ea nici nu vrea să se „măiculească” din vocaţie, nu mai fi aşa negativist. Dă-i o şansă.

Claire se cocoaţă la loc în vârful scaunului, de unde continuă:

— în plus, ai prefera să fie în continuare aici, în Palm Springs, făcând cine ştie ce-o fi făcut până acum? Ţi-ar plăcea să mergi cu ea la supermarketul Vons ca să cumpăraţi seringi sterile, peste un an sau doi? Sau să faci pe peţitorul, poate, s-o combini cu un membru al Asociaţiei Medicilor Dentişti, ca să devină casnică în Palo Alto?

Se aude cum pocneşte prima boabă de porumb şi-mi pică fisa că Dag nu numai că se simte respins de Elvissa, ci e şi invidios pe decizia ei de a-şi schimba şi a-şi simplifica viaţa.

Bălăceală nutriţională: alimente care nu sunt savurate ca urmare a gustului şi aromei lor, ci a unui amalgam complex de conotaţii de clasă, semnale nostalgice şi semiotică a ambalajelor: „Katie şi cu mine am cumpărat tubul ăsta de frişcă vegetală cu arome, în loc de frişcă adevărată, pentru că ne-am gândit că ornamentele cu frişcă distilată din petrol o să ne amintească de prăjiturile pe care le-ar fi servit prin anii ’60 nevestele aviatorilor staţionaţi în Pensacola cu ocazia promovării în grad a destoinicilor lor soţi”.

Teleparabole: principii morale aplicate în viaţa de zi

cu zi care derivă din subiectele serialelor TV: „Asta e exact ca-n episodul în care Jan şi-a pierdut ochelarii!”

— A renunţat la toate bunurile lumeşti, să înţeleg? întreabă Dag.

— Bănuiesc că o să aibă grijă colegele de apartament să-i furgăsească toate lucrurile rămase aici în Palm Springs. Biata de ea, suferă de PFGG: probleme foarte grave de gust. Doar vorbim de lămpi cu Snoopy şi decupaje.

— Eu îi dau trei luni.

Sub grindina de pocnituri de floricele, Claire ridică vocea:

— N-am de gând s-o ţin lângă cu treaba asta, Dag, dar aşa cum o fi impulsul ei de-a deveni un om mai bun, clişeu, ne-clişeu sau sortit eşecului din start, nu poţi s-o iei în balon. Mai ales tu! Doamne-Dumnezeule! Tu ar trebui să înţelegi ce înseamnă să încerci să scapi de tot rahatul din viaţa ta. Dar Elvissa a mers cu un pas mai departe ca tine, nu-i aşa? Ea a ajuns la nivelul următor. Tu rămâi în continuare pe loc, deşi superslujba ta şi traiul în metropolă sunt de domeniul trecutului, şi te agăţi de maşină, de ţigările tale, şi de telefoanele interurbane, şi de cocktailuri şi, mai ales, de aceeaşi atitudine. Încă vrei să deţii controlul. Ce face ea acum nu e mai puţin prostesc decât retrasul matale la mănăstire, şi Dumnezeu mi-e martor că te-am ascultat amândoi vorbind despre asta de nenumărate ori.

Cumsecade şi la ţanc, porumbul îşi epuizează salvele, şi Dag îşi priveşte lung picioarele, de parcă ar fi două chei prinse într-un breloc, dar nu mai ştie care de la ce încuietoare e.

— Ai dreptate, fir-ar să fie. Nu-mi vine să cred ce-mi iese din gură. Ştiţi cum mă simt? Mă simt de parcă aş avea din nou doisprezece ani, în Ontario, şi tocmai am împroşcat.

QLD: *quelle* lălăiala dracului., Jamie a rămas blocat pe un aeroport timp de treizeci şi şase de ore. QLD!”

QFP: *quel faux pas*. „A făcut un QFP de pomină. Auzi şi tu, salopetă cu buzunare, ca-n 1979 toamna!”

din nou, cu benzină toată maşina plus ţoalele de pe mine. Mă simt ca ultimul jeg.

— N-ai voie, Bellinghausen. Închide ochii, îi spune Claire, închide ochii şi uită-te de aproape la ce-ai vărsat. Adulmecă viitorul!

Becul roşu e de efect, dar obositor. Mergem toţi la mine-n cameră pentru poveştile de dinainte de culcare. Focul din şemineu dogoreşte şi câinii stau covrig pe covoraşul lor oval. Ne aşezăm în moţul patului, peste păturile de lână de la Hudson’s Bay şi mâncăm floricele şi ne împresoară o senzaţie rară de tihnă, în mijlocul umbrelor de culoarea cerii de albină care joacă pe pereţii din lemn presăraţi cu diverse lucruri de-ale mele: momeli de peşte, pălării de soare, o vioară, crăci de curmal, ziare îngălbenite, coliere, sfoară, pantofi şi hărţi. Obiecte simple pentru o viaţă necomplicată.

Începe Claire.

PĂRĂSEŞTE-ŢI
CORPUL

A fost odată o săracă fetiţă bogată pe care o chema Linda, care era moştenitoarea unei averi de familie uriaşe. Averea a înmugurit în urma comerţului cu sclavi din Georgia, apoi s-a extins la filaturile yankee din Massachusetts şi Connecticut, s-a dispersat spre vest, cuprinzând oţelăriile de pe malurile râului Monongahela

din Pennsylvania şi a dat în cele din urmă vlăstare viguroase în California în industria aerospaţială, cinematografică şi a publicaţiilor. Dar, deşi banii familiei au reuşit întotdeauna să crească şi să se adapteze la vremuri, familia a dat greş. S-a ofilit, s-a chircit şi s-a fertilizat prin endogamie până n-au mai rămas decât Linda şi mama ei, Doris. Linda locuia într-un conac de piatră, pe un domeniu din Delaware-ul rural, dar mama ei folosea această adresă doar la depunerea declaraţiilor fiscale. Nici măcar în vizită nu trecuse pe acolo, de ani de zile. Era o femeie de lume, locuia la Paris şi, când o căutai, era „în avion”. Dacă ar fi venit, poate c-ar fi reuşit să împiedice din timp ce i s-a întâmplat Lindei. Vedeţi, Linda a crescut fericită ca orice fetiţă bogată, având la dispoziţie numai pentru ea o cameră de joacă la etajul conacului, unde tatăl ei o lua pe genunchi şi îi citea poveşti în fiecare seară. Sus, aproape de tavan, se roteau şi ciripeau zeci de canari, care coborau uneori şi li se aşezau pe umeri, de unde inspectau seminţele delicioase pe care le aduceau menajerele. Dar într-o bună zi tatăl a încetat să vină. Nu s-a întors niciodată. O vreme, a urcat mama din când în când, ca să încerce să-i citească poveşti, dar n-a mai fost acelaşi lucru – respiraţia îi mirosea a cocktailuri, ţipa des, uşuia păsărelele când se apropiau de ea şi, după o vreme, acestea nici n-au mai încercat să se apropie.

A trecut timpul şi Linda a devenit o tânără frumoasă, dar disperat de nefericită, aflată într-o căutare permanentă a unei persoane, a unui loc sau a unei idei care să o elibereze din ea însăşi şi, da, din viaţa ei. Se simţea atinsă de vrajă, dar fără nicio ţintă – cumplit de singură. Avea sentimente amestecate cu privire la moştenirea ei dolofană: se simţea vinovată că nu făcuse avere prin propriile forţe, dar, uneori, i se părea că e dreptul ei princiar să aibă atâtea, deşi ştia că asta o să-i aducă ghinion. Trecea de la unul la altul.

Şi, ca toţi oamenii foarte bogaţi şi/sau frumoşi şi/sau faimoşi, nu era niciodată sigură sută-n sută dacă ceilalţi reacţionau la omul din ea, la punctul de lumină prins în capsula trupului ei, sau doar la lozul câştigător pe care l-a tras la naştere. Trăia într-o constantă stare de alertă, pentru a detecta prefăcuţii, lipitorile, poeţii de doi bani şi impostorii.

Trebuie să mai adaug ceva despre Linda aici: era deşteaptă. Putea să discute despre fizica particulelor elementare, să zicem despre quarcuri, şi leptoni, şi bosoni, şi mesoni, şi fata îşi dădea seama cine cunoştea de-adevăratelea subiectul şi cine văzuse un articol printr-o revistă pe tema asta. Ştia cum se numesc majoritatea florilor şi-şi permitea să le cumpere pe toate. A studiat la Williams Collège şi a mers la petreceri cu vedete de film în cuibuşoarele de pluş ascunse în cerul Manhattan-ului şi iluminate cu flash-urile becurilor epileptice. A călătorit adeseori singură în Europa. În cetatea medievală Saint-Malo de pe coasta Franţei a locuit într-o cămăruţă care mirosea a bomboane cu lichior şi a praf. Acolo a citit Balzac şi Nancy Mitford, căutând iubirea, căutând o idee şi făcând sex cu australieni, în drum spre următoarea destinaţie din Europa.

În vestul Africii a văzut quilt-uri florale nesfârşite de gerbera şi oxalis – câmpii de pe altă lume unde zebre psihedelice rumegau mugurii fragezi iţiţi peste noapte din pământul sterp, răsăriţi din seminţele trezite la viaţă după o comă de un deceniu de ploile capricioase din Congo.

Însă abia în Asia a descoperit Linda ceea ce căuta, sus în munţii Himalaya, printre tuburile de oxigen goale şi ruginite ale alpiniştilor şi trupurile osândite şi intoxicate cu opiu ale studenţilor din anul II din Iowa. Acolo a auzit ideea care i-a descuiat mecanismele sufletului.

A auzit că există într-un sătuc o sectă de călugări şi măicuţe care atinseseră o stare de sfinţenie, de extaz,

printr-un regim alimentar strict şi o perioadă de meditaţie care dura şapte ani, şapte luni, şapte zile şi şapte ore. În acest timp, sfântul în devenire nu avea voie să vorbească deloc sau să facă orice altceva în afară de a se hrăni, a dormi, a medita şi a elimina. Se spunea că adevărul care va fi găsit la capătul acestei cazne era, în mod invariabil, atât de minunat, încât suferinţa şi abstinenţa reprezentau un preţ infim în comparaţie cu legătura superioară obţinută la capătul drumului.

Din păcate, în ziua când a plecat Linda spre satul cu pricina s-a dezlănţuit o furtună şi a trebuit să se întoarcă din drum. A doua zi, n-a avut încotro şi s-a înapoiat în Delaware pentru o întâlnire cu reprezentanţii ei imobiliari. N-a reuşit niciodată să ajungă în satul sacru.

La puţin timp după aia a împlinit douăzeci şi unu de ani. Conform testamentului lăsat de tatăl ei, a moştenit grosul averii imobiliare. Doris, într-un moment încordat petrecut în biroul cu miros de tutun al unui avocat din Delaware, a aflat că ea n-o să primească decât o rentă lunară fixă, dar deloc neglijabilă.

Acuma, Doris îşi dorea un festin de pe urma soţului ei, dar nu s-a ales decât cu o gustare. S-a făcut lividă. Din cauza banilor, între ea şi Linda s-a produs o ruptură iremediabilă.

Doris a scăpat hăţurile şi s-a dezlănţuit, ajungând un cetăţean bine împănat şi sclipicios ai lumii secrete a banilor. Viaţa ei a devenit o poveste ilustrată, cu şedinţe de hidroterapie în Marea Britanie, cu „băieţi de mingi” în Veneţia care îi subtilizau bijuteriile din poşetă, cu excursii infructuoase de găsire a urmelor de OZN-uri fix Anzi, sanatorii pe malul lacului Geneva şi croaziere antarctice, unde le gâdila vanitatea prinţilor arabi pe fundalul gheţurilor albăstrui din Queen Maud Land.

Ca atare, Linda a ajuns în situaţia de a lua decizii singură şi, în lipsa cuiva care să-i spună nu, a hotărât să

încerce descătuşarea spirituală, prin metoda de şapte ani, şapte luni şi şapte zile.

Pentru asta, a trebuit să ia măsuri preventive ca să fie sigură că eforturile nu o să-i fie zădărnicite de lumea exterioară: a fortificat şi a înălţat ridurile domeniului, apoi le-a adăugat alarme cu laser, nu de teama jafurilor, ci de cea a posibilelor întreruperi. S-a ocupat de hârţoagele juridice, astfel încât tot felul de chestiuni, impozitele de pildă, să fie rezolvate la timp. Documentele astea explicau în avans natura misiunii ei şi aşteptau să fie fluturate ca dovadă, în eventualitatea în care cineva ar fi pus la îndoială sănătatea mintală a Lindei.

Şi-a pus pe liber toţi servitorii, cu excepţia unei fete, Charlotte. A interzis accesul maşinilor pe proprietate şi a lăsat grădinile să se sălbăticească, pentru a evita deranjul maşinilor de tuns gazonul. A amplasat paznici de permanenţă în jurul perimetrului proprietăţii şi a închiriat un al doilea sistem de supraveghere pentru a-i monitoriza pe agenţii de securitate, ca aceştia să nu se relaxeze. Nimic nu urma să întrerupă cele şaisprezece ore zilnice de meditaţie în linişte.

Şi astfel, în primele zile din martie, şi-a început perioada de tăcere.

Imediat, curtea a început să revină la starea de sălbăticie. Monocultura de gazon rezistent Kentucky Blue a început repede să se spuzească de flori indigene, mai delicate, şi de buruieni şi ierburi. Margarete galbene, flori de nu-mă-uita, hasmaţuchi sălbatic şi în de Noua Zeelandă s-au alăturat ierburilor care au luat în stăpânire, au înmuiat şi au cotropit aleile acoperite cu pietriş şi potecile. Forme contorsionate, luxuriante şi dureroase de trandafiri, ţepi şi fructe au invadat pavilionul; veranda a fost strangulată de glicină; pyracantha şi iedera se revărsau peste aranjamentele de pietre precum supa care dă în foc. În grădină s-au mutat o sumedenie de mici creaturi. Vara,

vârfurile firelor de iarbă s-au acoperit cu o ceaţă de lumină solară presărată cu fluturi, molii şi musculiţe silenţioase, imbecile şi amniotice. Gaiţele înfometate şi cârâite şi grangurii se năpusteau şi făceau găuri în acest lichid aerian. Asta era lumea Lindei, pe care o veghea de la răsărit la asfinţit din curtea interioară, fără să spună, fără să împărtăşească sau să dezvăluie nimic.

Când a venit toamna, s-a învelit cu pături de lână pe care i le aducea Charlotte, până s-a făcut prea frig. După aceea, a continuat să-şi privească universul din dormitor, din spatele uşilor înalte de sticlă. Iarna, a observat starea de adormire a lumii; primăvara, a asistat la reînnoirea ei şi în fiecare vară i-a văzut bogăţia de viaţă aproape sufocantă.

Lucrurile au continuat aşa timp de şapte ani. Ea a încărunţit, nu a mai avut menstruaţie, pielea i s-a întins pe oase şi laringele i s-a atrofiat, lăsând-o incapabilă să vorbească – chiar dacă şi-ar fi dorit.

Într-o zi de pe la sfârşitul perioadei de meditaţie a Lindei, de cealaltă parte a lumii, în Himalaya, un preot pe nume Laski citea revista germană *Stern*, lăsată în sat de alpinişti care trecuseră pe acolo. În ea a dat peste o poză neclară.

făcută cu un teleobiectiv, a unei figuri feminine, Linda, care medita în ceea ce părea a fi o grădină sălbatică şi luxuriantă. Citind explicaţia foto de dedesubt, care descria eforturile unei moştenitoare americance bogate convertită la religia New Age, a simţit că îi creşte pulsul.

A doua zi, Laski a ajuns pe aeroportul JFK cu o cursă Japan Air Lines, fremătând de nerăbdare. Era o apariţie bizară, în straiele călugăreşti care îi ajungeau până la pământ şi târând după el cufărul de călătorie. Şi-a croit drum cu greu prin mulţimea de euro-gaiţe deversate la vamă de cursele de după-amiază ale companiilor aeriene

cu preţ redus. Spera că limuzina aeroportului o să-l ducă la domeniul Lindei în timp util. Mai avea aşa de puţin timp!

S-a oprit în faţa porţii de metal şi a auzit zgomote de petrecere din casa paznicilor. Seara aia, după cum corect dedusese din articolaşul inedit din *Stern* despre Linda, avea să fie ultima din perioada ei de meditaţie. De a doua zi agenţii de pază aveau să fie liberi şi, neglijenţi, sărbătoreau deja evenimentul. Laski şi-a lăsat cufărul la poartă, s-a strecurat înăuntru tiptil şi, fără să-l deranjeze nimeni, a luat-o pe aleea cariată, iluminată de ultimele raze ale asfinţitului.

Crengile merilor erau înţesate de ciori oţărâte; lăstarii de molid argintiu îl zgâriau uşor pe picioare; florile-soarelui obosite îşi odihneau capetele pe tijele rupte, în timp ce melcii se adunau dedesubt ca nişte tricoteze. Laski s-a oprit în mijlocul acestei splendori şi s-a schimbat din roba cafenie într-o tunică de metal sclipitor, pe care şi-o dăduse jos la poartă

Euism: încercarea unui individ neiniţiat în doctrinele religioase tradiţionale de a formula de unul singur o religie personalizată. Cuprinde îndeobşte un ghiveci cu reîncarnare, dialoguri cu o figură divină definită într-un mod nebulos, naturalism şi atitudini karmice de genul ochi pentru ochi.

Rabia hârtiei: hipersensibilitate la aruncarea deşeurilor.

şi o adusese cu el. Când a ajuns la casă, a deschis uşa şi a intrat în liniştea răcoroasă şi întunecată, care i-a indus imediat senzaţia de camere opulente folosite foarte rar. Ajuns pe scara principală, impresionantă ca dimensiuni, a urcat pe treptele acoperite cu un covor roşu-închis, cam de nuanţa sucului de rodii şi, urmându-şi instinctul, a apucat pe multe coridoare până la dormitorul Lindei. Charlotte, care petrecea cu paznicii, nu era la datorie, ca să supravegheze intrarea.

Apoi, pe terasa interioară a zărit chipul zbârcit al Lindei, care privea soarele de culoarea chihlimbarului, topit pe jumătate sub linia orizontului. Laski sosise exact la timp. Răgazul de meditaţie şi tăcere al Lindei avea să se încheie în câteva secunde.

Laski i-a scrutat corpul, atât de tânăr încă, dar transformat într-unul al unei cotoroanţe bătrâne. Aproape că i s-a părut că aude un scârţâit când s-a răsucit, dezvăluindu-şi chipul profund emaciat – un chip aproape mortuar, semănând cu o barcă de cauciuc dezumflată şi lăsată prea mult timp în soare.

Şi-a înălţat încet trupul noduros şi fusiform, care semăna cu sculptura stângace a unei păsări făcută din spaghete de un copil, a traversat terasa târşâindu-şi picioarele şi a intrat în dormitor ca o pală de vânt delicată care pătrunde într-o cameră închisă.

Nu a părut surprinsă văzându-l acolo pe Laski, strălucitor în tunica lui metalică. Trecând pe lângă el, şi-a ridicat muşchii buzelor într-un zâmbet mulţumit şi s-a îndreptat spre pat. Când s-a întins, Laski a auzit foşnetul ca de glaspapir al păturii cazone trase peste rochie. Linda se uita ţintă în tavan şi el a rămas în picioare lângă ea.

— Voi, copiii din Europa… din America, a început el, încercaţi din răsputeri, dar faceţi totul pe dos… voi şi micile religii pe care vi le ciopliţi singuri. Da, e adevărat, trebuia să meditezi timp de şapte ani, şapte luni, şapte zile şi şapte ore în religia mea, dar asta se măsoară în calendarul meu, nu în al tău. În calendarul tău, perioada de meditaţie abia dacă depăşeşte un an. Ai făcut de şapte ori mai mult decât ce trebuia… ai mers prea departe…

În clipa următoare, Laski s-a întrerupt. Ochii Lindei au devenit ca aceia pe care îi văzuse după-amiază la aeroport – ochii emigranţilor gata să treacă de uşile glisante şi să intre în sfârşit în lumea nouă de dragul căreia arseseră toate punţile.

Da, Linda făcuse totul pe dos, dar câştigase oricum. A fost o victorie neaşteptată şi totuşi o victorie. Laski şi-a dat seama că îşi întâlnise superiorul. Şi-a scos repede tunica de călugăr veche de peste două mii de ani, căreia i s-au adăugat mereu ornamente noi şi de pe care s-au desprins încontinuu podoabele vechi. Firele de aur şi platină împletite cu lână de iac susţineau mărgele de obsidian şi copci de jad. Printre alte podoabe, erau un rubin de la Marco Polo şi un capac de la sticlă de 7 Up dăruit de primul aviator care a aterizat în satul lui Laski.

Laski a luat tunica şi a aşezat-o pe corpul Lindei, care suferea acum o transformare supranaturală. Gestul lui a provocat o crăpătură în coastele ei şi a fost însoţit de un ţipăt de extaz izbucnit din piept.

— Biată copilă inocentă, a şoptit şi a sărutat-o pe frunte.

Odată cu acest sărut, craniul Lindei s-a surpat din interior, cum se întâmplă adesea cu fructierele fragile de plastic verde lăsate afară peste iarnă, care ţi se sfărâmă în mâini. Da, craniul i s-a surpat şi s-a prefăcut în praf şi fărâma de lumină care era Linda cu adevărat a părăsit vechea ei făptură, apoi a zburat spre rai, unde s-a dus să se aşeze – ca o păsăruică galbenă care ştie să cânte toate cântecele din lume – de-a dreapta dumnezeului ei.

CULTIVĂ FLORI

Cu ani în urmă, când am început să câştig ceva bani, mă duceam în fiecare toamnă la sera cea mai apropiată ca să cumpăr cincizeci şi doi de bulbi de narcise. După aceea, mă duceam în curtea părinţilor cu un set de cărţi de joc plastifiate şi azvârleam cărţile pe iarbă. Acolo unde cădea una, plantam un bulb. Desigur, aş fi putut să arunc bulbii înşişi, dar, scurt pe doi, ideea e că nu procedam aşa. Sădirea bulbilor prin metoda mea crea un efect de dispersare foarte natural – aceleaşi algoritmuri enigmatice

care dictează torsiunea într-un stol de vrăbii sau rotaţia unei bucăţi de lemn care pluteşte pe apă dictează şi succesul în această problemă formală. Primăvara următoare, după ce narcisele îşi rosteau micul haiku delicat în faţa lumii şi după ce-şi revărsau parfumul rece şi discret, foiţele lor cafenii şi fărâmicioase, ca de ceapă, ne anunţau că se apropia vara şi se făcea timpul să cosim iarba înaltă. Nimic foarte-foarte bun şi nimic foarte foarte rău nu durează niciodată foarte-foarte mult timp. Mă trezesc. Cred că e vreo cinci şi jumătate dimineaţa. Noi trei suntem în pat, claie peste grămadă, care unde a adormit. Câinii picotesc pe podea, lângă jăraticul aproape stins. Afară e doar o geană de lumină. Leandrii îşi ţin respiraţia şi nu se aude gângurind nicio turturea. Trag în piept mirosul dioxidului de carbon călduţ – mirosul de somn şi de cameră închisă. Iubesc făpturile astea din camera mea şi ele mă iubesc pe mine. împreună, am impresia că suntem o grădină interzisă şi stranie. Sunt aşa de fericit, c-aş putea să mor. Dar dacă ar fi să-mi doresc ceva, aş vrea ca momentul de acum să continue la nesfârşit.

Mă culc la loc.

PARTEA A TREIA

DEFINEŞTE NORMALUL

Acum cincisprezece ani, în ceea ce va rămâne probabil cea mai jenantă zi a vieţii mele, familia mea – suntem nouă, cu mine cu tot – s-a dus în păr la un studio foto pentru o mare poză de grup. Ca urmare a acelei şedinţe interminabile şi înăbuşitoare, toţi nouă ne-am petrecut următorii cincisprezece ani încercând cu vitejie să ne ridicăm la înălţimea optimismului zdravăn şi sănătos, a valurilor vesele de şampon şi a sclipirii impecabil retuşate a dinţilor noştri pe care fotografia rezultată reuşeşte să le emane până-n ziua de azi. Om arăta noi cam demodaţi în ea, dar nu se poate spune că nu arătăm perfect. Toţi zâmbim radioşi înspre dreapta, cu privirea îndreptată spre ceea ce pare a fi viitorul nostru, dar în realitate spre domnul Leonard, fotograful, un văduv singuratic şi bătrân care avea implanturi de păr şi ţinea ceva neidentificat în mâna dreaptă când a strigat: „*Fromage*!” Când am primit-o acasă, poza a zăcut glorios cam o oră pe poliţa de deasupra şemineului, unde, cu cele mai bune intenţii, o pusese tata. N-a durat mult şi, sub presiunea unui cor

nebun de voci adolescentine piţigăiate care, de teama mişto urilor amicilor, i-au cerut să o ia imediat de acolo, a trebuit să o mute într-un colţişor nefolosit al biroului lui, unde atârnă până în zilele noastre, ca un hamster uitat în cuşcă şi lăsat să moară de foame. Rar îi mai aruncă cineva vreo privire, şi asta se întâmplă „expre", când vreunul dintre noi, între suişurile şi coborâşurile vieţii, are nevoie de o doză masivă de „ce inocenţi eram toţi odată", ca să adauge nota aceea literară hotărâtoare de melodramă la durerile noastre.

Repet, asta s-a întâmplat cu cincisprezece ani în urmă. Totuşi, anul acesta a fost primul în care toată lumea din familie a hotărât în cele din urmă să renunţe la orice tentativă de a se ridica la înălţimea nenorocitei ăleia de poze şi a promisiunii luminoase şi neadevărate pe care ne-a făcut-o. Acesta a fost anul în care ne-am hotărât s-o lăsăm moartă şi să ne împăcăm cu normalitatea, anul în care am făcut ce face orice familie, anul în care toţi au ales în cele din urmă să fie ei înşişi, pe principiul „cui nu-i place, să nu se uite", anul în care nimeni nu s-a dus acasă de Crăciun. Nu am fost decât eu, Tyler, mama şi tata.

— Ce an extraordinar am trăit atunci, Andy! mai ţii minte?

La telefon e soră-mea Deirdre, vorbind despre anul în care am făcut poza. Momentan, Deirdre trece printr-un divorţ „hidos de urât". Se desparte de un poliţai din Texas („Mi-au trebuit patru ani ca să descopăr că nu se poate ataşa intim de cineva, Andy! Ce scârbă!") şi vorbesc antidepresivele triciclice în locul ei. Ea era cea mai frumoasă şi mai populară dintre surorile Palmer; acum îşi sună prietenii şi rudele la două jumate dimineaţa şi îi bagă în sperieţi cu discuţii sterile şi uşor drogate:

— Lumea părea aşa de strălucitoare şi de nouă atunci, Andy… Ştiu că sună a clişeu. Doamne, făceam plajă fără să mă tem de sarcoame şi tot ce-mi trebuia ca să simt

că trăiesc era un drum cu scuterul Roadrunner al lui Bobby Viljoen până la o petrecere unde erau tone de necunoscuţi.

Telefoanele lui Deirdre te sperie din mai multe puncte de vedere, dintre care nu e de neglijat acela că tiradele ei au prostul obicei să fie adevărate. Chiar există un ceva nerostit şi mohorât în pierderea tinereţii; tinereţea chiar este, cum spune Deirdre, un parfum trist şi evocator compus din multe mirosuri pierdute. Care e parfumul tinereţii mele? Un amalgam pătrunzător de mingi de baschet noi, de maşini Zamboni de curăţat gheaţa şi de cabluri supraîncălzite din cauza rulării nonstop la combină a albumelor Supertramp. Plus, desigur, infuzia halogenată şi aburindă a jacuzzi-ului gemenilor Kempsey dintr-o vineri seara, ca o supă fierbinte garnisită cu fulgi de piele moartă, cutii de bere şi insecte înaripate ghinioniste.

Am trei fraţi şi trei surori, însă în familia noastră nu s-a practicat niciodată gimnastica îmbrăţişărilor. De fapt, nici nu ţin minte ca oricare din jumătăţile părinteşti să mă fi îmbrăţişat vreodată (pe cinstite, am suspiciunile mele faţă de gestul ăsta). Nu, cred că leapşa sufletească ar defini mai bine dinamica familiei noastre. Eu am fost al cincilea dintre şapte fraţi – copilul mijlociu tipic, aşa că a trebuit să dau din mâini şi din picioare mai abitir decât ceilalţi ca să capăt oarece atenţie acasă.

Odraslele familiei Palmer, toate şapte, au numele impunătoare, de bun-simţ şi de neîmbrăţişat pe care le prefera generaţia părinţilor noştri: Andrew, Deirdre, Kathleen, Susan, Dave şi Evan. Tyler e *un peu* exotic, dar la urma urmei el e floarea iubirii tomnatice. I-am spus o dată lui Tyler că vreau să-mi schimb numele cu unul contemporan, mai hippie, cum ar fi Harmony sau Dust. S-a uitat la mine şi mi-a zis:

— Eşti de-a dreptul nebun! Andrew dă super într-un CV – vrei mai mult de-atât? Ciudaţii pe care-i cheamă

Stupdealbine sau Batondecereale nu ajung niciodată în posturi de conducere.

Familionism: sensibilitate specifică persoanelor născute în familii numeroase, cu mulţi fraţi şi surori. Se manifestă mai rar la cei născuţi după 1965. Simptomele familionismului includ uşurinţa de a juca jocuri logice, izolarea emoţională în situaţiile de supraaglomerare şi nevoia profundă de a avea un spaţiu privat bine definit.

Deirdre o să rămână în Port Arthur, Texas, de Crăciun, deprimată din cauza mariajului consumat şi ratat prea de timpuriu.

Dave, fratele cel mai mare – cel care trebuia să ajungă savant, dar şi-a lăsat plete, şi care acum vinde albume într-un magazin de muzică alternativă din Seattle (el şi prietena lui, Rain, se îmbracă doar în negru) –, îşi petrece Crăciunul la Londra, îndopându-se cu Ecstasy şi bătând cluburile de noapte. Când o să se întoarcă, o să afecteze accentul englezesc măcar şase luni.

Kathleen, a doua ca vârstă, are obiecţii ideologice împotriva Crăciunului. De altfel, dezaprobă cea mai mare parte a sentimentalismului de tip burghez. Are o fermă de lactate feministă în centura liberă de factori alergenici din estul Columbiei Britanice şi susţine că, atunci când o să vină „invazia”, noi o să fim cu toţii la cumpărat de cărţi poştale şi o să meritǎm cu vârf şi îndesat tot ce-o să ni se întâmple.

Susan, sora mea preferată, glumeaţă şi actriţa familiei, cuprinsă de panică după ce a terminat colegiul, a intrat în avocatură şi s-a măritat cu un avocat îngrozitor, un *yuppie* mie-n sută care le ştie pe toate şi pe care-l cheamă – brr! – Brian (iată o combinaţie sortită de la bun început eşecului). Ea a devenit peste noapte nefiresc de serioasă. Se mai întâmplă. De fapt, am observat chestia asta de multe ori.

Fericitul cuplu locuieşte la Chicago. În dimineaţa de

Crăciun, Brian o să-i facă poze cu Polaroidul fetiţei lor.

Găuri negre: subgrup al generaţiei X cunoscut pentru că are în garderobă aproape numai haine negre.

Bârloguri negre: aici locuiesc *găurile negre*; sunt adeseori depozite neîncălzite, mâzgălite cu sprayuri fosforescente, presărate cu manechini mutilaţi, referinţe la Elvis, zeci de scrumiere pline ochi, sculpturi din cioburi de oglinzi şi cu muzica trupei Velvet Underground cântând în fundal.

Chelsea (el a ales numele), în megavila care are, sunt convins, o monedă de aur încastrată în lemnărie, apoi o să lucreze amândoi până la cină cel puţin.

Într-o bună zi, sper să o deturnez pe Susan de la soarta asta anostă. Dave şi cu mine am vrut chiar să angajăm un de programator şi ne-am dus aşa de departe ideea, încât am sunat la Facultatea de Teologie a universităţii ca să încercăm să găsim unul.

În afară de Tyler, despre care aţi aflat diverse, mai rămâne doar Evan, care stă în Eugene, Oregon. Vecinii îi spun „singurul copil normal al soţilor Palmera, dar, la o adică, ei nu ştiu unele lucruri: cât de mult bea, cum îşi sparge leafa pe prafuri, cum arată pe zi ce trece mai şifonat şi cum ne mărturiseşte lui Dave, lui Tyler şi mie că o înşală pe Lisa, nevastă-sa, căreia îi vorbeşte în public maimuţărind vocea lui Elmer Fudd din desenele animate. În plus, Evan nu pune gura pe legume şi, ca atare, suntem toţi convinşi că, într-o bună zi, o să-i explodeze inima, la propriu, adică o să-i fac *Şi poc*! în piept. Lui nici că-i pasă.

Of, domnii Leonard, cum de-am ajuns toţi într-un asemenea hal? Căutăm din răsputeri bucăţica de *fromage* pe care o ţineaţi în mână – pe bune, chiar ne străduim –, dar nu o mai vedem niciunde. Trimiteţi-ne un indiciu, vă rugăm mult de tot!

Reproducere paranoidă: a face copii pentru a compensa faptul că nu mai crezi în viitor.

Baro cu) noi: cel mai comun subgrup al generaţiei X şif în acelaşi timp, singurul dedat la reproducere. *Baro cu) noii* există aproape exclusiv în cupluri şi se recunosc după încercările frenetice de a recrea iluzia îndestulării din epoca Eisenhower în viaţa cotidiană, în ciuda preţurilor exorbitante ale locuinţelor şi a faptului că au două servicii. *Baro cu) noii* au tendinţa de a fi obosiţi încontinuu, din cauza goanei vorace după achiziţii de mobilier şi mici brizbrizuri.

Cu două zile înainte de Crăciun, aeroportul din Palm Springs e înţesat de turişti cu pielea roşie ca mura şi de puşcaşi marini tunşi ca nişte şcolari, care se întorc acasă pentru doza anuală de uşi trântite, de ridicat de la masă în trombă şi de tradiţionalele psihodrame familiale. Claire e prost dispusă şi fumează ţigară de la ţigară în aşteptarea avionului de New York. Eu aştept avionul de Portland. Dag pozează fără succes în bonomul grupului – nu vrea să ne dăm seama cât de singur o să se simtă în săptămâna următoare. Până şi MacArthur-ii pleacă la Calgary în vacanţă.

Acreala lui Claire e de fapt un mecanism de apărare.

— Ştiu foarte bine că aveţi impresia că mă fac preş ducându-mă până la New York după Tobias. Nu vă mai uitaţi aşa la mine.

— Dar, Claire, eu citesc ziarul, îi răspund.

— Lasă, că se vede cu ochiul liber c-ai vrea să te holbezi la mine.

De ce m-aş osteni să-i spun că are o criză de paranoia? Din ziua în care a plecat Tobias, Claire a avut cu el cele mai superficiale conversaţii telefonice posibile. Ea ciripea întruna, făcând tot felul de planuri, iar Tobias, la celălalt capăt al firului, probabil că abia asculta, precum clientul unui restaurant căruia i se prezintă de-a fir a păr şi pe îndelete meniul zilei – dorada, plătică şi peşte sabie – pe care el ştie de la bun început că nu îl vrea.

Şi uite aşa, stăm la o masă de pe terasa exterioară, aşteptându-ne autobuzele cu aripi. Avionul meu pleacă primul şi, înainte de a o lua din loc spre poarta de îmbarcare, Dag îmi strigă să nu dau foc la casă, dacă se poate, desigur.

După cum am amintit deja, părinţii mei, „Frank şi Louise" au transformat casa într-un muzeu al timpului oprit acum cincisprezece ani – ultimul an în care au cumpărat oarece mobilă şi anul în care a fost făcută Poza de Familie. De atunci, şi-au canalizat energia mai mult spre respingerea dovezilor privitoare la trecerea timpului.

Bine, desigur, au permis accesul în casă al câtorva mici simboluri ale progresului cultural, mici simboluri cum ar fi cumpărăturile la grămadă şi engros de produse de băcănie pentru care stau mărturie cutiile oribile adunate claie peste grămadă în bucătărie, dar de care nu prea se jenează. („Ştiu că e o lipsă de gust, dulceaţă, dar chiar economisim o grămadă de bani aşa.")

Există şi câteva articole electronice noi în casă, cele mai multe aduse la insistenţele lui Tyler: un cuptor cu microunde, un video şi un telefon cu robot. În ceea ce-l priveşte pe ultimul, am observat că ai mei, tehnofobi amândoi, vorbesc la aparat copleşiţi de ezitări, ca o madamă din înalta societate, doamna Stuyvesant Fish, de pildă, căreia i s-a cerut să facă o înregistrare la gramofon pentru capsula timpului.

— Mama, de ce nu v-aţi dus în Maui anul ăsta, ca să scăpaţi de Crăciun?

Tyler şi cu mine suntem deja deprimaţi.

— Poate la anul, dragule, când o să fim mai înlesniţi. Ştii şi tu cât au sărit preţurile…

— Aşa spui în fiecare an. Cred c-ar trebui să terminaţi cu decupatul de cupoane valorice şi cu prefăcătoria asta că sunteţi săraci.

Sărăcia de după colţ: paranoia financiară inoculată

odraslelor de către părinţii care au apucat Marea Criză Economică.

Ala-bala… câte felii are portocala?: fantezie în care un copil calculează în minte averea netă a părinţilor lui.

Preferinţă contra naturii: tendinţa de a ţine aproape invariabil cu partea defavorizată. Expresia la nivelul consumatorului a acestei porniri este achiziţionarea de produse mai puţin reuşite, mai „triste" sau cu defecte: *„Ştiu, cârnăciorii ăştia sunt un infarct pe băţ, dar arătau aşa de stingheri printre toate alimentele pentru* yuppies, *încât a trebuit să-i cumpăr"*.

— Fii şi tu mai îngăduitor cu noi, scumpule. Adorăm să facem pe sărăntocii.

Ieşim de pe şoseaua aeroportului şi reintrăm în peisajul înverzit şi acoperit de burniţă, atât de familiar, din Portland. Deja, după zece minute, orice urmă de progres spiritual sau psihic pe care s-ar putea să-l fi făcut în absenţa familiei mele s-a evaporat sau a fost invalidat.

— Deci, dragă, aşa te tunzi acum? mă întreabă mama, ceea ce îmi reaminteşte că, indiferent cât ai încerca, e practic imposibil să ai vreodată mai mult de doisprezece ani în ochii părinţilor.

Ei încearcă la modul cel mai sincer să nu te inflameze, dar comentariile lor nu au măsură şi lovesc exact acolo unde te doare. A-ţi discuta viaţa privată cu părinţii e ca şi cum te-ai uita aiurea la un coş în oglinda retrovizoare a unei maşini şi te-ai lăsa convins, în absenţa contrastului şi a contextului, că suferi de o combinaţie de arsură de soare şi cancer al pielii.

— Până la urmă, anul ăsta o să fim acasă Tyler şi cu mine? mă interesez.

— Aşa se pare. Dar cred că s-ar putea să aterizeze şi Dee din Port Arthur. O să-şi ocupe vechiul dormitor cât de curând. Deja văd semnele.

— Ce semne?

Mama creşte viteza ştergătoarelor şi porneşte farurile. Clar, o preocupă ceva.

— Ei, toţi aţi plecat şi v-aţi întors şi aţi plecat şi iar v-aţi întors de atâtea ori până acum, că nu mai are niciun rost să le spun prietenelor că v-aţi mutat de-acasă. Nu c-ar mai aduce careva în discuţie, Doamne fereşte, subiectul ăsta în zilele noastre. Toate trec prin situaţii asemănătoare cu copiii lor. Când dau nas în nas cu cineva la supermarket, se înţelege de la sine că nu mai punem întrebări despre copii ca înainte. Ne-ar deprima prea tare. Apropo, o mai ţii minte pe Allana du Bois?

— Vampesa?

— S-a ras în cap şi a intrat într-o sectă.

— Nu mai spune!

— însă nu înainte de a vinde toate bijuteriile maică-sii ca să achite partea ei din bolidul Lotus Elite al lui guru. A lăsat post-it-uri prin toată casa, pe care a scris: „O să mă rog pentru tine, mami! u, şi mami, până la urmă, i-a dat un şut undeva. Acum cultivă napi în Tennessee.

— Toţi au ajuns în ultimul hal. N-a ieşit din niciunul un om cu mintea la el. Te-ai mai întâlnit şi cu altcineva?

— Da, dar nu mai ţin minte cum îi cheamă… Donny… Arnold… îi ştiu după faţă, de pe vremea când veneau la noi să mănânce îngheţată pe băţ. Nu ştiu de ce, dar toţi arată aşa de uzaţi, aşa de bătrâni, de parcă au ajuns prea devreme la vârsta a doua. Pe de altă parte, trebuie s-o spun, prietenii lui Tyler au un aer tare încrezător. Ei sunt altfel.

— Prietenii lui Tyler trăiesc în globuri de sticlă.

— Andy, nu-i nici adevărat, nici corect ce spui.

Are dreptate. Sunt doar invidios de cât de netemători sunt prietenii lui Tyler în faţa viitorului. Sunt speriat şi gelos.

— Bine, scuze. Spune-mi şi mie ce semne ai văzut că s-ar putea ca Dee să se întoarcă acasă. Ziceai că…

Pe Sandy Boulevard traficul e lejer. Ne îndreptăm spre podurile de oţel din centru, spre podurile de culoarea norilor, atât de mari şi de complexe, încât îmi amintesc de New York-ul lui Claire. Mă întreb dacă nu cumva greutatea lor va reuşi să răstoarne legile gravitaţiei.

— Păi, în momentul în care te sună un copil şi începe cu ce frumos era înainte sau începe să-ţi povestească ce prost îi merge la serviciu, îmi dau seama că e timpul să pun

aşternuturi curate. Sau dacă lucrurile merg suspect de bine. Dee m-a sunat acum trei luni să-mi spună că Luke îi cumpără propria ei franciză de iaurt îngheţat. N-o mai văzusem în viaţa mea aşa de încântată, drept care m-am întors imediat către taică-tău şi i-am spus: „Frank, până în primăvară se întoarce la ea în dormitor, unde o să bocească răsfoind albumele de an din liceu”. Se pare că o să câştig pariul.

Sau când Davie a avut singura slujbă cât de cât decentă din viaţa lui, ca grafician la revista aia, şi-mi spunea încontinuu ce mult îi place. Ei bine, am ştiut sigur că o să dureze câteva minute până să se plictisească şi, ca un făcut, aud un *ding-dong* la uşă şi apare Davie cu fata aia a lui, Rain, auzi, arătând ca nişte refugiaţi dintr-un lagăr de muncă pentru copii. Frumosul cuplu a stat la noi şase luni bătute pe muchie, Andy! Nu erai aici; erai prin Japonia, dacă nu mă înşel. Nici nu-ţi poţi imagina cum a fost. Şi-n ziua de azi mai găsesc unghii tăiate peste tot. Taică-tău, săracu’, a găsit o potcoavă dată cu ojă neagră în frigider! Oribilă făptură…

— Acum reuşiţi să vă toleraţi reciproc, tu şi Rain?

— Cu chiu, cu vai. N-aş putea spune că sufăr că de Crăciunul ăsta e în Anglia.

A dat-o în ploaie torenţială afară. Asta e unul dintre

sunetele mele preferate, cel al ploii pe caroseria maşinii. Mama oftează.

— Mi-am făcut speranţe aşa de mari pentru voi toţi, copii… De altfel, cum poţi să te uiţi la mutrişoara bebeluşului tău şi să nu simţi chestia asta? între timp, am renunţat

Principiul „2 + 2 = 5”: a ceda în faţa unei strategii de marketing care te vizează direct, după ce ai rezistat cu stoicism vreme îndelungată: *„OK, bine, o să cumpăr porcăria aia de Cola. Acum lasă-mă în pace”*.

Paralizie provocată de alegere: tendinţa ca, pus în faţa unui număr nelimitat de alegeri, să nu faci niciuna.

să-mi mai pese ce faceţi cu vieţile voastre. Sper să nu te superi, dar asta mi-a făcut mie viaţa mult, mult mai uşoară.

Când parcăm pe alee, îl văd pe Tyler ţâşnind în maşina lui, protejându-şi de intemperii scăfârlia coafată cu măiestrie cu geanta roşie de mers la sală.

— Salut, Andy! îmi strigă între momentul în care a intrat în lumea lui uscată şi călduroasă şi cel în care a trântit uşa.

După aia, crapă un pic geamul, întinde gâtul afară şi adaugă:

— Bine ai venit în casa uitată de timp.

<Şrfv

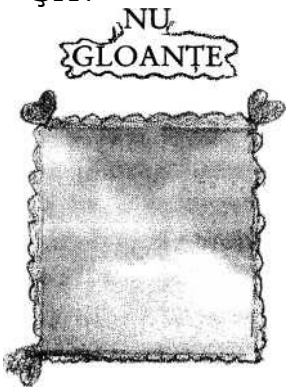

Seara de Ajun. Azi cumpăr cantităţi enorme de lumânări, dar nu spun de ce. Lumânări votivejumânări de tort, lumânări pentru situaţii de urgenţă, lumânări pentru cine romantice, lumânări evreieşti, lumânări de Crăciun şi lumânări de la librăria Hindu cu ilustraţii umanoide de sfinţi. La magazinul Durst Thriftee de pe 21st Street, Tyler e deja prea jenat ca să mai scoată vreun cuvânt despre pornirea mea obsesiv-compulsivă de a cumpăra acelaşi produs, aşa că plasează strategic un curcan în cărucior, ca acesta să arate mai festiv, dar şi mai puţin deviant.

— Chiar aşa, ce anume e o lumânare votivă? întreabă Tyler în timp ce inspiră adânc miasma de afine, doborâtoare şi greţos de sintetică, a unei lumânări pentru cină, trădându-şi astfel atât senzaţia de ameţeală, cât şi educaţia nereligioasă.

— Se aprind când spui o rugăciune. Se găsesc în toate bisericile din Europa.

— Ah, uite, pe asta ai ratat-o.

Îmi dă o lumânare de masă babană, de culoare roşie, acoperită cu un material ca o plasă, de genul celor pe care le vezi în restaurantele de familie italieneşti.

— Se uită lumea ciudat la căruciorul tău, Andy. Aş vrea să-mi spui şi mie la ce-ţi trebuie toate lumânările astea.

— E o surpriză specială pentru sfintele sărbători de iarnă, Tyler. Ai niţică răbdare.

Ne îndreptăm spre case, unde e aglomeraţia de sezon, arătând surprinzător de normal în hainele noastre semijegoase, luate din vechiul şifonier din dormitor şi datând de pe vremea când eram punkist. Tyler e îmbrăcat într-o geacă antică de piele pe care am cumpărat-o din München, eu sunt în blugi şi cu o bluză ponosită cu mânecă scurtă peste mâneca lungă.

Afară plouă, bineînţeles.

În drum spre casă cu maşina lui Tyler, pe Bumside

Avenue, încerc să-i spun povestea lui Dag despre sfârşitul lumii în supermarketul Vons.

— Am în Palm Springs un prieten care zice că, atunci când sună alarma aeriană, primul lucru spre care aleargă oamenii sunt lumânările.

— Şi?

— Cred că de asta se uitau oamenii ciudat la noi în Durst Thriftee. Se întrebau ei de ce nu auziseră sirenele.

— Hm. Adaugă şi alimente la conservă, îmi răspunde el, absorbit de lectura unui *Vanity Fair* (eu conduc). Crezi că ar trebui să-mi decolorez părul până ajunge alb?

— Sper că nu mai foloseşti oale şi tigăi de aluminiu, Andy, nu? mă chestionează tata, stând în picioare în sufragerie şi întorcând pendula. Scapă de ele>*pronto*. Aluminiul din alimentaţie e drumul sigur spre Alzheimer.

Tata a suferit un atac cerebral acum doi ani. Nimic serios, dar nu a putut să-şi folosească mâna dreaptă o săptămână şi acum trebuie să ia nişte medicamente din cauza cărora nu poate să secrete lacrimi, să plângă. Trebuie să spun că experienţa cu pricina l-a speriat de-a binelea şi l-a făcut să schimbe multe lucruri din viaţa lui, în special obiceiurile alimentare, înainte de atac, băga în el ca-ntr-un spital, ghiftuindu-se cu hălci de carne roşie intoxicată cu hormoni şi antibiotice şi Dumnezeu ştie ce, asezonate cu dealuri de piure şi stropite cu găleţi de scoţch. Acum, spre uşurarea maică-mii, mănâncă – puişi legume, a devenit un client regulat al magazinelor de hrană organică şi a instalat un raft de vitamine în bucătărie care dunheşte, conform tendinţelor în vigoare, a vitamina B şi-i dă camerei un aspect de farmacie.

Ca şi domnul MacArthur, tata şi-a descoperit corpul târziu. A fost nevoie să treacă pe lângă moarte ca să se deprogrameze de neadevărurile alimentare inventate de feroviari, de văcari şi de firmele petrochimice şi farmaceutice de-a lungul secolelor. Oricum, mai bine mai

târziu decât niciodată.

— Nu, tată. Moarte aluminiului.

— Foarte bine, foarte bine.

Se întoarce apoi şi se uită la televizor, aflat în celălalt colţ al camerei. La vederea unei adunări furioase de tineri care protestează faţă de ceva, undeva în lume, scoate nişte sunete pline de dispreţ şi zice:

— Uitaţi-vă numai la tipii ăştia. N-or avea şi ei serviciu? Daţi-le ceva de făcut. Transmiteţi-le prin satelit videoclipurile rock ale lui Tyler, ceva, orice, ca să-şi omoare timpul cu ceva. Doamne!

Tata, ca şi fosta colegă a lui Dag, Margaret, nu consideră că fiinţele umane sunt făcute să-şi gestioneze într-o manieră constructivă timpul liber.

Mai târziu, Tyler reuşeşte s-o uşchească înainte de cină şi rămânem la masă doar eu, mama şi tata, cele patru porţii de mâncare şi o tensiune previzibilă.

— Mamă, chiar nu vreau niciun cadou de Crăciun. N-am nevoie de alte şi alte obiecte în viaţa mea.

— Crăciun fără cadouri? Eşti nebun. Stai mult cu ochii în soare pe acolo?

După aceea, în absenţa grosului copiilor, tatăl meu siropos se plimbă de colo-colo prin camerele goale, ca un petrolier aflat în căutarea unui port, după ce şi-a găurit peretele exterior cu propria ancoră, şi a unui sudor care să-i închidă rana. În cele din urmă, se hotărăşte să îndoape ciorapii atârnaţi lângă şemineu. În ciorapul lui Tyler pune bunătăţile pe care-i place să le cumpere an de an: sticluţe cu apă de gură Listerine, portocale japoneze, zahăr ars cu alune, şurubelniţe şi bilete loto. Când ajunge la al meu, mă roagă să ies din cameră, deşi ştiu că i-ar face plăcere

compania mea. Acum a venit rândul meu să hălăduiesc prin casa mult prea mare pentru atât de puţini oameni. Nici măcar bradul de Crăciun, decorat anul ăsta mai curând din rutină decât cu oarece pasiune, nu poate să înveselească atmosfera.

Nici telefonul nu-mi sare în ajutor; zilele astea, Portland e Oraşul morţilor. Prietenii mei sunt toţi fie căsătoriţi, plictisitori şi deprimaţi, fie necăsătoriţi, plictisiţi şi deprimaţi, fie s-au mutat din oraş ca să fugă de plictiseală şi depresie. Unii dintre ei şi-au cumpărat case, ceea ce, din punctul de

Zeciuială pe personalitate: preţ plătit pentru a deveni un cuplu; în urma acestui târg, persoanele amuzante până atunci devin plicticoase. *„Mulţumesc pentru invitaţie, darnoreen şi cu mine trebuie să ne uităm pe nişte cataloage după nişte seturi de* tacâmuri *după care o să ne uităm la canalul de teleshopping*".

Petrecerea mămicilor şi tăticilor: tradiţie răspândită printre baro cu) noi; petrecere pentru bebe la care sunt invitaţi şi prietenele, şi prietenii viitorilor părinţi, spre deosebire de varianta tradiţională, la care participă doar femei. Puterea de cumpărare dublă a publicului ambisex ridică valoarea cadourilor la standardele din epoca Eisenhower.

vedere al personalităţii, se aseamănă cu un rendez-vous cu Doamna cu coasa. Când îţi povesteşte cineva că tocmai şi-a cumpărat casă, poate să-ţi spună la fel de bine care nu mai are personalitate. Imediat, devin valabile următoarele supoziţii: că sunt legaţi cu cătuşe de un serviciu pe care îl detestă, că n-au un chior, că-şi petrec serile uitându-se la video, că s-au îngrăşat vreo şapte kile, că nu mai acordă atenţie ideilor noi. E deprimant până-nmăduvă. Dar partea cea mai proastă e că oamenilor ăstora nici măcar nu le plac locuinţele în care stau. Puţinele momente de bucurie şi le procură din visurile c-o

să se mute într-o casă mai mare şi mai confortabilă.

Doamne, ce m-o fi apucat, de sunt aşa întors pe dos?

Lumea a devenit o casă mare, arătoasă şi liniştită, ca vila lui Deirdre din Texas. Viaţa chiar nu trebuia să fie aşa.

Am uitat să vă spun că, mai devreme, am comis greşeala de a mă plânge de atmosfera mortuară din casă, la care tata mi-a răspuns cu o glumiţă:

— Nu ne înfuria, c-o să ne mutăm într-un apartament fără cameră de oaspeţi şi fără aşternuturi de-a gata, aşa cum au făcut părinţii tuturor prietenilor matale.

Şi i s-a părut c-a zis o mare ghiduşie.

Ha-ha, mor de râs.

De parcă ar vrea să se mute. Ştiu că n-o s-o facă niciodată. Se vor încleşta în luptă cu forţele schimbării şi-o să facă talismane împotriva lor, ca rulourile de hârtie pe care le confecţionează mama din ziare, ca să aibă cu ce să înteţească focul din şemineu. O să frece menta prin casă până când viitorul, ca un muncitor cupâcamaraşi molipsitor, o să spargă uşa şi o să comită vreo atrocitate – care poate fi moartea, sau boala, său focul sau (de asta se tem ei cu adevărat) faliment-Aparitia omului cu picamărul o să-i trezească violent din starea de mulţumire de sine şi o să le valideze anxietatea-Ai mei ştiu că venirea lui e inevitabilă şi îşi imaginează deja Iernile lui purulente şi verzi, de culoarea pereţilo-dmlâpitale şi îi văatiainele luate la nimereala” din tombelroanedepozitelor din

Santa Monica ale Boys and Girls Club of America, printre care doarme noaptea. Şi mai ştiu că nu are nicio proprie17 tată că n-o săltea de vorbă despre ce mai e pe la televizor şi că o să-i înşface ca pe puii de vrabie.

Totuşi, nu vor să discute despre el.

Pe la unsprezece, mama şi tata dorm şi Tyler e la o petrecere. Un telefon scurt de la Dag îmi confirmă că mai există viaţă şi în alte colţuri ale universului. M-am liniştit. Noutăţile fierbinţi ale zilei au fost două: incendiul Aston

Martih-ului, care a ajuns pe pagina a şaptea din *The Desert Sun* (cu pagube de peste o sută de mii de dolari, evenimentul a fost clasificat drept infracţiune), şi, doi, Căpitanul a venit să bea ceva la Larry's, a comandat o Niagară de băjujiuti, după care, când Dag i-a cerut să acele nofă-pu şi simplu a plecat. Ca un fraier, Dag l-a lăsat să scape. Cred că am încurcat-o de data asta.

— A, da, era să uit. Frate-meu, compozitorul de jingle-uri, mi-a trimis o paraşută veche ca s-o folosesc pe post de prelată pentru Saab. Câtamai cadoul, nu? a completat Dag.

Mai târziu, mă aşez la televizor şi halesc o cutie întreagă de fursecuri LU cu ciocolată. Orele următoare mă găsesc lălăind-o prin bucătărie şi-mi dau seama că sunt aşa de plictisit, că mai am un pic şiteşin pe Jostnfosfo idee buna să vin acasă de Crăciun. Sunt preata Atrân pentru asta. Cu ani în urmă, când mă întorceam de la diverse şcoli sau din

Restrângerea cuibului pentru puiet: tendinţa părinţilor de a se muta în locuinţe mai mici, fără camere de oaspeţi, după ce le pleacă progeniturile de acasă. Gestul previne eventuala traiectorie de bumerang a copiilor cu vârste cuprinse între douăzeci şi treizeci de ani.

Invidie imobiliară: sentiment de gelozie generat de statisticile privind locuinţele în rândul tinerilor şi al persoanelor fără drept de vot.

excursii, mă aşteptam de fiecare dată să găsesc o perspectivă nouă asupra familiei mele, să o privesc cu alţi ochi. Treaba asta nu se mai întâmplă acum – cel puţin, zilele în care mai descopeream ceva despre părinţii mei sunt de domeniul trecutului. M-am ales cu doi oameni drăguţi, ceea ce, clar, e mai mult decât primeşte majoritatea oamenilor, dar e timpul să merg mai departe. Cred că am fi toţi recunoscători.

TRANS

FORMĂ

Ziua de Crăciun. De dis-de-dimineaţă stau în sufragerie înconjurat de lumânările mele – sute, poate chiar mii – şi de role peste role de staniol furios şi foşnitor şi vrafuri de farfurioare de unică folosinţă. Am pus lumânări pe orice suprafaţă plată disponibilă, şi foiţele de staniol nu doar protejează lucrurile de ceara care picură, dar servesc şi la dublarea flăcărilor care se reflectă în ele. Sunt lumânări peste tot: pe pian, pe rafturi, pe măsuţa de cafea, pe policioara de deasupra şemineului, în şemineu, pe pervazul ferestrelor, ca să ne păzească de faţada spoită a vremii mohorâte, întunecate şi umede. Numai pe comoda de stejar pe care stau boxele cred că sunt cel puţin cincizeci de lumânări, un portret de familie esperanto de toate înălţimile şi formele. Fel şi fel de personaje de desene animate se odihnesc în mijlocul unor spirale argintii cu spiţe de culoare galben-lămâie şi verde-lime. Sunt colonade de zmeuriu şi poieni de alb – un păienjeniş încâlcit şi multicolor care probabil că arată ca o machetă în ochii cuiva care nu a mai văzut niciodată o lumânare. Aud zgomot de paşi la etaj. Mă strigă tata.

— Andy, tu eşti?

— Crăciun fericit, tata! S-a trezit toată lumea?

— Aproape. Maică-ta îl înghionteşte pe Tyler ca să-l urnească. Ce faci acolo?

— E o surpriză. Promite-mi că nu coborâţi decât peste un sfert de oră. N-am nevoie decât de cincisprezece minute.

— Nu-ţi face griji. Înălţimea-sa o să aibă nevoie chiar

de mai mult ca să aleagă între gel şi spumă.

— Deci, promiţi?

— Cincisprezece minute bătute pe muchie.

Aţi încercat vreodată să aprindeţi mii de lumânări? Durează mai mult decât credeţi. Folosindu-mă de o lumânare pentru cină simplă, albă, pe post de iască, cu o cârpă dedesubt în care să se scurgă ceara topită, aprind fitilurile copilaşilor mei – reţelele de votive, plutoanele de candele evreieşti şi, din când în când, lumânări ornate cu mică colorată. Le aprind pe toate şi simt cum se încălzeşte în cameră. Trebuie deschis un geam, ca să intre oxigen şi nişte aer rece. Termin.

Peste puţin timp, cei trei membri de faţă ai familiei Palmer se adună în capul scărilor.

— Suntem gata, Andy! Coborâm! mă anunţă tata, acompaniat la percuţie de Tyler, care bocăne din picioare coborând scările şi fredonează: „schiuri noi, schiuri noi, schiuri noi, schiuri noi…”

Mama zice că parcă îi miroase a ceară, dar îi piere vocea cât ai clipi. Acum îi văd, au terminat primul palier de scări. De acolo, văd şi simt suflul de culoarea untului al flăcărilor care şerpuiesc prin uşa de la sufragerie. Dau colţul.

— O, Doamne! face mama când intră toţi în cameră.

Înmărmuriţi, se rotesc cu încetinitorul, pe măsură ce descoperă că sufrageria, de obicei posomorâtă, e acoperită de o glazură incandescentă, vie, de foc alb şi că toate suprafeţele sunt înghiţite de flăcări – o împărăţie ameţitoare şi efemeră de lumină ideală. Instantaneu, corpurile noastre sunt eliberate de vulgarităţile gravitaţiei şi intră într-un tărâm unde pot face mişcări acrobatice, ca un astronaut pe orbită, mişcări mimate de umbrele care se preling febrile pe pereţi.

— E ca-n Paris… zice tata, trăgând aer în piept.

Se referă, sunt siguyla catedrala Notre Dame. Aerul

dinăuntru e fierbinte şbpuţin pârlit. Cam aşa cred că miroase după ce un OZN îşi/a zborul dintr-un lan de grâu, lăsând în urmă un cerc pârjolit.

Mă uit şi eu la-rezultatele operei mele. Reinventez mental acest spaţiu farpiliar, din izbucnirea lui de galben cromat. Efectul e chiar mai spectaculos decât mă aşteptasem; lumina îmi arde găuri de acetilenă în frunte, fără să mă doară, fără ranchiună, şi mă extrage din propriul meu corp. Aceeaşi lumină aprinde ochii alor mei, lăsându-i să întrevadă, chiar şi numai pentru câteva momente, posibilitatea unei existenţe în timpul prezent.

— O, Andy! începe mama, căutând un scaun. Ştii de ce îmi aminteşte treaba asta? De visul pe care-l are toată lumea când şi când, cum că eşti la tine în casă şi descoperi deodată o cameră nouă despre a cărei existenţă habar n-ai avut. Însă imediat ce o vezi, îţi spui: „Bine, e clar ca lumina zilei că exista. A fost aici dintotdeauna”.

Tyler şi tata se aşază, cu stângăcia agreabilă a cuiva care tocmai a câştigat marele premiu la loterie.

— E un videoclip, Andy, spune Tyler. Un videoclip total!

Dar există o problemă.

Mai târziu, lucrurile revin la normal. Lumânările încep să se stingă încet de la sine şi rutina de fiecare dimineaţă îşi reintră în drepturi. Mama se duce să pună de cafea, tata dezactivează miezul de actiniu al detectoarelor de fum, ca să preîntâmpine un cataclism sonic, Tyler dă iama în ciorap şi-şi demolează cadourile. („Schiuri noi! Acum pot să mor!”)

Dar mă încearcă o senzaţie de…

E senzaţia că emoţiile noastre, deşi minunate, se întâmplă în vid şi cred că totul se reduce la faptul că aparţinem clasei de mijloc.

Vezi, când faci parte din clasa de mijloc, trebuie să te împaci cu ideea că istoria o să te ignore. Trebuie să te

împaci cu ideea că istoria nu o să-ţi susţină niciodată cauzele. Nu o să-i pese de tine niciodată. Asta e preţul plătit pentru confortul şi liniştea de zi cu zi şi din cauza acestui preţ toate fericirile sunt sterile şi toate tristeţile se sting fără a stârni TTT – ifăr”.

Şi orice mici momente de frumuseţe intensă, pâlpâitoare, ca cel din această dimineaţă, o să fie uitate şi răsuitate, dizolvate de timp ca un film de 8 mm lăsat afară în ploaie, fără sunet şi înlocuit rapid de mii de copaci care se înalţă în tăcere.

BINE AI VENIT
DIN VIETNAM.
BĂIETE

E vremea să evadez. Îmi vreau viaţa, cea adevărată, înapoi, cu toate mirosurile ei ciudate, cu golurile de singurătate şi ieşirile lungi şi senine cu maşina. Tmrvreau prietenii, şi slujba mea creţină, şi chiuveta în care arunc resturile de cocktailuri nebăute. Mi-e dor de jeăldlumină.

— Auzi, ţie-ţi merge bine acolo, în Palm Springs? mă întreabă Tyler două zile mai târziu, când, în drum spre aeroport, ne oprim să vizităm memorialul războiului din Vietnam.

Motorul maşinii duduie serios la deal.

y

— Haide, Tyler, varsă tot! Ce ziceau mama şi tata?

— Nimic. Doar oftează la greu, ce-i drept, nu chiar aşa de mult ca atunci când vine vorba de Dee sau Dave.

— Ce?

— De fapt, ce anume, exact, faci tu acolo? Televizor

n-ai, prieteni n-ai…

— Am şi eu prieteni, Tyler, stai liniştit.

— Bine, fie, ai prieteni. Dar îmi fac griji din cauza ta. Asta-i tot. Parcă treci prin viaţă doar zgâriindu-i uşor suprafaţa, ca un păianjen de apă, ca şi cum ai avea un secret care te împiedică să intri în existenţa mundană de zi cu zi. OK, treaba ta, dar toate astea mă sperie. Dacă, ah, nu ştiu, dacă ai dispărea pur şi simplu într-o zi, nu cred că aş putea să fac faţă.

— Doamne, Tyler, termină. Nu plec nicăieri. Promit. Calmează-te. Parchează acolo…

— Promiţi că-mi dai un semn, cât de mic, dacă ai de gând să te auri sau să te metamorfozezi în ceva sau ce-o fi…

— Nu mai fi aşa dfmăcabru. Da, bine, promit…

— Nu mă lăsa în urmă, atât te rog. Ştiu că pare că-s super*l* mulţumit de viaţa mea şi tot tacâmul, dar, ascultă-mă, e numai cu „juma' de gură. Netred tu ridichea mie şi prietenilor mei – pe nedrept, dacă mă întrebi –, dar să ştii că; aş renunţa la absolut tot într-o clipită dacă mi-ar oferi cineva o alternativă, oricât de puţin plauzibilă, y

— Tyler, opreşte-te!

— M-am săturat să fiu invidios pe toate, Andy…

Nu se opreşte băiatu5.

— Şi mă îngrozeşte că nu văd niciun viitor. Nu pricep de unde mi se trage reflexul să fac pe nebunul faţă de toată lumea. Chiar mă bagă în sperieţi. Ştiu că din afară pare că nu dau doi bani pe nimic, Andy, dar să ştii că nu-i aşa. Doar că nu-mi dau voie să arăt asta şi nu ştiu de ce.

Cum urcăm noi dealul spre intrarea în memorial, mă tot întreb cel-ajy-i-atj-Cred că va trebui să fiu, după cum spune Claire, „un pic-picuţ râzăreţ faţă de viaţă". Dar e tare greu.

În Brookings au tras peste 260.000 de kilograme de peşte la docuri şi în Klamath Falls a avut loc o expoziţie

reuşită de vaci din rasa Aberdeen-Angus. Oregon a fost cu adevărat un tărâm al mierii, 2000 de apicultori primind autorizaţie de la stat în 1964.

Memorialul se numeşte Grădina Mangâierii. E un arc spiral care seamănă cu clădirea Muzeului Guggenheim, săpat într-o pantă a muntelui, care arată de la distanţă ca un gorgan de smarald stropit cu o ceaţă vegetală. Vizitatorii încep traseul de jos, urmând o alee în spirală şi citesc textele inscripţionate pe o succesiune de blocuri de piatră, care povestesc evenimentele incendiare din Vietnam, în contrast cu viaţa de zi cu zi de acasă, din Oregon. Sub aceste relatări juxtapuse sunt săpate în piatră numele tinerilor tunşi periuţă din Oregon, care au muritânnoroi străin.

Situl e atât un document remarcabil, cât şi un spaţiu vrăjit. În toate lunile anului, găseşti aici vilegiaturişti şi rude îndoliate de toate vârstele şi formele, oameni aflaţi în diferite etape de dezintegrare psihică, reconstruim şi reintegmr-xare aşa flori, scris & jmai

„Mute" bineînţeles, lacrimi.

Pe-3 uratavâzâtei, Tyler dovedeşte olajramăhe respect, ceea ce s-ar traduce prin faptul că nu-l apucă brusc fredonatul şi dansatul, cum s-ar întâmpla, de exemplu, dacă am fi în mall-ul din Clackamas County. I-a trecut pofta destăinuirilor de mai devreme şi sunt destul de sigur că nici n-o să-l mai apuce.

— Andy, tot nu mă prind. Ştii, locul ăsta e chiar cool etc., etc., dar nu înţeleg de ce te-ar interesa pe tine, din toate cele, taman Vietnamul. Se terminase încă dinainte de-a ajunge tu la pubertate.

— Nu se poate spune că-s expert în domeniu, dar să ştii că-mi amintesc nişte chestii vagi, frânturi de imagini în alb-negru de la televizor. În copilărie, Vietnamul era culoarea de fundal a vieţii tuturor, ca roşul sau albastrul sau auriul care apare uneori într-o poză, orice ai face, ca

mai apoi să dispară brusc într-o bună zi. Imaginează-ţi că te scoli într-o dimineaţă şi constaţi că verdele a dispărut de pe faţa pământului. De-aia vin aici, ca să văd o culoare pe care nu o mai văd nicăieri altundeva.

— Eu, unul, nu mai ţin minte nimic din perioada aia.

Preempţiunea deriziunii: denumire a unei strategii de viaţă; refuzul de a te pune în orice fel într-o postură vulnerabilă din punct de vedere emoţional ca să nu fii luat în balon de cei din jur. *Preempţiunea deriziunii* este principalul obiectiv al *ironiei reflexe*.

— Nici nu cred că ai vrea. Au fost nişte vremuri tare urâte…

Reuşesc să scap de interogatoriul lui Tyler.

Da, bine, îmi spun în sinea mea, au fost într-adevăr timpuri urâte, dar, pe de altă parte, au fost singurele timpuri istorice cu „i” mare de care o să am parte, pentru că de atunci, Jstoriaa a fost transformaţă în conaunicaţ de presă, în strategie de marketing şi într-un instrument cinic de campanii. Şi, stai aşa, nici nu se poate spune c-am avut parte de prea multă istorie adevărată – am ajuns la un concert din arena istoriei tocmai când se termina ultimul cântec. Oricum, am văzut destul şi astăzi, în absenţa bizară a tuturor indiciilor timpului, am nevoie de coiâexâune de la mare distanţă, cu un trecut cât de cât important.

Clipesc şi deschid ochii, ca ieşit din transă.

— Auzi, Tyler? Eşti gata să mă duci la aeroport? Cursa 1313 spre Fraiereşti decolează peste puţin timp.

Avionul aterizează fără probleme în Phoenix, după care, câteva ore mai târziu, ajung din nou în deşert, cu taxiul. Dag e la muncă şi Claire e încă la New York.

Cerul seamănă cu un vis tropical de catifea neagră. Palmierii-fluture pieriţi se apleacă uşor să-i spună lunii pline

Radical din verde: operaţiune în urma căreia poţi face diferenţa dintre invidie şi gelozie.

Ironie reflexă: tendinţă de a face comentarii ironice ireverenţioase în discuţiile de zi cu zi, urmând logica naturală a genunchiului în raport cu ciocănelul.

Celebrapatie: obişnuinţă conform căreia nicio activitate nu merită începută dacă nu devii foarte celebru în urma ei. Ce/e*brapatia* are manifestări asemănătoare cu lenea, dar cauzele ei sunt mult mai profunde.

la ureche un banc obscen. Aerul uscat parcă scârţâie din cauza promiscuităţii bârfitoare a polenului şi un lămâi Ponderosa din apropiere, recent toaletat, miroase mai curat decât orice am mirosit vreodată. Astringent. Pesemne că Dag le-a dat drumul câinilor să colinde, pentru că nu-i văd nicăieri.

Îmi las bagajele în faţa portiţei batante de fier forjat şi intru în curtea comună a bungalourilor noastre. Ca un prezentator al unei emisiuni-concurs care întâmpină un nou concurent, strig: „Vă salut, uşilor!”, adresându-mă, evident, uşilor lui Claire şi Dag, după care deschid uşa de la mine, din spatele căreia aud că începe să ţârâie telefonul. Asta nu mă opreşte să-i dau un pupic. Ce, voi n-aţi face la fel?

NOSTALGIA E I O

ARMĂ

AVENTURĂ FĂRĂ RISC = DISNEYLAND

Claire e la telefon. Sună de la New York, cu un ton încrezător în voce pe care nu l-am mai simţit niciodată – ceea ce înseamnă că subliniază mai multe cuvinte pe măsură ce vorbeşte. După mici amabilităţi de vacanţă, trec la subiect şi pun întrebarea esenţială:

— Cum au mers lucrurile cu Tobias?

— *Comme si, comme ça*. Chestia asta cere o ţigară, Crucea mea de toate zilele – stai un pic – trebuie să fie una prin cutia asta. Fii tu atent, Bulgari! Armand, noul soţ al maică-mii, e plin de bani. Deţine drepturile de marketing pentru butoanele alea mici de pe telefoanele cu tastatură – steluţa şi zeroul. E ca şi cum ar avea drepturile de marketing pentru Lună! Îţi dai seama?

Aud un „clic-clic”. Claire îşi aprinde o ţigară Sobranie sustrasă din provizia lui Armand.

— Da, Tobias, păi cum să încep? E un caz tipul… Trage adânc din ţigară. Linişte. Expiră fumul. Arunc eu o nadă.

— Când v-aţi văzut până la urmă?

— Azi. Îţi vine să crezi? La cinci zile de la Crăciun! Incredibil. Am făcut o groază de planuri să ne întâlnim înainte, dar el le-a stricat unul câte unul, cretinoidul. În cele din urmă, a rămas că ne vedem în Soho să luăm prânzul împreună, deşi eu mă simţeam ca o căzătură după ce petrecusem cu Allan şi amicii lui în noaptea de dinainte. Am reuşit chiar să ajung în Soho devreme, ca să constat apoi că restaurantul se închisese. Tâmpiţii ăştia de proprietari de condominii distrug absolut tot ce ating. Andy, nu ţi-ar veni să crezi dac-ai vedea ce-a ajuns Soho. E ca un parc tematic Disney, mai puţin frizurile şi suvenirurile, care-s mai de Doamne-ajută. Toţi pe-acolo au IQ-ul de 110, dar se dau mari şi tari de parcă ar avea 140. Jumătate dintre oamenii de pe stradă sunt japonezi şi se învârt de colo-colo cu litografii de Andy Warhol şi Roy Lichtenstein care valorează cât greutatea lor în uraniu. Dar ce m-a izbit e că toţi, fără excepţie, păreau din cale-afară de mulţumiţi de ei înşişi.

— Dar ce s-a întâmplat cu Tobias?

— Imediat. Deci ajung mai devreme. Şi afară e frig-frig, frig de ţi se taie răsuflarea şi-ţi cad urechile, Andy, aşa

că trebuie să petrec mai mult timp ca de obicei prin magazine, uitându-mă la nişte prostioare cărora în mod normal nu le-aş acorda o nanosecundă din timpul meu, doar ca să nu îngheţ pe trotuar şi, uite-aşa, iată-mă într-o prăvălie oarecare, când, pe cine văd peste drum, ieşind din galeria Mary Boone? Pe Tobias, cu o doamnă în vârstă superdichisită. Bine, nu prea în vârstă, dar oricum, cam cotoroanţă. Purta în spate jumătate din producţia naţională de blănuri a Canadei. Ştii, genul ăla de înfăţişare care ar da mai bine la un bărbat decât pe o femeie. După ce am studiat-o mai atent, mi-am dat seama, după cum arată, că nu poate fi decât maică-sa, şi faptul că erau absorbiţi într-o ceartă a adăugat credibilitate teoriei mele. Tipa îmi aminteşte de o chestie pe care o spunea Elvissa, că, dacă unul din părinţi are trăsături prea puternice, atunci cuplul ar trebui să facă un băiat, nu o fată, pentru că fata ar arăta ca o ciudăţenie, nu ca o drăgălăşenie şi, cum părinţii lui Tobias au avut acest noroc, mi-e clar acum de unde i se trage lui frumuseţea. Oricum, m-am repezit să-i salut.

— Şi?

— Cred că Tobias a răsuflat uşurat că scapă de cearta cu maică-sa. M-a sărutat scurt, ceea ce practic ne-a congelat buzele împreună, aşa de frig era afară, după care m-a apucat de braţ ca să mi-o prezinte pe doamna care-l însoţea. A zis ceva de genul: „Claire, ea e mama mea, E-lena”. Imaginează-ţi numai ce înseamnă să pronunţi numele propriei tale mame la mişto. Câtă măgărie…

Oricum, Elena nu părea nici de la o poştă femeia care dănţuia samba cu o carafă de limonadă în mână în Washington, D.C., acum nu ştiu cât timp. Arăta de ziceai că fusese împăiată şi parcă se auzea cum îi zăngăne un pumn de flacoane cu pastile în poşetă. Primul lucru pe care mi-l zice e: „Dragă, ce sănătos arăţi! Eşti aşa de bronzată”. Nu „bună”, nu nimic. Nu pot să spun că nu era îndeajuns de manierată, dar am impresia că-şi folosea vocea-de-vorbit-

cu-vânzătoarea.

Când i-am zis lui Tobias că restaurantul e închis, tipa s-a oferit să ne ducă la „restaurantul ei” dintr-o zonă bună. Mi s-a părut drăguţ gestul, dar Tobias s-a codit, în fine, nu c-ar fi contat, din moment ce Elena l-a luat practic pe sus. Nu cred că a lăsat-o vreodată să se vadă cu cineva din anturajul lui, iar ea murea de curiozitate.

Şi uite-aşa am luat-o înspre Broadway, ei doi boierind în hainele de blană călduroase (am uitat să-ţi spun că şi Tobias purta o blană, cretinul), în timp ce eu şi oasele mele clănţăneam

În carouri de bumbac. Elena mi-a povestit despre colecţia ei de artă („Trăiesc, efectiv, pentru artă!”), în timp ce tropăiam prin decorul de mucava al clădirilor carbonizate care miroseau a peşte şi a sare, precum caviarul, printre bărbaţi în toată firea care purtau codiţă şi ţoale de la Kenzo şi printre oameni ai străzii bolnavi şi la cap, şi de SIDA, ignoraţi de toată lumea.

— La ce restaurant v-aţi dus?

— Am uitat cum se numeşte, c-am sărit în primul taxi. Era pe undeva pe străzile cu 60, prin zona de est. Altminteri, *trop chic*. Totul e *tres trop* chicân ziua de azi: dantelărie şi lumânări, şi narcise miniaturale şi cristaluri gravate. Mirosea adorabil, a zahăr pudră, şi personalul nu mai ştia cum să se gudure pe lângă Elena. Am primit imediat un separeu cu banchete comode; meniurile erau scrise cu creta pe tăbliţe aşezate pe un cadru ca de şevalet, cum îmi place mie, pentru că dă o notă de intimitate spaţiului. M-a mirat însă că ospătarul a îndreptat tabla doar spre mine şi Tobias şi, când m-am ridicat să o mut cumva, Tobias m-a oprit spunându-mi: „Nu te deranja. Elena are alergie la toate categoriile de

alimente cunoscute. Singurul lucru pe care-l mănâncă aici e mei condimentat şi de băut bea apă de ploaie pe care i-o aduc din Vermont într-un vas de zinc”.

La faza asta m-a pufnit râsul, dar m-am oprit urgent când Elena a făcut o faţă care-mi transmitea că da, aşa e, după care chelnerul a anunţat-o că o caută cineva la telefon şi dusă a fost tot restul prânzului.

Ah, să nu uit, Tobias îţi transmite salutări, continuă Claire, aprinzându-şi altă ţigară.

— Ce drăguţ din partea lui!

— Bine, bine, am remarcat sarcasmul. O fi unu noaptea aici, dar încă mă prind de diverse. Unde ajunsesem? Da – Tobias şi cu mine rămânem singuri pentru prima dată de când ne întâlniserăm. Prin urmare, crezi că-l întreb ce-i în mintea lui? De ce m-a lăsat cu ochii în soare la Palm Springs şi încotro se îndreaptă relaţia noastră? Evident că nu! Am stat ca fraiera şi am scos pe gură verzi şi uscate şi am consumat ce comandasem (mâncarea, trebuie să recunosc, era nemaipomenită): o salată de ţelină cu sos remoulade şi peşte John Dory în sos Pernod. Îmi vine apă-n gură.

Una peste alta, prânzul propriu-zis a trecut cât ai clipi. Până să zic „pâs”, Elena se întoarce şi „zbârr”, ieşim de restaurant, „zbârr”, capăt câte un ţoc-ţoc pe obraji şi „zbârr”, tipa e deja suită în taxi, în drum spre Lexington Avenue. Nici nu mă mir că Tobias e aşa de bădăran. Uite ce educaţie a primit.

Noi doi rămânem pe trotuar şi se aşterne un vid de activitate. Cred că ultimul lucru pe care ni-l doream era să spunem ceva. Cotim pe Fifth Avenue, spre Metropolitan, unde era cald şi plăcut şi plin de ecouri de muzeu şi copii frumos îmbrăcaţi. Evident, Tobias a trebuit să strice orice stare om fi avut şi noi atunci: a făcut o scenă de speriat la garderobă, când i-a cerut sus şi tare bietei femei să-i pună haina în spate, ca să nu i-o împroaşte activiştii pentru

drepturile animalelor cu vopsea. După aia am intrat în sălile cu statuile egiptene. Doamne, oamenii ăia erau mici cât nişte furnici. Te reţin prea mult?

— Nu. Oricum, vorbeşti pe banii lui Armand.

— Bine. Ideea centrală din toată faza e că, în cele din urmă, în faţa cioburilor de ceramică coptă, unde ne simţim amândoi complet inutili, pentru că încercăm să ne prefacem că e ceva între noi când ştim prea bine că nu-i nimic, el se hotărăşte să-mi spună ce e în mintea lui… Andy, aşteaptă un pic. Leşin de foame! Mă duc să dau iama în frigider.

— Acum te-a găsit? Asta e partea cea mai suculentă…

Dar Claire a trântit deja receptorul. Profit de dispariţia ei ca să-mi dau jos jacheta mototolită de pe drum şi să-mi torn un pahar cu apă, lăsând robinetul să curgă preţ de cincisprezece secunde, ca să spele depunerile de pe ţeavă. După asta, aprind o lampă şi mă aşez comod pe o canapea, cu picioarele întinse pe taburet.

— M-m întors, zice Claire, cu nişte plăcintă cu brânză foarte bună. Chiar, îl ajuţi pe Dag să servească la petrecerea lui Bunny Hollander de mâine-seară?

(Ce petrecere?)

— Ce petrecere?

— Să înţeleg că Dag nu ţi-a spus încă…

— Claire, lasă asta! Ce ţi-a spus Tobias?

O aud trăgând aer adânc în piept.

— Mi-a spus adevărul, cel puţin parţial. Mi-a zis că ştie că singurul motiv pentru care-mi place de el e cum arată şi că n-are niciun rost să neg. (Nu c-aş fi încercat vreo clipă, dar mă rog.) Mi-a mai zis că ştie că aspectul e singurul lucru de plăcut la el şi ca atare nu vede de ce nu s-ar folosi de asta. Nu ţi se pare trist?

Mormăi ceva că da, aşa e, dar mă gândesc la ce-mi spusese Dag săptămâna trecută, că Tobias trebuie să aibă alt motiv, poate dubios, de se întâlneşte cu Claire – în fond,

de ce să traverseze munţii când poate să aibă pe oricine, nu? Pentru mine, asta ar fi o confesiune mult mai importantă. Claire îmi citeşte gândurile şi continuă aşa.

— Dar nu doar eu m-am folosit de el, ci şi el de mine. Mi-a spus că s-a simţit atras de mine pentru că a avut convingerea că ştiu un secret despre viaţă – un fel de revelaţie care mi-a dat puterea să mă rup de existenţa cotidiană. Mi-a mai zis că a fost curios să vadă ce fel de vieţi ne-am ridicat în pustiul californian tu, Dag şi cu mine, când am ales să stăm la marginea societăţii. A vrut să-şi însuşească secretul meu şi să-l folosească la propria lui evadare, numai că, ascultându-ne, şi-a dat seama că speranţele lui sunt deşarte şi că

CONTROLUL
NU ÎNSEAMNĂ
A CONTROLA

n-o s-o facă, de fapt, niciodată, că nu are destulă vână în el ca să se ridice la nivelul libertăţii totale, că l-ar îngrozi lipsa oricăror reguli. Nu ştiu ce să cred. Mie treburile astea mi-au sunat a gargară de adormit copiii. Mi-au sunat prea superficial, ca şi cum repeta o poezie pe care o învăţase. Tu ce crezi?

Bineînţeles că nici eu n-aş crede o iotă, dar mă abţin să-mi dau cu părerea.

— Nu mă bag. Dar cel puţin s-a terminat curat, fără sânge şi alte urme.

— Curat?? Stai aşa! Ca-n orice despărţire nedureroasă, când am plecat de la galerie şi am luat-o spre Fifth Avenue, am comis şi faza cu „hai să rămânem prieteni”. Dar tot atunci, în timp ce mergeam şi degeram şi ne gândeam amândoi ce uşor am scăpat din cârlig, am găsit eu băţul.

Era o creangă în formă de Y care căzuse dintr-un camion al celor de la întreţinerea parcurilor. Avea forma perfectă a vergelelor magice folosite la găsirea apei – exact genul de obiect care îţi vorbeşte de dincolo. M-a

trezit ca un duş rece. În viaţa mea nu mi-am dorit un obiect cu o poftă atât de instinctuală, de parcă ar fi făcut parte intrinsec din mine, ca o mână sau un picior pe care îl rătăcisem din neatenţie timp de douăzeci şi şapte de ani. M-am repezit ca o nebună, am luat vergeaua, am mângâiat-o cu blândeţe, alegându-mă cu mici zgârieturi de scoarţă pe mănuşile negre de piele, apoi am apucat de ambele crengi ale furcii şi mi-am rotit mâinile înspre interior, ca-n mişcarea clasică de găsire a apei prin divinaţie.

Cum era de aşteptat, Tobias m-a şi luat în primire: „Lasă aia jos! Mă faci de râs”, însă eu m-am ţinut de ea ca de nu ştiu ce, tot drumul, de pe Fifth Avenue taman până la străzile cu numere peste 50, la Elena acasă, unde ne duceam ca să bem o cafea.

Apartamentul Elenei s-a dovedit a fi într-o clădire modernistă enormă din anii ’30, deţinută în comun de proprietari. Totul-totul era alb, cu picturi explozive în stilul pop-art, şi căţeluşi împieliţaţi, şi o femeie în casă care răzuia bilete la loto în bucătărie. Ce să mai tot tacâmul. Familia lui are, cu siguranţă, gusturi extreme.

Când am intrat în casă, mi-a devenit deodată clar că mâncarea săţioasă de la prânz şi noaptea nedormită de dinainte începuseră să mă doboare. Tobias s-a dus să dea un telefon într-o cameră din spate, timp în care eu mi-am scos pantofii şi jacheta şi m-am aşezat pe o canapea ca să vegetez şi să mă uit cum dispare soarele după clădirea de la intersecţia dintre 53 şi 3, aia în formă de ruj. Atunci am suferit o anihilare instantanee – ştii, starea aia subită de epuizare de după-amiază, pe fond de bâzâit de bondari, total lipsită de anxietate şi înceţoşată, care noaptea nu te încearcă sub nicio formă. Până să apuc să conştientizez ce se petrece, am adormit buştean.

Cred c-am dormit câteva ore bune. Când m-am trezit, afară era întuneric şi înăuntru se făcuse ceva mai frig.

Eram învelită cu o pătură Arapaho şi pe măsuţa de sticlă din faţa mea zăceau resturi care în mod sigur nu fuseseră acolo înainte: pungi de chipsuri, reviste, tot felul. Dar nimic nu-mi spunea nimic. Ştii senzaţia aia, când, după un pui de somn după prânz, te scoli cu frisoane şi fiori de neliniște. Exact aşa am păţit. Nu-mi aminteam cine sunt, unde mă aflu, în ce lună suntem, nimic, absolut nimic. Nu ştiam decât că sunt. Mă simţeam aşa de expusă, aşa de vulnerabilă, ca un câmp mare cât vezi cu ochii, pe care tocmai se terminase secerişul. Prin urmare, când a ieşit Tobias din bucătărie şi mi-a zis: „Salutare, Rumpelstiltskin!” e, ai p avut o străfulgerare şi-am fost aşa de uşurată, că am început să urlu la lună. Tobias a venit la mine şi m-a întrebat: „Ce-ai păţit? Nu plânge pe cuvertură… hai în braţe, scumpa mea”. Eu l-am înşfăcat de braţ şi am făcut o criză de hiperventilaţie. Cred că l-am lăsat bujbei.

După vreun minut, m-am liniştit, mi-am suflat nasul într-un şerveţel pe care l-am găsit pe măsuţa de cafea, am luat creanga şi am ţinut-o strâns la piept. Tobias mi-a spus: „Of, Doamne, doar n-o să-ţi căşuneze iar pe nuiaua aia!

Uite, chiar n-am crezut că o despărţire o să te afecteze aşa de mult. Scuze”.

„Pardon?” fac eu. „Mulţumesc, dar pot să fac faţă liniştită despărţirii. Nu te măguli. Mă gândesc la alte lucruri”.

„Cum ar fi?”

„Cum ar fi că mi-am dat în sfârşit seama de cine o să mă îndrăgostesc. Mi s-a dat de veste în somn”.

„Spune-mi şi mie”.

„Se prea poate să înţelegi, Tobias. Când o să mă întorc în California, o să mă duc în deşert cu vergeaua asta. Acolo o să-mi petrec fiecare clipă din timpul liber, căutând apa îngropată adânc. O să mă coc în căldură şi o să merg pe jos în neştire prin ţara nimicului. Poate văd un

cuc alergător, poate mă muşcă un şarpe cu clopoţei sau un crotal. Şi într-o bună zi, nu ştiu când, o să dau peste o dună de nisip, unde o să găsesc pe altcineva, care caută apă ca şi mine. Nu ştiu cine o să fie acest altcineva, dar cu siguranţă de el o să mă îndrăgostesc. De un bărbat care caută apă în deşert, ca şi mine.

M-am întins să iau o pungă de chipsuri de pe masă. Tobias îmi răspunde: „Nemaipomenit, Claire! Nu uita să-ţi pui pantaloni mulaţi, fără chiloţei, că poate reuşeşti să faci autostopul şi un pic de motorsex cu străini prin furgonete”.

I-am ignorat comentariul şi exact când întindeam mâna să iau un chips de pe măsuţa de sticlă, am văzut în spatele pungii o sticluţă de ojă Honolulu Choo-Choo.

A-haa!

Tobias m-a privit cum o iau şi mă holbez la etichetă. A zâmbit. Mie mi s-a făcut un gol în minte şi apoi mi s-a infiltrat o senzaţie oribilă – ca decupată din povestirile de groază ale lui Dag, în care un personaj conduce bine-mersi un Chrysler şi deodată îşi dă seama că în spatele scaunului lui se ascunde un vagabond cu intenţii criminale şi o bucată de sfoară în mână.

Mi-am luat pantofii şi m-am încălţat. Mi-am pus jacheta. L-am anunţat sec şi tăios că trebuie să plec. Şi atunci Tobias a început să mă biciuiască, pe un ton din ce mai ridicat:

„Ce sublimă eşti tu, Claire! Cum cauţi tu mici revelaţii gingaşe împreună cu amicii tăi din menajeria ciudaţilor, unde a-nţărcat dracu’ palmierii! Nu asta faci? Ei bine, o să-ţi spun o treabă: îmi place serviciul meu de aici, din oraş! îmi plac orele fixe, şi jocurile logice, şi bătălia pentru bani, şi însemnele statutului social, deşi tu mă crezi bolnav la cap pentru că-mi doresc oricare dintre lucrurile astea”.

Dar eu o pornisem deja spre uşă. Trecând pe lângă bucătărie am zărit scurt, dar suficient de clar, o pereche de

picioare încrucişate, albe ca laptele, şi un norişor de fum de ţigară – un fragment de imagine tăiat de tocul uşii. Tobias s-a luat după mine şi m-a urmărit pe hol şi în drum spre lifturi. O dădea înainte:

„Ştii, când te-am cunoscut, Claire, am crezut că am şi eu în sfârşit şansa să devin ceva mai de Doamne-ajută, să-mi dezvolt o latură sublimă. Ştii ce? La naiba cu sublimul! Nu vreau mici momente de revelaţii graţioase. Vreau totul şi-l vreau acum! Vreau să-mi spargă capul cu spărgătoare de gheaţă un cârd de majorete furioase, Claire! Nişte majorete şi furioase şi drogate! Pe-asla n-o pricepi, nu?”

Chemasem liftul şi mă uitam în gol spre uşi, care nu se mai deschideau odată. A împins cu piciorul unul dintre câinii care se ţinuseră după noi şi şi-a continuat tirada:

„Vreau acţiune! Vreau să fiu ca aburul care şuieră din radiatoare pe autostrada Santa Monica, după o ciocnire în lanţ cu o mie de maşini, şi să urle pe fundal rock psihedelic din maşinile zobite. Vreau să fiu omul cu glugă neagră care porneşte sirenele de alarmă antiaeriană. Vreau să fiu gol şi prăjit de vânt şi să călăresc racheta de deschidere dintr-o herghelie care se duce să bombardeze fiecare sătuc de căcat din Noua Zeelandă”.

Din fericire, în cele din urmă, s-au deschis uşile. M-am urcat în lift şi l-am privit pe Tobias fără să scot un cuvânt. Atacul lui de artilerie nu s-a oprit nici măcar atunci.

„Du-te dracului, Claire, cu atitudinea ta de superioritate cu tot! Toţi suntem nişte bieţi căţeluşi – numai că eu se întâmplă să ştiu cine mă mângâie pe creştet. Dar ştii ceva? Cu cât mai mulţi oameni ca tine aleg să nu intre în joc, cu atât le va fi mai uşor celor ca mine să câştige”.

I-am făcut „la revedere” cu mâna, uşile s-au închis şi am început, slavă Domnului, să cobor. Tremuram un pic, dar cel puţin vagabondul din spatele scaunului plecase. M-

am simţit eliberată din chingile propriei mele obsesii şi, până să ajung la parter, nu mi-a venit să vred ce lacomă lipsită de minte fusesem – lacomă după sex, după umilinţe şi pseudodrame… Şi atunci, acolo mi-am propus să nu repet în viaţa mea o astfel de experienţă. Singurul mod în care poţi să-i tratezi pe Tobiaşii de pe lumea asta e să nu le dai voie să intre în viaţa ta deloc. Pur şi simplu nu te uita la indiferent ce-or avea de pus pe tarabă. Doamne, ce uşurată m-am simţit! Şi câtuşi de puţin furioasă.

Amândoi îi cântărim spusele.

— Mai mănâncă nişte plăcintă cu brânză, Claire. Am nevoie de timp ca să diger toată povestea.

— Nţ. Nu pot să mănânc. Mi-a trecut pofta. Ce zi am avut… Apropo, poţi să-mi faci un serviciu, te rog? Pune-mi şi mie nişte flori într-o vază, la mine acasă. Nişte lalele ar fi frumoase. O să am nevoie de ele mâine, când mă întorc.

— Aha! Asta înseamnă că te muţi înapoi în bungaloul matale?

— Da.

MASELE PLASTICE NU SE DEZINTEGREAZĂ NICIODATĂ

Azi e o zi de profund interes meteorologic. Dealurile din Thunderbird Cove au fost lovite de nişte tornade de praf. Toate oraşele din deşert sunt în stare de alertă pentru inundaţii. La Rancho Mirage, un gard viu din leandri nu şi-a îndeplinit bine rolul protector şi a permis unei încurcături dese de ştir, frunze de palmier şi pahare goale şi desecate de Big Gulp cu gheaţă să împroaşte cu lovituri zidurile centrului de copii Barbara Sinatra. Totuşi, aerul e călduţ şi, prin contrast, soarele străluceşte puternic.

— Bine ai revenit printre noi, Andy! strigă Dag. Uite, cam aşa era vremea prin anii ’60.

Dag e în piscină, intrat în apă până la brâu şi filtrează oglinda apei cu o plasă fină.

— Uită-te la cerul ăsta mare de deasupra noastră! Şi stai să vezi o chestie. Cât ai fost tu plecat proprietarul s-a zgârcit la tărâţe şi a cumpărat la mâna a doua o copertină pentru piscină. Uite ce s-a întâmplat...

Ce s-a întâmplat era că învelitoarea din bule de plastic, după ani de stat în soare şi în clorură granulată dizolvată în apa piscinei, atinsese punctul critic. Ţesuturile copertinei începuseră să se dezintegreze, eliberând în apă mii de muguri delicaţi şi spumoşi, cu petale de plastic, care încapsulaseră în trecut bule de aer. Câinii curioşi fac pleosc-pleosc cu lăbuţele aurii pe bordura de ciment a piscinei şi trag cu ochiul la apă, pe care o adulmecă, dar nu o beau, şi apoi inspectează picioarele lui Dag, care, cu micile petale de plastic intrat în putrefacţie care fâlfâiau de colo-colo, îmi amintesc de o zi de marţi din aprilie în Tokyo, când cad pe pământ florile de cireş. Dag le strigă să se care, că oricum nu-i nimic de papa acolo.

— Mersi, dar nu mă interesează. Îţi las toată distracţia. Ţi-a povestit Claire noutăţile?

— Despre cum s-a descotorosit de broasca râioasă? M-a sunat de dimineaţă. Trebuie să recunosc că-i admir romantismul fetei ăsteia.

— Da, aşa e, nu te mai saturi de ea.

— Se întoarce în seara asta, pe la unsprezece şi avem în plan o surpriză şi pentru tine. Credem că o să-ţi placă. Nu pleci pe nicăieri mâine, nu-i aşa?

— Nu.

— Super.

În continuare, vorbim despre cum ne-am petrecut vacanţa şi despre ce neamuzante sunt vacanţele în general, în timp ce Dag cerne apa. Încă n-am întrebat nimic despre faza cu Căpitanul şi despre nenorocirea cu Aston Martin-ul.

— Ştii, eu am fost convins că masele plastice nu se descompun, dar iată că nu-i adevărat. Uită-te şi tu aici –

super! A, să-ţi mai spun o chestie: am găsit o metodă să scăpăm de tot plutoniul din lume, în siguranţă şi pentru totdeauna. Tare m-a chinuit inteligenţa cât aţi fost voi plecaţi…

— Mă bucur că ai rezolvat cea mai mare problemă a timpurilor noastre. Oare de ce-am senzaţia că n-o să rezişti tentaţiei de a-mi povesti cum?

— Ce băiat deştept… Merge cam aşa…

Vântul împinge un val plin de petale direct în plasa lui.

— Iei tot plutoniul care zace aruncat prin diferite locuri, ştii, cum ar fi bucăţoaiele alea enorme pe care le ţin ca să impresioneze duşmanii prin centralele nucleare, iei bucăţile astea, le înveleşti cu un strat de oţel, după modelul drajeurilor M&M, şi le pui într-o rachetă pe care o propulsezi în aer. În acest fel, dacă racheta se prăbuşeşte, te duci la locul accidentului, culegi drajeurile şi mai încerci o dată. Dar cum racheta nu are voie să se prăbuşească, o să explodeze împreună cu tot plutoniul direct în soare.

— Sună bine, dar ce faci dacă racheta se prăbuşeşte în apă şi tot plutoniul se duce la fund?

— O propulsezi spre Polul Nord, ca să aterizeze pe gheaţă. Şi, dacă totuşi se scufundă, trimiţi un submarin să o ridice. E la mintea cocoşului. Doamne, ce deştept sunt!

— Sigur nu s-a mai gândit cineva la asta înaintea ta?

— Poate că da, poate că nu. Oricum, e cea mai bună idee de pe piaţă. Apropo, vezi că diseară mă ajuţi la bar la megapetrecerea lui Bunny Hollander. Te-am pus deja pe listă. O să ne distrăm la greu. În fine, asta dacă n-o să ne facă vântul casele pilaf până atunci. Mamă, ascultă cum face…

— Deci, Dag, Căpitanul e bine-mersi?

— Ce-ţi veni să mă întrebi de el?

— Crezi că te dă în gât la poliţai?

— Dacă o face, o să neg tot. Plus c-o să negi şi tu. Doi

contra unul. Condamnările nu-s tocmai pe gustul meu.

Simplul gând c-aş putea avea de-a face în vreun fel cu tribunalele sau cu orice duce la pârnaie mă îngheaţă. Dag îmi citeşte gândul pe faţă.

— N-o pune la lingurică, amice. Nu o să se ajungă niciodată până acolo, promit. Am una şi mai tare: ghici a cui maşină era?

— A cui?

Cronometrarea deşeurilor: tendinţa ca, uitându-te la un obiect, să estimezi ochiometric perioada de timp în care se va descompune complet: *„Clăparii de schi sunt cei mai răi. Plastic solid. O să reziste pe aici până o să explodeze Soarele într-o supernovă”*.

— A lui Bunny Hollander, tipul la a cărui petrecere mergem să muncim diseară.

— Of, Doamne!

Puncte luminoase gri-porumbel clipesc intermitent, ca nişte lămpi cu halogen, şi par că se mişcă de colo-colo pe sub plafonul compact de nori care acoperă seara. S-ar zice că tocmai s-a revărsat cutia Pandorei.

Sunt în Las Palmas, în spatele barului dichisit al petrecerii de Anul Nou organizate cu tot sclipiciul de rigoare de Bunny Hollander. Figuri de *nouveaux riches* mi se vâră agresiv sub nas. Pe de o parte, se îmbulzesc să pună mâna pe băuturi (parveniţii întotdeauna îl tratează pe ajutorul de barman ca pe un gunoi), însă, pe de altă parte, încearcă să-mi intre în graţii şi, de ce nu, să-mi facă avansuri.

Lista invitaţilor se încadrează cam în eşantionul secund: îmbogăţiţi din televiziune contra îmbogăţiţi din film; exces de atenţie pentru aspectul fizic acordată în etapa excesului de vârstă; câteva figuri mai răsărite, dar un pic prea ţipătoare; pseudosănătate înşelătoare a graşilor bronzaţi; anonimat facial de genul pe care-l găseşti la bebeluşi, la vârstnici şi la cei cu liftinguri întinse

de plesnesc din cusături; o umbră vagă de celebrităţi, fără ca vreuna să fie prezentă în carne şi oase. Combinaţia de prea mulţi bani şi prea puţine vedete poate avea efecte devastatoare. Şi, deşi petrecerea e animată de duduie geamurile, lipsa de muritori faimoşi îl vexează pe amfitrionul serii, Bunny Hollander.

Bunny e o celebritate pe plan local. În 1956 a produs un spectacol de mare succes pe Broadway, *Sărută-mă, oglinda* sau nu ştiu ce tâmpenie asemănătoare, şi planează de aproape treizeci şi cinci de ani pe aripile respectivului succes. Are părul grizonant şi lucios, ca un ziar lăsat afară, în ploaie, şi o uitătură piezişă care-l face să semene cu un agresor de copii

Anii zerozeci: primul deceniu al unui nou secol.

şi care i se trage de la şirul de liftinguri faciale începute de prin anii ’60. Pe de altă parte însă, Bunny ştie o groază de bancuri scabroase şi se poartă frumos cu personalul angajat – cea mai bună combinaţie posibilă –, ceea ce îi compensează defectele.

Dag destupă o sticlă de vin şi spune:

— Bunny arată de parcă ar ţine ascunşi sub verandă nişte pici de la cercetaşi pe care i-a tranşat.

— Dragule, toţi avem cercetaşi tranşaţi sub verandă, răspunde Bunny, care apare pisiceşte din spate (în ciuda corpolenţei lui) şi îi întinde lui Dag un pahar.

— Gheaţă pentru ochişor-băutor, te rog!

Ne face cu ochiul, dă din funduleţ şi pe-aici ţi-e drumul.

Dag roşeşte, ceea ce i se întâmplă extrem de rar.

— Nu cred c-am cunoscut vreodată un om cu atât de multe secrete. Îmi pare rău de maşina lui. Aş fi preferat să fi fost a cuiva antipatic.

Mai târziu, am adus eu vorba, pe după vişin, despre maşina lui Bunny, încercând să-mi răspund la o întrebare care-mi stătea pe creier.

— Bunny, am citit în ziar că ţi-a ars maşina. Nu aveai lipită pe ea un autocolant cu textul: „Întrebaţi-mă de nepoţii mei”?

— A, aia? O fi fost vreunul dintre golănaşii mei de amici din Vegas. Şarmanţi, tipii. Despre ei nici nu stăm de vorbă.

Subiect închis.

Domeniul lui Hollander a fost construit în era primelor călătorii spre Lună şi seamănă cu vizuina fantastică a unui hoţ de bijuterii extrem de vanitos şi înrăit până-n măduva oaselor din perioada cu pricina. Abundă soclurile şi oglinzile. Sculpturi de Noguchi şi sculpturi kinetice de Calder; toată

Metafazie: incapacitate de a percepe metaforele.

Dorian Gray-ism: refuzul de a-i permite propriului tău corp să arate, cu graţie, semne de îmbătrânire.

feroneria forjată e lucrată după un motiv de orbită atomică. Barul, placat cu tek, poate fi identic cu cel din, să zicem, o agenţie de publicitate londoneză, aflată pe val în perioada de glorie a lui Twiggy. Schema de lumini şi arhitectura sunt create în primul rând ca să facă pe toată lumea să arate faabulos.

În ciuda penuriei de celebrităţi, petrecerea este absolutamente faabuloasă, după cum îşi reamintesc musafirii unii altora din cinci în cinci minute. Ca orice animal social, Bunny ştie ce aprinde gazul la o petrecere.

— O petrecere nu e petrecere dacă n-are motociclişti, travestiţi şi manechine, cântă el din spatele vaselor încălzite, pline cu raţă în sos chilian de afine.

Desigur, afirmă chestia asta încrezător fiindcă toate tipologiile menţionate (şi altele pe deasupra) sunt reprezentate la petrecere. Numai decăzuţii din drepturi pot să petreacă până la abandon total: tinerii, vârstnicii bogaţi de-adevăratelea, frumoşii-frumoşi, perverşii şi proscrişii. Prin urmare, soareaua e, din fericire, lipsită de

prezenţa tipului *yuppie*, remarcă pe care i-o pasez rapid şi lui Bunny, când vine să-şi ia al nouăsprezecelea rând de votcă tonic.

— Dragule, că inviţi copaci sau *yuppăreţi* la o petrecere e tot un drac, zice el. Ah, uite! S-a ridicat balonul cu aer cald.

După asta, se face iar nevăzut.

Dag e-n elementul lui în seara asta. Servitul la bar păleşte ca importanţă în faţa programului său personal de consumat cocktailuri (are o etică de tejghea, aşadar) şi a şuetelor aprinse şi a discuţiilor în contradictoriu cu musafirii. Nici măcar nu stă la bar în majoritatea timpului, ci hălăduieşte prin casă şi prin grădina de cactuşi iluminaţi puternic, întorcându-se numai din când în când, cu noutăţi în tolbă.

— Andy, m-am distrat la culme! îl ajutam pe tipul filipinez să le arunce carne de pui dezosată rotweiller-ilor, care au fost închişi în padoc pe timpul nopţii, şi doamna aia din Suedia, cu bandaj supraelastic pe picior, de parcă ar fi femeia bionică, s-a apucat să tragă scena pe film de 16 mm. Zice că a căzut într-o groapă de fundaţie în Lesotho şi că picioarele i-au fost la un pas să se transforme în *osso buco*.

— Nemaipomenit, Dag. Acum poţi, te rog, să-mi dai două sticle de roşu?

— Sigur.

Îmi pasează vinul, apoi îşi aprinde o ţigară, fără să trădeze nici cea mai vagă intenţie de a servi ceva la bar.

— Am stat de vorbă şi cu doamna Van Klijk, tipa superbătrână care se îmbracă în cămăşoaie Hawaiene şi poartă gulere de vulpe şi e proprietara a jumătate din ziarele din vest. Mi-a povestit că fratele ei, Cliff, a sedus-o în Monterey la începutul celui de-al Doilea Război Mondial. După aia, el s-a înecat, nu se ştie cum, într-un submarin, în largul insulelor Helgoland. De atunci, ea nu mai poate să

trăiască decât în zone cu climat cald şi uscat, opusul mediului dintr-un submarin scufundat pe fundul mării. Dar, judecând după felul în care mi-a spus istoria, cred că o povesteşte la absolut toată lumea.

Cum scoate Dag lucrurile astea de la nişte necunoscuţi?

Departe, către uşa de la intrare, în vecinătatea căreia nişte fete de şaptesprezece ani venite din vale şi dotate cu extensii de păr ca sirenele încearcă să se bage pe sub pielea unui producător muzical, văd că îşi fac apariţia nişte poliţişti. Petrecerea e aşa de pestriţă, că nu-mi dau seama dacă sunt doar nişte „tipuri” suplimentare recrutate de Bunny ca să anime atmosfera. Bunny stă de vorbă şi râde cu ei, fără ca Dag să îi vadă, după care Bunny tropăie spre mine.

— Herr Bellinghausen, dacă aş fi ştiut că eşti un infractor disperat, ţi-aş fi făcut o invitaţie, nu o ofertă de muncă. Forţele respectabilităţii te poftesc să te duci până la intrare. Nu ştiu ce vor, dragă, dar dacă faci o scenă, fii, rogu-te, cât poţi de expresiv.

Bunny se evaporă într-o clipă şi faţa lui Dag se goleşte de sânge. Se strâmbă la mine şi apoi iese pe nişte uşi glisante de sticlă, numai că o ia în direcţia opusă poliţişiţilor, spre fundul curţii.

— Pietro, zic eu, ţine-mi şi mie locul un pic. Am o chestie de făcut. Zece minute.

— Adu-mi şi mie un eşantion, îmi răspunde el, presupunând că mă duc în parcare să văd cum merge „abuzul de substanţe”.

Fireşte, mă duc după Dag.

— De mult mă tot întreb cum o să mă simt în momentul ăsta, începe Dag, adică în momentul în care o să fiu prins în cele din urmă. În fapt, parcă mi s-a luat o povară de pe umeri. Mă simt ca şi cum tocmai mi-am dat demisia. Ţi-am spus vreodată povestea aia despre un tip

din suburbii care trăia cu groaza că o să ia o boală venerică?

Dag e suficient de beat, încât să se dea singur de gol, dar nu atât de beat, încât să fie prost de-a dreptul. L-am găsit aşezat pe marginea unui canal de evacuare a torentelor placat cu ciment, care trece prin spatele locuinţei lui Bunny, bălăbănindu-şi picioarele în gol.

— Timp de zece ani l-a bătut la cap pe doctorul de familie să-i ia sânge şi să-i facă o groază de teste Wassermann, până când, în cele din urmă (şi prin urmare a cărui fapt, nu ştiu sigur) a reuşit să se prindă un sculament de el. La care se duce la doctor şi-i zice: „Ei bine, cred c-ar fi cazul să fac nişte penicilină". A urmat tratamentul şi de atunci nici că s-a mai gândit vreodată la boală. Nu voia decât să fie prins. Asta-i tot.

Nici nu pot să-mi imaginez c-am putea să stăm într-un loc mai prost ales decât cel în care ne aflăm. Prin canalele astea trec, după cum le spune numele, torente cauzate de

Obscurism: obiceiul de a colora viaţa cotidiană cu referinţe obscure (filme uitate, vedete de televiziune moarte, cărţi aproape necunoscute, ţări defuncte etc.), ca o modalitate subliminală de a-ţi etala cultura generală şi din dorinţa de a te disocia de sfera culturii de masă.

Inundaţii. Acum, toate sunt giugiuc şi-n secunda următoare vine o ciorbă alburie şi înspumată de tufişuri, canapele aruncate şi coioţi înecaţi.

De unde stau eu, nu-i văd decât picioarele. Acustica locului face ca vocea să-i rezoneze baritonal. Mă cocoţ şi mă

aşez lângă el. Ne înconjoară lumina lunii, dar luna nu se vede nicăieri. Singurul punct clar de lumină vine de la ţigara lui aprinsă. Dag aruncă o piatră în beznă.

— Dag, cel mai bine ar fi să te întorci la petrecere,

până nu încep poliţiştii să le mute falca musafirilor lui Bunny cu tocul pistolului, ca să dezvăluie unde te ascunzi. Serios…

— Mai stau doar un pic. Lasă-mă câteva clipe… se pare că zilele lui Dag Vandalul sunt numărate. Vrei o ţigară?

— Nu acum.

— Să-ţi spun o treabă: sunt cam luat de cap. Chiar aşa, de ce nu-mi spui o povestioară – de care-o fi – şi după aia mă întorc?

— Dag, chiar nu e momentul…

— Una, una singură, Andy. Şi te contrazic: e taman momentul potrivit.

Mă ia pe nepregătite, dar în mod curios, îmi vine în minte o poveste scurtă.

— Fie. Începe cam aşa… Când am fost în Japonia, acum câţiva ani, printr-un program de schimb de studenţi, am stat o vreme la o familie care avea o fetiţă tare scumpă, de vreo patru ani.

După ce m-am mutat la ei (am locuit acolo vreo jumătate de an, cred), fetiţa a refuzat să ia măcar notă de prezenţa mea în casă. Lucrurile pe care i le spuneam la masă erau complet ignorate, dacă ne întâlneam pe hol, trecea pur şi simplu pe lângă mine şi aşa mai departe. Pe scurt, pur şi simplu nu existam în universul ei, ceea ce mi se părea, firește, o mare insultă. Tuturor ne place să credem despre noi că suntem genul acela de persoane fermecătoare pe care animalele şi copiii mici le adoră instinctiv.

Situaţia era şi enervantă, pe deasupra, dar nu aveam ce face. Oricâte eforturi aş fi făcut, fetiţa nu-mi spunea pe nume şi nu reacţiona în niciun fel la prezenţa mea.

Şi uite-aşa, m-am întors acasă într-o bună zi şi am descoperit că cineva tăiase franjuri hârtiile din camera mea. Scrisorile şi desenele la care lucram de ceva vreme

erau tăiate şi acoperite de desene cu acea evidentă migală răutăcioasă a copiilor mici. M-am înfuriat la culme şi, când a trecut agale pe lângă camera mea, ceva mai târziu, n-am putut să mă abţin şi am început să o boscorodesc în gura mare pentru ce-mi făcuse, şi-n engleză, şi-n japoneză.

Desigur, m-am simţit prost imediat. Ea a plecat şi m-a lăsat întrebându-mă dacă nu cumva mersesem prea departe, dar câteva minute mai încolo mi-a adus cărăbuşul ei, pe care îl ţinea într-o cutiuţă (ăsta e o distracţie foarte răspândită la copiii din Asia), m-a apucat de braţ şi m-a condus afară în grădină. Acolo, a început să-mi spună poveşti despre viaţa secretă a insectei ei. Ideea era că a trebuit să fie pedepsită pentru ceva înainte de a deschide vreo cale de comunicare. Acum să tot aibă vreo doisprezece ani. Am primit o vedere de la ea luna trecută.

Nu cred că Dag asculta ce-i spun. I-ar fi prins bine s-o facă. Nu voia decât să audă o voce. Am mai aruncat nişte pietre. Apoi, din senin, m-a întrebat dacă ştiu cum o să mor.

— Bellinghausen, nu deveni morbid cu mine, da? Du-te în casă şi stai de vorbă cu poliţia. Probabil că nu vor decât să-ţi pună nişte întrebări, atâta tot.

SOARELE
INIU E
DUSMANUL
TAU

— *Fermez la bouche*, Andy. Era o întrebare retorică. Hai să-ţi spun cum cred că o să mor eu. E cam aşa: o să am şaptezeci de ani şi o să stau aici, în deşert, fără placă dentară – toţi dinţii sunt ai mei – şi îmbrăcat în tweed gri. O să plantez flori, flori subţiri şi fragile care sunt o cauză pierdută în deşert – ca florile alea de carton pe care le poartă clovnii pe cap, montate pe nişte pălărioare. Nu o să se audă niciun sunet, în afară de bâzâitul arşiţei, şi corpul meu nu o să facă nicio umbră, aplecat peste cazmaua care zăngăne în pământul împietrit. Soarele o să se afle exact

deasupra capului şi în spatele meu o să se audă un fâlfâit de aripi îngrozitor, mai zgomotos decât fâlfâitul pe care-l face orice pasăre.

Întorcându-mă încet, aproape sigur o să fiu orbit, pentru că a aterizat un înger, auriu şi gol, mai înalt decât mine cu un cap. O să pun jos micul ghiveci pe care-l ţin în mână – cumva, parcă ar fi stânjenitor – şi o să trag încă o suflare, ultima.

De acolo, îngerul o să ajungă sub oasele mele slăbite şi o să mă ia în braţe. Se mai scurg câteva clipe, apoi o să mă ducă pe sus, fără niciun zgomot şi cu dragoste absolută, direct în soare.

Dag îşi aruncă ţigara şi îşi concentrează din nou auzul asupra larmei de la petrecere, estompată de canalul de scurgere.

— Asta e, Andy. Ţine-mi pumnii, zice Dag, sărind jos.

Face câţiva paşi, se opreşte, se întoarce şi apoi îmi spune:

— Apleacă-te puţin spre mine.

Mă conformez şi, prin urmare, mă sărută, declanşând în mintea mea flashbackuri cu nişte acoperişuri de supermarket lichefiate curgând în şuvoaie spre rai.

— Gata. Întotdeauna mi-am dorit să fac asta.

Se întoarce la marele chef strălucitor.

AŞTEAPTĂ

FULGERUL

Ziua de revelion. Deja simt mirosul de gaz metan din México (faţă de care sunt la o aruncătură de băţ), în timp ce mă coc într-un ambuteiaj din Calexico, California,

aşteptând să traversez graniţa, adâncit în miraje emfizemice şi nestatornice scuipate de motoarele diesel. Maşina mea zăboveşte pe o şosea cu şase benzi, plină de meandre şi găuri şi iluminată de un apus de iarnă obosit. Înaintând cu pasul furnicii alături de mine, în acest spaţiu liniar* se află un adevărat catalog de produse cu tipuri de oameni şi maşini. Fermieri tatuaţi înghesuiţi câte trei în camioane oprite la ocazie, care ne arată tuturor cu entuziasm ce varietate de melodii country şi western prind ei la radio; maşini sedan cu geamuri reflectorizante, ticsite de *yuppies* aer-condiţionaţi şi cu Ray Ban-ii lipiţi de nas (un amalgam nedefinit de muzică de Händel şi Philip Glass); gospodine de prin zonă cu bigudiuri pe cap, care au plecat să cumpere legume mai ieftine din Mexic şi sorb din priviri fiecare literă din revista *Soup Opera Digest* în Hyundai-uri cu autocolante simpatice; cupluri de pensionari canadieni care arată aproape la fel se dondănesc trăgând de nişte hărţi ferfeniţi te de la atâta împăturit şi despăturit; pe laterale, schimbătorii de valută cu nume japoneze ocupă tarabele vopsite în culori ţipătoare, ca nişte acadele. Se aud lătraturi de câini. Dacă vreau un hamburger contrafăcut sau o asigurare auto pentru Mexic, oricare dintre comercianţii de prin preajmă o să fie din cale-afară de bucuros să-mi satisfacă orice capriciu. Sub capota Volkswagen-ului meu se pitesc douăzeci de sticle de apă Evian şi un flacon de antidiareice Imodium – anumite obiceiuri burgheze dispar foarte greu.

Aseară am ajuns acasă la cinci, obosit, după ce a trebuit să închid barul de unul singur. Pietro şi celălalt barman s-au uşchit devreme ca să patruleze după gagici pe la clubul Pompei. Dag a plecat cu poliţiştii ca să facă nu ştiu ce la secţie. Când am aterizat, toate luminile din bungalouri erau stinse şi m-am dus direct în pat – lăsând să aştepte noutăţile despre mica ceartă a lui Dag cu legea şi ceremonia de bunvenit dedicată lui Claire.

A doua zi de dimineaţă, pe la ora unsprezece, când m-am trezit, am descoperit un bilet scris de mână de Claire, lipit cu scotch pe uşa de la intrare. Zicea aşa:

Iepuraş drăgălaş, noi am plecat la sân felipe! *Mexicul ne cheamă, dag şi cu mine am vorbit în vacanţă şi m-a convins că a sosit timpul, aşa că plecăm să cumpărăm un mic hotel… ce-ar fi să vii la noi*? *la o adică, ce altceva puteam să facem*? *şi-n plus, imaginează-ţi, noi, „hotelieri”*? *îţi stă mintea în loc*.

am răpit căţeii, dar ţie îţi dăm voie să vii când te lasă inima, seara se face frig, aşa că adu nişte pături, şi cărţi, şi creioane, oraşul e superminuscul. ca să ne găseşti, tot ce ai de făcut e să te uiţi după rulota lui dag. te aşteptăm tres *impacienţi, ne aşteptăm să te vedem diseară*.

toate bune, claire

Şi o completare în josul paginii de la Dag:

GOLEŞTE-ŢI CONTUL DE ECONOMII, PALMER!

VINO AICI. AVEM NEVOIE DE TINE.

P.S.: VERIFICĂ-ŢI ROBOTUL DE LA TELEFON.

Pe robot am găsit înregistrat următorul mesaj:

„Salutarey Palmer! *înţeleg că ai găsit biletul. Scuzaţi exprimarea, dar sunt crăcănat de oboseală. Am ajuns acasă la patru azi-noapte şi nu m-am ostenit să mă culc, gândindu-mă că pot să dorm în maşină\ în drum spre Mexic. Ţi-am zis că avem o surpriză pentru tine. Claire a zisy şi are dreptatey că, dacă te lăsăm să te gândeşti prea mult la ideea cu hotelul, n-o să vii niciodată. Analizezi lucrurile prea mult. Aşa că nu te gândi la chestia asta, vino pur şi simplu*! *Ne-am înţeles*? *O să-ţi povestesc mai multe când ajungi*.

Cât despre contactul meu cu forţele de ordine… ghici ce s-a întâmplat? *Căpitanul a fost făcut terci ieri de un Pontiac GTO condus de nişte adolescenţi globali din Orange Countyy chiar în faţă la Liciuor Barn*. Quelle *şansă pe mine*! *I-au găsit în buzuha, re nişte scrisori demente*

adresate mie despre cum o să-mi dea focy aşa cum am făcut eu cu maşina şi alte alea. Ciney moi? *Să vă spun eu cine e terorizatul. Prin urmare, am povestit la poliţie că îl văzusem pe Căpitan la locul infracţiunii (ceea ce conţine un sâmbure de adevăry aş putea adăuga) şi că presupun că era îngrijorat că o să îl torn. Limpede ca bună ziua. Cazul s-a clasat, dar cred că panarama de mine a avut parte de vandalism cât pentru nouă vieţi.*

Oricum y ne vedem în San Felipe. Să conduci atent (Doamney ce comentariu geriatrie am făcut!) şi te aşteptăm dis… ce

— Băi, boule, mişcă-ţi curul! rage amorezul din spatele meu, care-mi suflă insidios în ceafă cu furgoneta lui gălbuie, retrasă de la cimitirul de maşini.

M-am întors în viaţa reală. E timpul să mă încarc cu energie. E timpul să trăiesc pe bune. Dar e greu.

Iau piciorul de pe ambreiaj şi mă proiectez cu o lungime de maşină mai aproape de graniţă – o unitate de măsură mai aproape de o lume mai nouă, mai puţin avută, unde un lanţ trofic diferit îşi modelează peisajul-gazdă în moduri străine mie, pe care cu greu le înţeleg. Odată ce trec frontiera aceea, de exemplu, modelele de automobile o să dateze, în mod misterios, cel mai târziu din anul vădit textlahoman 1974, anul după care tehnologiile de maşini au devenit supracomplexe şi inaccesibile pentru afoni, pe scurt, „inutile ca sursă de inspiraţie”. O să dau peste un peisaj punctat de „demimaşini” ruginite, vopsite cu spray şi ciuruite – semicăruţe tăiate pe lungime, pe lăţime, pe înălţime, golite de piesele originale şi invizibile din punct de vedere cultural, ca maeştrii păpuşari Bunraku, care poartă glugi negre.

Mai departe, în San Felipe, unde s-ar putea să existe într-o bună zi hotelul meu – al nostru, pardon –, o să găsesc garduri din fanoane de balenă, bare de protecţie cromate de la Toyota şi spini de cactus împletiţi sub formă

de sârmă ghimpată. Iar pe plajele halucinant de albe ale oraşului o să fie mici derbedei slăbănogi, cu feţele ascunse şi supraexpuse de strălucirea soarelui, vânzând fără sorţi de izbândă şiraguri de perle false şi lanţuri lobulare din aurul prostului.

Aşa va arăta noul meu peisaj.

De pe scaunul şoferului, din Calexico, văd mulţimi de oameni asudaţi care traversează graniţa pe jos, îndoiţi sub

Dor de ducă în stadiu terminal: afecţiune frecvent întâlnită la oamenii cu o educaţie tranzitorie. Incapabili să se simtă înrădăcinaţi în niciun mediu, se mută încontinuu, în speranţa de a găsi un simţ al comunităţii idealizat în locul următor.

sarsanale de rafie burduşite cu leacuri împotriva cancerului, tequila, viori la doi dolari bucata şi floricele de porumb.

Şi mai văd gardul care marchează frontiera, gardul din lanţ care îmi aminteşte de anumite poze din Australia – pozele în care gardul de protecţie împotriva iepurilor a despicat peisajul în două: de o parte totul e hrănitor, secretă hrană şi clocoteşte de verde, de cealaltă arată selenar, sfărâmicios, crăpat de soare şi dezolant. Tăietura asta îmi aminteşte de Claire şi Dag – şi de modul în care au ales de bunăvoie să trăiască de partea lunară a gardului – jucându-şi destinele pline de obstacole: Dag condamnat pentru totdeauna să se uite topit de dor la soare şi Claire traversând mereu, mereu nisipurile cu vergeaua magică, rugându-se să găsească apă dedesubt. Şi eu…

Chiar, cum rămâne cu mine?

Mă aflu de partea lunară a gardului, măcar atâta ştiu sigur. Nu ştiu unde sau cum, dar am făcut, clar, alegerea asta. Şi indiferent cât de grea ar fi uneori şi oricâtă singurătate mi-ar aduce, nu am niciun fel de regrete.

Aici fac două lucruri şi ambele sunt ocupaţiile personajelor din două povestiri foarte-foarte scurte pe care

o să vi le spun repejor.

Criptotehnofobie: convingerea secretă că tehnologia e mai degrabă o ameninţare decât o binecuvântare.

Refugiu virgin: destinaţie de călătorie aleasă în speranţa că nu a mai fost aleasă de nimeni.

Maimuţăreala băştinaşilor: încercarea de a te preface că eşti de-al locului când vizitezi o destinaţie străină.

Solipsismul expatriatului: a ajunge într-o destinaţie turistică străină despre care speraseşi că e nedescoperită, ca să găseşti acolo o groază de oameni ca şi tine; de aici derivă refuzul vexat de a discuta cu oamenii sus-numiţi, pentru că îţi strică fantezia de călătorie elitistă.

Prima poveste mi-a ieşit nasol când le-am spus-o lui Dag şi Claire acum câteva luni. Se numeşte *Tânărul care voia cu disperare să fie lovit de fulger*.

După cum se pare că arată chiar titlul, e vorba despre un tânăr care avea o slujbă exasperant de plicticoasă la o corporaţie nepăsătoare şi care, într-o zi, a renunţat la toate: la logodnica îmbujorată şi nervoasă din faţa altarului, la posibilităţile de promovare în carieră şi la orice altceva pentru care se strofocase până atunci – numai ca să poată colinda preriile într-un Pontiac vechi şi hodorogit, urmărind furtunile, distrus că o să treacă prin viaţă fără să fie lovit de un fulger.

Ziceam că nu mi-a ieşit bine povestea pentru că, ei bine, nu s-a întâmplat nimic. La sfârşit, tânărul era tot plecat, undeva prin Nebraska sau Kansas, gonind de colo-colo cu o tijă de perdea de duş în mână şi rugându-se pentru o minune.

Dag şi Claire au înnebunit de curiozitate, vrând să ştie ce s-a ales de tânărul din poveste, dar soarta lui rămâne în coadă de peşte; dorm mai bine noaptea dacă ştiu că el încă bântuie pe coclauri.

A doua poveste e mai complicată. N-am mai spus-o nimănui până acum. Personajul principal, un tânăr… OK,

hai să fim serioşi! – personajul principal sunt eu.

E vorba despre mine şi despre altceva ce-mi doresc să mi se întâmple mie, mai mult decât orice pe lume.

Uite ce vreau: vreau să zac întins pe stâncile tăioase în formă de creier din Baja. Vreau să stau pe aceste stânci, fără niciun fel de plante în jur, cu dâre de apă sărată pe degete şi un soare chimic arzând sus, în văzduh. Nu se va auzi niciun sunet, tăcere adâncă, doar eu şi oxigenul, cu mintea golită

Ema//graţie: migraţie către locuri şi medii mai puţin avansate din punct de vedere tehnologic şi informativ, unde se mai pune mai puţin accent pe consumerism.

de gânduri. În apropiere, pelicanii se scufundă în ocean după peştii iuţi şi sclipitori ca argintul viu.

Micile tăieturi provocate de stânci vor extrage nişte sânge care se va usca imediat, iar creierul meu se va transforma într-o coardă albă, subţire, întinsă înspre cer, prin stratul de ozon şi vibrând ca o strună de chitară. Ca şi Dag în ziua morţii lui, o să aud zgomot de aripi, numai că aripile mele vor fi cele ale unui pelican – un pelican mare de tot, cu o mutră fericită, de fraier, care va ateriza lângă mine şi, apoi, cu picioare fine de piele, se va apropia legănându-se şi, fără teamă, cu gesturi elegante şi dovedind graţia a o mie de somelieri, o să îmi ofere în dar un mic peşte argintiu.

Aş sacrifica orice ca să primesc acest cadou.

1 IAN. 2000

În după-amiaza asta am mers cu maşina până în Calexico, pe lângă Salton Sea, un lac sărat enorm şi cel

mai jos punct din SUA. Am luat-o prin Box Canyon, prin El Centro… Calipatria… Brawley… Aici, în Imperial County, oamenii se făiesc din cale-afară cu pământurile lor, botezate „Grădina de iarnă a Americii”. După deşertul sterp şi aspru, fecunditatea descumpănitoare a acestei regiuni, cu ogoarele nenumărate pline de oi, şi spanac, şi vaci pătate ca dalmaţienii, pare ireală din punct de vedere biologic. Absolut totul produce hrană aici. Chiar şi smochinii cu aspect laoţian care străjuiesc în coloane autostrada. Cam acum un an, când am traversat acest peisaj de o fertilitate copleşitoare, în drum spre graniţă, am trecut printr-o pâţanie neobişnuită, despre care simt c-ar trebui să vorbesc. Lucrurile au stat aşa: tocmai intrasem în bazinul Salton dinspre nord, pe şoseaua din Box Canyon. Am pătruns în regiune însufleţit de o stare de bine, pe lângă livezile de lămâi ale unui orăşel care trăieşte din citrice numit Meca. Furasem o portocală călduţă şi mare cât o minge de bowling dintr-o livadă de pe marginea drumului, când m-a surprins un fermier care a dat colţul cu un tractor; tot ce a făcut a fost să îmi zâmbească, să întindă mâna după o plasă de lângă el şi să-mi arunce încă o portocală. Iertarea unui fermier mi s-a părut absolută. Întors în maşină, mai întâi am închis geamurile şi apoi am descojit portocala, ca să prind mirosul înăuntru. Am pornit la drum, umplând volanul de zeamă lipicioasă şi ştergându-mă din când în când pe mâini de pantaloni. Însă, când am trecut peste coama unui deal şi am reuşit să văd linia orizontului pentru prima dată în ziua respectivă, cocoţată deasupra lacului Salton Sea, am înregistrat într-o fracţiune de secundă o privelişte care m-a făcut să-mi sară inima în gât şi să apăs pe frâne din reflex.

Era o viziune care nu putea să vină decât din poveştile de seară ale lui Dag: un nor termonuclear, atât de sus în cer, pe cât e de îndepărtată linia orizontului, furibund şi gros, cu un cap în formă de nicovală, mare cât

un regat medieval şi negru ca bezna dintr-un dormitor noaptea.

Portocala mi-a scăpat pe podea. Am tras maşina pe dreapta, ceea ce a declanşat o serenadă de claxoane hodorogite de la camionul din spate plin de muncitori migratori, care aproape că mi-a pupat bara din spate. Dar nu era loc de îndoială. Da, norul se profila pe cer, nu era imaginar. Era acelaşi nor la care visasem întruna de la vârsta de cinci ani, neruşinat, epuizat şi exultând de bucurie maliţioasă.

Am intrat în panică, mi-a năvălit sângele în urechi, am aşteptat să sud sirenele, am pornit radioul. Rezultatele biopsiei ieşiseră pozitive. Se putea să fi apărut o situaţie critică de la ştirile prânzului? Spre mirarea mea, nu se transmitea nimic pe calea undelor, doar aceeaşi muzică de patinoar şi câteva posturi mexicane care se auzeau cu distorsiuni. Înnebunisem eu? De ce nu reacţiona nimeni? Maşinile treceau nepăsătoare din sens opus, fără ca oamenii din ele să arate vreun semn de îngrijorare. Prin urmare, nu am avut de ales: posedat de o curiozitate repulsivă, am urcat în maşină şi am condus mai departe.

Norul era aşa de mare, încât sfida ideea de punere în perspectivă. Mi-am dat seama de asta pe măsură ce mă apropiam de Brawley, un orăşel aflat la cincisprezece mile de graniţă.

De fiecare dată când mi se părea că ajung la punctul zero, îmi dădeam seama că mai e cale lungă până la nor. În cele din urmă, m-am apropiat atât de mult, încât tulpina lui neagră ca smoala îmi ocupa toată partea din faţă a parbrizului. Nici măcar munţii nu mi s-au părut atât de mari vreodată, dar apoi munţii, în ciuda ambiţiilor lor, nu pot să-şi anexeze atmosfera ca pe un rucsac. Şi când mă gândesc că Dag zicea că norii ăştia sunt mici.

Într-un târziu, la bifurcaţia autostrăzii 86, unde am cotit strâns la dreapta, am reuşit să văd rădăcinile

ciupercii. Într-o fracţiune de secundă, am înţeles ce origine banală avea şi m-am simţit copleşit de o uşurare profundă: fermierii dintr-o zonă restrânsă dăduseră foc la mirişte. Monstrul negru stratosferic pe care-l crease funia de flăcări portocalie şi debilă care gonea peste câmpuri era nebunesc de disproporţionat în raport cu fapta lor. Fumul acela se vedea de la cinci sute de mile. Era vizibil din spaţiu!

Evenimentul a devenit şi un fel de atracţie turistică adhoc. În dreptul ogoarelor în flăcări, traficul se încetinise până la viteza melcului şi nenumărate maşini se opriseră. Am oprit şi eu. Piesa de rezistenţă, pe lângă fum şi flăcări, era ce lăsau limbile de foc în urmă – mirişti făcute scrum rămase la adăpost de bătaia vântului.

Câmpurile carbonizate căpătaseră o nuanţă de negru mat absolut care părea mai stelară la origine ca orice altceva de pe faţa pământului. Aveam în faţă un negru supragravitaţional, care refuza cu zgârcenie să le cedeze un singur foton spectatorilor; zăpadă neagră care sfida perspectiva tridimensională şi care li se înfăţişa privitorilor ca un trapez decupat în hârtie. Negrul era aşa de întins, de intens şi de fără cusur, încât copiii răzgâiaţi care se jughineau în rulotele părinteşti s-au oprit ca să facă ochii mari. La fel, şi agenţii de vânzări voiajori, care s-au oprit în sedanurile lor bej ca să-şi dezmorţească picioarele şi să mănânce hamburgeri încălziţi la microunde la 7-Eleven-ul de mai-nainte.

În jurul meu erau Nissan-uri şi F-250-uri şi Daihatsu-uri şi autobuze şcolare. Majoritatea pasagerilor se rezema de maşini cu braţele încrucişate, păstrând o tăcere respectuoasă faţă de minunea accidentală din faţa lor – această cuvertură de mătase neagră, fierbinte şi uscată, o minunăţie a antipurităţii. Era o experienţă odihnitoare şi solidară, ca atunci când priveşti tornade de la distanţă, care ne-a făcut să ne zâmbim unii altora.

Atunci, chiar lângă mine am auzit un zgomot de motor. Era un microbuz care trăgea pe dreapta – o maşină de superfiguri, dotată cu toate fiţele posibile, roşu-aprins, cu geamuri fumurii – din care au ieşit, spre surpriza mea, vreo zece fete şi băieţi cu handicap mintal, gregari şi zgomotoşi, voioşi şi bine dispuşi, cu un asortiment de salutări din mâini şi strigăte bucuroase de „bună!” adresate mie.

Şoferul lor era un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu o expresie de exasperare pe chip, cu o barbă roşcată şi, se pare, cu o vastă experienţă de însoţitor. Şi-a mânat copiii cu o disciplină blândă, dar rigidă, asemănătoare unei mame gâşte care îşi îndrumă bobocii, apucându-i cu forţa, dar cu evidentă delicateţe, de gât, ca să le arate calea cea bună.

Şoferul şi-a condus grupul din subordine până la un gard de lemn care mărginea câmpul. Apoi, într-un mod absolut uimitor, după numai un minut, puştii flecăreţi s-au liniştit.

Mi-a luat o secundă ca să-mi dau seama ce i-a redus la tăcere. O egretă albă precum cocaina, o pasăre pe care nu am văzut-o în viaţa adevărată niciodată, şi-a făcut apariţia în zbor dinspre apus, cu instinctele reptiliene trezite de abundenţa delicioasă pe care o să i-o ofere în curând miriştile arse, acum, că atât de multe tropisme noi şi minunate au fost activate de focuri.

Pasărea a dat roată deasupra câmpurilor. Mi s-a părut că locul ei ar fi fost mai curând pe Gange sau pe Nil decât în America. Şi contrastul dintre albul ca de avion cu reacţie şi câmpul carbonizat era atât de uluitor, atât de extrem, încât le-a stârnit strigăte de uimire atât celor de lângă mine, cât şi celor care parcaseră mai departe.

În curând, reacţiile tinerilor mei vecini chicotitori şi neastâmpăraţi s-au sincronizat într-un unison vrăjit, ca şi cum s-ar fi uitat la un foc de artificii. Făceau „oohec şi

„aah” de fiecare dată când pasărea şi gâtul ei imposibil de lung refuzau să aterizeze, zburând în cercuri concentrice şi simulând arcuri şi volute care îţi tăiau răsuflarea. Entuziasmul lor era molipsitor şi, spre marea lor încântare, m-am trezit făcând „ooh” şi „aah” împreună cu ei.

Apoi pasărea a bătut în retragere şi a luat-o spre apus, de-a lungul şoselei. Am crezut că şi-a terminat meditaţiile culinare, şi s-au auzit nişte huiduieli timide. Taman atunci, egreta s-a abătut de la traiectoria pe care pornise şi ne-am dat seama repede, plini de emoţie, că o să ne survoleze iar. Ne-am simţit aleşi.

Unul dintre puşti a chiţăit de încântare şi de teamă, ceea ce m-a făcut să mă uit spre ei. Exact în acel moment, timpul mi s-a părut că accelerează uşor. Deodată, toţi copiii s-au întors să se uite la mine. Am simţit ceva ascuţit zgâriindu-mă pe creştet şi am auzit un zgomot: „fâl-fâl-fâl”. Egreta a trecut razant de capul meu, ca şi cum voia să se hrănească, şi mi-a făcut o tăietură cu ciocul pe scalp. Am căzut în genunchi, dar nu mi-am luat ochii de la zborul ei.

De fapt, toţi am întors capetele la unison şi am continuat să ne uităm la vizitatorul alb care a aterizat pe câmp, ocupând o poziţie incontestabil privilegiată. Am privit, în transă, cum a început să scoată mici vietăţi din pământ, iar momentul era de o asemenea frumuseţe, încât chiar am uitat de tăietură. Numai când mi-am dus mâna, fără nicio tragere de inimă, să mă frec pe cap şi am dat de o picătură de sânge, mi-am dat seama ce dur a fost contactul cu pasărea.

Stăteam în picioare, cântărind din priviri picătura de sânge, când m-au apucat de mijloc o pereche de mânuţe grăsuţe, cu degete murdare şi unghii roase. Era unul dintre puştii cu handicap mintal, o fată într-o rochie albastră cu imprimeuri colorate care încerca să-mi tragă capul până la înălţimea ei. De la înălţimea mea, îi vedeam părul lung, blond şi şuviţat şi am observat că atunci când

spunea „asăe”, adică „pasăre”, i se scurgea salivă pe la colţul gurii.

M-am aplecat şi m-am aşezat în genunchi în faţa ei. Ea mi-a inspectat tăietura pe care mi-o făcuse egreta şi m-a alinat cu o mângâiere uşoară, ritmată, optimistă şi vindecătoare – era descântecul pe care îl face un copil când consolează o păpuşă pe care a scăpat-o pe jos.

Apoi, din spate, am simţit altă pereche de mâini, când m-aâm brăţişat unul dintre prietenii ei, apoi altă pereche. M-am trezit deodată năpădit din toate părţile de o familie ad-hoc, într-o îmbrăţişare adoratoare, tămăduitoare şi indulgentă, prin care fiecare membru al familiei voia să-şi demonstreze afecţiunea mai mult decât ceilalţi. S-au pus să mă ia în braţe şi să mă strângă, prea tare, de parcă eram o păpuşă, fără să-şi dea seama ce forţă exercitau. Mă sufocau, mă zdrobeau, mă ciupeau şi mă călcau în picioare…

Bărbatul cu barbă a venit să-i uşuiască. Dar cum puteam eu să-i explic acelui domn bine intenţionat că tot disconfortul, că n-aş putea să-i spun durere, pe care-l încercam nu mă deranja defel, că, în fapt, strivirea aceea de dragoste nu se asemuia cu nimic din ce simţisem vreodată?

Ei bine, poate că a înţeles singur. Şi-a luat mâna de pe copiii lui de parcă aceştia i-ar fi transmis mici şocuri electrostatice şi le-a dat voie să mă strivească în continuare sub avalanşa lor călduroasă de îmbrăţişări. Apoi, omul s-a făcut că se uită la pasărea albă care se hrănea pe câmpul de tăciune.

Nu mai ţin minte dacă i-am mulţumit.

CIFRE

Procent din bugetul SUA cheltuit pe persoane în vârstă: 30

pe educaţie: 2 ROLLING STONE, 19 APRILIE 1990, p. 43

Numărul de lacuri secate din Canada: 14.000

SOUTHAM NEWS SERVICES, 7 OCTOMBRIE 1989

Număr de persoane active per beneficiar de asigurări sociale…

În 1949: 13 în 1990: 3, 4 în 2030: 1, 9

FORBES, 14 NOIEMBRIE 1988, p. 225

Procent de bărbaţi între 25 şi 29 de ani care nu au fost căsătoriţi niciodată… în 1970: 19 în 1987: 42

Procent de femei între 25 şi 29 de ani care nu au fost căsătorite niciodată… în 1970: 11 în 1987: 29

REVISTA AMERICANĂ DE DEMOGRAFIE, NOIEMBRIE 1988

Procent de femei între 20 şi 24 de ani căsătorite… în 1960: 72 în 1984: 43

Procent de gospodării cu membri sub 25 de ani care trăiesc în sărăcie…

În 1979: 20 în 1984: 33

BIROUL AMERICAN DE RECENSĂMÂNT AL POPULAŢIEI

Numărul de decese umane cauzate de 0,453 kg de plutoniu, dacă este măcinat mărunt şi inhalat: 42.000.000.000 Cantitatea de plutoniu existentă în SUA în 1984: 172 140 kg Cele două numere înmulţite fac: 7 229 880.000.000.000

SCIENCE DIGEST, IULIE 1984

Procent de venit necesar pentru plata avansului la prima locuinţă…

În 1967: 22 în 1987: 32

Procentul persoanelor între 25 şi 29 de ani proprietare de locuinţe…

În 1973: 43, 6 în 1987: 35, 9

FORBES, 14 NOIEMBRIE 1988

Evoluţia în cost real a unui inel cu un diamant de un carat montat în aur de 18 carate, între 1957 şi 1987:

(în procente): + 322 al mobilierului de sufragerie: 4 –

259 al biletului la cinematograf: 4 – 180 al unui zbor până la Londra: – 80

REPORT ON BUSINESS, MAI 1988

Posibilitatea ca un american să fi apărut la televiziune: 1 din 4

Procentul de americani care spun că nu se uită la televizor: 8

Numărul de ore pe săptămână petrecute în faţa televizorului de către cei care spun că nu se uită la televizor: 10 Numărul de omoruri pe care le-a văzut un copil obişnuit la televizor până la vârsta de 16 ani: 18.000 Numărul de reclame pe care le văd copiii americani până la vârsta de 18 ani: 350.000

Suma anterioară exprimată în zile este: 160, 4 (calcul realizat pe baza unei durate medii a unei reclame de 40 de secunde)

Numărul de televizoare... în 1947: 170.000 în 1991: 750 de milioane

CONNOISSEUR, SEPTEMBRIE 1989

Creşterea procentuală a venitului pentru gospodăriile cu persoane de peste 65 de ani (vârstnici) între 1967 şi 1987: 52, 6 Pentru toate familiile: 7

Procent de bărbaţi între 30 şi 34 de ani căsătoriţi şi care locuiesc împreună cu soţia... în 1960: 85, 7 în 1987: 64, 7

Procent de femei între 30 şi 34 de ani căsătorite şi care locuiesc împreună cu soţul... în 1960: 88, 7 în 1987: 68, 2

BIROUL AMERICAN DE RECENSĂMÂNT AL POPULAŢIEI, RAPOARTELE PRIVIND POPULAŢIA ACTUALĂ, NR. 423, p. 20

Procent de cetăţeni americani între 18 şi 29 de ani care sunt de acord că „nu are rost să rămâi la un loc de muncă dacă nu eşti pe deplin mulţumit”: 58 Nu sunt de acord: 40

Procent de cetăţeni americani între 18 şi 29 de ani care sunt de acord că „dată fiind situaţia actuală, va fi mult mai greu pentru oamenii din generaţia mea să trăiască la fel de confortabil ca generaţiile anterioare”: 65 Nu sunt de acord: 33

Procent de cetăţeni americani între 18 şi 29 de ani care au răspuns „da” la întrebarea: „Aţi dori să aveţi o căsnicie ca aceea a părinţilor dumneavoastră?”: 44 Au răspuns „nu”: 55

DATE EXTRASE DINTR-UN SONDAJ TELEFONIC EFECTUAT ÎNTRE 13 – 17 IUNIE 1990, PE UN EŞANTION DE 602 AMERICANI CU VÂRSTE ÎNTRE 18 ŞI 29 DE ANI, LA COMANDA REVISTEI *TIME* ŞI A POSTULUI TV CNN. COORDONATOR: YANKELOVICH CLANCY SHULMAN. MARJĂ DE EROARE: ± 4%. REZULTATELE SUNT PUBLICATE ÎN REVISTA *TIME*, 16 IULIE 1990.

CUPRINS

SOARELE E DUŞMANUL TĂU 9
PĂRINŢII NOŞTRI AU AVUT PARTE DE MAI MULT 18
NU MAI RECICLA TRECUTUL 22
NU SUNT UN SEGMENT DE PIAŢĂ 27
DĂ-ŢI DEMISIA 36
MORT LA 30, ÎNGROPAT LA 70 43
CHESTIA ASTA N-ARE CUM SĂ DUREZE 46
A CUMPĂRA NU ÎNSEAMNĂ A CREA 55
RECONSTRUCŢIE 64
INTRAŢI ÎN HIPERSPAŢIU 71
31 DECEMBRIE 1999 80
ŞI NOUA ZEELANDĂ E ATACATĂ
CU ARME NUCLEARE 89
MONŞTRII EXISTĂ 97
NU TE AUTODEVORA 104
ÎNGHITE-ŢI PĂRINŢII 111
EXPERIENŢELE CUMPĂRATE NU SE PUN 116

AMINTEŞTE-ŢI PĂMÂNTUL ÎN DETALIU 123
SCHIMBĂ CULOAREA 128
DE CE SUNT SĂRAC? 138
CELEBRITĂŢILE SUNT MURITOARE 143
NU SUNT INVIDIOS 157
PĂRĂSEŞTE-ŢI CORPUL 162
CULTIVĂ FLORI 170
DEFINEŞTE NORMALUL 175
MTV, NU GLOANŢE 186
TRANSFORMĂ 193
BINE AI VENIT DIN VIETNAM, BĂIETE 197
AVENTURĂ FĂRĂ RISC = DISNEYLAND 202
MASELE PLASTICE NU SE DEZINTEGREAZĂ NICIODATĂ 213
AŞTEAPTĂ FULGERUL 224
1 IAN. 2000 231
CIFRE 237

La preţul de vânzare se adaugă 2%, reprezentând valoarea timbrului literar ce se virează

Uniunii Scriitorilor din România, cont nr. R044 RNCB 5101 0.000 0171 0001.

B.C.R. Unirea, Bucureşti.

Tehnoredactor
MANUELA MĂXINEANU
DTP
DUMITRU OLTEANU
CARMEN PETRESCU
Corector
MARIA NICOLAU

Apărut 2008
BUCUREŞTI – ROMÂNIA
Lucrare executată la C.N.I. „CORESI" S.A.

În seria de autor Isabel Allende au apărut

Zorro

Fiica norocului Caşp-ţi intelo r portret în sepia Tva

Luna Povestirile Evei Luna Ţara mea inventata Paula
Despre dragoste şi umbră

Douglas Coupland s-a născut în 1961, din părinţi canadieni, într-o bază NAT O din Germania de Vest. Cariera şi studiile îi vor fi la fel de cosmopolite. Urmează cursurile Emily Carr Institute of Art and Design din Vancouver, Hokkaidō College of Art and Design, Istituto Europeo di Design din Milano şi Japan American Institute of Management Science din Honolulu. Debutează ca jurnalist de afaceri în 1986, dar abandonează această ocupaţie trei ani mai târziu în favoarea literaturii, artelor plastice (mai ales a sculpturii) şi a designului, fiind unul dintre cei mai apreciaţi designeri la ora actuală. Debutează fulminant în literatură în anul 1991, cu romanul *Generaţia X*: *Poveşti pentru cultura cu acceleraţie* (*Generation X*: *Tales for an Accelerated Culture*), carte-cult datorită căreia Coupland va fi comparat cu Kerouac şi Salinger. După *Generaţia X*, publică unsprezece romane: *Shampoo Planet* (1992), *Life After God* (1993), *Microserfs* (1995), *Girlfriend in a Coma* (1997), *Miss Wyoming* (1999), *All Families Are Psychotic* (2001), *God Hates Japan* (2001), *Hey Nostradamus*! (2003) – nominalizat la Commonwealth Writers Prize for Best Book (Canada), *Eleanor Righy* (2004), *pod* (2006) – adaptat pentru un serial de televiziune, *The Gum Thief* (*2007*) – care îi confirmă spiritul subversiv şi se bucură de succes de critică şi de public în întreaga lume. În colecţia „Raftul Denisei" a apărut în 2008 romanul *Toate familiile sunt psihotice*, epopeea burlescă a unei familii americane „tipice", care va face subiectul unei producţii hollywoodiene. În aceeaşi colecţie urmează să apară *Girlfriend* in a *Coma*, un roman provocator, de un realism acut, din care se desprinde portretul ironic şi amar al lumii contemporane.

Raftul Denisei
Httul 100

Un roman-cult al tinerei generaţii, publicat în treizeci de ţări

Douglas Coupland e un fel de Andy Warhol: ştie să surprindă la fel de spectaculos esenţa lucrurilor. *Generaţia Xe* biblia postmodernă.1 milioanelor de tineri „alternativi" care simt că lumea nu li se potriveşte, iar viaţa ar trebui să însemne mai mult decât consumism şi noianul de junk-uri al culturii pop.

„*Generaţia X* este*uri. De veghe în lanul de secară* al zilelor noastre".

Publishers Weekly

„Un roman revoluţionar. Radiografia unei generaţii".

Los Angeles Time

„*Generaţia X* surprinde neliniştea care însoţeşte maturizarea în lumea de azi, atât de strivită de cultura informaţiei".

Rolling Stan.

„Romanul lui Coupland explorează cu ironie existenţa celui mai rebel segment al populaţiei – tinerii sub treizeci de ani".

The Time